

ras dictas. illud et decretis magis ubi
pontur rone ipis pgrut obseruadi co
mestioe ieiunij qdragesimalis. q rone
officij. Et de nona dicenda an p raduz
iteiunys eccleie extra qdragesima mul
tomitus qz nihil super hoc in uenitur
determinatum.

19 Quid si inoachus pficit eccleie po
chiali. q offm sequeretur. R. sz ho. ser
uabit p suetudine. eccleie ad qua transit.

20 Quid si qs omiffa vna hora. dicat
sequentem. rñ deo fm. sz. sufficit q cau
te suppleat illud tm qd omiffu e agat
penitentia de negligentia pnia quoqz
de omiffis horis est arbitraria: sicut z
alte. de pe. z re. deus qui.

21 Utruz clericus excōcat⁹ teneat dicere
horas. R. si. est excōcat⁹ minoz nō est
dubiū. si qd est excōcat⁹ maior dic sz
hosti. z alios q tenet qdez dicere. sed
nō in ecclesia vel cā alio aut qsi i officio
suo sz solus z qsi p modū ofontis. i. vt
nō dicat. dñs vobiscum.

22 An aut degradati teneantur ad of
ficiū. dic q sic vide de hoc. s. degra
datio. s. viij.

23 Clerici z religiosi pmozates cū car
dinalib⁹: aut cū abuscūqz pōrificibus
graz z cōiones sedis aplice hñtib⁹: vt
in cle. dignū. eo. ti. pñt se coaptare illis
diuis officijs. nec ad alia tenent.

Ieiunium. Quid sit ieiunium. R. fm
Bos. z panoz. sup Rca. extra eo. q te
iunū de quo hic est abstinētia a cibis
secūdu ordiatōez seu cōsuetudines ec
clesie. z ieiunium dicitur a quodam in
testino. sic vocato. qz vt pluriū est va
cuū z exinanitū.

Utruz ieiunū cadat sub pcepto. R.
fm Tho. sa se. q. cxlvij. q ieiunūz in
quātū pmet ad necessitatē coertitōis
peccati. vel satisfactōis in penitentia
Vel ad eleuationem mētis ad spūalia
sic in cōi cadit sub pcepto legis nature
determinatio ipis z mōi ieiunādī cadit
sub pcepto iuris positum: qz ab ecclesia
sic est statutū. nec tñ qlibz trāsgrediēs
peccat mortalr: sz tm q trāsgreditur ex
pcepti vel sic q ipeditat finis que itē

dit legislator. sz qui ex cā rōabili frangit
ieiunū si peccat mortalr: nec ē trāsg
ressor pcepti Gl. aut. xxv. di. i. d. alias
ea demū. dicit q trāsgrediēs ieiunium
solēne obligat ad mortale. Pa. at vbi.
s. dicit q. d. su. Lar. dicit hoc pcedere
qñ ieiunū omittit ex pceptu vel inobe
diētia: vt qz nō vult se subijcer pcepto
supioris. sec⁹ si sine pceptu. qz tūc trāsg
gressio solū obligat ad veniale. Et di
cit hoc tenere archi. ubi soluz refert opti
niones Jo. de san. z trāsit. sz alr dicit in
c. vtinā. lxxvi. di. ubi eni dicit q. Si ex
aliq cā qs trāsgredit ieiunū nō peccat
mortaliter. qd pōt itelligi qñ forte eēt
debilis nec curat ire ad supiores p licē
tia. Sec⁹ sentit qñ nulla sbeft licita cā
sz p pna opione factū notabile dicitū
collec. i. c. i. de pñi. vbi dicit q trāsgres
sio canonis obligat ad mortale qñ fit
ex pceptu seu iobediētia. z pcept⁹ ppe
est qñ ex sola voluntate nō vult se subij
cere statuto supioris z iste pceptus cla
re appere nō pōt nisi p mōtionē sz est
sz sigs trāsgredit ex pcupiscentia tra
vel negligētia: tūc obligat ad veniale.
qd dicitū pna sbeft vt notabile. z hoc
dicitū Pa. putat vep. vbi supior aliqd
inūgeret p sbeft cōe. puta p sbeft sta
tutū: vel ordiam⁹ vel filr. Secus vbi
pcederet p sbeft pceptatua seu egpolē
tia. nā trāsgressio pcepti supioris obli
gat ad mortale. sz fiat sine pceptu. xlvij.
q. i. qd pcept⁹. z in. c. ij. de. ma. z obe. z
fuit. c. alio iudiciū bti Tho. q vbi statu
tū sit p sbeft cōia trāsgressio nō est ad
mortale. qd itellige qñ fit sine pceptu.
nam. sicut nō ois trāsgressio legis obli
gat ad tpales mozes ita nec eternam
q puent ex pco mortali z tō pōderan
da sūt sbeft statuti seu canonis. qd in
dicit ieiunū. an sit sbeft pceptatua seu
egpolētia seu cōia. z pdicta notabis. qz
mā ē pegrina. qñ at trāsgressio statuti
vt regle obliget ad mortale. vide Pa.
i. c. nā pcupiscentia b pñi. z i. c. de⁹ q de
vi. z ho. cle. z in toto iure canonico nō
est tex. qui ad hoc faciat vt facit cle. ex
iii. de verbo. signi.

Aditi
p pcepta q
ponti si ce
nrgit ad i
nos auctes
pēnar vt
diat finit
lis trāsg
qz statuti
ad cū d
sua pmi
cōs q dō h
mortalr: sz
ecclie oblig
cc. Am va
pcepta vel o
pcepta vel o
te sit de nec
sit de hie q
sz solū de il
q ipeditat
tūta hñm
a hie dñi
pa i. d. n. p
tūc excep
de pñi. z ubi
pcepta qz m
pōtione sine cā
peccat mortalr
facienda volūta
pñi legis pōtū
mōti. n. actū o
mortalr nec ob. qz
xxx. di. qz dicitur
mortalr qia ad h
q hoc cōi: dicitur
te al. qz hō ita dñe
licite z pmo ad h
obliuiscētā dī q
qz sbeft redit iob
dicitū reglare z sic
de hñm iōi morta
lo vltima i pperuā
C Et p mōti dicitur
qz qz alio legi p
pōtū. z tūc trāsg
mortalr. ita dicitur. m
qz. q. nos itaqz. ad h

- 2 Additio.** Utz tñ ad pdicta qđ notat arch. i. d. c. viiñā qđ pcepta qđ p modū statuti vñ pñōis p ponit n̄ eodē mō obligāt oēs. s; h; qđ regrit ad finē quē legislator itēdit. cuius auctēz si aliqs trāsgrediēdo stautā ptēnat vñ alio mō trāsgrediatur qđ ipe diat finis quē itēdit peccat mortālī talis trāsgressor. Si at ex aliq̄ rōnabili cā qđ statutū n̄ fuit p̄cipue ēt si legislator ad eēt n̄ dēerneret eē fuādā tal trāsgressor n̄ p̄mittit p̄cñū mortale. z idē ē qđ n̄ oēs qđ oio si fuāt ieiūia ecclie. n̄ peccāt mortālī. s; h; sic opponit. nā pcepta ecclie obligāt sicut dei pcepta s; illū luc. x. Qui vos audit. De audit. S; ad pcepta dei oēs tenētur. ergo zc. dicit qđ pcepta dei sūt pcepta iuris nālīs. qđ fm se sūt de nēitate salutis s; statuta ecclie sūt de his qđ n̄ p se sūt de nēitate salutis s; solū de iustitūe ecclie. z iō pñt eē ali qđ ipedimēta pp qđ aliq̄ ad obfūada ieiūia h̄mōi si tenētur s; thō. h̄ic arch. z hec distinctio optime p̄cordat cū opt. pa. i. o. n. pcepto legis positue admit titur exceptio cāe rōnabilis. vt i. c. si qñ de s̄pt. z ibi doc. sic qđ stat p̄clusio n̄ a p̄ncipalis. qđ trāsgrediēs pceptū legis positue sine cā rōnabili ēt sine p̄ceptu peccat mortālī s; arc. z pa. itē nulla est factēda distinctio. an qđ trāsgrediat pceptū legis positue ex p̄suetudine vñ ne iteratio. n. actū de se n̄ facit de v̄tali mortale. nec ob. qđ h̄ i. s. als. ea om̄ū xxv. dist. qđ ebrietas si est assidua qđ est mortalis. quia ad hec r̄idet ibi. arch. qđ hoc ē: qđ ebrietas ipoztat malā q̄lita tē ai. s. qđ h̄ō ita dispōit vñ sine lucta sit facilis z patus ad iebriādū. z hoc d̄f assiduitas iebriādū qđ ea ita disponitur qđ assidue velit iebriari. idē hug. qđ est dictū singulare z sic iteratio actū de se n̄ facit p̄cñū mortale s; p̄ceptū z ma la voluntas superuēiens.
- 3 Et p̄ maiorī declaratiōe p̄dictorū scias qđ aliqñ loq̄ p̄ s̄ba pceptina vel ihibitina. z tūc trāsgressio obligat ad mortale. ita dicit tex. no. i. cle. exiui. s. s. fig. i. s. nos itaq; idēz de hoc h̄ēs in. c.**

ij. de despō. ipn. i. s. phibem. qđ ipoztat nēitate. idē h̄ēs i. c. ieiunū. lxxvi. di. in. s. decernim. vbi arch. ibi dicit. l. decernēdo statuti. decretū s̄o nēcitatez. h; iij. di. s. vi. idēz dicit s; arch. in. c. interdixit. xxxij. di. vbi dicit qđ iterdī cere idēz est qđ statuere z p̄cipere. in oī n. phibitiōe itelligitur pceptio z econ uerso. z iō hoc s̄bū phitū pōitur p̄ s̄bo pceptino s; hug. z Jo. de s̄a. all. qñ lex. nō loq̄ p̄ s̄ba pceptina vel ihibitina. s; p̄ s̄ba eq̄polēta pceptū. p̄nt h̄ i. d. s. nos. vbi datur exēplū i regula fruz minorū in eo qđ vñ qđ s̄res ieiunēt a festo oīuz scōz vñq; ad natale dñi. itē qđ s̄res faciāt offm̄ fm ordinē rōne ecclie. z q̄re at istoz trāsgressio obliget ad mortale ex qđ ibi nō sūt s̄ba pceptina nec ihibitina. s; ibi papa clemēs qđ hoc a rōne subiecte materie. itē ex. d. c. s. nos. itaq; h̄ēs qđ s; lex loq̄tur p̄ s̄ba ipatūi mōi. n̄ n̄ semp obligat ad mortale. ei trāsgressio. exēplū h̄etur in. d. c. regula. v̄puta qđ i q̄stūcūq; domū itra uerit p̄mū dicāt pax huic domui. itē qđ s̄res n̄ p̄tēdāt s̄bis nec litigēt zc. z ista nō obligāt mortalis. licet sint sub s̄bo ipatūi mōi. z hoc rōne subiecte materie qđ non est verisimile qđ sanctus fran. voluerit inycere laqueum filiis suis in his modicis.

Finis

4 Adde et pdictis qđ notat arch. i. s. in sūma s; thō. i. iij. di. xv. qđ figs ieiūia iustitua ab ecclia fregit libētur vel sciēter z sine cā rōnabili peccant mortālī postq; puenit ad etatē i qđ obligatur. se cus si n̄ aduertebat eē diē ieiunij. vñ ēt qñ sibi v̄debat nō posse ieiunare rōe debilis p̄plexoris. cū tñ posset: quāto peccet forte nō mortālī: si habebat ali quaz cām dubitādū: vñ tñ induci ad ieiunū. De. aut de pal. circa hoc sic dicit ieiunū cadit sub iure positino. vnde ei trāsgressio sine cā est peccatū mortale. Nū vero fractio ei ē cū cā nō ex toto sufficiēte est ventale. vt in his qui legunt iustitua in p̄pletorio. Nū vero sufficiens est simpliciter: tunc nulla est culpa. Qui at nō aduertens de ieiunio

comedit in mane: si quidem scire teneba-
tur quod esset ieiunium: non excusatur a fra-
ctioe ieiunij. si tamen tenetur postea eo die
ieiunare. cum iam sit obligatus ad alium diem
et si non liceret sibi plus comedere nimis
granare. nec cum toto hoc esset ieiunium
propter nimiam anticipationem: itez si non ie-
iunando cum posset in diebus ieiuniorum co-
medit pluries secundum Jo. neapolitanum in
quolibet. toties peccat mortaliter: quoties co-
medit ultra unam vicem. quod reducitur istud
preceptum ad preceptum negativum durandum tamen in
diebus. et quod sit tamen unum preceptum sed tanto gra-
vius quanto pluries committitur. et istud con-
suetudinis. et hoc nisi comedens nouo pre-
cepto pluries incidere in illud hec Zschl. f.

S **C**Urum bibere vinum frangat ieiunium. res-
ponsum in. iij. di. xv. ar. ij. q. vij. dicitur quod quibus
aliquid dicitur quod bibere vinum in mane. ceru-
siaz et comedere electuaria in sero causa ve-
lectatiosis frangat ieiunium credit tamen huiusmodi
quod quibus aliquo modo nutriat. in hoc tamen
est principalis usus eorum. alias frangeret
ieiunium bibens vinum vel cerusiaz in col-
latione. quod aliquid habet de nutrimento Si
tamen homo in mane cerusiaz biberet non ad
extinguenda sitim sed famem et in se-
ro magnam accipet electuaria fortitatem
ad subueniendum fami credit quod talis sa-
ceret fraudes statuto et ex parte frangeret
ieiunium. concedit tamen quod de bono et equo
cauendum est a potu vini et cerusiaz et si-
milium magis in mane quam in sero: quod po-
tus sumptus post prandium et sitim subuenit
et digestionem suavitatem in potu faci-
lius deferret cibum ad singula membra. sumptus
autem ieiunio stomacho. ut primum. nocet

S **I**n quibus diebus tenet quod ieiunare. Res-
ponsum ex precepto ecclesie tamen prior tota qua-
dragesima de. pse. di. iij. non liceat. c. si
oz. et c. placuit. ite quatuor tpa. lxxvi. di.
statuimus. itez in vigilia natalis domini ex-
tra eo. c. l. et in vigilia assumptionis
virgi. d. c. l. et omnibus vigiliis apostolorum preter-
quam Philipe. et Jacobi. quod venit tpe pa-
scali. et Jo. euangeliste. quod venit. j. octa-
uas natiuitatis extra eo. filis. De fe-
sto et Beati Bartholomei consuetudo
seruanda est si de ieiunando: quod hec est fir-

ma et vniuersalis: sed de die celebrandis
sunt. ut in. d. c. philis. ite ex vniuersali con-
suetudine ecclesie: preceptum est de vigilia
Jo. baptiste omni die scilicet et beati laurentij
Ite vigilia petre. est ieiunanda: de qua hec
duas gl. prima. s. necessario. lxxvi. di.
alia. Ber. i. d. c. ij. Et tene eam mentem. Naz
gratianus visus est sentire huiusmodi i. d. s. ne-
cessario. in vigiliis aut rogationum. secundum
Pa. in hoc seruanda est consuetudo loci
idem dicit de aduentu.

Cum quid autem ieiunium possit differri
de die in diem. dicit Innocentius. quod sic. exiit causa
non videntur quod si festum accidit secunda feria
non ieiunatur die dominica: sed transferretur ad
diem sabbati precedentis. ut extra. eo. c. l.
Ita dicendum pariter ratione: quod si vigilia acci-
dat in aliquo festo solent. quod tunc pro uenera-
tione festi potest ieiunium explicari die pre-
cedenti. Et ponitur hoc in multis locis. fracte
exemplum. ubi dicitur festum sancti. Quoties quod
accidit in vigilia omni die sanctorum. non. n.
illi homines ieiunant pro festo solent sed trans-
ferunt ieiunium in aliam diem. et ite possit
fieri quod ieiunium accidit in festo princi-
pali alterius ciuitatis vel loci: ut ieiunium
um transferat in precedentem diem et pla-
ceret: ut ista translatio fieret per episcopum
hec Pa. ubi. supra.

Cum autem consuetudo non ieiunandi ex-
cuset non ieiunantes. De. in. c. ij. extra. eo
dicitur quod in ieiuniis solentibus. i. in diebus
pro ecclesiaz nihil potest facere consuetudo quod in
telligit panem. verum. quasi consuetudo. Ex to-
to vult illud ieiunium tollere. secundo autem si
illud interpretatur qualiter sit explendum pu-
ta quod ad cibos: hora: collationes et huiusmodi
Natura consuetudo est optima legum interpretum. et
Pa. i. c. ij. limitat adhuc fortius dicitur
Dost. quod vix in ieiuniis solentibus non
valet consuetudo hoc intelligi: nisi papa
sciret et tolleraret vide tamen gl. singulari
in. d. c. ij. quod valet consuetudo ieiuniorum re-
laxatiua: de qua gl. Pa. ibi facit ma-
gnam festum pro eius auctoritate.

Cum liceat ieiunare in diebus dominicis prout
habet de pse. di. v. c. quadragesima. quod
dies dominicales sunt subtracti ab obserua-
tione ieiunij tpe quadragesime sicut alijs

temporibus. qz dies est leticie. si quis tñ
absqz scādalo alioz absqz alia supsti-
tione ieiunaret: nō peccaret.

10 **Q**ue hora sit ppetens comedendū
ī dieb⁹ ieiuniorū. gl. i. d. s. als. dicit qz
comedē añ horā comedendū est mōta-
le allegat. c. pñciādū. v. p. se. vi. ij. per
errores. z volebat allegat. c. solz. v. p. se.
di. i. s. Pa. sup rubrica. eo. tit. dicit qz
aut loqmur de ieiunijs qdragesimali-
b⁹ z tñc hora vesptina est ppetens .i.
post cōpletas vespas in ecclesijs: q̄ tpe
qdragesimali dicunt z peccatum est
anticipare illā horā. de hoc est rex. i. c.
solent. z rō illius statuti fuit. quia In
ieiunio qdragesimali ī itamur vestigia
xpi. q̄ abstinuit a cibo qdragita dieb⁹
z qdragita noctib⁹. nos ita dberemus
agē si nā pateret. s. qz hoc n̄ ē possibi-
le ī humanis. Statuit ecclā. vt saltes per
omnes quadragita dies fictē sumptos
homies ieiunarent. Nā post vesperas
Expletas dies fictē dicitur expletus
cum non restet aliud officium diurnū
in alijs vero ieiunijs non est hora ab
ecclā prefixa. z iō cōiter tenetur. vt in
nonis licet ieiunatur cib⁹ z ita habetur
in obseruantia generali. Nam ex quo
nō habemus ius specificū recurrendū
est ad consuetudines loci. ad hoc text.
in. c. vtinas. lxxvi. di. Ri. tñ. in. iij. di.
xv. dicit qz iam intulit consuetudo ī
multis locis comedere q̄si statim post
horā sextā. vel ipsa Hora sexta n̄ entz
tāte necessitatis Est in obseruatōe iei-
unij Hora Sexta. Sicut comedere
semel tñ. Circa tñ horāz comedendi
pōt dispensari v̄l pp debilitates. v̄l pp
lectiones. vel ppter iter vel alias pias
causas secundum Pe de palu.

11 **Q**ue autē regratur ad integritatez te-
iunij. ri. vbi. s. dicit. qz sub determina-
tōe pcepti ecclāstici d̄ ieiunio cadit se-
mel comedere in die nālī. z hora de-
terminata. Et abstinētia ab esu carnitū
z ouis z caseo ī quadragesimali ieiunio
Adde et saginē. i. lardū. In alijs
at nō phibēt oua z lacticinia. nec vl-
lus tex. specificē disponit de h̄ ideo se-

quedā ē p̄suetudo loci. d. c. vtinā.

Quid autē si quis excusetur a ieiunio 12
nō qdragesimali pp aliōs casū liaz an
peccet comedēdo lacticinia. R. arc. s.
in sū. qz si q̄ excusatus a ieiunio pp de-
fectū etatis. vel pp laborē. vel aliā rōa
bllem cām pōt in quadragesima vti
cibis qdragesimalib⁹. z ex voluptate.
Vel incuria vti lacticinijs. ouis v̄l car-
ne mortālī peccat. quia facit p̄ p̄ce-
ptū ecclēsie que ordinauit vti debere
cibis quadragesimalib⁹. iij. di. deniqz
Itē addit: qz si q̄ in ieiunijs ab ecclā
instituit ī quadragesima v̄l q̄tinor ipib⁹
v̄l vigilijs sanctorū comedit carnes ex
delectatione gula vel sine causa in fir-
mitatis peccat mortaliter: cū sit cōtra
morem vniuersalem ecclēsie.

Quid de collatōe q̄ fit ī sero. R. pa. 13
dicit qz aliqd sumē p collatōe de sero
magis ad sustentatōz nāe q̄z ad delicta
as: nō ē peccū nec frāgere ieiunū: dū
mō h̄ fiat s. p̄suetudinē loci z tēpera-
te. nā ex q̄ n̄ hēmus in h̄ ius specificū
recurrenē ē ad p̄suetudinē loci: p h̄. d.
c. vtinā z. c. illa. xij. di. Videm⁹. n. i. fili
religiosos p̄cipue cisterciē. statuisse.
vt hy q̄ ministrāt religō tpe ieiunij: ali-
qd sumāt: vt sic melius possint differre
prādū. Idē de lectorib⁹ mēse iter reli-
giosos z h̄mōi. Et s. Inno. isti nō d̄
cūtar frāgere ieiunū. Idē d̄c de illis
q̄ surgūt a mēta: vt portēt encenū ali-
cui z postea fuerūt ad comedēdū z
h̄mōi. Idē d̄c de ministrātib⁹ dñis q̄ p̄gū
stāt cibos ex suspitōe venent nec et isti
peccarēt: si p̄gustarēt ī quadragesima car-
nes. dūmō n̄ faciat ex voluptate. Et p
p̄dicta p̄z error dicitur: qz comedē pa-
nē ī sero p collatōe. et ī modica q̄nta-
te frāgit ieiunū. Istud enī nullo iure
cauet. ieiunū. n. saltē q̄ ad circūstāctas
tptō mōi z sepi⁹ v̄l semel comedēdū ē
de iure positivo: vt d̄m. e. s. Et ex q̄ n̄
hēm⁹ ius specificū q̄ ad collatōz recur-
renē ē ad p̄suetudinē loci q̄ ē optia legū
interpres. z sic vbi ē p̄suetudo comedē-
di modicū pants ī collatōe nullo mō
credēdū ē frāgi ieiunū. maxie ī illis q̄

tāt nisi sub hac p̄ditiōe q̄ si ieiunēt a
 peccato nō excusantur. hoc aliq̄ iūmi-
 tāt: nisi forte sit cā necessaria: q̄ festina-
 tionē op̄is exposcat. Si aut̄ victū ne-
 cessariū p̄nt acgreſ cū labore. cū quo
 p̄ueniēter exercere p̄nt opus suū cū
 ieiunio: tūc a fractione ieiunij nō excu-
 santur. circa h̄ tñ facta ē magna modif-
 ficatio. p. d. En. papā. iij. m. ccccxl. q̄ in-
 dulſit q̄ artifices laboriosa opa exercē-
 tes. z rusticū sine sint diuites. sine pau-
 pes: nō tenent ad ieiunādū s̄ p̄cepto
 peccati: z q̄ absolūt p̄nt: q̄ iudicāt ad
 elemosynas z ad alia bōa spiritalia.

20 **Quid at̄ d̄ paup̄b̄ medicātib̄.** R. vbi. s̄. q̄ victū necessariū hostiat̄
 medicātes q̄n̄ siml̄ tñ h̄ere nō p̄nt de
 elemosyna hora comestōis: q̄ ad victū
 totū diei p̄mode sufficiat: v̄l q̄n̄ ex p̄ce-
 dēt̄ ied̄ia obilitat̄ ieiunij sufferre cō-
 mode nō p̄nt ieiunare nō tenentur.

21 **Utr̄ pegrinātes z viatores teneāt̄**
 ad ieiunia ecclie. R. Asteſi. q̄ si sit talis
 pegrinatio v̄l violatio q̄ differri possit
 s̄n̄ incōmō: d̄z differri si simul cuz ea
 nō possit ieiuari. si aut̄ n̄ p̄t differri vt
 q̄ tps ieiunij p̄occupat hoīem in via.
 v̄l q̄ dies fest̄ alicui imiet ad quē ex
 deuotiōe hō p̄gere cupit vel q̄ mo: a i-
 p̄ria piculū h̄z: v̄l spirituale: v̄l corpa-
 le p̄t h̄z dispōez sui sup̄oris soluere iei-
 unij vbi ita ē p̄suetū q̄. ex hoc sp̄o q̄
 platt̄ dissimulat̄ anueſ v̄n̄ scōz. tho.
 nec ob. q̄ p̄silio p̄ceptū d̄z p̄pōi. q̄ in-
 tentio d̄atis h̄mōi p̄ceptū: nō ē exclude-
 re alias p̄ias magis necessarias causas
 Sec̄ ē de precedēt̄ legis nature que
 p̄hibent hoc: q̄ s̄m se sp̄ est malum si
 tñ isti pegrinātes i discretē iter aggreſ
 si sunt tpe quo ieiunare debebāt nec
 pp̄ illud iter ieiunare possunt: ne p̄ple-
 ri sint licite frāgunt. sicut q̄uis p̄pter
 culpā q̄ sit infirm̄: durāte infirmita-
 te nō tenet s̄m pe. de pal. Et si isti pe-
 grinat̄: v̄l viatores pp̄ cās p̄sā p̄nt omitt-
 tere ieiunia ecclie: multoſ ortus s̄m
 Tho. scōa. scōe. q. cxlvij. z arch. f. vbi
 adesset aliqua publica vtilitatis: quas
 aliquis ieiunādō implere possit: sicut est

aliq̄ bona p̄dicatio z necessaria. Et d̄is
 cursus pp̄ eā. vel discursus alī pp̄ ne-
 cessitatē. v̄l vtilitatē ecclie z h̄mōi: cuz
 q̄b̄ nō possit ieiunare: q̄ nō v̄l fuisse in-
 tentio ecclie statuētis ieiunij p̄ h̄ ipe-
 dire als magis p̄ias necessarias cās s̄
 hoc vide. s̄. Doze canonice. s̄. iij.

Quid de cursoribus. R. q̄ curso. 22
 res quorū vsus est necessarius d̄nis v̄l
 ciuitatibus: si non p̄nt cū ieiunio iter
 agere excusantur. Secus cū modicus
 vadūt z gescūt nisi indigerēt ex laborē
 p̄cedēt̄: vel et̄ in p̄rino debentes ma-
 gnum iterfacere: oꝝ q̄ reficiātur scōm
 pe. de pal. v̄n̄ excusari nō solū si sine
 tali officio nō p̄nt viuere: q̄ tūc pau-
 ptas excusaret: sed et̄ si aliter p̄nt viue-
 re: s̄ non eque b̄n̄: q̄ aliud est de illis
 q̄ ad certā diem se locāt: q̄ nō debent
 se locare: nisi possint tunc ieiunare: si
 habent als v̄n̄ viuāt. aliō est de isto q̄
 locat se ad totū ānuꝝ: z ad totale serui-
 tū: q̄ si excipet q̄ nolet ieiunare i die
 ieiunij: nūq̄ inueniret q̄ eū reciperet.

Quid de v̄oribus: an p̄pter p̄hi- 23
 bitōes maritorū debeāt dimittere ieiun-
 nia. R. s̄m pan. sup̄ R̄ica eo ti. q̄ ieiun-
 nia volūtaria non debent explere sine
 lnia maritorum. xxxij. q. v. noluit. z. c.
 manifestum. sed ad ieiunia necessaria
 idicta p̄ ecclia obligāt. nec excusat ma-
 ritorū p̄hibitio. q̄ magis obediēt̄ ē
 deo z vicario suo: q̄ marit̄ iuste p̄ci-
 piēt̄. xi. q. iij. c. iulian̄: nisi ortret scā
 dalū iter ipas z maritos: tūc enī saltē
 cū lnia sacerdot̄ poterūt ieiunij omitt-
 tere: q̄b̄ no. p̄ hoc facti: q̄ p̄ceptū posi-
 tū ecclie nō obligat quē cū scādalo.
 vt in. c. ij. de no. ope. num. de hoc vt d̄i-
 cit̄ ē. s̄. Adulteriū. scādalu at̄ d̄ ortri.
 si pp̄ hoc vir p̄cederet ad scā. puta ad
 verbera vel puocaret ad blaffemādū
 deū z sāctos z h̄uūsmōi. q̄ scire possit
 ex retro actis eī facti: tūc enī z in s̄i-
 bus casib̄ p̄t salua p̄scia d̄cā ieiunia
 omitttere: z obedire marito.

Utr̄ nō ieiunās vna die teneatur 24
 alta die ieiunare. R. pan. in. c. l. d̄ ob-
 ser. se. q̄ nō tenet. q̄ in. c. ij. e. ti. nō tm

- 28 **C** Si festi natiuitatis occurrat. vi. fe-
ria. licitū ē comedere carnes exceptis
pfeffis z vnetib⁹. extra eo. c. si. ex quo
iferi: q^o pp excellentiā diet detrahūt ab
stinētie z maceratiōi carnis. z sic vide-
tur q^o in die festo nō solū spūalr hoies
gaudere dūt s^z et cū honestate pūt ali-
quā delectatiōez cape. z tene menti di-
ctū ter. fact. n. vi cessante factāria pos-
sint hoies licite vti vestib⁹ magis pre-
ciosius in veneratiōez festi.
- 29 **C** An aut sit licitū comedere carnes
in sabbato dic s^z doc. z pa. i. c. ij. extra
eo. q^o attēdi d^z p^o s^ouetudo regiōis. z ad
c. sabbato. de p^ose. di. ij. dic q^o loquit^{ur} d^z
p^o filio: sicut cauet de die mercurij. Idēz
dicit pōt de. c. q^o dies. de p^ose. di. v. z vlt^o
de hoc gl. f. c. de esu. de p^ose. di. ij. z i ca-
dē gl. h^o q^o illud q^o ibi d^z de esu car-
niū. q^o dies vigiliē icipit cene termino
dicit q^o illud est p^o filio. z fm dir. l. i. ij.
dic q^o dies quo ad esū carniū: est a me-
dia nocte. s. p^ocedēte vigiliā vsq^z ad aliā
mediā noctez sequētem. z hoc teneas.
- 30 **C** An at illi q^o cōsueuerunt comedere
carnes in p^otib⁹ suis die sabbati vel hu-
iusmodi peccent comedendo i alijs p^oti-
bus vbi hoc nō est p^ouetū. s^z dir. q^o
sic. d. c. q^o dies. z. xij. di. illa a p^orio sen-
su. Sed illi q^o sūt de patria. vbi nō con-
sueuerūt comedere si veniāt ad locū
vbi p^ouetū est ad habitā. itellige tota
liter: nō peccāt nisi alias voto vel ab-
stinētia regulari ad abstinentiā spū-
lter sint astricti extra eo. c. si.
- 31 **C** Quid sigs voluit in vigilia alicuius
sancti. Utpota Laurentij nō comedere
panes. Postea vel ante vouit die ve-
neris: vel sabbati nō comedere nisi pa-
nem. z aquā. z accidit q^o vigilia venit
illa die. ad q^o votū teneat seu ieiunius
vel an ad vtrūq^z. Distingue fm dir. q^o
aut in vouendo. Secūdo non recollit de
p^orio z si recoluisse excepisset tūc tūc
tenetur ad p^omu ar. ff. de ac. z obli. l.
obligatiōnū. la. ij. Aut recollit. s^z nō ex-
cepit. z tūc distinguit vtrū possit ad im-
plere. Et tūc ad vtrūq^z tenet ar. de spō.
z omniū z extra. eo. c. si. q^o que sine cō-

ditōne vouentur sine cōditōne solū
tur aut nō potest vtrūq^z adimplere. z
tūc tenet ad primum z nō ad. Scōm
extra de voto. c. si. q^o ad ipossibile non
potuit obligari. z in hoc casu licitū ē
cōmutare aliquod istoz p^o epm. z ex p^o
cedenti. q. soluit alia. q. Quidā vouit nō
comedere carnes i die mercurij nun-
qd possit comedere ferculū. vel brodū
in quo coctē sūt. Carnes. dic q^o si i vo-
uendo recoluit de ferculo z brodio. z
tūc aut itendebat se obligare. z tūc te-
netur nō comedere. si aut nō itēdebat
se obligare z tūc pōt comedere. si aut
qū vouit de p^odictis nō cogitabat tunc
distinguedū q^o iste q^o vouit z nō recoluit
aut excepisset si cogitasset. aut nō si ex-
cepisset. tūc nō tūc. si aut nō excepisset
tūc tūc nō comedere p^odicta. ad hoc fa-
cit singl. c. quē admōz. de iureiur. vbi
iuramentū nō fertur ad nō verisimili-
ter cogitata. Idēz dic de voto.

C An at i dieb⁹ ieiunij liceat comede-
re sagimen. i. larduz. s^z. Pa. i. c. p^osoluit
de iudeis s^z glosaf. xxxij. q. ij. admone-
re. z. c. p^oposuisti. lxxxij. di. dicit q^o li-
citū est comedere sagim illis dieb⁹: q^o
bus licitū est comedere oua s^z tūc nō li-
citū sit vti carnib⁹. q^o q^osi mutādo for-
mā videat rei subā imutata.

Ignorantia. vtz glibet teneat scire
articulos fides z pcepta legis. vide
s. fides singuli tū tenent scire ea q^o eoz
statum z officij spectant.

C Uiz ignorantia excuset a pō. s^z. fm. i.
Ul. duplex ē ignorantia. Quedā ē iuris
vt si nescit furtū eē pōm. Quedā est fa-
cti: vt si nescit hāc rez quā accepit esse
alienā s^z putat suā: ignorantia aut iuris
aut est oio inuincibilis z inuolūtaria z
d^z inuincibilis que studio superari nō
pōt. vt q^o. f. alquis sine sua culpa scire
nō pōt: sicut i infantib⁹ vel amentib⁹ s^z
Natiuitate: z tunc excusat a toto z co-
dez mō si aliqs de aliquo casu dubi-
tans p^osoluit peritos. a qb⁹ tū aliter ha-
buit q^o vitas se haberet: excusatur pp
tales ignorantia naz in se fecit q^o potuit
Si vero in hāc inuincibilis ignorantia

incidit culpa sua: tunc aut hoc fuit per opus licitū. vt si per vigilas z abitinē tiam deuenit ad amentia: z tunc excu sator a toto: etiam si seruois excessus pcm̄ veniale fuerit. Aut fuit p opus il licitū. z tūc fm̄ opinionē veriorēz etiā excusatur a toto si nullū habuit vsū ra tionis. Quo vero ad ea sine quib⁹ non est salus. nulla ignorātia est inuincibi lis simpliciter z omnino: qz si nō inue niret hoies a quo doceret. vncto doce ret euz: nisi stare per ips. Si ho igno rantia iuris sit vincibilis z voluntaria tūc si fuit affectata: in nullo excusat im mo est spāle pcm̄. Si vero nō fuit affe ctata. sed solū qz neglexit adiscere: excu sat a tanto: s; nō a toto: Si ho sit igno rātia facti hoc pōt esse dupliciter. Naz vel ignorātia est cā agendū: ita qz si sci ret illā circūstantiā: que trahit in pcm̄ nō faceret z se fecisse doleret. z hec ex cusat a toto si tū debita. diligētia p̄mis sa fuerit. Que si p̄missa nō fuit excusat solū a tanto. vel ignorātia est comitās actū. s. qz etiā si sciret circūstātā pecca ti nihilomin⁹ faceret. z hec nō excusat

2 **C** Ignorātia crassa z supina dī p me taphoram hois crassi z supini. qui nō videt etiāz ea que corā eo sunt: sicut q publica z manifesta se dicit ignorare: cui nō facile creditur de postu. p̄. c. l.

3 **C** Et vt plene habeatur noticia huius materie sunt aliq notāda. P̄mo q q daz est ignorantia iuris nālis z diuini z ignorātia in istis nō excusat. z p hoc pz quid dicendū de puellis que se tan gunt impudice. nec cōfitentur de p̄di ctis. postmodū asserentes nescisse esse peccata. Sed dico. vt dictū est q talis ignorantia non excusat. z ideo si plon ga tempora steterunt in h̄mōl tenētur reiterare confessionem: p̄sertim si ha bebāt facti memoria. Sed si facti me moriam non haberent: z tamen dilige tiam añ fecerunt: vt ad memoriam re ducerent. sua peccata. z postea p̄sentē qb memo: tant: dolēt d e h̄is: sic excu santur. vt nō teneātur iterare cōfessio nē. Idēz dicēdū in similibus.

C Quedā ho ē ignorātia iuris posita 4 vi. z hec est duplex. sicut duplex est ius positum. s. vniuersale z cōe. z q ad h regulariter ignorātia nō excusat vt est glo. singularis in. c. vt animaz de p̄st. li. vi. vbi ex illo tex. elicit qz ignorā tia excuset a inijs p̄latis p̄ statuta quo r̄cūqz ordinariorz. sec⁹ ē de statutis ge neralib⁹. canonū vel legū: que ab oib⁹ sciri z custodiri d̄nt. Quoddā ho est positū p̄ticulare seu municipale. z q ad hoc vt dictū est regulariter ignorā tes excusat. nisi sit ignorātia crassa vel supina q̄ vocari p̄t lata culpa.

C Et que sit lata culpa vide Bar. in. l. 5 qb̄ nerua. ff. depo. vbi pōit qnqz speci es culpe. P̄ia est latissima. que est do lus s; z manifestus. Secda vocat̄ la tior: que est dolus p̄sumptus. itez lata lenissima. Et qz sit dare culpam latissi maz z latiorē. Bar. reducit in practic. Quidā scholaris accepit famulūz z p eo accepit expromissorē qui p̄misit re ficere scholari omne dānū quod ei cō tinget culpa famuli. demū famulus se cit furtum queritur vtz expromissor te neatur. Et videtur q nō. s; cōem mo dū loquendi glosarū. naz aliud est cul pa. aliū dolus de quo dolo nō fuit h̄c p̄missus. In 3̄tū est s̄tias. s. qz expromissor tenebitur qz dolus est culpa la tissima vt etiā pz ex diffinitōe culpe la tissime quā Bar. diffiniēdo dicit. qz cū ista latissima culpa nō sit aliud. qz do lus manifestus. diffinitōem ei⁹ habe mus sicut de dolo. Dolus autē est ma chinatio ad decipiēdū fallēdūqz alterz adhibita māfeste. z additur manifeste ad d̄tiaz doli p̄sumpti q̄ ē culpa latior Culpa autē latior est machinatio ad de cipiēdū. fallēdūqz alterū: adhibita p̄ sumptiue. z hoc ad d̄tiaz doli manife sti. sed Bar. arguit cōtra. Nam cū do lus consistat ex aio. nō pōt p̄bari. S; idicijs p̄sumitur. vt. C. de dolo. l. doli Omnis ergo dolus est p̄sumpt⁹. nul lus māfestus. R. qz qdaz sunt indicia manifesta z illa p̄bata inducunt doli māfestū. vt. d. l. doli. Quedā sunt in

dicta nō m
no: ja mar
colū. e. ist
vōis. Sed i
doli verū
differū. qz
tur a dolo
dolo null
Itēz qz n
p̄batiō
vt. l. c. i. m̄
dolis nō s
p̄lombus
tēse ex aliq
adulteri. z
deuatio in c
qui cōter b
fessionis. z d
doli veri. z q
culpe latiss
ex aio man
hoc pz quid
dolis saltes
qz non. qz d
sumpti. z late
z d̄tiaz erit
sic vno nō p̄h
pater ex alia d̄t
p̄mit in. l. late. d
tur qz lata culpa
omnes intelli q̄nt
pz venit. ex igno
re qz qz lata culp
pa in dolo p̄fē
aio. 2. etia ratio sic
le cū idem. Et alleg
lata culpa equipar
lata nō est dolus p̄
C. in. autē hoc vtz
equiparatur dolo. Et
fice in l. in. l. c. i. re
tur lata culpa equipar
p̄re equiparatur affi
mendā. Itēz Bar. i. d. l.
hōie qz nō tenet doli
p̄ equiparatur dolo. Itēz
l. c. i. m̄. c. i. m̄. vt
idēz d̄tiaz doli p̄
p̄t. Itēz vbi vbi

Alia nō manifesta seu presumptōes
 nō Ita manifesta nec oīo dolum con-
 cludūt. z ista de necessitate nō inducūt
 dolum. Sed p̄sumptiue. Et dīa est inter
 dolum verū z p̄sumptum. Nam primo
 differūt. qz mīor a vero dolo nō excusa-
 tur a dolo p̄sumpto. Sic. Item a vero
 dolo nulla est excusatio. a p̄sumpto sic
 Itē qz in causis criminalibus requirūtur
 probatiōes. Luce meridiana clariores
 vt. l. sciant. C. de proba. p̄sumptus hō
 dolus nō sufficit qz nō d̄z quis ex p̄sum-
 ptionibus dānari. nisi hoc exp̄meretur
 forte ex aliqua cā. vt. C. de adul. l. si qui
 adulterij. z in auc. sigs. ei. lata culpa ē
 denatio in circūspecta ab ea diligētia
 quā cōter hnt hoīes q sunt eiusdēz p̄-
 sessionis. z dī circūspecta ad dīam
 doli verū z p̄sumpti hoc est ad dīam
 culpe latissime z latioris. Que veniūt
 ex aio manifeste z p̄sumptiue. z ex
 hoc p̄z quid dicendū an lata culpa sit
 dolus saltes p̄sumpt⁹ z cōcludit bar.
 q non. qz diffinitiones doli verū z p̄-
 sumpti z late culpe sunt distincte ergo
 z diffinita erūt distincta z disperata z
 sic vnus nō p̄dicabit de alio. Itē hoc
 patet ex alia diffinitione late culpe que
 ponit in. l. late. de h. sig. vbi sic diffini-
 tur qz lata culpa est nō intelligere qd
 omnes intelligūt z si sic ergo lata cul-
 pa venit. ex ignorantia ergo necessario
 sequit qz lata culpa non est fraus p̄sum-
 pta seu dolus p̄sumptus q puenit ex
 aio. Tertia ratio scdm Bar. nullū simi-
 le est idem. Et allegat p̄m ad hoc sed
 lata culpa equiparat dolo p̄sumpto.
 Ergo nō est dolus p̄sumptus.

6 **C** An autē hoc veruz sit qz lata culpa
 equiparetur dolo. Blo. i. l. in actiōibus
 ff. de in lit. iur. facit regulā. qz regulari-
 ter lata culpa equipatur dolo fallit vbi
 pena corporaliter afflictīua esset impo-
 nendā. Itē Bar. i. d. l. actiōib⁹ dicit qz
 vbi requirit verus dolus nūq̄ lata cul-
 pa equipatur dolo. Idē vult Bal. in. l.
 sigs. ff. de iur. om. iur. vbi dicit qz qn̄ de
 licitū circūscribit p̄ dolum nō sufficit cul-
 pa. Sec⁹ i his vbi vēit culpa punita

C Sed dices tu qn̄ statutuz vel lex re- 7
 quirat dolum. &. Panoz. in. c. cognoscen-
 tes. de cōst. qz aliqui lex vel statutū reg-
 rit dolum expresse aliqui tacite B̄ requir-
 rere dolo expresse. qn̄ s̄ba Statuti hoc
 important. vt. in. c. sibus sua dente dia-
 cono. xvij. q. iij. Nota verba. suadente
 diacono. ecce. Dolus exp̄ssus. tacite ve-
 ro. lex requirit dolum qn̄ punit actū qui
 sit in persona alterius exēplū dicit sta-
 tutum si quis p̄cutit clericuz vel alium
 puniatur pena tali. naz inturia nō po-
 terit esse sine dolo. Idē est dicendū in
 casibus in quib⁹ lata culpa nō equipa-
 ratur dolo. s. qn̄ pena corporaliter ē af-
 flictīua. vt dictum est Si vero sumus
 extra casus predictos tūc ignorans. la-
 ta culpa punitur. sicut si dolose fecisset
 qz regulariter lata culpa equiparat do-
 lo hec. Pa. s̄lr dicit posset qz lex requir-
 reret doluz etiaz exp̄ssum qn̄ in lege
 poneret hoc verbū p̄sumat. vt in cle.
 religiosi de p̄sul. Et ibi zab. dicit qz il-
 lud s̄bū p̄sumūt. dolum z temeritate si-
 gnificat. Idē de hoc s̄bo. p̄pe temeri-
 tat̄ audacia. z h̄mōi vt i cle. i. v̄ sepul.
C Et per predicta patet so. ad aliaz. q. 8
 quotidianā. an quis possit incidere in
 sententiaz excōmunicatiōis sine dolo.
 Et patet so. ex p̄dictis qz sic vt patet in
 d. c. vt aiap. Na ibi regulariter ignorā-
 tia excusat nisi Sit supina vel crassa q̄
 est lata culpa. cum ergo lata culpa fm
 Bar. nō sit dolus verus. nec p̄sumptus
 ergo z c. z bar. in. d. l. quod nerua. dicit
 qz huius opiniones est pe.

C Sed queritur de alia. q. notabili. an 9
 ignorare iura cōia sit late culpe. Bar.
 in. d. l. qd nerua z Pa. in. c. considera-
 mus. de ele. dicūt qz sic. vbi ergo ius re-
 quireret doluz expresse. Vel tacite pos-
 set dicit sine p̄iudicio s̄itatis qz talis
 ignorās nō incideret in penā legis.

Additio. Sed ad pleniorē e 10
 claraz noticiāz haben-
 dam circa ignorantiam. Juris positū-
 ut decreui p̄ quasdam conclusiones z
 quedaz correlaria materiam istaz per-
 stringere. qz materia quotidiana ē Ut

aut loquimur de excoicationibus que
 infliguntur a iure cōi. aut per extraua-
 gantes vel statuta quecuq; super facto
 damnato que cōiter in dioecibus pu-
 blicantur & sciuntur. vt est illa de non
 p̄hendo in gradu p̄hibito. de non ver-
 berando clericum & similibus. & sic li-
 gatur: qz est lata culpa ignorare qd ho-
 mines sue cōditionis sciūt cuz ergo ta-
 lis non fit extra culpam ignorantie sic
 nō eritabit penam & sic intellige glo.
 & Bar. tenentes qd ligantur. Aut loq-
 mur de excoicationib; iuris cōis & ce-
 tera super facto dānto que cōiter nō
 publicantur in dioecibus nec sciūtur
 & sic cum ignorans sit extra omnē cul-
 pam ignorantie. nō ligabitur pena ex-
 cōicationis & sic intellige Jo. an. Ra-
 tio est fm eos. qz quantitas pene d; p-
 portionari quantitati culpe s; talis pec-
 cans solū offendit leges diuinā q̄ quā
 scit se facere. non autem offendit p̄dito-
 rem canonis. cum ipsum canonē igno-
 ret & sine omni culpa. ergo solum de-
 bet puniri pena legis diuine quā p̄ua-
 ricatur: nō pena excoicationis que non
 ligat nisi rōne contēptus regulariter.
 vt in. c. certum. & c. nemo ep̄orū. xi. q.
 li. Jtes ad hoc facit. c. si vero. el. ij. de
 sen. excō. vbi habetur qd peccāns cleri-
 cum. si ignorabat eū esse clericū non li-
 gatur snia excoicationis. hec ibi. Et in
 sōma istū volunt qd siue p̄stitutio p̄nt
 at factum dānatū siue nō: qd nullo mō-
 do ligatur snia excoicationis nisi sit in
 lata culpa. que est dolus p̄sumptus s;
 eos. Aliq; etiā ad corroborationes p̄di-
 ctōz dicūt qd p̄o eoz opi. v. f. tex. in. d.
 c. vt aiarum. vbi d̄r qd sententijs p̄ sta-
 tuta quorūcuq; ordinarioz non ligan-
 tur ignorāter nisi ignorātia fuerit cra-
 sa vel supina. Adodo cū dictus tex lo-
 quatur gnāliter & indistincte de statu-
 tis intelligemus gnāliter tam de statu-
 tis includētib; factū dānatū qz non
 dānatum. Et cū appellatōe ordinario-
 rum etiā veniat papa. habetur inten-
 tum scz qd nullis p̄stitūtionib; siue ge-
 neralib; siue sinodalibus includētib;

factū dānatū. vel non includētib; ligabuntur ignoātes: nisi ignorantia
 erit crassa & supina: que fm eos est la-
 ta culpa & dolus p̄sumptus: ergo &c.
 Dico hoc falsus scilicet qd appellatōe
 ordinarioz p̄prehēdatur papa. Nam
 appellatōe ordinarioz solum veni-
 unt illi qui hnt iurisdictionē limitatā
 in aliquo territorio vel puincia vel lo-
 co: nō generalē in toto orbe. vt in. c. or-
 dinarij. de offi. ordi. li. vi. Hoc etiam te-
 net gl. in. d. c. vt aiarū. & glo. in. c. cū ab
 eccliaz de offi. ordi. ad quam se refert
 gl. p̄allegata in. d. c. vt aiaz. Sed quo
 ad distinctionē p̄positā: dico p̄mo nul-
 lo iure p̄bari: qz ergo de scripturis nō
 h; auctoritate eadē facilitate p̄tēntur
 qua p̄b; iuris: p̄cipue quo ad scōm mē-
 brū. Secdo dico illā distinctionē eē cō-
 tra. d. c. vt aiaz. qd vt supra dēi est lo-
 quitur indistincte tam de statutis inclu-
 dētib; factū dānatū qz nō dānatū. Et
 vt dixi loquitur de statutis ordinarioz:
 ergo a p̄no sensu. Secus erit in statutis
 canonū vel legū que ab oib; sciri & cu-
 stodiri dnt. vt vult gl. singularis in. d.
 c. vt aiaz in ver. statuta. Alio. n. si papa
 voluisset ignorātes nō ligari snia excoi-
 cationis inflicta p̄ ius cōe vel statuta ge-
 neralia: sicut in statutis ordinarioz: pu-
 ta nisi ignorātia crassa fuerit vel supi-
 na fuisset supflu^o in dicitis suis sufficis-
 set eni dicere qd sentētijs p̄ statuta quo-
 rūcuq; nō ligātur ignorātes. nisi igno-
 rantia fuerit crassa vel supina: & posi-
 tus fuisset min^o de attramento & min^o
 de carta: s; cum magno misterio addi-
 dit ordinarioz. vt sic excluderet snias
 inflictas p̄ statuta gnālia vel canones
 generales ipsius pape que haberi dnt
 in maiori & honore & reuerētia. Et iō-
 maior pena debetur trasgressorib; sta-
 tūtoz papalium qz ordinarioz. Et ecō-
 uerso maior irreuerētia & inobediētia
 requiritur ad icurrēdā penā statūtoz or-
 dinarioz vel municipalium qz in statu-
 tis gnālib;. Et hoc voluit glo. i. d. c. vt
 animax. i. b. sentētijs. & allegat ad hoc
 l. h. ff. de decre. ab or. sa. vbi habetur qd

municipali statuto nō ligat ignorātes
s; scēns tm̄. Ad hoc optie facit q̄ no-
tat Be. in. d. c. vt aiaz. in. iij. notabil
vbi dicit q̄ ignorātia excusat quē p̄a-
turis municipalis. Itē p̄dicta distinctio
quo ad scōm membꝝ plene nō euacu-
at difficultatē: & hoies ita reddūtur p-
plexi sicut p̄us. Nam ibi d̄r q̄ aut loq-
mur de excōcātōibꝝ & c. sup facto dā-
nato. que cōiter in diocētibꝝ publican-
tur & sic ligatur p̄uentēs: q̄ est lata cul-
pa ignorare q̄ hoies sue cōditiōis scē-
unt. Aut loqmur de excōcātōibus & c.
que cōiter nō publicātur & c. Pone. n.
q̄ sit aliq̄s homo. puta sartor vel aliū
artifex: qui vadit ad missam quotidie
in ecclesia parochiali vel cathedrali die-
bus ferialibus: sed vt possit vacari ar-
ti sue vadit ad primā missam que cō-
ter celebratur in auroa. Diebus autē fe-
stiuis vadit ad missas ecclesias religio-
sōrū ac etiā eisdem diebus festiuis va-
dit ad p̄dicatōes si sit in ciuitate ali-
quis bonus & deuotus p̄dicator. Et in
q̄dragesima s̄c̄r diebus festiuis vadit
ad p̄dicatōes & p̄fitur bis vel ter in
anno. Et in sūma facit q̄ ceteri boni
homines artis & cōditiōis sue faciūt
Modo pone q̄ in ciuitate vbi habi-
tat iste sartor: publicātur aliqua statu-
ta includentia factūz dānatuz. Accidit
autē q̄ iste bonus homo instinctu dia-
bolico vel aliter labatur in h̄mōi scēn
dānatū cui annexa est excōcātio q̄ de
nihil sciebat q̄ si sciuisset nullo mō il-
lud factum dānatum p̄petrasset. Que-
ritur ergo an ille sit excōcātus. Ex vno
capite s̄m istos erit excōcātus: q̄ s̄m
eos duo solum requirūtur ad incurren-
dam excōcātionem. s. q̄ faciat factum
dānatū: & q̄ dicta excōmunicatio pu-
blicetur in diocētibꝝ: est ista duo sunt
hic ergo iste erit excōcātus. Ex alio ca-
pite s̄m istos iste nō videtur ligari: q̄
est extra omnez culpam ignorāte. & ta-
lis peccās solū offendit legem diuināz
nō autē offendit cōditōres canonis cū
ipsū canonem ignoret. Quid dicemus
de homine isto an sit excōcātus vel ne

Perplexi sumus ex distinctiōe p̄ceden-
ti. Sed dicamus nos iuxta nostrā ter-
tiaz p̄clusionē vna cū Bar. & tota scho-
la. legistaz. & glo. in. d. c. a nobis. & se-
quacibus. & glo. in. d. c. vt aiaz. in. s.
statuta & principe theologoz. Scoto.
q̄ talis ex cōcātus: q̄ est in culpa. ex
quo facit actum dānatū & cogitare de-
bebat q̄ forte tali facto poterat esse an-
nexa excōcātio: nec talis pōt dici p̄ba-
biliter ignorare talem h̄mōi: cū sit nō
solum in leuissima culpa: sed etiam le-
ui: q̄ nō solū diligentissimꝝ sed etiā dē-
ligens potuisset cogitare & p̄cauere.
Probabilis enim ignorantia excludit
omnem culpam. nō solum latāz sed et
leuissimā: quod non est in in casa n̄o
Restat nūc respōdere ad motiua facta.
Et p̄mo ad Jo. an. dico q̄ eius dictuz
nō obstat. Allegat enim tres tex. scilz
duas leges in ar. scz. l. penul. ff. de adul-
z. l. i. ff. de sicca. Mōdo dico q̄ illi tex.
nihil faciūt ad p̄positū. Primo. n. lex
penul. loquitur de pena corporali infli-
genda. & ideo nō mix si ad illam infli-
gendā regatur dolus. Idem dic de. d.
l. i. & ideo bene ibi dicitur tex. q̄ nō suffi-
cit lata culpa. Nos aut loqmur de excōc-
cātōe q̄ nō est mortalis. s; medicinalis
vt dicitur in r̄n̄ōe sequētis arg. Alle-
gat et Jo. an. c. i. de sen. ex. in tex. expres-
sum. & in hoc bene fateor q̄ ad incurren-
dam excōcātōes p̄pter manū intē-
ctionem in clericum regrat dolus. vt
j. dicatur. Idē dic ad Inno. l. s̄m istos
Inno. nō dicat sic tenere. sed dicunt q̄
Inno. videtur hoc tenere: & tō de hoc
suo dicto nō est facienda vis. Ad Bar.
in. l. quicunq;. dico q̄ ipsemet Barto.
r̄ndet ad hoc obiectum in. l. publicoz.
ff. de pub. iudi. vbi querit: an excōmuni-
catio sit pena capitalis. & concludit q̄
nō p̄text. i. c. cō medicinalis. de sen. ex.
li. vi. vbi illa pena excōcātōis d̄r medi-
cinalis s̄ mortalis. & ideo d̄r medica-
lis. q̄ illa pena nō iponit p̄petuo: s; vt
a delicto d̄sistat & emēdet. Sile dicere
si p̄ statutū ciuitatis exbānit a. c. libris
ō. possit offendi ipune: erit eni pena ca

phala. Cer
perget & em
na pena m
Bar. q̄ s̄m v
cōiicit q̄ q̄
culpe & c. r
et. Et por
do e occu
ne p̄ntem
r̄n̄ōe: cōc
ris. & sic s̄
di legem
facere. Sed
mis: s; p̄p̄
reterquo at
uina. Nec est
s̄ vt incurrat
cōtia turis ca
ncant (ore)
dictum. Sco
rū supra p̄
dam mem
nemo ligat
p̄pter cōm
scopoz. & c.
loquitur de
c. i. r̄ro. q̄ a
ere p̄o d̄re p̄
et q̄ d. c. h̄quis
si r̄ro. regat do
m̄tūz ignorante
ho p̄ntio includ
hoc exp̄sse voluit
sciat. Et s̄m in
addit i. s; h̄ regul
C. Quarta p̄cludo
is generalis: s; pu-
licetur in diocētibꝝ re-
p̄sse vel taciturne
l̄m̄tūz: s; p̄ntem
b̄n̄ōem. hoc concludit
s̄m̄tūz: s; p̄ntem
d̄re: s; s̄m̄tūz. Et si r̄ro
s̄m̄tūz: s; p̄ntem
capitū r̄n̄ōe. In ali-
b̄n̄ōem d̄re: s; p̄ntem
s̄m̄tūz. Et etiā tenet p̄-
p̄ntem: s; p̄ntem q̄
s̄m̄tūz: s; p̄ntem

pitatis. Lerte nō. qz iponit vt delictū
purget z emēdet soluendo penā. z sic
erit pena medicinalis: nō mortalis s̄
Bar. q̄ sūt valde notāda. Ad aliud q̄
obijcit q̄ q̄titas pene dz p̄tionari
culpe zc. respōdet Sco. vt supra dictū
est. Et ponit optimū exemplū de hoc
.s. d. e. occidēte hōiem q̄ nescit cano-
nē punientē homicidā pena irregula-
ritatis: cōcludit tñ q̄ talis est irregula-
ris. z sic scdm Sco. iste nō solum offē-
dit legem diuināz contra quam scit se
facere. sed etiā offendit cōditōrē cano-
nis: licz ip̄m canonē penitus igno-
ret: ex quo attentabat illscitū ex iure di-
uino. Nec est necessarius fin Sco. ad
h̄ vt incurratur illa pena canonica: sci-
entia iuris canonici. sed sufficit q̄ te-
neatur scire p̄ceptū diuinum. z hoc
dictum Sco. destruit distinctionē isto-
ruz supra positā p̄cipue quo ad secū-
dum membrū. Ad aliud q̄ dicit q̄
nemo ligat sententia excōcātōis: nisi
p̄pter cōtemptū vt in. d. c. nemo epi-
scopoz. z. c. cetero dico q̄ illa capitula
loquūtur de excōcātōe ab hōie. ad
.c. si vero. q̄ apparenter videtur ta-
cere pro eis: respondetur q̄ hoc ideo
est qz. d. x. si quis suadente. iuncto. d. c.
si vero. regrit dōlū expresse: z s̄ nō
mirūz si ignorantes nō ligantur. lz ta-
lis p̄stitutio includat factū dānatū. z
hoc expresse voluit. pano. i. d. c. cogno-
scentes. Et ideo in hac tertia p̄clusiōe
additū ē h̄ s̄. regularit. Sic ḡ. iterat.

14 **Quarta p̄cludo.** vbi cōstitutio vel
lex generalis seu puincialis. vel sino-
lis: vel huiusmodi requirit dolum ex-
presse vel tacite: tunc ignorantes excu-
santur: lz talis p̄stitutio includat factū
dānatū. hec conclusio patet ex cōclu-
sione imēdiate p̄cedēti p. d. c. sigs su-
adente iunct. d. c. si vero. Idem dicit in
alijs cōstitutionib⁹ requirentib⁹ dōlū
expresse vel tacite. In alijs autē fac regu-
lam: vt dictum est supra in tertia con-
clusionē. Et etiā tenet panoz. in. d. c. co-
gnoscentes. vbi dicit q̄ si statutum re-
quirat dōlū expresse vel tacite: lz talis

fuerit i lata culpa. nō tñ incidit i s̄ulas
licet p̄ modo culpe aliter sit puniēdus
Ad hoc facit q̄ notat Imol. i. cle. eos
de cōsan. z affl. q̄ cū ille tex. loquat nō
simplr dicēdo. Sigs p̄xerit. lz dicit. si
ḡs sciēter p̄xerit: q̄ nō. cōprehēdit ca-
sus ignorāte: et si caderet in latas cul-
pā. Videt. n. hoc regere dōlū: dicēdo
sigs sciēter zc. lz gl. ibi inuat. q̄ et in
cōstitutōe puniēte sciēter actū faciēte
cōprehēdit et ignorāter faciens. si sit
ignorātia iuris vel facti nō p̄babilis.
Quinta cōclusio: si statutū vel con-
stituto pape etiā generalis nō includit
factum dānatū: tūc p̄babiliter igno-
rantes excusant. hec cōclusio patet ex
p̄dictis: maxie ex p̄ia cōclusionē. Naz
talis ignorantia sine omni culpa. er-
go erit sine oī pena legis. Et si obijcia-
tur de regula. ignorantia. de regu. iur.
lib. vi. vbi habetur q̄ ignorantia facti
z non iuris excusat. Item de gl. supra
allegata. in. d. c. vt animarum. vbi dicit
q̄ ignorantia generalium statutoz
vel legum non excusat zc. Bicit potest
q̄ p̄dicta iura z similia intelligun-
tur in foro contentioso z p̄sumptiue
qz ius p̄sumit tales eē excōcātos. sic
intellige notata supra. **Absolutio. i. §.**
xcij. Tamen iura in dubio admittunt
p̄bationē ignorantie. vt in. d. c. cū tua
Quo at admittat p̄batio. vide i. c. lex
. §. x. z. xi. z ex p̄dictis conclusiōibus
patebit veritas multozum dubiozū.
Primo. qd de exigētib⁹ quintuz. lz
vt sunt gabellary in domino ill. d. du-
cis Mediolani z alibi an sint excōca-
ti si tales ignorāt excōcātōnē. R. p̄
ex prima cōclusiōe z quinta. nā ex quo
scm̄ alias nō ē dānatū dico de exigē-
tib⁹ a secularib⁹. secus si a religiosis
vel a clericis: si tales oīno ignorabant
excōcātōnē. nō ligant. secus si sciuis-
sent. nūc autē p̄ Inno. papam quartū
p̄ quoddā breue q̄ icinist. Supplicari
nobis zc. p̄cessit p̄fato duci quaten⁹ p̄
suos officiales sine metu excōcātō-
nis vel alterius censure possit exigere
quātū vsqz ad duos ānos sequuturos :

vel quousq; debita facta pro guerra.
Ferrarie sint soluta. Et tale breue: fa-
ctū fuit quarto Martij. 1483.

17. **S**ecundo: qd de iuribus monasteria mon-
nialia. Nā p multos diocesanos sulmi-
nat snia excōcattōis h iurates zc. itez
ē excōcattō papalis h iurates mona-
steria monialia scē Clare z p dicatorz
qd iuris. R. p3 ex p dictis. Nā si loqui-
mur de excōcattōibus facti p statuta
ordiariorz: dico ignorātes nō ligantur
si iuraret corrupta itētiōe. Nec p dicitio
p3 ex dicit in scōa p dicitōe. Hoc di-
co nisi ignorātia eēt crassa vel supina.
Seco q si ibi caderet culpa ignorantie
leuis vel leuissime: qd ē valde notan-
dū: z pauci aduerit. Si aut loquimur
de excōcattōe lata a papa z generali
vt de iuribus monasteria scē clare z
p dicatorz: tūc distingue: q aut intrant
corrupta itētiōe: z sūt excōcattō: qz fa-
ctū factū alias dānatū. Hoc pbat p
p mā p dicitōe z tertiā. Nā talis igno-
rātia nō ē sine culpa q nō excusat. Si
aut loquimur de iuribus bōa itētiōe: tūc
tale nō sūt excōcattō p p mā z qntā cō-
clutionē. Hoc idē t3 pet. de pal. z Hr.
flo. habetur. j. excōmunicatiōe. xxvi.

18. **T**ertio: qd de excōcattōe pau. se-
cūdi i extrauagāti q icipit. Ambitiose
vbi excōcattō alienantes res eccle-
siasticas: siue factētes pactū p qd spō-
ruz dominū trāsserat: ac oēs pceden-
tes: hypothecātes: infendātes: vel in
emphiteosim pcedētes: aut locantes
nisi in casibus a iure expōsis: exceptis
fructibz z bōis que suādo seruari nō
pnt. Itē excōcattō qui taliter aliena-
ta recipiūt. Querit an p dicitā ignoran-
tes zc. incurrāt excōcattōe. Bie q p
pabiliter ignorātes nō ligantur: hoc p3
p qntā p dicitōe. qz talia nō sūt dānata
lege diuina nec naturali. Et qz sibi nō
reseruat absolutionē. idē ordinaris
absoluere potest.

19. **Q**uarto: qd de deferentibz postea
vel merces. vel alia nō p hbita ēt tpe
guerre ad terras infidelitū ignorātibz
excōcattōe. Bie pōt q pabiliter

ignorātes nō ligant. Hoc p3 p qntā cō-
clutionē. qz alia si sūt dānata lege di-
uina nec naturali.

Quinto qd de deferentibz p hbita 20
ta: puta ferrū: arma: equos z lignamīa
i ignorātibz zc. an sint excōcattō. Bie
per quintā conclusionem q non: qz ta-
lia licet sint p hbita ex lege positua:
nō tamē sunt p hbita ex lege diui-
na vel naturali: de quibus intendim
ergo per quintā p dicitōe taliter igno-
rantes non erunt excōcattō.

Sexto. quid de simoniacs. Sunt 21
enim multe extrauagātes que excōcāt
simoniacos. Ad quis cōmisit simonā
ignorans ibi esse excōcattōe annexā
an sit excōcattō. Bie potest q que-
dā sunt simoniaca qz p hbita iure po-
situo: z in hīs ignorans pabiliter nō
ligatur. z hoc per quintā cōclutionē.
Quedā sō sunt simoniaca z p hbita
iure diuino: z in talibus ignorans nō
excusatur. z hoc per tertiā conclusio-
nem. de hoc habes in opere. in. c. Si
monia. i. circa principium.

Septimo qd de hīs q faciunt vfo 22
lentā dānabile in monasterijs fratrū
minorz qui sint excōcattō excōcattōe
papali p quandā extrauagāte: an ta-
lia facientes ignorantes zc. excusent.
Bie per tertiā cōclutionē q sunt excō-
cattō ex quo faciunt actū a lege diuina
dānatum. Item per primam conclu-
sionem: q talis ignorantia non est. si
ne culpa.

Sic ergo cōclufiue perstringēdo 23
hanc materiā. dico q aut loquimur
de ignorantia circa statuta ordinariorū.
z tunc generaliter ignorantes ex-
cusat. et si factū esset dānatū nisi igno-
rātia esset crassa vel supina. Si vero
loquimur de statutis pape: si talia statu-
ta includunt factum dānatū zc. tūc
ignorantia regulariter nō excusat. Si
vero talia statuta nō includūt factū dā-
natū. tūc pabiliter ignorantes excu-
sat. Bie i scōo mēbro regulariter pro-
pter quartā p dicitōe. Nā vbi p hbita
ē generalis requireret volū expōse

et tunc...
la cōclutio
na p dicitā
necita bi
retero en
Legitimi
p hbita bi
qui p pte
ritus vel nō
R. ai. spūm
spūritū in
p3 de a dicit
monia cū nō
dicit qz nō
dicitur z nō si
adhibere nā
tūc h. sūt leg
is e soluta. z
nā qz p ant
bit sūt in re
maz generat
ecc. annotat.
rabile. Cūta
i. dignitas di
cōcetti nō d3
lectos. Itē dicit
tra de of. nē gā
lent esse imitatio
i. hōis cū nullū
dignitū: tales n
re dicit. spūm z. i.
nos. In opo. d. of.
p hbita p pte leg
ferrū in officio dign
Cū dicit filie p mē
p hbita dicit. qz. sūt
in oēs p hbitas ign
Sūmō nō p hbita excō
qz cō hōc ad eius m
Cū dicit in quid filius e
notis nāre cuius sūt
h. dicitur. h. p.
Cū dicit nō tenebat c
vno in nā dicit
filiū p hbita ecc
notat z impugnatit
z. s. dicit. p. d. s. s. m. h
p hbita dicitur nō h
p hbita ē hōc cū qz

vel tacite. tñc ignorantes excusant. lz ta-
lis cōstitutio includat factū dānatū. z
nota p̄dicta qz singularia z nullibi in-
uenies ita bñ z clare decisa: nec q̄s̄
de cetero errare poterit. **Finis.**

Legitimus. Illegitime nati multi-
pliciter dñr. Nā alius dicitur mācer
qui pprie natus ē de scorto. Ali^o spu-
ritus vel notus. q de adultera. Et s̄ gl.
Rat. spurius dñr nat^o ex cōcubina pro
spurcitia incontinentie. Not^o vero na-
tus de adultera: vñ. n. filius eē de m̄t-
monio cū nō sit. Sicut z notas febres
dicim^o que vere quartane z h̄mōi vñ
dentur z nō sunt. S̄ veritas rest q̄ v̄
adulterio nat^o dñr ē spuritus. vt in. c. tā-
ta. q. si. sint legi. Alius nālis q de solu-
to z soluta. z tales oēs phibent ordi-
nari: qz p̄ antiquā legē māceres phi-
biti sunt intrare tēplū del vsqz in deci-
maz generationē. de utero. xxij. ca. de
elec. innotuit. ex quibz. sint legi. p̄ vene-
rabilē. Causa aut phibitōis triplex ē.
i. dignitas clericalis que h̄mōi vñlib^o
cōferri nō dz extra de ex. pre. inter dñ-
lectos. Itē detestatio paterni cr̄is. ex-
tra de h̄f. vergētis. Itē qz tales filij so-
lent esse imitatores p̄nti sceleris. vt. q.
i. si quis cū m̄litis. In secularib^o in
dignitatib^o tales nō semp phibent. ff.
de decu. l. spury z. l. generaliter. s̄. spu-
ritos. In quo. s̄. dñr q̄ si ille illegitim^o
habeat p̄petitorē legitime natū: ei pre-
fertur in officio dignitatis.

- 1 **Q**uid si illegitime nati p̄ ignorātiā
p̄mōt fuerint. R. s̄m. Dost. hoc casu
s̄m oēs p̄babilis ignorātia excusat.
Si ergo nihil scit excusatus est. Sec^o
ergo qñ hoc ad eius notitiā puenerit.
- 2 **S**ed nūquid filius debeat credere
verbis matris cuius filius sit. Uide. s̄.
Adulterium. s̄. ij.
- 3 **P**one. tūnus tenebat duas uxores in
domo sua vnā affidauit z cognouit z
cū alia s̄xit in facie ecclesie que hoc
ignouit z impregnauit querit qz suc-
cedet. R. direc. vñ. s̄. s̄m host. q̄ vñ-
usqz p̄les succedet utro tanqz legitia q̄
p̄bat sic P̄ria ē sua cū qua p̄t^o con-

traxit clandestine lz coram testibus p̄
quos p̄bat s̄ctū m̄tmonitū. nec aliq̄
impedimentū erat inter eos: quo casu
p̄les succedit. d. c. p̄ tuas. z. c. se. Sc̄da
vero ignorans fuit. in facie ecclesie de-
sponsata. Et sic p̄les succedit z veri-
tas opiniononi cedit extra q. si. sint legi.
ex tenore. Quod mirabile videt hec
dicere. Quibusdā tñ vñ q̄ in dicto ca-
su primus filius prime vxoris succedet
z non sc̄da: licet sc̄da vxor s̄xerit publi-
ce in facie ecclesie z nō prima: qz suffi-
cit q̄ cōtraxerit i presentia duorum te-
stū. Et fit tale matrimonū erit m̄tmo-
nitū nō solum quo ad deum sed etiam
quoad ecclesiam. Sed difficultas est
maxima: si qz contraheret matrimonū
cum vna clandestine solus cum sola
ex qua haberet filium z cuius alia s̄xeret
publice in facie ecclesie. ex qua ēt habe-
ret filium: qz eoz diceret legitimus. R.
Den. de gan. i. suis quolibetis dicit q̄
edicta ecclesie penalis. sunt cōtra illos
maxime qui faciunt cōtra edicta eccle-
sie vt fori^o obseruentur. Et maxime
ad illa custodiēda que nouit ecclesie:
de quibus h̄z iudica. Unde cū ecclesie
ponit edictum penale q̄ nullus illegi-
timus ad curas aiaz accedat. hoc est i-
odiū copule extra matrimonū ab ec-
clesie non approbate: pp̄ quod illi qui
sunt geniti ex matrimonio non ap-
probato p̄ ecclesiam. q̄tūcumqz sit ratū
coram deo. p̄tra eos est edictū precedē
z non s̄ illos. qui sunt ex matrimonio
approbato per ecclesiam quātūcumqz
non sit ratum coram deo. Quare di-
cendū est: quod si ille primus ex isto
matrimonio coram deo. non tñ appro-
bato p̄ ecclesiam: suscipiat curam aiaz
contra interdictum ecclesie suscipit z
est irregularis. alter non. hec Den.

- 4 **Q**uid si aliq̄ s̄xerit clandestine z
postea matrimonū approbat ab eccle-
sia. z post probat impedimentū. z sepat
m̄tmonitū. nūqd filij sint legitimi R.
glo. in: c. qd nobis q. si. sint le. dicit q̄
aut. nullū impedimentū p̄bat p̄tra m̄t-
monitū. z oēs indistincte s̄nt legitimi.

et hoc oēs sequunt. vt dicit pan. ibi. et
 vñ hoc pbari i. c. ij. de clā. despo. nam
 approbatio retrahit et p inde ē ac
 si a principio in cōspectu ecclesie iust
 set m̄imonū hētū. Aut impedimen
 tū pbat postmodū h̄ m̄imonū. et tūc
 fm̄ gl. geniti post approbationē sūt le
 gitimi. s. ante approbationē non. Jo.
 an. r. indistincte q̄ oēs ltimāt. s. post
 modū m̄imonū. separet detecto ipedi
 mēto. Douet: qz m̄imonū oia p̄ce
 dētia purgat. vt. c. tāta q̄ si. sint le. et h̄
 plz et. d. an. S3 Jo. cal. r. opt. gl. qz ad
 h̄ vt m̄imonū sequēs ltiēt filios p̄ce
 dētes: o3 q̄ potuerit eē tpe p̄ceptionis
 q̄ nō ē i casu nfo: obstatē ipedimēto
 pan. hō dicit aliqñ tenuisse op̄inōnē
 Jo. a. S3 nūc r. opt. gl. p. c. fi. s. figs de
 clan. despon. vbi d̄f: q̄ ples suscepta
 de clādestino matrimonio prozsus est
 illegitima v̄tecto ipedimēto. et h̄ac op̄io
 nē p̄ntat v̄iorē. Idē hō. et directoria.

5 **¶** Quidā i facie ecclesie cū quadā h̄rit
 facta solēnt denūciatōe: vtroqz vñ al
 tero ignorāte parētella: seu ipedimētū
 post cū accusarent de parētella perē
 ptorie citati venire noluerūt: tādē ex
 cōicant p̄uerātes in excōicatioe tres
 filios susceperūt deinde eis recōciliat
 et parētella p̄bata celebratū ē diuor
 tum inter ipsos. querat an filij nati tē
 pore excōicationis sint legitimi. R. h̄z d̄
 re. et bar. b̄r. et tancre. q̄ filij oēs nati
 vel p̄cepti añ sniaz sunt legitimi. c. cū
 inter qui si. sint le. si in facie ecclesie h̄
 kerūt solēnt denūciatōe p̄missa. et am
 bo vel alter eoz bonā fidē habuit tem
 pore contractus.

6 **¶** Quid v̄ filijs sacerdotū quos susce
 perūt de legitima vxore. añ sacri ordi
 nē. R. fm̄ Rai. tales de iure cōi p̄mo
 ueri p̄nt ad oēs ordies. et dignitates. n̄
 si i illa ecclesia vbi p̄res eoz immediate
 fuerūt p̄lati seu canonici. vbi non p̄nt
 cōicari vel p̄moueci. Hoc itelligē ad
 easdē dignitates et p̄bēdas. quas p̄res
 eoz tenerūt. Ad alias at̄ ēt i eadē ec
 clia poterūt canōicari et p̄moueri ēt vñ
 v̄tētibz eoz p̄tibz. et in eadē ecclesia in

officio suo manētibz extra de fi. p̄res.
 ad h̄. et c. ad extripādas. et c. ad abolē
 dā. Idē host. Ber. et gos. et addit gos.
 no. q̄ cū p̄ h̄uit p̄sonatū vel vicariāz
 p̄petuā i aliq̄ ecclesia: filiū immediate ipz
 vel ipaz h̄re nō p̄t. d. c. ad extripādas
 et c. qm̄. eo. ti. Itē si p̄ habuit p̄sonatū
 filiū nō p̄t h̄ere vicariā. nec ecōuerso. c.
 michael et c. cōstitutus. de fi. p̄s. Itud
 cōuerso itellige q̄ si p̄ h̄uit vicariā p̄
 petuā: filiū immediate p̄sonatus habere
 nō p̄t. d. c. cōstitutus. et rō ē quia p̄pe
 tuus vicarius curā h̄z ecclie. cuius vi
 carius existit. extra de offi. vi. ex pre. q̄
 si filiū dispensatiue succedat patri. s̄
 istius b̄n poterit postea succedere p̄ri
 vt potuit host. qz i hoc nō succedit pa
 tri immediate. Sed secus si p̄ h̄uisset
 ipaz ecclesiā solū de facto. s. p̄imus s̄
 qz tūc secundus nō poterit succedere.
¶ Sed nūqd̄ hec p̄hibitio exendatur
 ad nepotes. R. hō. et Ber. in. d. c. ad ex
 tirpandas dicunt q̄ extēdit ad nepo
 tes. de iure in hereditate succedentes.
 vt sunt nepotes p̄ rectā līneā descendē
 tes ar. insti. de here. qua. s. sui. Secus
 autem in collateralibz in quibus suc
 cessio nō h̄z locū. nō tñ fm̄ host. q̄ vi
 uente patre nepos immediate p̄t poni
 in ecclesia quā auus tenuit. patre vero
 mortuo nō p̄t rō ē qz in p̄rio casu. ces
 sat ratio p̄hibitōis. s. successōis. qz
 si iure successōis h̄retur: non nepos
 sed pater succederet auo. in secūdo hō
 casu nepos tāqz p̄ximior admitteret.
¶ Et ex p̄dictis querit de. q. vtili et
 quotidiana. an appellatōe nepotis
 veniat filius fratris. R. panoz. in. c. nō
 sine de arbi. dicit ex illo tex. q̄ appella
 tōe nepotis venit filius fratris et sor
 ris. et hoc ex cōi vsu loquēdi. et sic capi
 tur in. c. vnico. qui. mo. seu. am̄t. coll.
 .x. vbi tex. exponit nepotis idest filios
 fratris p̄p̄te tamē dicit nepos ex filio
 vel filia. p̄reat. vt i. l. iuriscōsult. s. at
 nepos. ff. de gra. et Latholicon. nepos
 vñ a nascor. r̄s. Ideo d̄r nepos. i. nat
 post filiū. et sic ergo bene vñ q̄ ex pro
 prio significato vocabulū appellatōe

nepotis: venit natus ex filio vel filia.
 Et de hac materia vide Joā. an. in .c.
 fūdamēta & elec. in. vi. vbi voluit qd lz
 in materia odiosa appellatōe nepotis
 n̄ vctat fili^o fr̄is mero iure iſpector: n̄
 pp̄ cōem vsū loquēdi p̄prehēdit talis
 nepos. q̄tūcūq; materia sit odiosa. &
 hoc dictū plz Pa. q̄q; fede. de se. in
 m̄is p̄silijs tennerit fr̄iū. n̄ i oi dispo
 sitione q̄tūcūq; odiosa & restringibili.
 debem^o facē itēptationē h̄z cōem vsū
 loquēdi vt no. glo. an. c. nōnulli de re
 scrip. Et doc. in. c. olim. de r̄. h̄. & bar.
 in. l. omnes populū. ff. de iust. & iure. vi
 de et Pan. de hoc i p̄hemio decre. q
 concludit qd vsus loquēdi p̄ferit p̄po si
 gnificato vocabulū. vt in. l. labeo. ff. de
 sup. le. et i māstricā. hoc etiaz voluit
 Bar. in. l. nō dubiū. C. de legi. vbi no
 tabit vicit statuta intelligēda h̄z cōez
 vsū loquēdi. & dicit Butri. hoc p̄cede
 re et si statutū dīcāret statuta d̄bere i
 telligi p̄m̄ tacēt. Sec^o dicit in legibus
 p̄dit a iure p̄tis: qz tūc h̄z et̄ s̄ba nō
 regulāt ab vsu loquēdi: s̄z a p̄prietate
 vocabulū. hoc itelligit verum. d. An.
 nisi esset vsus loci cōdite legis. qz tunc
 debēt itelligi s̄ba h̄z cōez vsū loquen
 di. Secus aut vbi lex. p̄phēderet mul
 ta loca: vbi nō ē talis vsus loquēdi: qz
 tūc s̄ba itelligūt p̄prie: & n̄ regulāt ab
 vsu loquēdi. Itē addit aliud notabile
 qd si statutū dīcāret statuta d̄beret itel
 ligi nullo extrīsec^o addito vel s̄b itelle
 cto: qd tūc debēt itelligi n̄ h̄z vsū lo
 quēdi: qz ille itellec^o ē extrīsec^o: sed h̄z
 p̄prie significatū vocabulū. Itē tenet
 Pa. in. c. p̄tias. & p̄ba. vbi dicit qd in
 dispositōe statuta cōis vsus loquen
 di p̄ferit p̄prio significato vocabulū.
 ¶ Quid siq; sit nat^o & dānato. coitu
 & postea p̄ ducat m̄fex i vxorē: nūqd
 ille & iure cōi pōt tāq; legitīm^o p̄mo
 ueri. R. si p̄ potuit illā i legitīmā vxorē
 hēre tpe p̄ceptōis: qz nullū impedi
 mētū erat: & postea duxit eā i vxorem
 legitīmā: ē fili^o atea genit^o p̄ sequens
 m̄fimonū. & ita, succederet i hērdita
 te tanq; legitīm^o: & ad oēs actus legi

timos admittet. Secus si pp̄ aliq̄s im
 pedimētū nō poterat eē matrimonū
 inter eos tpe p̄ceptionis.

¶ Quid si p̄sbyter filiū genuit ex vx̄ i o
 ore lta cū q̄ fr̄it dū erat laic^o vel i m̄
 noxib^o: nūqd fili^o erit legitīm^o. R. ho.
 distiguit qd si iusta vel ignorāte vxore
 fuit p̄morus tūc tal^o erit legitīm^o fauor
 plis. Si ho ea p̄sētēte: tūc talis non
 erit legitīm^o. xxxij. di. h̄iatī & sic h̄z h̄ac
 di. p̄corda opi. ray. & gos. q̄ vsir fr̄ie.
 Itē dic si ea scētēte & nō p̄dicēte arg.
 lūij. di. si h̄uus scētēte. & tō talis de iure
 nō poterit p̄moueri. vide et gl. singu
 larē in. c. m̄stri. lxxxj. dist. q̄ dicit qd si
 vsir post suā ordinatōnē cognoscat vx
 orem: cū q̄ votū emisit. p̄mittit incestū
 & filij erunt legitīmī.

¶ Quis pōt dispēsāf. cū illegitimo. ¶ It
 R. ep̄s pōt dispēsāfē q̄tū ad ordines
 m̄iores & b̄nificiū sine cura. aliter non
 nec ad dignitates: seu personatus: nisi
 papa. extra & si. p̄sby. is. q. li. vi. vbi et
 p̄z qd si p̄ papā fuerit cū tali dispēsātū
 vt possit b̄nificiū curatū obtinere: it
 telligitur solū de vno.

¶ Quid si papa dispēsātōez obtinuit 12
 & postea ipetrāuit qd duo aut plura b̄n
 ficia cū cura possit h̄fē. tacuit at̄ p̄dcm̄
 defectū. dic qd nō v̄z h̄ec sc̄da ḡfa .c. si
 is cū q̄ de si. p̄sby. li. vi.

¶ Que ē dispēsātio circa illegitimos 13
 Bie h̄z Ray. si tales irrat mōasteriū &
 iure cōi. p̄nt p̄moueri ad oēs ordines
 lvi. di. h̄. i. extra de si. p̄s. c. l. Religio
 enī ingressus tollit irregularitatē: sicut
 et igratitudinē. xix. q. vlti. nō liceat ad
 p̄latōnē tū nō p̄nt p̄moueri absq; disp
 pēsātōne pape. d. c. i. & pe. & pal. i. lūij.
 dicit qd illegitīm^o et ingressus religio
 nem. curā animarū: iure ordinario si
 ue p̄ electioez: siue per p̄missiones h̄a
 bere nō pōt. & no. gl. i. c. ij. de aposta.
 qd ingressus religionis tollit omnē ir
 regularitatē q̄ surgit ex p̄prio delicto.
 Ita qd sine dispensātōne pōt ad ordi
 nes p̄moueri: s̄z n̄ ad dignitates. illaz
 vero q̄ surgit nō ex proprio delicto nō
 tollit. Pano. aut̄ ibi dicit qd de hoc si

potest dari certa regula: qz in quibus
dā casibus tollit: i quibusdam non. z
z credit qz tm̄ i iure exp̄ssis casib⁹. tol
lat irregularitas p̄gressus religionis
si ho. remanēt i seculo. nec ad ordines
nec ad p̄laturā p̄nt absqz disp̄latōe p̄
moueri. Sz circa eos quib⁹ adhibetur
disp̄nsatō magna: v3 vt ordinēt z in
sitiuāt in ecclesijs alijs a p̄na. Bico
si sunt filij p̄byteri. alr ho i qbuscūqz
ecclesijs. arg. extra d̄ fi. p̄f. p̄ntiū. maior
vt ēt i paterna aliquo tm̄ medio. extra
de fi. p̄f. ex trāsm̄ssa maxia: vt i p̄na.
nullo medio. extra d̄ fi. p̄f. ex tua.

14 **Q**uid si cum filio illegitime nato
disp̄setur Quo ad ordines z ecclesia
sticum b̄ficiū. Sz. si ab ep̄o facta ē
disp̄nsatio. nō exrēdit nisi ad ea q̄ p̄t
vt dcm̄ est. si ho a papa poterit p̄mo
ueri ad parochialē ecclesiam n̄ ad p̄so
natū vel rec̄orā. ad q̄ p̄ electiōne p̄
cedi p̄uenit extra d̄ p̄bē. c. fi.

25 **Q**uerit an papa possit ltiare quo
ad t̄palia z successōes. Sz. Pan. i. c. p̄
venerabilē. g. si. sint le. recolligēdo sū
marie dicta doc. dicit qz aut q̄rēt de le
gitimatōe sic̄da p̄ papā: aut p̄ ip̄atorē
seu h̄ntē ab eo pt̄atē. p̄rio cāu; si vult
legitimat̄ in p̄rimōtio ecclie. libere p̄t
vt i. d. c. p̄ venerabilē. Sz in terris alie
nis: aut s̄best maria z ardua causa: z
z credit qz possit. lz legitimat⁹ cogno
scat aliū i d̄m̄. mouet p̄ tex. i. d. c. per
venerabilē i ver. rōtib⁹ nā si ille auctor
tates veteris z nouit̄stamēti n̄ p̄clu
derēt i actu legitimatōis frustra papa
eas aduisset. finge ergo qz ex legitia
tione filij alicui⁹ p̄ncipis seq̄t fidei ma
gna dilatatō. nā tē ob cāz vel filiez: pa
pa. poterit exercere iurisdictionez t̄pa
lē vt ibi. z in. c. p̄ humani. d̄ homi. li.
vi. aut cessat arduitas cāe. z si vult le
gitimat̄ n̄ recognoscētē sup̄iorē seu eius
filios: z p̄t. aut vult legitiare fcogno
scētē sup̄iorē: z p̄t: nisi sup̄ior cōsen
tit: nisi velit ltiare i sp̄ūalib⁹. vt extra
de fi. p̄f. c. l. z. y. li. vi. vel nisi velit inci
perea radice m̄rimony. vt i. c. tanta. g.
s̄. sint le. z in. c. qz circa. d̄ p̄san. z affi.

In ip̄atorē dicēdū qz ic̄piēdo a radice
m̄rimony nō p̄ltiare: qz nō p̄t ipse
disponere sup̄ m̄rimony vt i. c. tua de
oz. cog. aut p̄ p̄ptū vult ltiare: z tūc in
sp̄ūalib⁹ nō p̄t. ip̄alib⁹ ho p̄t i terris
sibi subiectis. mediate: vel imediate:
imo de iure ipse solus p̄t i toto impe
rio vñ reges z aly p̄ncipes ḡ recogno
scūt ip̄atorē i d̄m̄ d̄ iure nō p̄nt lti
re. qz legitimatio sicut z fame restitū
tio z filia resuata vt soli p̄ncipi. secus
n̄ essent p̄ncipes vel ciuitates nō reco
gnoscentes. sup̄iorē. nā isti h̄nt t̄atā pt̄a
tem: q̄tā h3 ip̄ator i imperio suo. Ad
hoc. d. cep̄ venerabile. i. ho. in sup̄. z fa
ct gl. ibi i. ho. recognoscat. Ex q̄ habes
qz rex francie d̄ iure n̄ ē exēptus a ro
mano ip̄erio. lz imo. dicat qz de iure
subest pape: z nō imp̄to. ho. ho. lz pri
mū qz oēs p̄ncipes seculares debēt re
cognoscē imp̄atorē i d̄m̄. vt i. c. adria
nus. lxviij. dist. z ex hoc dicit qz reges
spanie. anglie: z francie: tenēt de iure
obedire ip̄atori. lz d̄ facto nō obediāt
nūqd̄ autē peccēt n̄ obediēdo z nūqd̄
pouerunt p̄scribere q̄ imp̄iū. respectu
p̄scriptōis sentit qz nō: nisi p̄scrip̄t
sent passiuē. idest noie romane ecclie
Respectu peccati dicit qz forte excusan
tur a peccato: iterim dū ip̄ator nō exi
git ab eis obediētaz sicut in simili no
ta i decimis. z cū hoc d̄. to trāsit i. d.
c. p̄ venerabilē. Jo. an. Sz. d. an. dicit
posse defendi qz isti p̄scrip̄erūt q̄ ip̄i
um. nam plures possunt ēē ip̄atores:
quēadmodū q̄ plures eliguntur in di
scordia. Et de p̄suetudine vterqz min
strat. vt notat gl. in cle. roman. d̄ iure
iuran. z Panoz. putat qz isti p̄ncipes
possunt p̄scribere intra ip̄ery i eozus
regnis. ad hoc fact qz no. Jo. an. i. c.
cū ep̄s de offi. oz. li. vi. vbi dicit qz p̄
latus inferior ep̄s p̄t p̄scribere iura
ep̄alia i certa pte diocesis. Sz qz p̄m
ceps possit p̄scribere: vt i p̄e n̄ sit s̄. im
perio: nō videt hoc possibile i iure: qz
sine possessione p̄scriptio non p̄cedit.
Sed qz nō p̄t possidere seipsum. Et
ideo lz papa vel alius p̄uisset p̄scri

bere si ipatorz tñ actiue nō pcedit p̄ scriptio. aut vult legitima re i terris ecclie. z tñc nō p̄t. idēz z fortius dicē dū de hñte ab eo ptātem.

16 **E**t predictis p̄t correlarie inferri q̄ papa q̄ ad terras ecclie. p̄t legitima re: tā q̄ ad tpalia: q̄ q̄ ad spūalia. Quo hō ad terras iperij: p̄t q̄ ad spūalia s̄z nō quo ad tpalia. vt ēt voluit Bart. in auc. ex cōplexu. C. de ice. nup. z hoc nī si ex maxia z ardua cā. vt dicit Pan. nā tñc ēt in terris iperij possēt legitima re quo ad tpalia. Scdō inferi q̄ iperatoz v̄l alī ab eo hñs ptātes nō p̄t lta re quo ad spūalia. z tō nec ad ordies: nec alia spūalia admittētur. vt ēt vult Bar. vbi. s̄. Nec ēt erūt legitimi i dñso illoz q̄ nō recognoscūt ipatorē. q̄sum ad ea p̄ que fieret alteri p̄iudiciū. puta ad successiones bonoz ab intestato. vt notatur in. d. c. p̄ venerabilem.

17 **U**tz s̄t comites palatini hñtes ptātes legitimādi ab iperatore. possint legitima re i p̄iudiciū agnatoz do. an. i. d. c. p̄ venerabilem. dicit q̄ nō nisi p̄f z agnati cōsentiat qz hec ptāstāq̄ alteri p̄iudicialis. est restringenda. vt l. i. §. si quis a p̄ncipe. ff. ne qd i lo. pu. S̄z Pa. in. d. c. p̄ venerabilem dicit fore ispicēda s̄ba ptāris collate z vbi simpliciter ēt data ptās. credit q̄ possz legitima re ēt in p̄iudiciū agnatoz quē admodū impator. qz in hac legitimatōe iura nō faciūt mentionez. nisi de p̄re: qz agnatis nō p̄iudicatur. nisi respectu sp̄et. Sed possēt dici q̄ q̄si istis comitibus simplr est concessa auctoritas legitimādi: q̄ p̄sit legitima re ēt in p̄iudiciū agnatoz. z hoc quo ad filios naturales tñ. Sec̄o in spurijs z alijs ex dānato coltn. nisi exp̄sse p̄cedat facit q̄ no. Jo. an. in addi. ad spe. in ti. q̄ si. sint le. vbi dicit q̄ si spūsus duplr. s̄ex p̄e vxorato z matre maritata impetrat a papa vel ab iperatore rescriptum legitimatōis: qd non valet si non exp̄ssit vtrunqz.

18 **Q**uid si pater fecit legitimari filiū nālez post testm̄ an r̄spat̄ testm̄ dic q̄

fic qz filius fictus r̄sparet. vt aut. si qua mulier. C. de sa. san. ec. z arrogat̄ rum pit ad h̄ facit insti. g. mo. te. in fir. in p̄ncipio. hec Jac. de. bel.

Ubi p̄missis. quero de solēntate adhibenda in actu legitimatōis. Dic q̄ p̄rio d̄z q̄l tas ltiatōis. reseruari p̄ncipi: vt putat qz est icestuosus v̄l icestuosus z adulterin̄ simul als aut legitima tio ēēt surreptitia. vt dicit̄ ē. z regulr dicendū q̄ oē tactū: q̄ exp̄sso p̄nceps nō ita de facti p̄cessisset legitimatōē h̄z ipsaz victare. ad hoc. c. postulasti de rescriptis. z p̄ h̄ dico q̄ si hñs fratres legitimos z nāles ipetrat̄ legitimatōnez. z nō fecit mētiones q̄ haberet legitimos nō v̄z legitimatō qz p̄nceps non solet legitima re. quād legitimandus h̄z fratres legitimos vel saltes nō ita de facti. vt sentit lo. an. i. addi. spe. in ti. de suc. ab inte. Secūdo requiritur q̄ legitima re p̄sentat. z hoc vult bar. in. l. in ti. ff. de h̄is qui sunt sui vel alie. tur. vbi p̄cludit p̄ illaz legem q̄ pater nō p̄t legitima re filios bastardos: ip̄s inuitis. idem dicit de nālibus natis ex cōcubinis hoc v̄z dicit: nisi filio sit in fans vt. l. tubemus. C. de eman. li. z est rō h̄z Ludo. ro. qz nō p̄t liber homo nolens alterius subijci ptāti.

Additio. Quid si impator alī p̄iudicio filioz lioz qd imporet ista clausula. ff. Ludo. de beto. in addi. cō filij. xxx. Jo. de anania incipit̄. In xp̄i nomine. dicit q̄ in omnibus litteris maxime gratiofis d̄z eustari maligna. z calida interpretatio z sana eligēda. vt in. c. ad audientiaz de decimis. z in. c. relato. de ele. nō re. S̄z si ita inteligeremus q̄ p̄ s̄ba ille legitimandus excluderetur in totum a successiōe gratia legitimatōis sibi facta: nihil aut paruz p̄desset qd ēē nō d̄z vt i. c. si papa de p̄ull. li. vi. imo. ista talis interpretatio ēēt s̄ mētē z s̄ba legitimantis z p̄ducerent effectū s̄tum s̄ oia iura mūdi. vt p̄z in. l. legata iustit̄ de le. i. Pretereas q̄ tale p̄iudiciū non attendatur

si tunc non poterat esse vxoris bar. adst. ut
 distinguit: an ille clericus sit beneficiarius
 vel ne. Si tunc nihil facit per opus. an.
 q. dato quod ille clericus in minoribus esset
 beneficiarius. nihilominus si haberet tene-
 ret matrimonium: et sic filij an nati legitimi
 marent p. d. c. tata. et per predictas regula
 p. q. si saracenus habuit filium ex xpia-
 na et postea efficiatur christianus. et cum illa
 habeat non per se filius legitimus: quia ipse na-
 tuitas non poterat esse matrimonium. ut i.
 .c. caue. xxvij. q. i. idem dicit An. in na-
 tis. ex coitu incestuoso quia postmodum
 habeat matrimonium per dispensationem ecclesie
 non tamen filij an. genui legitimi. quia tunc
 non poterat esse matrimonium: obstate impe-
 dimento consanguinitatis vel affinitatis
 nisi aliter dicatur in dispensatione. Et sic pa.
 in. d. c. tata. concludit: quod ubi coitus non po-
 terat esse vxoris obstate impedimento per-
 petuo non remouibili sine dispensatione
 ecclesie filij non legitimi per omnia tempora.

26 **C** An autem quis possit petere se pronun-
 ciari legitimum. Inn. concludit quod non: nisi ad
 aliquem effectum reputari: si agit de succes-
 sione. et reputari sibi quod non est legitimus. tunc
 potest petere pronunari se legitimum ut i. c.
 i. q. si. sint le. vel si diffamatus de illegiti-
 mitate. idem pa. in. c. cam. q. si. sint le.

Impedimentum. i. coher. circa impedi-
 menta matrimonij. Primum agemus de im-
 pedimento in genere. Secundo de impedi-
 mentis in specie: que in his versibus con-
 tinentur. error coeditio. vetus: cognatio:
 crimen. Eulius disparitas. vis: ordo. li-
 gamen. honestas. Si his affinis: si forte
 coire nequebis. hec socianda vetat connu-
 bia iuncta retrahat ecclesie vetitum. nec si
 ipsi feriarum impediunt fieri: permittunt
 facta teneri.

1 **C** Que impediunt matrimonium iam con-
 tractum. xx. sunt que impediunt non solum
 matrimonium contrahendum. sed etiam di-
 rimunt contractum. que continentur in tri-
 bus primis huius. Et intelligas quod diri-
 munt huius. si precesserunt matrimonium
 tum. Si autem veniant post matrimonium
 rite factum ut affinitas vel crimen et hu-
 iusmodi. non dirimunt preter unum. i. vo-

tam religionis cum effectu. quia quod contra-
 cto matrimonio. si autem carnalem copulam in-
 greditur religionem extra de conuer. conu.
 vx. et c. ex pre. el. ij. et de spo. commissu.
 expectari tunc debet usque ad professionem. nam
 ante dirimitur.

C Quid autem dicendum si quis aliquam mulierem
 rem cognouit carnaliter. et postea habeat
 cum ea per verba de presenti. si post huius ma-
 trimonium eam non cognouit carnaliter. num-
 quid poterit alter eorum intrare religio-
 nem. Non est pulchra et de facto his diebus ac-
 cidit. videri potest quod si non obstate tali
 copula preceunte. primo p. c. vx. et c. ex pu-
 blico. et c. ex parte. ij. de conuer. conu. q.
 quod de capitula dicit. quod autem consumationem
 matrimonij alte coniugium potest intrare reli-
 gionem. et non illud verbum consumationem
 quod importat completionem illud autem quod complet
 aliquid opus vel legem et non antecedere. Secundo
 eam predicto iure non incurrit bigamiam. et da-
 to quod talis mulier fuisset prius ab alio viro
 cognita. de qua vide. s. bigamia ubi iura
 regunt quod ad incurrendam bigamiam non suffi-
 cit quod quis habeat cum corrupta. nisi per tale
 huius matrimonium sequatur copula carnalis. non
 est sufficiens animus ad hoc et fac. c. ventres de spo.
 ubi copula preceunte non facit transitum sponsalia
 de iure in matrimonium. si bene copula sequens.

C Quid si sponsus cognouit sponsam vio-
 leta nunquam poterit sponsa transire religionem
 iuncto sponso. dubium facit quia effectu sunt
 vna caro. et violenter. In hoc sunt varie
 opiniones Jo. an. i. mercu. i. regula. ea
 que dicitur de re. i. i. vi. vel leg. opinionem Bar.
 b. q. tenent tale sponsam cognitam posse in-
 gredi religionem. sponso iuncto. ne obliqua
 sit melioris conditionis quam sapienter. tunc non
 vel coicasse corpus suum. ex quo inuita fu-
 it conuicta. pa. in. d. c. vx. vel adherere
 huic opinioni. quod tamen distinguunt quod si est spon-
 sa de futuro potest transire ad religionem. non
 obstate carnis copula violata. si autem est
 sponsa de presenti non potest transire huiusmodi
 to huius opinionis est monach. et Rob.
 que videtur valde equa.

C Quid autem si vir vxorem suam quam non dicitur
 cognouit tradidit adulteram de sanguine
 nec proinuita an possit postea huiusmodi

factis dicitur: ut i. c. ij. § ope. no. nū. hec
 Panoz. i. d. c. sup eo. Uide ad p̄dicta
 que notat idē panoz. post gl. i. c. q̄d su
 per d̄ p̄sa. q̄ p̄suetudo ihabitās p̄t esse
 rōnabilis. habilitās hō nō: q̄ p̄ria ē i
 ducta ad charitatē āplandā: ut hoies
 pot̄ h̄at cū exāneis: q̄ cū cōsanguī
 neis. S; i sc̄do casu p̄suetudo ē h̄ bo
 nos mores: z h̄ bonū charitatis: eo q̄
 relaxat p̄hibitiōē iter. p̄sanguīneos.
 Cōsuetudo āt h̄ statutu vel legē nutri
 entē bonos mores nō v̄z: ut i. c. fi. de p̄
 su. z no. Bar. in. l. oēs populi. ff. d̄ iust.
 z iure. Opio tñ hosti. ut cōlor z secu
 rior ut dicit Alstē. li. viij. ti. xvij. dicit
 q̄ Ber. sibi p̄si apte p̄dicit i duab; suis
 gl. i. c. i. z in. c. sup eo. de eo. sp̄i. Nā i
 .d. c. i. dicit q̄ si sit p̄suetudo: q̄ si fiat
 h̄riū et̄ generet ex h̄ scādalu: nō tam
 dirūneret p̄ h̄ m̄imonia iā p̄ctū. in
 .d. aut. c. sup eo dicit q̄ si sit scādalu ma
 gnū alicubi: q̄ tales cōsūgāf: v̄l rema
 neāt p̄dicit h̄ solū ipeditet iter eos h̄i
 m̄imonia: sed et̄ dirūmet tā h̄ctū. sed
 astē. dicit q̄ magis ē assentiendū p̄t
 me gl. Et hui; op̄i. est hug. z gos. pro
 qua facit singulare dictū hō. q̄ tollera
 bilis est aliquos cōtra statuta hoīuz
 copulatos dimittere simul q̄ sic cōtū
 ctos cōtra statuta vel separe. extra de
 testi. l. 3. Pro h̄ et̄ facit singularis theo
 ritica dicti hō. q̄ v̄bticūq; magistrī per
 suas glo. m̄imonia solūit nec ius ex
 pressū adducūt. z si inueneris. aliquez
 doc. scribentē cōtrariū. i. m̄imonia si
 debere dissolut sequaris et̄. Ad hoc fa
 cit q̄ no. Panoz. in. c. si vir. d̄ co. sp̄i.
 q̄ vbi agit de m̄imonia sustinendo:
 singularis opio est p̄ferenda cōi. Qd
 bene notabilis nisi cōis opio haberet
 quasi textū p̄ se. In alijs aut̄ vbi. doc.
 in aliq; articulo sunt varij: sequenda
 est opio h̄ūanior. i. rōnabilior z egor.
 St̄ hō vtraq; opinio ē rōnabilis: ē se
 quen. plūmoz iudiciū h̄z hosti. z Ber.
 Ad h̄ bon; tex. i. fili. xix. di. c. cōnsc̄to.
 ¶ Quid si ecclesia p̄cipiat alicui p̄ingū
 cohirare cū altero: z ille cui p̄cipit scit
 et̄ ipeditētū. §. h̄z hu. in hoc casu. q̄

et̄ ad reddēti. debitu: nō tenet obedire
 tñ in cohabitatiōe: z necessarios exhi
 bitioe obedire debet.

¶ Quid an m̄imonia sit iqrēdū an sit
 aliq; ipeditētū. §. dicit i eccl̄is bāna
 publice p̄ p̄byteros p̄p̄o: ut. j. p̄petētē
 terminū q̄ scit ipeditētū p̄p̄oat. Et si
 appuerit p̄babilis p̄iectura h̄ copulā
 futurā: iter dicit exp̄sse: donec p̄stet qd
 fieri d̄eat. Alr si h̄erēt sine bānis: aut
 p̄ p̄hibitiōē: z extiterit ipeditētū:
 v̄puta: gradus p̄hibitiōē: tñ filij dicen
 tur illegitimi: z nō excusabū p̄ igno
 rātiā pentū: d̄ h̄ tñ. j. Sacerdos q̄z q̄
 tales p̄tūctiōes ihibere p̄tēpserit v̄l re
 gularis q̄ iteresse p̄tēpserit p̄ triennū
 ab off̄o suspēdat. Qui h̄o falsū ipedi
 metū malitiose obiecerit: canonicā nō
 effugiet v̄tione extra d̄ clā. d̄ sp̄o. cū in
 h̄bitio. In aliq; h̄o loci nō sūt h̄ bā
 nis: solū h̄bitur ip̄salia solēnter z
 publice multū an m̄imonia. Et inte
 rim p̄t m̄ifestari: aut sit ipeditētū.
 ¶ Nūqd̄ at̄ peccent reges: p̄ncipes. z
 milites. q̄ h̄bit hodie sine bānis. §.
 Alstē. li. viij. ti. xij. d̄ mente Ros. dicit
 q̄ nō peccāt mortaliter: vbi n̄ est p̄sue
 tū eoz m̄imonia bānti. Et q̄ d̄ i. d.
 .c. cum ihibitio: n̄ extēditur ad m̄imo
 nia nobilitū: q̄ i eccl̄ia n̄ p̄senerūt bā
 nisi. Sed; etiā hosti. n̄ est necesse bāna
 p̄p̄o. q̄n̄ q̄s vxores vocat a remotis. z
 publice mittit n̄cios. Sic. n. i. sacre ec
 cleſie d̄nt h̄bere m̄imonia. nec erit h̄
 mentes dicte p̄stōnis. Tut; tñ est ut i
 eccl̄ia p̄p̄oatur publice hodie i h̄ casu.
 ¶ Sz nūqd̄ regl; hoc sit p̄ceptū. §. q̄ i
 h̄mōi solennizatio fiat i h̄bendo m̄i
 mōi. §. Alstē. d̄ mente Ros. q̄ bāna
 z solennitates p̄dicte p̄sue: dimitti h̄
 d̄nt sine cā. z q̄ h̄ facit peccat mortali
 Et h̄ez h̄z pe. q̄n̄ illi n̄ sūt ignari iu
 ris. magis vbi eccl̄ie p̄hibitiō coiter ser
 uatur. Sec; at̄ si sunt ignari. Ex
 cā at̄ p̄nt dimitti h̄z hug. p̄nta. q̄ forte
 vir est senex. z erubescit h̄bere tā tāta
 solennitate. Aut accipit innoobilez. cui
 tpe sit nobilis. Aut nobles; cū tpe sit i
 nobilis. z timet et̄ parentes. v̄l foxe

ditu māsēdūt. sicut vir & vxor. Et eru-
bescūt mō adhibere solēnitatē bēnoz
& bñdictionē nuptialis. Credit at q̄ in
talib⁹ possit ex eā p̄p̄z dispēsari. nec
sufficit dispēsatio minoris plati. Quidā
tñ q̄ ad bñdictionē nuptiaz dñt. q̄ cā
rōnabilis eēt cōtactio fornicatiōis vt
q̄ p̄iere si possit maxie vir. q̄ dñr cō-
tractū erat infimōiū & si p̄t duceret vxorē
q̄ dotē h̄re n̄ p̄t. tūc videret q̄ pos-
sent sine tali bñdictionē se adiucez co-
gnoscere. & hoc nisi eēt scādālū i p̄ia.
Idē dicēdū eēt si terra eēt iterdicta vt
h̄mōi. Be hoc vide. s. de bitū. §. 1.

12 **C** S̄ q̄ro an mortāl̄ peccēt q̄inges
totiēs q̄tēs alē ab altero exigit debitu
sine cā rōnabili añ bñdictionē nuptia-
lē. R. q̄ nō nisi p̄ma vice nisi nouo cō-
tēptu hoc faceret.

13 **C** Querit̄ an dispō vci capli. cū inh̄bi-
tio. h̄cat locū i sp̄saliū & futuro. R.
pan. i. d. c. cū inh̄bitio. dicit̄ doctores cōclu-
dere ex mēte l̄e idē eē dicēdū. nā sp̄s
salia i m̄tis casib⁹ trāsēūt i m̄timōiū
sp̄osēd. vt i. c. is q. d. sp̄s. Jō ne occur-
rat difficultas p̄tra ph̄bitiōem ecclie.
d̄z ēt i sp̄saliū adhiberi h̄ solēnitās.
fac. l. o. r. s. sp̄s. vbi d̄r q̄ ph̄bitio m̄ti-
mōio. vidēt ph̄bita sp̄salia. Ex q̄ no. q̄
p̄trahētes sp̄salia clādestine. peccant. &
q̄ iudex loci p̄t illa iterdicere.

14 **C** Quid i laicis p̄stātib⁹ p̄ntiaz m̄ti-
monijs clādestinis. doc. dñt vt refert
pan. vbi. s. q̄ ex s̄obis l̄e nō cōphē-
dātur. s̄z ex mēte sic ē s̄ eis imponēda
p̄ntia: sic & clicis. Peccāt s̄ tā ip̄i p̄tra-
hentes clādestine. s̄z iteressentes. siue
sint clerici. siue sint s̄itgiosi. siue laici.

15 **C** Utz añt h̄ edicta debeāt p̄poni in
mult̄ ecclijs. R. panor. vbi. s. dicit q̄
si volētes p̄trahere. & eoz antiq̄ traxe-
rūt morā in certa parochia. sat̄ est in
illa ecclia edicta p̄p̄d. Si s̄o in diuer-
sis pochyis traxerūt morā. tūc i diuer-
sis ecclijs debent p̄p̄d. vel i locis pu-
blicis. puta in p̄dicatiōib⁹. vt s̄simili-
ter possit p̄uenire i noticiā eoz. q̄ d̄ un-
pedimēt̄ i formati sūt vñ refert Abb.
q̄ q̄dā ep̄i hoc fuāt. vt foxensis nō ad-

mittat̄ ad p̄trahēdū infimōiū. nisi
habeāt l̄fas testimōiales sui plati. Et ē
valde optimū hoc fuare. nā sepe p̄trahit
q̄ habētes vxores i partibus suis.
se p̄ferūt ad p̄tes remotas. & ibi d̄nuo
infimōiū p̄raūt. In multis tñ locis
nō seruat̄ huiusmōi denūciatio. Et p̄
pter hoc quero nūquid. dicatur clāde-
stinū infimōiū. R. Pan. vbi. s. de
mente Jo. an. i. addi. Spe. e. ff. & Old.
p̄cludit. q̄ d̄mōdo infimōiū fit p̄tra-
ctū in facie ecclie. non p̄t infimōiū
appellari clādestinū. & s̄ hoc verbū
ecclia sumatur multipl̄. vt no. in. c. fi.
ne p̄. vi. suas tam̄ in p̄posito sumit̄ ec-
clesia p̄ cōgregatiōe fidelitū. cōtrahēs
ergo corā multitudie s̄z p̄rie p̄suetu-
dinez. nō d̄r clādestine p̄trahere. sed i
facie ecclesie. & hoc h̄z panor. p̄ idubi-
tato vbi nō est consuetudo q̄ mitianē
edicta. sed vbi esset cōsuetudo. dubiz
est vtrū habeat locū pena. d. c. cū inh̄-
bitio. Sigs cōtraxerit i facie ecclie nō
p̄missis istis denūciationibus credit̄
tñ q̄ nō. Licet glo. in. d. c. cū inh̄bitio
sentiat p̄tra s̄tū. q̄ pena est apposita s̄
p̄hentes clādestine. & non s̄ p̄hentes
edict̄ nō p̄missis. & nō p̄t dici clāde-
stine. ex quo in facie ecclesie nemine p̄-
hibente p̄xit. maxime cū illud sit offi-
cium sacerdotis. & nō cōtrahentium.

16 **C** Quid aūt dicat̄ infimōiū clādesti-
nū. Bl. in. d. c. cū inh̄bitio. dicit q̄ tri-
pl̄r d̄r infimōiū clādestinū. P̄rio
cū nō habentur testes. ex eo. c. ij. Ex h̄
fac arg. a p̄rio. q̄ si essent duo testes n̄
diceretur clādestinū. & forte tales non
peccarent si ex aliqua rōnabili cā nō
auderent cōtrahere corā multitudie
vt q̄ timet aliquod impedimētū in-
iuste fieri. vel q̄ est senex & verecunda-
tur excusatur a mortāl̄. d̄mōdo tpe
debito publicet. nisi ep̄s excōmunica-
ret p̄hentes sine bannis. vt est i m̄tis
locis. q̄ tūc esset excōdicatus. n̄ in p̄di-
ctis casib⁹ & s̄ilib⁹ petatur l̄nia ab ep̄o
vt d̄m̄ ē. s. §. xi. vbi habes singularia
de hoc. Cōtrahere aūt solus cum sola
semp̄ mortale est. Secōdo quādo nō fit

tū solēnitāte. q̄ habet. xxx. q. v. aliter.
Tertio q̄d sit q̄ tenores huius p̄stitutio-
nis: v3 nō p̄missa denūciatōe. hō. aut
vltra p̄dictos tres modos dat regulaz
ḡnāles dicens: q̄ infimōm̄ q̄cūq̄ p̄
h̄bitōnez ecclie ḡnāles: v̄ sp̄ālez expli-
citā vel tacitā. d̄r clandestinū z habet
locum pena. d. c. cum in h̄bitō.

¶ Quid si audiuit p̄petuū impedim̄tū
esse iter se z vxores: nūq̄d t̄n̄r ingere. &
h̄z. h̄z. si audiuit a fidedignis: z n̄ in-
spect̄: cū n̄ debeat esse negligens sue
salutis: t̄n̄r ingere. Alis esset affectata
ignorātia q̄ n̄ excusat. z si p̄cipiat p̄ba-
biles opiones de dco alicui. nō d̄z exi-
gere debitū: l3 reddere teneat. Secus
si ita inuenerit. l. q̄ esset impedim̄tus
t̄n̄c. n. nec exigere: nec reddere debet.
Fact. c. Inq̄sitiōi. de sen. ex. Porro qui
tale impedim̄tū audit a vtro fidedi-
gnōt̄ iurato aut cōp̄e suo: aut a p̄-
prio sacerdote: aut publica fama. non
ita tenetur credere q̄ peccet mortāl̄:
si nō credat: sed venialiter. Sic etiam
peccare p̄t q̄ nimis d̄ facili credit.

¶ Nūquid aut peccat sacerdos: vel
alius quicūq̄ sc̄t̄s impedim̄tus: in
inuādō hoc alteri p̄tuguz: vel ambo-
bus. vel alter alteri. & fm̄. h̄z. Si p̄-
bari nō potest. dicendo agit indiscrete
nisi credat q̄ audiens patus sit in hac
parte peritor p̄fillo obedire. Si vero
possit p̄bare. z sciat hoc sacerdos pa-
rochialis: vel alter cōiugum: teneat so-
lemniter ad diuortiuū agere. nisi de cō-
sensu velint cohabitare tanq̄s germāt
hūc casuz habes. s̄. Cōfessio. ij. §. xvi.

Impedim̄tum. ij. scilicet de errore
personē. Sciendum fm̄ dir. li. i. q̄
error in matrimōio est quadruplex. s̄.
forme: qualitatis. personē. z conditio-
nis. Error fortune. v̄t pote. cū putatur
diues z est pauper z econuerso. nō im-
pedit matrimōiū. Similiter nec er-
ror qualitatis. vt cum putatur nobi-
lis. z est rusticus. v̄l q̄ dicit in vxores
meretricem. vel corruptā quam puta-
bat castā. vel virginem. talia matrimō-
nium nō impedit. xxx. q. i. §. error.

Error hō p̄sonē est. vt si credā q̄ here
cū gēma z q̄ham cū berta z hic nullū
est m̄rimōiū. Nec hoc p̄cedit ex con-
stōne ecclie. sed ex sui natura. cum in
m̄rimōio cōsensus liber desideretur.
extra de spon. cū locū. Ita q̄ sine ipso
cetera frustrātur. de spon. tua q̄ errās
nō p̄sentit. ff. de iur. om. iu. l. si per er-
rorem. Sed ad hoc vt error impediāt
matrimōium. necesse est ex constitu-
tione ecclie q̄ is qui erat habeat all-
quam noticiam p̄sonē. cum qua cōtra-
here intendit. aut p̄ visuz. aut p̄ famaz
aut p̄ auditū. q̄ in penitus incognitū
nec amorem. nec consensum d̄strigere
possumus. v̄n̄ si q̄ p̄sentiat in p̄sonaz
abūtem nō sibi notā quā putat esse p̄-
tem. p̄stat q̄ nō p̄sentit in p̄sentem sed
in illā q̄ p̄sentem esse putat. Et sic defi-
ciente cōsensu deficit z m̄rimōiū. q̄
errare est alit̄ p̄ alto accipere. xxy. q.
ij. in q̄bus oportet q̄ aliquā noticiam
p̄sonē habeat. alias non errat in ea. s̄
deceptur in p̄sentem. de quo ponunt
doc. tale exemplum. Quidam rusticus
gallicanus iuit ad quādam mulierez
romānā dicens se esse filium regis an-
glie z q̄hit cū illo credēs eū filiuū ḡis z
dicunt q̄ tenet m̄rimōiū. q̄ nō erra-
uit. sed potius decepta fuit. vel nō fuit
error p̄sonē. sed qualitatis. Sed certe
dicit Hosti. cum vbiq̄ terraz habea-
tur notitia regis anglie. saltem p̄ famā
videtur q̄ hic sit error p̄sonē. nec in p̄-
sentē p̄sonā. sed in p̄sonā filii regis an-
glie p̄sentire videt q̄ nō refert v̄t no-
mie p̄po. vel alio equalenti noiet. S3
si in ḡnali diceret se esse filiuū regis vel
comitis z nō diceret cuius tūc nō esset
error p̄sonē: sed fortunē. aut q̄litas q̄ n̄
impedit. d. §. error vel et si specificauit
nulla t̄n̄ h̄f noticia p̄ris vel filij. Adde
p̄dict̄ q̄d no. Tho. in. iij. di. xxx. q̄ er-
ror notabilis t̄n̄ h̄mōi nō enacu-
at m̄rimōiū. sicut nec error q̄litas.
S3 si error nobilitat̄ v̄l dignitat̄ reddi-
dat in errorem p̄sonē. tūc ipedit m̄rimō-
iū. v̄n̄ si p̄sentis mulieris ferat in istā
p̄sonā directe error de nobilitate ip̄

nō impedit m̄rimoniū. Si autē directe
intēdit p̄sentire i filiu regis q̄cūq̄ sit il
le tūc si ali⁹ p̄ntet ei q̄ filius regis ē error
p̄sone. z ipedit m̄rimoniū. z eodē mō
v̄r dicendū si q̄s dicat se p̄mogenitū. z
nō est. z hoc est singulare dicitur.

1 **C** Pone q̄s p̄sentit in aliquem q̄ est
moxu⁹. z alius p̄ntat sibi loco ei⁹. an
talis error ipediat m̄rimoniū. R. dir.
h̄z Jo. q̄ sic. q̄ cū ille q̄ nō sit in rerū
nā non ē ibi. ergo ē error p̄sone.

2 **C** Quid si h̄eat tres filios. z q̄dā mu
lier p̄sentit in maiore. postea p̄sentat
minor nūq̄d tenet m̄rimoniū cū mio
re. R. dir. fm̄ Jo. q̄ nō. xxix. q. i. d. h̄is
ita. Idem Rai. z ho.

Impedimentum. iij. de errore condi
tionis. l. seruitis. Talis. n. error impe
dit matrimonium p̄hendū z dirimit
cōtractū: si ignorāter p̄hatur. q̄ si sciē
ter p̄heretur. si d̄strimeret p̄ctū Hoc autē
intelligit: q̄si ē error deterioris p̄ditionis
Sec⁹ autē q̄n est paris vel melioris h̄z
Host. z Inno. z iō licitum est fuis p̄
heret et d̄his contradicētib⁹ extra eo.
c. i. S̄z d̄ni nō debēt pp̄ hoc seruitijs
debitis defraudari. vt ibi d̄r. Si tamē
liber postq̄ p̄xit sciuit eius conditionē
z eā postea carnalr cognoscat: t̄z m̄ri
moniū. vt in. c. sigs ingenu⁹. z. c. si se
mina. xxix. q. ij. z. c. p̄posuit extra eo.

1 **C** S̄z nūq̄d error p̄ditionis libertine
vel ascripticie: vel originarie impedit
m̄rimoniū sicut z p̄ditionis seruilis. R.
fm̄. h̄z. nō q̄ oēs tales sunt liberi: l̄z
ad q̄sdā opas plus ceteris teneantur.
Qui d̄scatur ascripticij z originarij.
vide. j. Seruus. i. in p̄ncipio.

2 **C** Quid sigs ignorāter p̄xit cū ancilla
quā d̄na viro ignorāte postea manu
mitur. z ipse cognoscat eam post māu
missionē: q̄rit an possit eam d̄mittere.
R. fm̄ dir. l. i. q̄ sic. q̄ nullū fuit m̄ri
moniū: q̄ ip̄ ei p̄miserit ex p̄mo p̄sen
su q̄ nullus fuit. Idē. Hof. z ho.

3 **C** Quid si d̄ns ancillā tāq̄ liberā ali
cui tradidit: vel tacuit sc̄lēter. Dic fm̄
dir. vbi. s̄. q̄ intelligit ei libertatem de
d̄sse. Idem ho. z Ber.

C Quid si liber p̄xit cū ancilla igno
rāter: z illa durāte ignorātia p̄xit cum
alio nō ignorāte p̄ditionē eius. R. fm̄.
h̄z. tenet m̄rimoniū cū sc̄bo. cum nul
lum fuerit p̄rimum.

C Quid si libera p̄xit ignorāter cum
suo z postea sc̄ita fuit. nihilomin⁹
vult eē cū eo. z ille vult d̄scēdē. R. dir.
h̄z Jo. z Ber. q̄ nō ē m̄rimoniū. t̄h̄ ip̄e
d̄z p̄pelli. ex quo ipsa cū eo vult esse.

C Quid sigs p̄xit ignorāter cū ancil
la. sed postq̄ sciuit. exigit ab ea veditū
nūq̄d postea poterit ab ea separi. R. h̄z
h̄z. Si ex his q̄ p̄us auduit. h̄uit p̄ba
bilē opi. s̄ fuitute ei⁹. z nihilomin⁹ ext
git debitū. nō p̄t eā relinquere. Si h̄o
h̄uit opionē leuē z temerariā. tūc si ob
stāte q̄ exigit debitū poterit cū p̄tate
certi⁹ sciuerit sepationē p̄tere. ar. c. i
q̄st̄iōl. de sen. ex. Nā dubitās p̄ ignorā
te habēdus ē. C. de cōdi. inde. l. si.

C Quid de illo q̄ mouit q̄nēz p̄ditio
nis p̄ vxorez. z sila lite p̄dente petit d̄
bitū. R. l. in. l. ij. di. xxxvi. dicit. q̄ si co
pula. seq̄ certā cognitionē in libero de
seruitute alteri⁹. tūc fm̄ oēs siue cōm̄
scaat cū ea p̄pulsionē ecclie. siue non
illa copula semp̄ ratificat m̄rimoniū
in p̄spectu dei si illa p̄mixto sit affectu
m̄rimonialē. Si autē affectu fornicario
q̄uis nō ratificet in p̄spectu dei. ratifi
cat t̄h̄ in p̄spectu ecclie. Si autē copu
la seq̄ p̄babile p̄sumptionez siue fiat
ad p̄ceptū ecclie siue nō semp̄ ratifi
cat m̄rimoniū. si facta sit affectu m̄ri
moniali nisi alter p̄tūz q̄ ē cōditionis
suilis p̄us a suo p̄sensu p̄stino recessit
set. Si autē sc̄a sit affectu fornicario. m̄ri
moniū nō ratificat in cōspectu dei. q̄
uis ratū p̄sumeretur fm̄ iudiciū ecclie
sie. Si autē copula seq̄tur leuē suspitio
nē z temerariā cū credi non d̄z. tunc
fm̄ oēs. et nō p̄iudicat et ad mādatū
ecclie. titubās. n. pro ignorante haben
dus est. hec R. l. Sed Ber. in. d. c. pro
posuit. z No. in sū. d̄scunt ad manda
tum ecclie in p̄dicto sc̄bo casu p̄t
cognoscere sine p̄iudicō. vt ex p̄mo
p̄sensu ei p̄iungat. q̄d̄iu p̄stat p̄ inias

de impedimento p̄ditiōis. Et si q̄rat q̄ af
fecit. Hosti. dicit q̄ p̄iugali non t̄q̄
liberā: nec t̄q̄ suā: s̄ t̄q̄ illā cui mo
net q̄d fuit utis. Et sic euentus iudicij
declarabit vtrum cogat eā retinere vel
ne. Sed panor. in. d. c. p̄posuit. videt̄
tenere opionē Ric. qz ex quo credit il
lā esse seruaz monēdo sibi litē: non dz
eaz aliquo mō cognoscere carnaliter:
qz oportet necessario q̄ ex aliq̄ affectu
eā cognoscat. Si vxorio p̄firmat. m̄f̄
monitū. Si fornicario peccat mortalr
Nec pp̄ p̄ceptū ecclie dz ventre contra
suā p̄sciam iuste iformatā. vt in. c. lras
de resti. spo. z dicit panor. q̄ hui⁹ opt.
ē Inn. Jo. an. Tanere. z multi aly. s̄
Host. sequit̄ vltimam opt. glo. f. Ber.
Asten. tñ li. viij. dicit q̄ Host. in. d. c.
p̄posuit. corrigi suū p̄mū dicitū. Et
sic videtur sequi op̄tionē Inno. z se.
que videtur cōmunis.

Impedimentus. iij. s. de impedimēto
voti. Utz votū de p̄tinetiā impedit
m̄f̄monitū. s̄ duplex est votū. Quod
dā est solēne: q̄d fit p̄ susceptionē sacri
ordis: aut p̄ p̄fessionē exp̄ssam vel ta
citā scām alicui de reliḡib⁹ approba
tis. z tale votū impedit m̄f̄monitū p̄hē
dū z d̄rimit p̄ctū. Quoddā ē votum
nō solēne: s̄ simplex. Et h̄ si fiat de nō
p̄hēdo: vel de castitate z h̄mōi impedit
m̄f̄monitū p̄hēdū: z p̄tō manifestus
ē emissus. t̄to maior p̄nia debet trans
gressor: tñ nō d̄rimit m̄f̄monitū con
tractum. extra eo. q̄d votū. li. vi.

2 Quare aut votū solēne d̄rimit ma
trimoniū: non aut simplex: cū apud
deū non minus obliget vnū q̄ aliud
qz violatio vtriusq̄ inducit peccatum
mortale. vt in. c. rur̄us. qut cle. vel vo.
Dte s̄m pan. i. d. c. rur̄us. q̄ hoc facit
p̄tō ecclie. Et ideo ibi dicit gl. q̄ si cō
f̄tō ecclie nō esset: ueneret m̄f̄monitū
p̄ctū a religioso: vel p̄sbiero seclari.
Et cōiter doc. hoc sequuntur. nam vt
Host. dicit de iure d̄mō. q̄dā p̄sone p̄
hibētur ad p̄hēdū m̄f̄monitū. vt i. c.
lras de resti. spo. iter q̄s vouēs p̄hibi
tis nō repit. Vñ oz. dicit q̄ aut ecclie

fia erat i suādo m̄f̄monitū post votū
simplex. Aut q̄ et hodie possit statuē
vt m̄f̄monitū p̄ctū post solēne votū te
neat. Nā si vtrūq̄ equalr obligat ap̄
deū: sic suat i simplici: ita possit suari
in solēni. nec ē dicēdū q̄ ecclia erret: qz
nō lōge eēt ab h̄si. xxiij. q. i. hec ē fides
¶ Quid dz itelligi q̄ votū simplex im
pedit m̄f̄monitū p̄hēdū. s̄. s̄m Rai.
In tñ impedit q̄ si iste q̄ fecit tale votū
postea p̄sterit iuramētū alicui q̄ eaz
duceret: dz votū implere z agere p̄niaz d̄
iuramēto illicito. d. c. rur̄us. Idē host.
q̄ si p̄io iuravit: z postea vouit s̄z ho.
z Bos. in h̄ cāu p̄ualet iuramētū. p̄t
tñ intrare religione extra de sp̄o. q̄m̄s
suz. nec tñ p̄us exeg iuramētū s̄z pa.
in. d. c. q̄m̄suz. qz in p̄hēdo m̄f̄monitū
itelligit si res in eodē statu p̄manserit
vt i. c. quēadmodū. de iureiu. S̄z hic n̄
p̄māsit i eodē statu. nā si p̄ m̄f̄monitū
p̄ctū p̄ vba d̄ p̄stū: s̄z intrat religionem
sp̄salia iura. vt. i. c. ij. z. c. ex publico. v̄ p̄
uer. p̄iu. s̄ ortū h̄ fieri possit p̄ sp̄salia
d̄ futuro: qz turpi⁹ eicit: q̄ n̄ admittit
hospes. d. c. quēadmodū Nō ob. d. c.
q̄m̄suz. q̄d ē q̄ q̄ p̄mo iuravit cū aliq̄
p̄hē si vlt religionē igredū: dz p̄mo p̄
here vt iuramētū fuerit: qz s̄z pa. p̄here
ē de p̄sillo z nō de necessitate: z p̄sillū
fit ne notet p̄iurus q̄ ad vlti optione.
q̄ si p̄ tale votū p̄hat p̄ vba d̄ p̄stū:
nō p̄t vxore cognoscē sine p̄ctō mō
tali: qz adhuc p̄t intrare religionem.

¶ Quid at si q̄ p̄u sp̄salia d̄ futu 4
ro: z p̄ ea vouit p̄tinetiā: nō q̄d teneat
ad votū. d. an. i. c. ventēs. q̄ cle. v̄ vo. v̄
velle: q̄ votū castitat̄ s̄o: t̄: z sic q̄ sp̄
salia tollat p̄ tale votū: q̄ et s̄tū gal. s̄z
p̄tū apte s̄tū ho. i. d. c. rur̄us d̄c. n.
q̄ si votū p̄cedit sp̄salia: n̄ valēt sp̄
salia: vt ibi. Si at sp̄salia p̄cedūt votū
tūc p̄pellit vouēs: aut solēntia: z votū
aut p̄ficē sp̄salia: z hec op̄io v̄ veri
oz. Nā cū sit orta obligatio sp̄se: n̄ v̄
q̄ i sp̄s p̄iudiciū possit vouere castita
tē. h̄ pan. in. d. c. ventēs. Idem v̄r.
¶ S̄z q̄r̄t. de. q. notabili. pone q̄ in
rauit vl vouit: q̄ nūq̄ cognoscat aliq̄

mulierē: et p^o ea ducit vxorē bñ t3 mfi
moniu. S3 nūqd peccat cognoscendo
B. gl. i. c. sigs votū. xxv. q. i. refert' qd
dā dicit qd p^o vice peccat: s3 postea
vice cognoscēs vxorē peccat: qz si sp
peccaret cognoscēdo tale m^oimoniu
illicitū est. S3 directoria li. i. distiguit
q^o aut qrit d^o voto simplici emisso post
m^oimoniu h^octū: et tūc exigere nō pōt
s3 reddere: m^o qd nō erat i et' s3 mlie
ris ptate: vt in. c. qdā. de quer. p^oiu. Et
rō ē qre exigere nō pōt: qz inde nihil
mai^o seqt' qd illud votum, remoueat.
Aut qrit de voto pcedēte m^oimoniu:
et tūc dicit: qz s3 peccet p^o vice: pōt tñ
postea exigere et reddere. Et rō est: qz
bonū m^oimoniu remouet qd ē p^ori
um m^oimoniu: qz forit^o vinculu: qz
sit simplex votū. d. c. rursus. et d. c. q^o
votū. Et sic p hāc distinctionē d^o p^ocor.
dat opiones q vidēt h^ote. Idē pōt dici
d^o iuramēto qd d^o voto. Et sic hēs p^oclu
sive ex hac opione: qz ille q^o vouit vel
iurauit aū m^oimoniu: peccat p^o vice
exigēdo mortali. Beiceps pōt reddē et
exigere sine pctō. Ri. tñ. i. ij. di. xxxviij
ar. vij. q. i. t3 idistite tā d^o vouēte post
m^oimoniu: qz ēt aū. qz nullo mō pōt exi
gē. Et hec opio v^o tutior. Et bōa caute
la ēēt petere dispēsatōne ab epō.

C S3 pone qz sbo q fecerāt votuz ca
statis simplex: h^oat s^ol: nūqd t3 mfi
moniu. B. Jo. xxv. q. i. sigs' votū. t3
q^o n. Alij s^o cōiter dñt qz sic: s3 neuter
poterit exigere nec reddere. Multo
min^o poterūt extire vel reddere si am
bo fecerūt votū p^o m^oimoniu. Tñ ēt
in dco casu p^oulēdū ēēt et: vt petāt d^o
spēsatōne ab epō: maxie vbi t^omeret
de incōtinētia amboz vel alterius.

7 Additio. Pro declaratōe tñ p^o
dicatorū sciēduz qz glo.
l. c. sigs votuz. xxv. q. i. recitat qsdam
tenere qz solū p^o vice peccat mortali
sed nō postea: qz p m^oimoniu sequens
votū extinguit. Pro hoc allegant. c. de
viduis. xxv. q. i. et c. rursus. q cle. vel
vo. et c. qd votū. d vo. et vo. re. lib. vi.
Danc opinsonē v^o tenere hosti. et vo.
Ear. i. d. c. rursus. S3 h^ois nō obstanti

bns v^o dicēdum qz tal^o vouens h^oens
m^oimoniu nullo vnqz tpe nec p^o vice
nec beiceps possit extigere sine pec
eato mortali: qz s^o exact^o p^o p^oimum
actū teneat reddere. Ad qz pbandum
duo faciā. P^oio ponet fūdamētū sup
q fundat se tenētes p^oimā opionē et
p^outatio eius. Scbo ponent auctates
doc. ad hoc: p q duo patebit s^oitas h^o
duby. Quo ad p^oimū: fūdamētū isto
rū tenētū qz iste vouēs h^oēs m^oimo
niu s3 peccet p^o vice exigēdo: v^o red
dēdo postea tñ pōt exigere et reddere
est: qz bonū matrimōij remouet qd
est h^oriū m^oimoniu: qz ē forit^o vinculu
qz sit simplex votū. Et sic in sum. rō eo
rū ē. qz p m^oimoniu p^osumatū sequēs
extinguit: vel remouet: vel soluit votū
antea factū iura supra allegata: et sic
libere pōt postea et exigere et reddere.
sed fundamētū istoz est falsum qd p
bo: qz per h^octū matrimōiu et p^osuma
tum nullo mō votū p^oius factū extin
guitur nec remouetur nec soluitur nec
votuz huiusmodi sit mortuū: sed soluz
executio voti p^ohibetur. Et hoc aperte
tenet Archi. in. c. si vir. xxv. dist. vbi
format predictā. q. et p^ocludit firmiter
qz talis per h^octū m^oimoniu nō absol
uitur a voto nisi in q^osum ius m^oimo
nij impellit eum agere p^otra votū. arg.
optimum in. c. q^oto. de iurei. vbi dicit
tur qz iuramētum d3 seruari quatenus
pōt: sed ius m^oimonij nō p^opellit debi
tum petere: qz hoc l^o bertatis est: sed cō
pellit eum solum soluere. Ideo dicen
duz est qz pōt sine peccato soluere: qz
ad hoc ē obligat^o. sed nō pōt sine pec
cato extigere. qz facit p^otra promissum et
sic faceret p^otra: p^oscientiā et edificaret
ad gehennā. Nec Archi. nec iura alle
gata per istos aliqd faciūt ad propo
suz: et nll aliqd excludunt quo ad hoc
nisi qz votum simplex impedit sponsa
lia de futuro: nō aut dirimit m^oimoniu
sequēs. Ex h^o tñ nō d3 pludiqz m^oimoniu
sequēs extinguit votū p^ons factū. Et p
h^o facit qz ēt notāt tenentes p^omā opt.
qz tal^o vouēs mortua vxore nō pōt aliaz
accipere: qz tale votū nō erat extinctū s3

solū executio voti. Et hoc notat idem
 Archl. z Du. xxx. q. i. de eo. xxxij. q. ij.
 antiqui. z hoc quo ad primū. Quo ad
 sū hāc opi. tenet Arc. i. d. c. si vir. Idē
 Jo. an. in. d. c. rursus. Idē Vin. Idem
 glo. i. c. agatosa. xxvij. q. ij. Idē glo. in
 c. qdā. z. c. placet. z. c. accedēs de puer.
 pū. z Pa. prāsit' ibi cū dictis glosis.
 Idē t3 Sco. Ri. Tho. pe. z ceteri theo
 logi in. iij. di. xxxvij. Idē Jo. in sum:
 p̄fessor idē v̄r tenē sumisse. z vt vi
 des totus mūdus abijt post istā opi.
 q̄ est fundata super optima rōne. Alia
 s̄o vt probatū est: nullū habet funda
 mentū. Quidā tñ n̄tunthas opi. redu
 cere ad p̄cordiā. sic vt prima opi. habe
 at locū qñ quis solū petit ad satisfaciē
 dū suo appetitū z sic nō possz exigere
 sine peccato mortali. Scda s̄o opi. ha
 beat locū qñ quis si non peteret redde
 ret se nimis onerosum alteri parti ma
 xime si ille qui fecit votū sit vir. Ista
 distinctio est optima z p̄cludit totaliter
 pro opinione nra. Nā vult dicere q̄ si
 petit solū amore sui z sui p̄templatiōe
 q̄ tūc peccat mortaliter. Si autē petit
 nō sui p̄templatiōe: nec vt p̄ncipalr satis
 faciat suo appetitū s̄ amore z p̄tem
 platione mulieris: quā vidit tētari ad
 hoc. vel hoc perpēdit ex nature p̄dmo
 ne puta qz scit natura hoc rōnabiliter
 debere petere. Sc̄tēs tñ ip̄am esse ve
 recūdiā nō peterēt: ne sit mulieri v̄
 alteri p̄ingū onerosos pōt petere. hoc
 est verissimū z equissimū. S3 dico q̄
 taliter petēs d̄ reddere z nō exigere.
 z hoc expresse t3 gl. in. d. c. de viduis
 vbi q̄rit. Pone ambos p̄inges vouisse
 q̄ nūq̄ exigēt. Rūdet q̄ bñ t3 m̄fimo
 niū: qz vterq̄ pōt reddere. S3 quomō
 Rūdet cū reliqu' nō exigat. vterq̄ si
 sciat alterū indigere nec posse exigere
 scz exp̄sse re. i. quod3 commisseri z vter
 q̄ reddere dicitur. Ecce casus noster.
 Idem tenet Aug. de ancho. super epi
 stolis Pauli. vbi dicit q̄ tripliciter vx
 or pōt petere debitū. scilicet vbi exp̄s
 sione. Secūdo signi demonstratione.
 Tertio ex nature p̄ditiōe. z si solū vir

tenet reddere debitū p̄rio z sc̄do mō
 sed et tertio mō vxori petēt ne sit sibi
 onerosus. p̄clude s̄ q̄ tal' vouēs nullo
 vnq̄ tēpore pōt exigere debitū: q̄uis
 post primū actū teneat reddere exacto
 eo mō q̄ dictū ē. z hec opi. tenenda est
 Primo qz tuta alia periculosa. Sc̄do
 qz rōabilis. quia fundata super optia
 rōne. alia irrationabilis. qz super rōne
 fundata. Tertio esto q̄ p̄ria eēt eq̄ rōa
 bil' vt secūda: qd̄ tamē ē falsū: adhuc
 tenēda est nra opi. p̄ theorica. Do. z
 Ber. qui dicit q̄ quando vtraq̄ opt.
 ē rōabil'. tunc sequēda ē opt. habens
 plures z famosiores doc. mō vt est p̄
 batū nostra opt. h3 q̄ si sine cōparatio
 ne plures doc. numero z famosiores
 q̄ alia ergo indubie tenēda. z hec no
 ta qz alibi nō inuenies ita bñ discussa.
 ¶ Sed qd̄ sigs vouit q̄ nūq̄ redde
 ret si vxorē eū p̄tingeret ducere: si po
 stea ductū. qd̄ iure. R. Jo. vbi. s. q̄ si te
 net tale votū seruare: qz p̄ceptū ē apo
 stoli de reddendo.

¶ Atz cōtrahēs post votum simplex q̄
 peccet mortāl'r. R. qal. cal. i. c. rursus' q̄
 cle. vel vo. dicit q̄ qñ p̄trahit: aut ha
 bet animū cōsumādū m̄fimonū. z tē
 peccat mortaliter qz facit p̄tra votum
 Aut nō habuit animū cōsumādū: sed
 religionē intrādi aū p̄sumationē. Et
 tunc non peccat mortāl'r: qz in nullo
 fecit p̄tra votū. z per hanc distinctiōē
 v̄r p̄cordari op̄tiones q̄ v̄r Ric.
 Ric. tñ vbi. s. t3 indistincte q̄ p̄bens
 post votū p̄tinetie simplex. nisi certū
 casus p̄ sp̄m sanctū sit: q̄ deus sic or
 dinauit q̄ nūq̄ sequet carnalis copu
 la: peccat qz alia iura p̄hibent tales p̄
 here: et si ille q̄ vouit intēdat religio
 nē strare aū m̄fimonū p̄sumationem
 z hoc p̄hibitū ē ad vitādū piculū fra
 ctionis voti periculū eni esset ne p̄
 ctū illū mutaret p̄positū qd̄ aū hēbat
 z ad vitādū p̄susionē alterius p̄ingis
 q̄ quodā mō p̄sunderet si alter p̄tūx cū
 eo m̄fimonū renueret p̄sumare. hec
 Ri. z hec opinio v̄r eq̄ssima. z tō tenē
 da. z credo q̄ talis peccaret mortāl'r.

10 **C**irca tñ qdēz supra positā : vs an
hñs votū simplex castitat: Si postea
phat possit psumare sine peccato mor
tali. Quidā dicit q si pxit aio nō: qñ
mād i. s. intrādī religionē s. postq̄ p
xit mutat ppositū z alr exigit vbiuz
reddendo n̄ peccat mortali nec ēt mu
tādo ppositū peccat mortali qz illō p
positū nō erat firmatū sub voto. z sic
poterit eē q post votū simplex castita
tis: qui phat infirmitū psumare pōt
sine peccato mortali. Secus si fecisset
votū religiōis qz lz possit cōtrahē sine
peccato mortali cū pposito n̄ psumā
dī: n̄ tñ poterit psumare sine mortali.
qz añ psumationē p̄t illud plere. s. nō
sic i p̄dicto cāu qz in religionē talis n̄
tenet intrare. z n̄ intrās tñr reddere ex
actus. Tñ ex decis Ri. s. p̄ p̄tatio hu
ius opt. que v̄t valde periculosa.

11 **Q**uerit de. q. quotidiana. an ep̄s
possit dispēfare in voto p̄tinentie. s. ri.
i. ity. di. xxxvij. dicit q in voto mato
rtib: cuiusmodi sunt votū p̄tinentie. reli
giōis. z cricis solus papa dispēfare p̄t
z lz spe. i. ti. v̄ leg. dicat ep̄s dispēfare
posse circa votū simplex ad h. c. veniens
q cle. vel vo. Pan. tñ ibi dicit q extra
casus. d. c. ep̄s n̄ pōt dispēfare. imo tal
casus ē ita ardu⁹ z dubi⁹ q mlti dicit
ēt papa nō posse. z trīs fuerūt q indu
xerūt papā ad dispensandū circa illaz
mulierē. P̄tio fuit p̄urbatio mētis qz
votū emisit nō inspirata. sed in fraudē
sponsi. Secundo pp̄t matus periculuz
euitādū. qz mulier videbat incōitruena
Tertio qz erat iuuenis z suspecta Et
sic papa accepit a non idoneo debito
re quod potuit.

12 **A**dditio. Pro p̄dictorū tñ ma
iori declaratione. vide
q̄ notat do. Jo. ant. i. c. veniens. q cle.
vel vo. q dicit v̄ mēte Ear. ibidē z do.
An. q̄ aut ep̄s vult dispēfare sup vo
to z p̄tinentie solēti: z nō p̄t s. solus
papa. vt in. c. cū ad monasteriū. de sta.
mo. Aut vult dispēfare in voto sim
plicis cōtinentie. z tñc aut cōcurrunt
ita trīs de q̄bus ibi. s. q̄ votū nō h̄z

bu it p̄ncipiū volūtariū. s. aliq̄lter me
ticolosuz. q̄ timeat matus malū Id est
fornicatio. q̄ verisim̄ p̄sup̄to sit q̄ n̄
seruabit votū p̄tinentie z sic nō p̄stabit
q̄ d. z. tñc p̄t ep̄s dispēfare. vt ibi z
ita in silib⁹ cāib⁹ Aut vult dispēfare i
alio casu sup voto simplicitis p̄tinentie. z
tñc nō p̄t z h̄ lz gl. i. c. i. v̄ voto. z h̄ h̄z
cōis p̄tuetudo totū mūdi z sūi curie
nā videm⁹ ex antiquissima consuetudi
ne q̄ papa in indulgentijs cōcessis ec
clesijs vel alijs p̄ijs locis sibi reseruat
votū castitatis. Et sic si ep̄s dispēfari
in. d. voto: nisi i casu dicit. c. veniens.
dispensatio eīz nulla. Idē dic de trib⁹
votis pegrinatōis. s. hierosolomitani
ad factū Jac. z ad limina apostolorū
Et dispensatio a p̄dicti p̄ ep̄m ēt esset
nulla. lz forte de ur̄. aliō esset descendū
vt vult glo. i. c. ex multa. v̄ voto. Et ad
dū do. Jo. ant. q̄ si quis fecit votū etiā
solēne religiōis. z i v̄tate n̄ h̄uit aiuz
faciēdi i foro cōsciētie. nō erit obligat⁹
taciūt notata. l. c. tua nos. v̄ sp̄o. z iō po
terit secū dispēfari. z ne detur mā scan
dali dēbit ip̄oni. et debita p̄n̄s si votū
nō suauerit. lz sec⁹ dispēfēt. Et ita q̄
ad deū erit liber. finis.

13 **Q**uid autē si q̄s vouit nō nubere
an ep̄s possit dispēfare Dicedū q̄ sic
Nam s̄m Archi. f. i. sū. aliud ē vouere
castitatē. aliud vouere nō p̄here m̄t
monū. qz. i. vouēs nō p̄here. fornican
do nō frangit votū p̄tinentie s̄o sic. qz
vouēdo vnū vouet q̄ ip̄icat i alio. itē
si q̄s voueret castitatē ad t̄ps. ep̄s dis
pensare posset. Secus de voto p̄petue
castitatis. z sic intellige p̄dicia.

14 **P**one aliq̄s promisit castitatē
peciu certe religiōis. s. non vouit oia
substantialia regule. nūqd̄ matrimon
um postea p̄ctū teneat. s. d. An. in. c.
rursus. q cle. vel vo. vt refert panoz. ibi
post multa concludit q̄ aut vouit oia
substantialia religiōis. sed nō respectu
certe religiōis. z tñc votū d̄ simplex
vñ nō dirimit infirmitū post p̄ctuz
p. c. vniciū. v̄ voto. li. vi. Aut vouit oia
substantialia respectu certe religiōis. ita q̄

efficaciter ē obligat^o religioſi. z tūc eſt certū q^d m^rimoniu nō t^z. vt i. d. c. vñ co. Alut vouit tñ caſtitati reſpectu certe religioſis. z tūc dicit q^d votū ē ſolēnitatū z nō tenebit m^rimoniu ſequens lz iſte nō ſit ſcē z ſtrictē religioſus: vt q^d nō obligauit ſe ad paupertatē z obedientiā. Et h^o p^ro^o c. vñcū. S^z Pan. dicit ſe ſemp tenuiſſe oppoſitū. q^d ill^o c. vñcū regit ad ſolēnitatē voti. q^d p^rfeſſio fiat alicut de religioſib^o approbat^o. Et ſic q^d q^d p^rſteatur religioſe ap^robratā. Ita vt ſcē ſit religioſus illi^o religioſis. Et h^o v^o velle ſcē illi^o. c. vñci hec Pa. z ſi obijciat de. c. ſi. g. cle. vel vo. ſ. de illa muliere q^d fecit votū caſt^ratis i mān cuiuſdā mōachi. h^o adlecto q^d remāeret i domo ſua cū oī ſubā ſua z nō itrauit aliq^d mōaſteriu mōtalitū nec v^oroz. z tñ d^r ibi q^d tale votū erat ſolēne: z dirimebat m^rimoniu poſtea ſcētū p^r talē mulierē. pōt rñderi ex dictis pa. ibi q^d p^rmiſſio alicui^o de ſubāli bus regle vna cū ſuſceptōe hitus religioſis i ducit plenā p^rfeſſionē z obligat q^d ad oīa ſubālia put ſcē iſta m^r. q^d vt d^r cū ē fecit votū p^rntētie. z p^rfeſſionē ſecit i manib^o cuiuſdāz ſ^ris ſci Aug. q^d hūit mādatū ad h^o a ſupioze. alio ſi potuiſſ^o iſtā mulierē icōpare religioſi vt in. c. porrectū. de regula. Et ex tex. iuncta. gl. iſert pa. q^d femia ſt p^rſteri religioſe maſculoz i māib^o eoz. z erit vere religioſa lz nō itret mōaſteriu mōtalitū ſz morat i domo oli ſua. z iquātū gl. pōderat ſuſceptōez hitus p^rfeſſoz. Idē dic ſine ſuſceptōe hitus dūmō ſecerit p^rfeſſionē exp^rſā. vt in. d. c. porrectū. S^z pōderat ſuſceptio hitus ad iuducēdā p^rfeſſionē tacitā vt i. d. c. vñco Q^d aut d^r cū oī ſubā ſua remaneat: ec. Glo. exponit. i. cū vſuſuctu ſue ſubſtātie oli^oz añ mōachū. vt de vſuſuctu illaz rez. vñcū z veſtū hēret in vita ſua. z q^d ſuperit deberet eē mōaſterij. Et ſic iſta mulier hēbat admīſtrationē nec hoc eſt ſ^o ſubſtātiāz monaſchatus cui^o poſſet eſſe ſine p^rxiō z in obedientiā ſuperiozis. hec panoz. z idē

Panoz. Innuīt q^d lz iſta mulier exp^rſe ſe tñ vouerit caſtitatē tamen tacite vouit votū paupertatis z obedientie.

CAn autez pactū quod fecit iſta mulier. vt haberet bona ſua i admīſtrationē ſit licitū. do. an. dicit q^d nō q^d vide reſ ſibi ex debito illā admīſtrationē appropriare. Et ſic eſſet p^rpetaria. S^z Panoz. vbi. ſ. ſuſtinendo p^rdicta dicit q^d hoc pōt p^rcedere. nō ex ſure acquiſito illi monache. ſed ex pollicitatione obligate abbatem. z dicit q^d hoc dictū eſt ſatis coloratū. de hac mā vide pulchra. ſ. Abbas. ſ. xi. z. xij.

Quid rñdendū cū p^rſona que fecit iſtū votū ſimplex querit an poſſit m^rimoniu cōtrahere. R. ſm hoſt. d^rz reſponde rī q^d nō. z ſi vltra querat dicens q^d cōtraxero. nunqd tenebit m^rimoniu nō d^rz rñdere. Aliaſ peccat q^d dat occasione peccādi mortaliter ſz hoſt. Eredo tñ q^d dicens. tibi nō lz p^rtrahere z ſi cōtrahas. licz matrimoniu teneat. tñ peccabis mortaliter cōtrahendo. non peccat ſaltem mortaliter.

Impedimentū. v. de cognatōe carnali. P^rimo ſciendum q^d triplex ē cognatio. ſ. carnalis q^d d^r p^rſanguinitas. ſpiritualis que d^r cōpateritas. z legalis que dicitur adoptio.

Quid eſt p^rſanguinitas. R. ſm hoſt. eſt vinculū p^rſonaz ab eodē ſt^ripite deſcendētū carnali p^rpagine ſcētū. St^ripite dico illā p^rſonā. a qua aliq^d duxerūt originē vnde z p^rſanguinet dicitur q^d ſi de vno ſanguine p^rcedentes. vñ ſp^ritū etia p^rſanguineos hēre dicit. Eōſā p^rſanguinitas aut h^oz tres lineas. ſ. p^rcedit tri^o p^rſcti ordīne. P^rima nāq^d linea dicit^r aſcendētū. vt p^r auus. z huiuſmodi. Scōda deſcendētū. vt filius. nepos: ter^o collateralū: vt fratres z fratrum filij q^d z patruales dicuntur. Et hec eadē itelligit^r in feminis: vt in matre z auſa in filia. z nepte z duabus ſororibus: aut filijs earum qui dicuntur cōſobri^o ni quaſi conſozozini.

Quid autē ſit linea p^rſanguinitatis z d^r ſecūdum Hoſti. q^d eſt ordinata col

lecto psonaz p sanguinitate pfectaruz
ab eodez stipite descendenti: diuersos
gradus continens: z eos a stipite secun-
duz numeros distinguens.

3 **¶** Quid est gradus. R. hz io. an. e qdaz
hitudō distantiū psonaz q cognoscit q
ta agnatis vl cognatis distātia due
psōe iter se differūt. z dñr gradus ad fili-
tudiez gradū scalaz vl locoz pclinuz
qz ita gradimur v p̄ximo. In p̄ximū

4 **¶** Quātr cōputāt gradus. R. hz dir. li.
i. hz leges z fm canones i linea ascen-
denti z descendenti. eodez mō pputā-
tur hz hāc regulā: qz qlibz psona addi-
ta psone facti gradū. xxxv. q. v. ad sedē
sic. Pōe aliqūe p trūcho. q nō pputa-
tur vipote Joachiz. z tūc pputa ascen-
dēdo. P̄r z inf Joachiz sūt i p̄rio gra-
du au^o z auia i sc̄do pau^o z paula in
tertio: abau^o z abauia i q̄rto i descēde-
ti hō sic pputātur. Fili^o z filia Jochi
sūt i p̄rio gradu zc. vel a stipite descen-
dentes p̄ter ip̄s stipite q̄t^o est numer^o
cōi pente detracto. tot^o est gradus. Sti-
pes at hz Pa. i. c. h. extra. e. demit: qz h
li^o est ex sanguie p̄ris vñ si sit descen-
sus p duos gradus hz tñ p vnū: z fm
Adonal. cū vis scire de p sanguitate ali-
quoz quātū iter se differant recurre ad
cōez a q traxerūt originē. vt petr^o gnā-
uit. i. z. T. q fuerūt fr̄s ecce p̄im^o gra-
dus. Si hō non poterit scire qz fuerit
p̄r eoz. dicas sic. S. z. T. fuerunt fr̄s
hoc ideo dico qz fr̄s semp sūt ponēdi
in p̄rio gradu vel fr̄ z soror: vel due so-
rores. z tūc pcede. S. z. T. fuerunt fra-
tres: q faciunt p̄ximū gradū. S. genuit
A. Ecce sc̄ds gradus. a. genuit. B. ecce.
terti^o z sic de alijs. Idez est dicendū de
alio fraire. in trāuersali hō linea aliter
cōputātur hz leges alr hz canōes sc̄dm
leges cōputātur fm hāc regulā qz pso-
ne numerātur hinc inde. a cōi pente vl
stipite descendentes. p̄ter ipsuz stipi-
tes. Quot^o est numerus cōi pente v̄tra-
cto tot^o est gradus vñ si vna psona dī-
stat a cōi pente p q̄ttuoz psonas alia p
tres cōputato cōi pente. sūt octo. detra-
he stipitez remāent septē sic ergo attē-

nēt inter septio. z hoc obtinet sine eq̄-
liter distent sine i equalr. iō hz leges fr̄
z soror sūt i sc̄do gradu. filij duoz
fratrū in quarto. z sic de alijs. Ratio
diuersitatis est q̄re trāuersales dupli-
cātur fm leges. qz h̄ditates nequeūt
deferri: nisi de vna psona ad alteram.
Idcirco curauit secularis ip̄erator sin-
gulis psonis singulos p̄ficere gradus
sz qz nuptie sine duab^o psonis nō p̄nt
fieri. ideo sacri canones duas psonas
in vno gradu p̄stituerūt. d. c. ad Sedē
Qualr aut fiat cōputatio fm canones
R. hz dir. qz in trāuersalibus lineis: si
due psone inueniūtur eq̄liter descenden-
tes a cōi stipite toto gradu attinent in-
ter se. z sic nō distāt gradu sed sūt i eo-
dez gradu. xxxv. q. v. pentele ergo filij
in eodē gradu attinēt sibi z filij duoz
fratrū z h̄mōi qz quātr descendunt. si
vero in equalr descendūt quoto gra-
du remotior illoz distat a stipite cōi to-
to gradu attinēt sibi z sic remotior ad-
dit gradū. vñ si sūt in eodē gradu sz dī-
stāt gradu fm regulā approbatā. i. q̄to
gradu remotior distat a stipite toto dē-
fert z a qlibet descendentiū ab eodez p-
aliā lineā. d. c. h. Quis aut ratio est qz
ratio consanguinitatis iter aliquos in
linea trāuersali ortuz hz ab illa que est
a stipite. vñ p̄hs dicit ois cognata amī-
cītia dependere vidēt ex paterna. z iō
in linea trāuersali vn^o nō pōt eē p̄p̄i-
quior alij q̄ stipiti. Itēz p̄dicta regula
hz doc. hz itelligi soluz vsqz ad lineam
equalitatis qz post illā qlibz descēde-
ntū psonaz adijcīt gradus vñ p̄nepos
alicui^o sicut tertio gradu distat ab eo.
Ita ab oib^o descendētibz ab eodem
vsqz ad tertiuū gradū. Sed plus distat
ab illis qui. Trāscendunt. Tertiuū gra-
dum Asten. tñ. li. viij. titu. xvij. limitat
dictā regulā. p. c. q̄ dilectio. de cōsan-
qz lz grad^o p sanguinitatis pputari de-
beat a remotior. tñ si cōsuetudo eēt ali-
cubi cōputari a p̄p̄inq̄zi. stādū ē p̄sue-
tudinē p̄ scādaliū cūstādū.

¶ Queritur vsqz ad quē gradū matrī s
m onitū p̄hi p̄hibeatur. R. dir. vbi. s. hz

leges moſaycā. xliij. pſone phibētur tm̄
in. l. diuina. quaz aliq̄ ſibi i ſcbo gra-
du attinet. vñ ſ. nata. ſozoz. neptis. ma-
tertera. ſſis z vxoz. Et patrii contunx.
m̄ p̄uigna. nouerca vxozisq̄ ſozoz pul-
gni nata vñ ſuſq̄ atq̄ ſozoz p̄ſis. cōſtū-
gi lege vetatur. liquet igit̄ q̄ ſcbs gra-
dus eſt i nepte z i matertera. z i ſozoze
p̄ſis. q̄ amita d̄r. z cū illo papa nō poſ-
ſet diſp̄ſare. Intellige. ſine magna cā-
vt. j. c. Papa. z q̄ d̄r q̄ phibetur de
vxoz ſſis itelligas ſi p̄lez hūit. Al̄s ſz
leges moſaycā ducit d̄z ad ſemē eidem
mortuo ſuſcitatū. vt extra de diuortijs
c. ſi. Idēz No. z Ber. extra d̄ reſt. ſpo.
l̄ras poſt ſo facta phibitio vſq̄ ad ſe-
ptimū gradū. d. c. ad ſedem. Sz hodie
phibitio cōiugal̄is: quartū gradū cō-
ſanguinitatis z affinitatis de cetero nō
excedit. extra. e. nō d̄z.

6 **Q**uid de aſcendētib⁹ z deſcendētī-
bus vñ q̄ i ſiſtū extēdatur. Ita q̄ ſz
q̄ſdā. ſi Adaz vñeret hodie nō poſſet
aliquā ducere ſz No. z Jo. an. idē pa-
in. d. c. nō d̄z. z putat opl. p̄d̄cā veriffi-
mā cū tex. iur. ciuilib⁹ i diſtictē phibeat
m̄rimoniū iter aſcendentes z deſcen-
tes. vt i. l. nuptie. ff. de ri. nup. z hoc i ſi-
nitū. Et cū ius ciuile nō reptatur exp̄ſe
correctū z ſit fundatū ſup honeſtate
maxia nō debem⁹ pp̄ ḡnālē diſpōnez
canonū d̄ſcer̄ ſr̄tū. hec tñ q̄d pp̄ breuē
hominū vitā raro p̄t̄cat ſz gof. z dir.
tenent i diſtictē q̄ hodie tā aſcendētī-
bus: z collateralib⁹ quartū gradū nō
excedit phibitio quātū ad m̄rimoniū
ſhendū. d. c. nō d̄z. q̄d loqtur genera-
l̄ter z indiftincte. z ſic vñ q̄ ius ciuile
ſit correctū exp̄ſe p. d. c.

7 **S**z q̄rtur an hodie i gnto gradu z
ſ. ſit cōſanguinitas. R. ſm̄ gof. z hoſt.
q̄ ſic quātū ad ius ſuccedendī vſq̄ ad
decimū gradū legalez. d. c. ad ſedez. cir-
ca p̄ncipiū. de hoc dictū eſt. ſ. Herdi-
tas. Nō obſtat q̄d d̄r in. d. c. ad ſedem
in ſi. q̄ vltra ſeptimū gradū nō eſt cō-
ſanguinitas. Et hodie poteſt d̄ci vltra
q̄rtuz. d. c. nō d̄z. R. Bir. q̄ nō eſt gra-
dus ipeſiens m̄rimoniū: ſz bene eſt

gradus inducens ſucceſſiones

En aut̄ cōmittatur i ceſtus in gnto
gradu. R. ſm̄ Boſ. z No. q̄ nōt q̄ q̄
icistuz p̄mittat hoc ſi p̄cedit ex nā cōſi-
tus ſz pot̄ ex eccle p̄ſtōne. q̄ ſtatuit cer-
tos gradus z cōſtituit i eis eē i ceſtuo-
ſuz cōſtū. Sic phibitio m̄rimony: nō
ex nā m̄rimony: ſz ex p̄ſtōne p̄cedit ec-
cleſie. xxxv. q. i. cum igit̄.

Quid ſi aliq̄ ſxit i gnto z q̄rto gra-
du. vel in ſo ſcōm ſtipites. R. ſm̄ Bir.
vz m̄rimoniū: q̄ tales attinent ſibi in
gnto gradu ſiue diſtāt quito.

Sz nūqd i gnto z p̄mo poſſit p̄tra
h. ho. d̄c q̄ nō. extra. e. q̄ dilectio. vbi
ſibi bñ cauſt l̄ra q̄ nō ſecit mentōez de
p̄rio gradu q̄ imediate deſcendit a ſti-
p̄te. q̄ cū eo nullo mō pōt eē. ſz de ſo
z tertio. q̄ illud p̄ceditur ſz regulā ap-
probatur. extra eo. c. ſi. Rō ē q̄ ſtipes
z germant filij ſt̄p̄tus faciūt vñū z eū-
dem graduz. xxxv. q. iij. ſ. hac auctori-
tate. Sed Bir. vbi. ſ. exp̄ſe tenet con-
trarium. Idem Boſ.

Impedimentum. v. De cognatōe
ſp̄iali que cōiter eſt cōpaternitas
Ubi ſcenduz q̄ cognatō ſp̄ialis pue-
nit ex hoc. q̄ q̄s cōfert ſacramentū ba-
pt̄ſm̄. ſeu cōfirmatōis vel ſuſcipit ſi-
ue t̄z illum cui tale ſac̄m cōfertur.

Inter q̄ pſonas cōtrahitur cognatō
ſp̄ialis. R. ſz Ri. i. lly. di. xliij. q̄ cogna-
tōis ſp̄ialis tres ſūt ſp̄es. i. paternitas
cōp̄nitas z ſr̄nitas. p̄ria cōtrahitur i-
ter regenerātez z regeneratū. z ſicut in
generatōe carnal̄i duo ſūt. ſ. p̄r. z ma-
ter. ſic i ſp̄iali. admiſtrās ſac̄m eſt
p̄r q̄ pſonā dei rep̄ntat. tenentes aut̄
ſūt ſicut m̄r. q̄ rep̄ntant pſonā eccleſie
z ita iter regeneratū z d̄atez ſac̄m cō-
trahitur p̄nitas ſp̄ialis. Sicut iter eū-
z ipſū tenentes. ſi tñ ſac̄m miſtrās vñ
tenens baptizat ſūt alr nō q̄ oium ſa-
c̄roz z cognationum ſp̄ialitū q̄ p̄ ſa-
c̄ra cōtrahitur baptiſm⁹ eſt fundamē-
tū. ſz de h. j. ſ. xxvi. z xxvij.

Cōpaternitas ſh̄tur iter regenerā z
tē z generātez. tā. n. ſac̄z miſtrās. q̄
tenentes efficiūt p̄p̄es vñ p̄m̄es pa-

rened carnaliū illi^o q̄ regenerat. z q̄
q̄ trāsit ad vniū coniūgū alio mediantē
aliqui nō. Si. n. alter coniūgū inter quos
p̄sumatū ē m̄rimoniū inscriptū filiū ali
culus de sacro fonte. vel t̄z in p̄firmatōe
alter p̄tūx efficit p̄p̄ pentū carnalium
regeneratū extra eo. martinus.

3 **F**raternitas vero p̄bitur iter regni
rū z carnales filios regeneratis. z hoc
sive h̄mōl filij nati sint an̄ p̄p̄nt̄ t̄z
sive p̄. extra. e. e. tua sive dicit filij sint
l̄t̄m̄. sive ill̄t̄m̄. Sec^o si adoptiuū s̄m̄
Inn. iter has p̄soas p̄hibetur m̄rimo
niū. iter alios nō p̄hibetur. q̄ istū est
edictū p̄hibitorū z oēs q̄ n̄ excludū
admittuntur. z hec cognatō ipedit z d̄
rimū m̄rimoniū p̄ p̄ctū z idē d̄ sacro
p̄firmatōis. extra. e. nedū li. vi. vñ p̄p̄.
dirimuntur s̄ p̄p̄. atq̄ p̄. In alijs aut̄
sacris nulla spūal cognatō p̄bitur ex
tra. e. q̄ntis. li. vi. p̄ cathecismū h̄o p̄bit
tur spūalis cognatō. q̄ t̄m̄ ipedit m̄ri
moniū p̄p̄dū s̄z dirimunt h̄ p̄ctū. extra
eo p̄ cathecismū. li. vi.

4 **Q**uid si plures sūt suscipiētes p̄hibe
tur ne fiat. de p̄le. di. illi. n̄ plures. z s̄l̄r i
p̄firmatōe. vt i. d. c. n̄ plures. Si t̄m̄ fiat
cū oib^o p̄bitur cognatō spūal. S̄z t̄m̄
isti suscipiētes p̄nt̄ contrahere inter se
vt ponit Inno. z hostien.

5 **E**n̄ at̄ ep̄s possit disp̄sare vt plures
possint lenare de sacro fonte. gl. i. d. c. q̄
ntis. fac q̄ sic q̄ dicit q̄ ep̄i disp̄sant p̄
tus vbi n̄ ē eis p̄hibitū. vt i. c. at si cli
ci d̄ iud. cū igitur nō reprobatur p̄hibi
tū v̄ q̄ possit hec Be. in. d. c. q̄ntis. de
hoc vide. s̄. ep̄s. Si. t̄m̄ sūt plures. sine
l̄nia peccāt. S̄z Jo. an. z archi. putant
q̄ vbi p̄suetudo nō resistit. z fortius si
asistit q̄ illa si leuis culpa.

6 **Q**uid si q̄s baptizat sed t̄z ab baptis
mū p̄p̄ntū filiū. & l̄z doc. i hoc sint va
rij: vt t̄m̄ sic dicēdū q̄ si vir. vt mulier
hoc fecit in necessitate seu p̄ ignoratā
aut̄ p̄ errorem t̄m̄ p̄t̄ extigere z reddere
debitū. Si sciēter. s̄z ex q̄dā simplicita
te ignorādo ius i talib^o t̄m̄ ē extigere
p̄t̄ vt v̄ tenere Ber. in. c. si vir. eo. li.
Si at̄ hoc fecit in fraudē z ex industria

l̄. insidiādo m̄rimoniū. vt sic posset vxor
rē puare d̄bito coniūgali. t̄m̄ icurrit duo
mala. Primo q̄ nō p̄t̄ extigere Sc̄bo
q̄ si sup̄uixerit mortua vxor: sine spe
coniūgij remanere d̄z z. de h̄ est tex. in. c.
de eo. xxx. q. i. ibi hac cā: vt d̄scidiū fie
ret coniūgij z ibi grauis p̄nia insidiato
ri imūgatur. Si at̄ vterq̄ fraudulētus
fuerit s̄z host. neuter d̄z debitū exigere
nec neuter subtrahere q̄si d̄cat nō d̄z
q̄s eorū extigere. Si t̄m̄ exigit. t̄m̄ alter
reddere debitū z hoc ē mirabile d̄ctū
q̄ ille nō possit exigere sine p̄cō morta
li z t̄m̄ si exigit alter t̄m̄ reddere d̄ctū
t̄m̄ No. q̄ si nō p̄t̄ p̄tinere de l̄nia ec
clesie est hoc ep̄i p̄t̄ petere. cū ē de l̄nia
ei^o posset. p̄trahere de hoc z similib^o
vide. j. impedimētū. vij. §. xx.

Utrū spūalis cognatō trāseat ad ne
potes. & q̄ nō q̄ nō h̄z gradus. Filia
q̄ppe mea spūalis. l̄z nō possit p̄her̄ cū
filio meo p̄t̄ t̄m̄ cōtrahere cū filio filij
m̄cl. item pater p̄t̄ p̄her̄cum filia sp̄
rituali filij vt no. pa. extra eo. c. vix q̄
cognatō spiritalis descendit de patre
in filij sed nō ascendit de filio in pa
trem. de hoc glo. in. c. l. eo. li. vi. item
pater spūalis licite p̄t̄ ducere in vxor
rem carnales sorores sui filij spūalis.
z etiā filia eius. ac ē vxorē filij spūalis
z ex p̄dictis p̄z abrogatū ē. q̄ d̄ i
c. post susceptū. xxx. q. iij. vsq̄z ibi q̄z le
ges dicitur. n. ibi q̄ q̄ ex cōpatre z cō
matre fuerint nati m̄rimoniū nō pos
sunt coniūgi q̄ p̄z ex d̄ctis esse falsū.

Utrum vxor z vir simul leuare pos
sint puerū de sacro fonte. &. asten. lib.
vij. ff. xvij. d̄ctū inter patrem z ma
trem spiritalē nulla cognatō spūa
lis p̄bitur z ideo vterq̄ cōiunx puez
simul tenere non impeditur de necessi
tate sed ex quadam honestate. quan
do vero vterq̄ p̄iunx simul tenet du
plex cognatō spiritalis contrahitur
in vtroq̄ vna directā per factum suū
altera indirectā per factū alterius. nec
est hoc inconueniens sicut nec q̄ vna
mulier alient p̄ sanguinea simul z affi
nis in inuentatur.

9 **U**trum aliquo successiue possit hēre in vxore duas cōmatres. rñsio p3 ex dñs s. q. si pma tua vxor tenuit filiū alteri⁹ añq̄ tu misceris ei poteris hēre illam alterā. Si ho tenuit postq̄ a te fuit cognita. non poteris scdm hēre eo q. cō p̄ eius factus es. Si aut̄ alia mulier tenuit filiū vxoris tue. quē de alio viro hūit illa mulier ē cōmater vxoris tue: s3 tua s̄. Siue illa tenuerit añq̄ inter vos esset carnalis copula: siue post. iō potes illā hēre. z sifr filius tuus: quem de alia genuisti: si ab aliquo suscipiat tūc suscipies ē cōpater tu⁹ nō at vxor] tue vñ si casus tue mortis euenerit suscipies possz hēre cū illa q̄ fuerat tua vxor. Rō autē p̄dictoy. s3 Ri. vbi. s. ē q. si q̄tā ad p̄trahendū p̄ paternitates p̄iuges inter quos cōsumatū ē m̄fimo nū cōicent sibi suas Actōes Nō tñ su as passōes: qz s̄ induceret n̄m̄id̄ on⁹ Et periculosus m̄fimonio. z d̄r qz cōl care actōes suas: qñ ille t3 aliq̄ p̄sonā z hāc cōicat alteri p̄iugū carnalr cognito: pati ho d̄r qñ eius fili⁹ ab alio s̄fir. vnde tenens filiū vxoris mee quē habuit ab alio viro: ē cōuerso. vñ ver. Que mihi vel cuius. mea natū fonte leuauit. Nec mea cōmater fieri: mea non valet vxor. Si qua mee natū: nō ex me fonte leuauit. Nāc post fata mee non inde vetabor habere. ambos com patres facit actio passio nūq̄.

10 **Q**uero an h̄mōi cognatio sp̄ritua lis contrahat cū cōcubina. Pone exē plū. habens concubina leuauit puerū de sacro fonte. nūqd cōcubina sua efficiatur cōmater parentib⁹ baptizati: si cut dicitur in vxore. R. panor. in .c. martin⁹ extra eo. de mēte Archi. z Jo. an. concludit q. nō z dicit q. hec ē cōmunis opinio. ne ista cognatio sp̄ritu alis ad illicitū coitum extendatur.

11 **A**n autem ista cognatio extendatur ad filium illegitimum ipsius leuatis seu baptizatis. doc. dicit q. sic: vt refert pa. vbi. s. z v̄r. i. c. fi. extra eo.

12 **U**trum ille q. baptizauit aliq̄ posito q. sit laicus vel in minorib⁹ ordinib⁹ pos

sit hēre cū illa. R. n. qz ē ei⁹ filia sp̄ital̄ extra eo. nedū lib. vi. Similr nec ille quē p̄sbyter baptizauit p̄t ducē filiaz carnalez ipsius p̄sbyteri extra eo. c. fi. nec fili⁹ p̄sbyteri p̄t illā ducere quaz p̄sbyter ille baptizauit. z idēz de crismate: seu p̄firmate dicit dū p̄ p̄dicta.

C S3 q̄rit̄ d. q. notabili z q̄tādana . 15 pone vt i p̄dicto casu. late⁹ aliq̄ baptizauit i necessitate: v̄l mulier sine aliq̄ solēnitate. postmodū p̄dicti putātes tale nō ēē baptizati iterato faciūt eū rebaptizari. eadē qō fieri posset v̄ expōs to q. bis baptizati: aut ignorātes aut sc̄ enter: an in ista p̄ rebaptizatiōe h̄bat h̄mōi cognatio sp̄ital̄. R. So. h̄mō. q. depēdet ex alia. q. v3 an h̄mōi sc̄o baptizati vel cōfirmati v̄ nouo accipiāt caractere. z si sicut d̄ n̄ ouo h̄beret cognatio sp̄ital̄ als secus. nā Tā. vt recitat gl. i. s. q. vero. lxxij. di. dicit q. files qz ordinet p̄sbyter: tot p̄sbyterales ordines recipit. Idē dicit v̄ baptismo alr n. quō fieret iuria sacro vt de p̄se. di. iij. on̄ditur vel. quo mō d̄. erēt qz bis baptizati. vt v̄ p̄se. di. iij. q. bis. z. c. eol Itē cū dicat accedit h̄bū ad clemētū. fit sac̄s. l. q. i. detrahe. ḡ q̄tēs dicit h̄ba illa. z appōit elemētū fit nouū sacramētū: s3 gl. ibi t3 p̄riū dicit q. ibi nō iterat nisi vnctio exterior. z hāc opt. dicit gl. ibi ēē veriorē. gl. tñ i. c. ij. de apost. v̄r. tenē opinione Tā pa. tam̄ ibi dicit Bos. tenē q. ex iteratione nō imp̄misit. nouus caracter. nec in veritate ofuscat p̄mū sac̄s: seu caracter is imp̄sus. S3 ofuscatio seu Intaria fit q. ad aiuz factē: qz q̄tū i se fuit intulit inturia sac̄o. z tenēdo istā opinione qz v̄r verior: nulla cognatio sp̄ital̄ h̄beret hāc opinione t3 archi. i. d. s. q. ho. vbi cōcludit sic. dic ergo cū Bra. imo cum magro p̄tatis q. cōsecrat⁹ i vno ordie itez p̄secrari n̄ p̄t. z q. sac̄a iterari dicit n̄ pp̄ iteratā colla. iōe sac̄i: s3 pp̄ iteratā solēnitatē h̄boz vel ablutiōis vel vnctiōis exterioris. Idē laud.

C An at̄ lauātes crisma post p̄firma 14 tionē h̄bat cognationē sp̄italē. R. non

Exq̄ n̄ interfuerūt i actu cōfirmatōis, z
 p̄firmatus nō est leuatus p̄ ipsos.

15 **C** Utx filij duoz p̄patz possint m̄f-
 mōialiter copulari. R. sic: sine sint ge-
 niti ante cōpaternitatē. siue postea: ex-
 cepte solū illa p̄sona p̄ quā p̄paterni-
 tas ē p̄tracta. que nūq̄ pōt copulari
 alicui filioz sui patris sp̄ualis. xxx. q.
 luj. sup. q̄b. z extra eo. c. i. nisi p̄suetudo
 ecclie q̄ scādali generaret. alr se h̄eret
 vt. d. c. i. Be hoc dictū ē. s. Impedimē-
 tū. i. Et no. fm. R. i. vbi. s. q̄ n̄ solū est
 attendenda cōsuetudo ecclie p̄p̄e: s; etiā
 metropolitane vel aliaz circūpositaz.
 idē t; glo. in. c. super eo. extra eo.

16 **C** Quid si q̄ post sp̄salia de futuro
 z iurata: t; ad baptisimū filiū sp̄se an
 dissoluant sponsalia. R. s; No. q̄ sic
 sicut z pp̄ affinitatē s̄lecti. a. id. d. r.

17 **Q**uerit de. q. notabili. maritus post
 cognitiōē carnalē vxoris leuauit pue-
 rū de sacro s̄dō: ita q̄ vxor est affecta
 mater sp̄ualis ipsi. Beinde morit̄ ma-
 ritus: z illa transit ad sc̄da vota. z ex
 sc̄do marito h; filia an illa possit p̄he-
 re cū illo puero. R. Be. in. c. nedū eo. ff.
 li. vi. refert. d. an. tenuisse bonone cum
 de facto ista q̄d ibi accidisset q̄ sic: qz
 ista p̄hibitio ē exorbitans: z nō rep̄t
 expressū: s; solū p̄hibitio reperitur in
 p̄inge leuatis: i quātuz vellet p̄trahere
 cū patre leuati vel parēte. vñ nō d; ad
 dī iste casus fm̄ eū l; sit eadē ratio. qz
 sufficit q̄ n̄ reperit expressus nec rep̄t
 iste casus exp̄ssus p̄ scribentes nec per
 sūmistas s; ge. dicit se tūc tenuisse op̄-
 positū: qz satis ē i iure exp̄ssus saltē sub
 regula generalī: v; q̄ filij duoz p̄patz
 p̄ quoz alterū deuentū ē ad p̄paterni-
 tatē nō p̄nt p̄hē. vt extra. e. c. i. s; nega-
 ri n̄ p̄t qn̄ illa fuerit filia carnal̄ m̄fio
 sp̄ualis illi: ex q̄ erat m̄f sp̄ual̄ mediā
 te merito. z suffic̄ q̄ cāus reptat i ḡie
 l; n̄ p̄p̄at sp̄e. hec ge. iste cāus n̄ ē tota
 lter certus z iō an̄ factū posset teneri
 opinio. Be. s; post factū op̄io. d. An.

18 **C** Queritur de Alia. q. quotidiana
 nūqd p̄curatorē possit p̄hē p̄p̄nitas
 Mar. doc. Jo. an. vt refert Pan. in. c.

venies. extra. e. dīsp̄tado tenuit q̄ sic
 qz regl̄ gl̄bz act̄ p̄t explicari p̄ p̄cu-
 ratorē nisi exp̄sse sit p̄hibitū a iure. vt
 l. i. s. visus. ff. de p̄cu. z i regl̄a pōt q̄
 de re. iur. in. vi. s; nullibi s; sp̄at̄ p̄hibe-
 tur: ergo zc. Jo. an. i. d. regl̄a pōt q̄ iur-
 mercu. dicit q̄ nō. z fundamētū suuz
 p̄ncipale ē sup. c. de h̄is z. c. ad limita-
 xxx. q. i. vbi vñ regl̄i actus corpora: is.
 idē t; Archi. i. c. i. e. ti. li. vi. Pa. at i. d.
 c. venies. dicit q̄. d. p̄ceptor suuz. d. Lar-
 tēuit op̄ionē Mar. z ad iura allata in
 p̄riū r̄idet q̄ loquūt̄ qn̄ q̄ p̄ se vñ
 p̄here istā cognationē sp̄uales. q̄ cāu n̄
 sufficit sola p̄nta nisi sustētet p̄nez sen-
 eū tāgat tpe sacri z p̄cludit Pa. q̄ an̄
 sc̄m̄ seruāda est op̄io Jo. an. vt nō ad-
 mittat quis p̄ p̄curatorē. s; post factū
 pl; sibi op̄io p̄ria. Bal. at i. l. post mor-
 tē. ff. de adop. t; op̄ionē Jo. an. idē
 Bar. i. l. gall. s. s̄ortitā. de li. z po. z dat
 rōem auare h̄mōi p̄paternitas nō pos-
 sit p̄trahi p̄ p̄curatorē quā vñ de. s. Ad
 op̄io. q̄ ē singularis z facit ad multa.

C S; p̄supposito q̄ nō possit p̄hē p̄
 p̄curatorē nūqd saltē p̄trahat cū ip̄o
 p̄curatorē Pan. vbi. s. refert Jo. an. in
 dca regula tenuisse q̄ sic: qz re ip̄a ip̄e
 p̄curator itenent. z licz nō intenderet
 se obligare tū multoties extra Id q̄
 agitur nascit obligatio. vt i. l. si s; g. ff.
 p̄mo. p̄traria op̄ionē tenuit Fe. con-
 sillo. xv. z istā op̄ionē putat Pa. h̄iorē
 qz vbi n̄ ē p̄sensus alterius n̄ nascit obli-
 gatio. vt in. l. i. oibus. z i. l. p̄sensu. ff. de
 ac. z ob. itē ibi deficit anim̄ z intentio
 q̄ in h̄mōi sacris regunt vt in. c. ij. ex-
 tra. e. nec ob. iura allegata p̄ Jo. an. vt
 no. ge. i. d. c. nedū. qz dca iura bñ pro-
 bant qz sepe aliqd̄ iducit extra id q̄ in-
 tēdit s; illa loquūt̄ qn̄ h̄bat aiuz obli-
 gandē se: z sic n̄ deficit anim̄ s; error
 fuerit i materia h̄c at desuit animus z
 intentio q̄ reguntur in h̄mōi sacris vt
 dicit̄ ē. ex q̄ pōt inferri q̄ si aliqs t; si-
 liū alteri quē credebat eē filiū vnus
 cū q̄ intēdebat contrahere q̄ nō p̄tra-
 hitur cōpaternitas illius ch; sit filius
 alterius e ita tenet anch.

Thapad
 mper
 m̄fio
 p̄a. vbi. s.
 solū q̄
 p̄e al i te
 in baptis
 fitas nō s;
 cognatō
 vnuerſa
 vt s; Pan
 s; p̄p̄nitas
 tres corū
 te r̄solū
 veritate si a
 tate vt res n
 nō dōs q̄
 z. c. nouerit
 cōsenti fin
 ecclie h̄c
 op̄io n̄ se
 p̄cude q̄
 cū vel n̄
 h̄c op̄io
 nouerit p̄
 21 C Quere an
 nō r̄idet
 ter. in. d. c. nō d̄
 n̄ p̄derat h̄c
 p̄a. c. dca Jo. an
 ten in baptis
 alit q̄z n̄ dca
 nec s; em̄. s. e.
 vt sit m̄fio cano
 cat m̄f n̄ p̄p̄a
 n̄ tenet in. d. c.
 ne ad celebratē s;
 d; p̄p̄nitas. s; d̄ an
 alioz h̄c dca. ce
 vt. s. ad q̄ dicit̄
 veniens tū ne ip̄
 filia h̄ p̄p̄nitas ē a
 p̄p̄nitas. s; dca
 p̄p̄nitas op̄io. s;
 q̄ an̄ celebratē r̄p̄
 q̄ an̄ celebratē op̄io
 dca s; p̄p̄nitas z tū
 p̄p̄nitas vt h̄c dca
 s; dca q̄ p̄p̄nitas

20 **C** Nūquid autē vnīuersitas possit cō-
 trahere istā ppaternitatem nā sepe ci-
 uitas cōstituntur syndicos ad hos act^o
 Pa. vbi. s. refert. fede. i. d. p filio. xv. cō-
 suluisse q nō nā nemo q n̄ ē baptizat^o
 pōt al tū tenere i baptismo. vt no. in. c.
 in baptismo. de. ple. di. iij. s. vnīuer-
 sitas nō hēt animā s̄ n̄ est capax hui^o
 cognatiōis spūalis p hoc. c. romana. s.
 vnīuersitatē. z. c. Si snia. de sen. ex. li.
 vi. s. Pan. credit possēt attentari vt ip-
 si pstituentes syndicum efficiātur opa-
 tres qz dispositio cōcepta i vnīuersita-
 te resoluit vt cōcernat singulos de vnī-
 uersitate si actus nō cadit in vnīuersi-
 tatē vt res nō careat effectu Iste ē tex.
 nō billis q facit ad multa. in. d. c. si snia
 z. c. nouerit. z. c. granē de se. ex. vbi ex-
 cōdicantē singuli statuētēs s̄ libertatem
 ecclīasticā lz statuētēs noiē vnīuersitatē
 opio tū sede. vt hior p p̄dicta. Et sic
 pclude q nec p pcuratorē. nec p syndi-
 cū vel nunciū pōt h̄i ppaternitas. Et
 hāc optinōnē tenēt cōiter legisti z ca-
 noniste: lz p̄suetudo sit i p̄trarium.

21 **C** Quero an h̄at ppaternitas si le-
 uās nō r̄ndet. ar. dicit q sic. vt pbat
 tex. in. d. c. nedū. q loquit de suscipiētēz
 vñ pōderat suscipiētē: si r̄nsionē. ho.
 ptra. z dicit Jo. an. q p host. facit. vt
 sicut in baptizate regit h̄bū sic in le-
 uate q dz r̄ndere. de. ple. di. iij. puuli. s.
 nec dz ānuere. sed dz dicere volo. ita
 vt sit. emissā cautio. ex hoc infertur q si
 cut mut^o nō pōt baptizare: ita nec pue-
 rū tenere. vt in. d. c. puuli. nā r̄nsio p̄t-
 net ad celebritatē sacri. de. cōse. di. iij.
 cū p puulis. Sed archi. dicit. q hu. in
 telligit illud h̄bū. celebritatē p solēni-
 tate si. n. oia q dicit vel sūt in celebra-
 tione sacroꝝ sūt de ipsoꝝ substantia. sub-
 stantia s̄t baptisimi ē aqua z forma euā-
 gelica. i. q. i. detrahe. Sed Be. vbi. s.
 reducit p̄dictas opt. ad p̄cordiā. dicens
 q aut leuās nihil respōdet h̄bo vel si-
 gno. z tūc. pcedit opt. host. aut nō r̄n-
 det h̄bo lz signis: z tūc pcedit opt. ar.
 q aut nutu vl signis dicat q loq. fac
 de sp̄o. cū apud. multi tū summisse. te

net q r̄nsio patrinoꝝ nō sit de substan-
 tia q ad ppaternitatē h̄edā. s̄l r̄ nec si-
 gna vel nutus De tactu. s̄o sec^o dicit
 eni q si efficit patrinoꝝ nisi tāqat puez
 vl tenat dū baptizat: leuādo v̄ sacro s̄o
 te. vl tenēdo ad pfirmatōz. lz n̄ r̄ndeat

22 **C** Quid autē si teneat z nō r̄ndeat cū
 alijs patrinoꝝ: itēdēs p hoc facere ne-
 p̄t efficiat vt sic possit cū minori pec-
 cato postea cognoscere matrem pueri
 vel eā ducere i vxorē: ista ē alia qd a p̄-
 cedētib^o. Bubiū facit: qz vt dicitū ē in
 h̄mōi sacris ad hoc vt inducat obliga-
 tō regit anim^o z itētio volēt se obli-
 gare. sicut in baptizate z baptizato. z s̄
 vl voluisse pa. i. c. ij. extra eo. qd vez dī-
 ct in tenēte vel leuāte secus tamē dīc-
 in baptizate. Et de s̄ vl cāus s̄m eum
 i. c. si. ex eo. vbi h̄t d̄ qdā sacerdote q
 ex d̄bito officij baptizabat. z si h̄bat
 aimū h̄edā istā p̄ritatē. z dicit pa.
 d. i. c. si. q h̄mōi tū d̄ctū nā ex q fecit
 eū xpianū: effect^o ē p̄ illi spūalis. ve-
 lit ergo nolit ei^o p̄ ē. sicut dīcimus in
 patre carnali: vbi p̄siderat factū z nō
 volūtas. Quid ergo dicem^o ad casum
 n̄m. cāus vl dubitō: tūc s̄misse v̄r. te-
 nē q tal^o efficit p̄p̄. ex q ipse t̄z puerus
 vel tāgit: z facit eā q agit vere patrinoꝝ
 lz nō intēdat eē patrinoꝝ nec r̄ndeat.

23 **C** Quid autē si leuās nō tāgit puerus
 s̄ l̄ntē q est inuolutus an p̄trahat p̄p̄-
 nitatē. archi. t̄z q sic. p tex. i. c. q̄uis.
 eo. ii. li. vi. q dicit. accesserit. z sic nō re-
 grit tact^o pueri. Idē Jo. an. dicit hoc
 eē vez: si i l̄nteo tenet puer dū baptizat
 Idē Be. in. d. c. q̄uis. idē t̄z dīr. q ē
 dicit q si multi tenet l̄ntē circūquaqz
 z puer ponit in medio. z iō suscipiunt
 eū in l̄nteo: hoc sufficit s̄m euz.

24 **C** Utrū autē in plurib^o actib^o sacra
 lib^o regratur dīuersi patrinoꝝ. s̄. i. cathe-
 clismo: baptisimo z pfirmatione. vnus
 z idē patrinoꝝ eē pōt si necessitas cogit
 sed nō ē p̄suetudo romana qn potius
 p plures act^o singuli suscipiāt. d̄ cōse.
 di. iij. in cathecismo.

25 **C** Utrū religiosus possit fieri patrinoꝝ
 nus vel p̄pater. s̄. p̄hibitū ē abbatib^o

et moachis puez b baptismo suscipet
aut baptizare et hmoi. xvj. q. i. placuit
de pse. di. iij. nō licet. Idē intelligēdū
est de oibus religiosis non enim lz re
ligiosis pmatresiacere pp familiarita
tes q̄ solet inde pronentre.

26 **U**trū ille qui nō ē baptizat⁹ possit
aliquem suscipere in baptismo. **R.** Tho.
et Pe. et Ri tenēt q̄ nō: q̄ talis nō est
membrū ecclesie. Et iō siue de facto si
ue necessitate leuat vel tenet: seu etiam
baptizat nō p̄trahit aliquā cognatio
nē spūalē: ex quo nō ē baptizat⁹: et ba
ptism⁹ ē sūdamētū huiusmodi cogna
tionū spūalū. glo. aut in .c. in baptis
mate. de pse. di. iij. dicit q̄ baptizans
p̄trahit cōpaternitatē. secus suscipiēs
Sunt autē de laudē in suo sacramentali
tenet totū oppositū glo. Dicit enī q̄
baptizādo nō p̄trahit cōpaternitas: sus
cipiēdo sic. Et rō diuersitatē s̄m eū ē
q̄ q̄ ministrat. s̄ura alterius. s. spūs s̄a
cti exercet: et partū ponit de suo. vt i. c.
in baptisate. s̄ qui suscipit. multum
de suo ponit: q̄ vice sua hoc facit. Et
hāc opi. videtur tenere glo. in .c. l. xxx.
q. i. q̄ glo. cōmuniter approbat a doc.
et iō. dicit archi. s. per glosam illam q̄
si baptizans teneat filium non bapti
zati seu infidelis. q̄ bene p̄trahit cōp̄
nitatem. Et iō si iudeus baptizetur ori
tur cōpaternitas inter leuantes iude
um baptizatum et parentes et etiam fi
lios iudei baptizati et filios leuantis.
Et ideo si pater infidelis ventat ad ba
ptismū nō pōt cōtrahere cū ea que fi
liū suū in baptismo p̄tius tenuit.

27 **Q**uādo nō p̄firmat⁹ baptizādo vl sus
cipiēdo in baptismo: vel tenēdo in p̄fir
matidē p̄hat hmoi cognationē. **R.** q̄
sic: si est baptizat⁹ lz male faciat.

Impedimentum. vij. de cognatione
legali que fit p̄ adoptionē. vbi scien
dū q̄ p̄ adoptionē pueniūt tres spēs
legalis cognationis. P̄ria est ascēden
tiū. d̄scēdētiū q̄ attendit inter patrem
adoptantem et filiū seu filiā: nepotem
seu neptē. et hmoi adoptatos. Et hec i
distincte ipedit matrimonii: qm̄ pater

adoptator nō potest p̄trahere cū filia
adoptiua. neptē et hmoi. xxx. q. iij. ita
diligere et p̄ emancipationē. in s̄i. de
nup. s̄. ergo. sc̄da spēs est collateralitū
s̄. inē filiū meū nālez et adoptiū. et hec
impedit m̄rimonū quādiu durat ado
ptio: vel s̄i i eiusdē patris p̄tate. ea ve
ro soluta. s̄. morte patris: vel emancipa
tione filij nālis vel adoptiui: nō impe
dit extra .c. c. vnico. Si q̄ ergo vult fi
liū suū naturalē tradere in virū filie
adoptiue. remediū ē vt emācipet filiaz
adoptiua vel econuerso. Ita dicit tex.
in .c. per adoptionē. xxx. q. iij. Tertia
spēs est quasi legalis affinitas inter pa
trē adoptantem: et vxorē filij adopti
ui et hec p̄hibitio itroducta est rōe re
uerētē Similr̄ inter filiū adoptiū et
vxorē patris adoptantis et h̄ iterū oī
tēpore impedit m̄rimonū qm̄ pater
adoptator nūq̄ potest p̄trahere cū illa q̄
fuit vxor filij adoptiui: et post emāci
pationē. s̄. de ritu nuptiaz. l. adoptiū
similiter filius adoptiuius post mortē
patris nō pōt cōtrahere cū vxore patr
adoptantis. vt dicta. l. adoptiū et si aū
mortē fuisset emācipatus vt ibi.

Pone. aliquis coram vicinis seu
honestis viris recipit aliquem in filiū
nunquid ex ista adoptione impeditur
m̄rimonū. Et nuq̄d filius acquirat iu
ra legitie adoptati. **R.** pa. i. d. c. vnico.
de mente host. dicit q̄ nō. qm̄ nō ser
uata forma: corruit ex toto ip̄e act⁹. d̄
enī adoptio fieri corā magistratu et c.

Quero nunquid p̄byter possit legi
time adoptare. **R.** pano. vbi supra de
mente host. sentit q̄ sic. Nec ob. in
s̄i. de adoptionibus. s̄. sed Et illud.
quia loquitur in castratis et in spado
nibus: qui nāliter ḡnare n̄ p̄t vñ sic
n̄ p̄t h̄re filios nāles. ita nec adopti
uos. q̄ ista cognatio legalis ē iducta ad
istar carnalis. vñ imitat nāz i q̄tū pōt
hic ē q̄ nisi q̄ p̄cedat adoptatiū. xvij.
āntis. i. i plena pubertate: n̄ valet ado
ptio. vt. d. i. s̄. minore. sacerdos p̄o de
scō ḡnare pōt et nātr. vide tñ ad p̄dcs
q̄ notat astē. l. vij. ti. xxx. d̄ mēte host.

q̄ me q̄ nō pōt ḡiare pp̄ desc̄n̄ n̄sc̄.
nō p̄t adoptare. secus si n̄ possz ḡiare
pp̄ aliq̄d acc̄ns̄ sup̄uent̄s̄. vñ castrat̄
i. caste nat̄. i. n̄aliter frigidus non pōt
adoptare. sed spado q̄ cū gladio testi-
culos amisit. pōt. Quod est notādū z
declarat p̄cedentia.

3 **U**tz cognatio legalis trāseat ad ne-
potē. i. filiū filij adoptiui. &c. Alit̄. vbi
s̄. q̄ sic. i. pp̄ cohabitationē. nec tñ p̄-
pter h̄ hmōi cognatio hz grad̄. qz in
eodē gradu attinet p̄ filio z nepoti.

4 **U**tz adoptiū q̄ nō trāsit i ptātem
adoptātis possit p̄here cū filia nālī z le-
gitima p̄ris adoptātis. &c. astē. vbi. s̄.
dicit Du. tenere. xxx. q. iij. i principio. q̄
adoptio q̄ n̄ ē arrogatio n̄ ipedit m̄s̄
mōiū iter filios. Inn. et vñ i hoc p̄sen-
tire. Arrogatio hō ipedit dū durat: sed
ea soluta nō ipedit. sed pa. vbi. s̄. dicit
q̄ cōiter doc. z spe. eo. ti. tenet q̄ nō. z
cludit pa. q̄ iter filios nāles adoptā-
tis z adoptatā n̄ p̄t p̄sistere m̄s̄mōiū
p̄p̄ adoptata nō trāserit i ptāte ado-
ptātis: qz nihilomin̄ filia est durāte il-
la adoptiōe. h̄ ē t̄z glo. i. d. c. vnico. q̄
idistincte loq̄ de adoptiōe. si d̄stiguen-
do iter arrogatū z adoptatū. itē qz z si
nō trāseat tal i ptātez adoptātis. acgrū-
tur tñ ei q̄dā iura ex adoptiōe q̄ disso-
luntur p̄ emancipatōez. C. v̄ adop. l. pe.

5 **U**tz filiū alicui nālīs z liuis p̄he-
re possit cū filia m̄ieris arrogate a suo
p̄re. &c. Alit̄. vbi. s̄. q̄ sic. cū enī mulier
nemine h̄eat i ptāte sua: filia filie arro-
gate trāfire nō p̄t i ptāte arrogātis. Et
tō nulla cognatio oxa ē iter sp̄z z illā
ex arrogatiōe m̄s̄s̄ sue. ff. de adop. l. si
p̄ nō possit tñ talis p̄here cū filia vi-
ri arrogati a suo p̄re. si h̄ebat eā i ptā-
te sua qñ fuit arrogat̄. idē hō.

6 **U**tz filij adoptiui possit p̄here iter
se. &c. Alit̄. vbi. s̄. q̄ sic sic notat hu.
xxx. q. iij. ita sicut z sp̄iales cū adopti-
uis p̄ gl. i. d. c. vnico. qz hoc nō inueni-
tur p̄hibētū. h̄z hō hu. d̄stiguedū ē int̄
arrogatos z adoptatos p̄pe dcōs nā
iter cōs illos q̄ sūt i ptāte adoptātis p̄-
hibēt nuptie celebrari. vsqz ad graduz

p̄ leges p̄hibētū. z tō iter duos arroga-
tos ab eodē n̄ p̄t p̄ht̄ m̄s̄mōiū: s̄z int̄
duos adoptiuos filios et iudē p̄ris ado-
ptātis pōt p̄ht̄. Ber. tñ z dir. vñ tene-
re indistincte primā opt̄.

Quid si adoptiū durāte adoptiōe 7
p̄hat m̄s̄mōiū cū filia līa adoptātis:
nūqd̄ m̄s̄mōiū soluet̄. &c. qdā dicūt
q̄ nō: eo q̄ ipeditm̄tū ē tpale vt no. gl.
i. d. c. vnico. z h̄ opt̄. ē Inn. vt refert.
pa. i. d. c. vnico. S̄z ip̄e t̄z opt̄. p̄riā quā
dicit seḡ cōiter doc. z Spe. nec ob. q̄ i
pedimētū sit tpale. qz lz illud ipeditmē-
tū sit tpale s̄z se iduct̄ tñ p̄petuū effe-
ctū. z pōt̄ exēplū i gl. i. d. c. vnico. i. q̄
iste n̄ p̄t hodie p̄here cū hac p̄iugata.
cras viro mortuo poterit p̄here cū ea.

Utz filiū adoptiū p̄here possit cū 8
filia illegitima p̄ris adoptiui. &c. Pa. vbi
s̄. dicit q̄ nō: vñ quēadmodū filiū illegi-
timū nō pōt p̄here cū sorore carnali le-
gitima: vel cū alia cōsanguinea. ita nec cū
filia adoptiua. sicut nec ēt cū sp̄iali. si
lia s̄z astē. t̄z p̄riū. ex eo. q̄ filiū illegiti-
mus n̄ ē i ptāte p̄ris. Et tō pōt copula-
ri filie adoptiue p̄ris. L̄deoz. hō. Inn.
Ri. z. h̄. z h̄c vñ cōsor. opt̄ior.

Utz iter p̄rez adoptātis: z p̄rez ado-
ptiui: siue matr̄: aliqua cognatio p̄ha-
tur. &c. sc̄dm Tho. z Pe. nulla. de inā
adoptionis z arrogationis. vide supra
adoptio. per totum.

Impeditmētū. viij. De ipeditmēto
cris. Sciēdū q̄ cr̄ia ipedit̄ matri-
moniū p̄hendū: s̄z nō dirimūt̄ p̄ctū. z
sūt septē. Pr̄mū ē incestus. extra de eoz
qui co. p̄san. c. l. Sc̄bz est de illo q̄ iter
fecit p̄p̄riā vxorē. xxvij. q. ij. ad monef
z. c. iterfectores. Tertius qñ q̄s raphit
sp̄s̄az alteri. xxvij. q. ij. statutū. Quar-
tū qñ q̄s infidat̄io m̄s̄mōiū. p̄p̄riū
filiū de sacro s̄ore suscepit. vt possz vxorē
rez p̄iuare deb̄ito cōiugali. xxx. q. i. de
eo. de hoc dictū ē supra. Impeditmen-
tū. vi. Quisntū qñ q̄s iterfecit sacerdo-
tez extra de pe. z remi. qui p̄sbyterū z
sbi panoz. in s̄ho quictus. dicit sc̄dm
vnā expositionē. q̄ iterficiēs sacerdo-
tē nō ipeditur p̄here: nisi prius sit con-

infectus in foro p̄tentioso. Sextū est so-
lētiter penitens. xxxij. q. ij. de his. z. c.
antiq. Septimū cū q̄s montales scien-
ter in vxores accipit. xxij. q. i. hi s̄o Si
m̄ t̄meretur de incōtinētia v̄z eis ep̄s
p̄cedere l̄niam nubēdi T̄n̄ fm̄. h̄o. sus-
ficiat l̄nia p̄opriū sacerdotis. Immo de
p̄suetudine nō seruat̄ iste rigoꝝ petē-
di l̄niaz idem Bonal. Arch̄. in flo. z.
Pe. de pal. in. iij. ponit̄ p̄dictā op̄inio-
nē. s̄z magis declinat̄ in h̄ac. v̄z q̄ sine
disp̄sarōe nō l̄z inuoluto aliquo dicto-
ruz cr̄im̄nū p̄trahere vel debītū pete-
re nisi exp̄sse dispenset. nec valet p̄suetu-
do in p̄trariū. nisi cōstaret q̄ ep̄i l̄go-
tpe hoc sciēs dissimularēt. als̄ p̄riū sa-
ciētes peccāt mortali z de his. vti extāt
p̄. Presbyter vxorē necās. natiq̄ p̄ri-
mus. iestus. raptor solēnis nō sociatur
1 Que sūt cr̄ia que dirimūt m̄rimo-
niū tā p̄ctū. s̄z. solū dno. P̄rius si vxor
sua machinata in mortē alteri p̄iugis
vt ipsi efficiatur vxor. z cuz effectu oc-
ciderit virū vl̄ ecōuerso. Sc̄dm̄ si v̄nē-
te vxore dederit fidem alteri vt illā du-
ceret mortua vxore. vel ecōuerso. Sed
p̄ declaratiōe predictop̄ pa. i. c. i. de eo
q̄ du. i. ma. dicit q̄ iura vario modo lo-
quūt̄. Sed cōcludēdo veritatez dicit
q̄ aut solūm̄ p̄cessit adulteriū. z non
impeditur m̄rimoniū sequēs v̄n̄ alio nō
interueniente. q̄s pōt ducere in vxores
illā quā prius polluit in adulterio vt ē
tex. i. c. significasti de eo q̄ duxit i ma.
aut q̄s p̄xit cū muliere. sup̄stite prima
vxore: nec ad alia fuit p̄cessū z solus p̄-
ctus m̄rimoniū nō impedit m̄rimo-
niūz p̄trahit mortua vxore z idem esset
si nō cōtraxisset de p̄cti. sed dedisset fi-
dez de p̄trahendo post mortē p̄iugis.
vt est tex. in. c. fi. de eo q̄ du. i. ma. aut cū
cōtractu m̄rimoniū fuit mixtus adulte-
riū. Et tūc aut fuit cū ignorāte. z tunc
pōt inter eos esse m̄rimoniū post mor-
tez p̄iugis vt est casus in. d. c. i. Et itelli-
ge hoc q̄n̄ sup̄radicta toto tpe añ mor-
tez vxoris p̄ie ignorauit. Si aut̄ certio-
rata v̄ vita p̄ie p̄iugis p̄misit se cogno-
sci ab illo nō pōt amplius euz habere

In maritū. ad hoc. d. c. fi. z sequit̄ hoc.
in. d. c. i. Idem per oia dicendū est q̄n̄
p̄cessit fides de ducendo secundā secus
to adulterio. Quo s̄o ad machinatio-
nē. doc. varie sentiūt. S̄z pa. placz opt.
Jo. an. quā ponit in. c. fi. de cōuer. in. fi.
q̄ aut̄ intercessit in mortē machinatio
v̄triusq̄: z tūc nō requirit̄ adulteriū
vt patet per illum tex. aut soluz interces-
sit machinatio vnus. puta: qz marit̄
interfecit vxores suam. vt duceret Ber-
ta: in vxores. Et tūc requirit̄ adulteriū
p̄cedens ad impediendū z dirimendū
tale matrimoniū p̄ctum. Si aut̄ nō in-
tercessit prius adulteriū impediatur
matrimoniū p̄ctū. nō t̄n̄ dirimatur p̄ctū
hec panoz. in. d. c. i.
2 Sed pone q̄ adulter dedit nudam
p̄missionem adultere de p̄hendo post
mortē mariti nūq̄ morto eius mar-
to tenebit m̄rimoniū inter eos quidaz
dicūt q̄ sic: vt refert Ri. i. iij. di. xxxv.
qz cū p̄hibitorius sit edictū de m̄rimo-
nio p̄hendo: q̄cūq̄ nō p̄hibet p̄ p̄ctā
admittit. nō aut̄ in iure p̄hibiti adulte-
riū p̄here cū adultera post mortē mar-
ti nisi viuente marito fidez dederit vel
iuramentū fecerit de p̄trahendo. vel n̄
si alter eoz in mortem mariti ad hoc
fuerit machinatus. Alij dicūt cōtrariū
qz illud idem periculum videtur cau-
sari ex tali nuda p̄missione cuz adul-
tero: p̄ quo fuit p̄hibitio facta.
3 Esto q̄. P. sollicitat Ber. Aut illa cō-
sentit sibi: tali pacto q̄ ipse p̄ fidez p̄-
mittat Martine ipsius Berte consan-
guinee q̄ post mortē viri ei accipiet
in vxore illā. de q̄ p̄sulet et Bertina: in-
tendēs q̄ martina ei p̄sulet de ipsamet
Berta. cui Pe. cōsentit: z postea p̄fici-
ens illud q̄ p̄misit. Berta de consilio
Martine post mortē viri Berte in vx-
orem accipit. queritur v̄z illud m̄rimo-
niū teneat. R. Alsten. q̄ non. qz Berta
sciens q̄ ille fidaret sibi fidem postea
nō posset eam habere in vxorem frau-
dulenter fecit illā p̄suationem. Et fra-
us v̄z nemini patrocinari. Si t̄n̄ Ber-
ta p̄dictā p̄missionē p̄curasset: nō item

lex supra
Dimitio
habere
accipere
Martine
licet non
p̄ctū
4 C p̄
fides
tūc p̄iug
dicit in
m̄rimo
cederet
p̄here cū
m̄rimo
p̄ h̄ pan
m̄rimo
nō q̄ v̄
m̄rimo
aut v̄ h̄
re ip̄dit
pe. S̄z
p̄ctat ve
actū a
tūc solū
m̄rimo
discret̄ imp
de m̄rimo
v̄z alter q̄ n̄
p̄ia rob̄t p̄
C Quid si q̄
nō aut̄ v̄ vxorē
vel eoz vel odū
m̄rimo ad
dicit̄ extra de
C Sed q̄d fides
solū iur̄ctū e
e q̄. S̄z d̄t ac
m̄rimo: p̄ h̄
m̄rimo r̄d̄ h̄d
d̄t m̄rimo r̄d̄
m̄rimo n̄ p̄ h̄
p̄ h̄ p̄ctū. c. z
C S̄z q̄ h̄ h̄ p̄
d̄t lib̄t̄ a solū
p̄ h̄ p̄ctū. c. z
p̄ h̄ p̄ctū. c. z

gens supra dictam fraudes s; possit q
pe. utiliores z honorabilem uxorem
haberet. Si de filio Martine uxore
acciperet: z q accipiendo uxore de filio
Martine post mortem viri sui, sibi so-
laciofior esset. mrimoniū iter eā z pe.
tractū teneret. Idē ric.

4 C Pōe q viuēte lūa cōmge: qd dedit
fidez scōe z eā nō cognouit. demū mor-
tua puge nō illā cui fidez dedit s; aliā
duxit in uxorez. Et pstate illo hō matri-
monio cognouit illam cui prio fidem
dederat. Nūqd mortua hā uxore possit
phere cū illa cui fidē dedit: pstate prio
mrimoniō lūo: z cognouit eā pstate hō
s; s; pan. i. c. sigs extra. de eo. q du. in
mrimoniūz. refert Jo. an. ibi tenere q
nō. q: vey est dicef s; eū q pstate mri-
monio lūo dedit illi fidez z eaz cogno-
uit: vñ fm mrimoniū nō hz remoue-
re ipedimētuz facit. l. singularia. ff. cer.
pe. S; Lal. 13 ptractū. cui^o opt. panoz.
putat verlore: qz ptractū cū hā. vñ re-
cessisse a fide illi data: z p pns nūc repi-
tur solū adulteritū qd nō hz ipedire mri-
monitū. vt l. d. c. significasti. Itē iura in-
dixerūt impedimētū. ne pp spem phē-
di mrimoniū iducat machinatio i mor-
tez alteri^o q rō hic cessat. ex q mortua
pria voluit pher cū illa cui fidē dederat

5 C Quid si qd occidit maritū adultere
nō aio. vt uxorez illi^o hēat. sed in bello
vel casu vel odio. s; nō dirimēt mrimo-
niū hctū: nisi ad hoc iterfecerit. vt eaz
dueret. extra de puerf. i. fi. c. laudabilē

6 C Sed qd sigs pcepit mādanit. vel cō-
suluit iterfici z iterfect^o est. s; s; hō.
z hu. Idēz est ac si iterfecisset sed si nō
mandauit nec p suluit s; postq̄ fuit in-
terfectus ratū habuerit dicendus q. h;
als i maleficiā ratihabitio retroraha-
tur tñ nō pp hoc dirimitur mrimoniū
sequēs. Idēz Lau. z Ber. de hoc vide
plene pulchre. s. c. exedicator. i. fi.

7 C S; qd n aliq̄ hxit cū aliq̄ quē cre-
debat liberū z solutū z mortua uxore
pria cognoscit scōaz isctā de pria vxo-
re nūqd ratificat mrimoniū. s; Ber.
Inno. z hō. q nō qz licet ista crederet

eum liber tñ ligat^o erat z i prio p̄sensu
nullus fuit intelligitur pdurare.

C Quid si ab initio fuit ignorans po s
stea pria viuēte fuit certificata. s; fm
hō. nō dz pati q a viro cognoscatur.

C Quid si mortua prima aū q̄ scōaz q
cognouit ducat tertiam. s; fm Hof. z
Do. q z dz cū tertia remanere q̄uis
postea cognoscat scōam. extra de eo q
du. in ma. c. veniens nullus. n. fuit p̄sen-
sus habitus cū scōa ltima viuēte z nō
pōt ipedire p̄sensū tertiē hoc Bir.

C Quid si tertiam ducit cū tā cogno 10
uisset scōaz post mortem prime. s; fm
Do. q cū ipsa scōa ignoret mortem: z
mrimoniū prie cū tertiā remāebit ar.
de p̄u. ser. c. p̄posuit. Idem dir.

C Quid si scōa mulier agat p̄tra vix 11
z durate iudicio p̄trahit cū alia. s; fm
Altesh. q tertia erit vxor si aliud ipedi-
mētū nō subfit: qz scōa nō cēsetur vxor
nisi ex nouo p̄sensu. d. c. veniens.

C Quid si cū. x. inscijs p̄trahat p̄lore 12
viuente. s; fm Hosti. q prima vxore
legitima mortua z ignorantia durante
poterit gratificare cui voluerit qz q̄cū
qz certificataz de morte prioris primo
cognouerit post mortem legitime. illaz
tenebit. d. c. veniens. Idem dir.

C Sed qualiter intelligitur inscia. s; 13
fm Host. qñ hz iustā cām ignorandi
vt qz vir de remotis veniens asserbat
se nō hre vxorem extra de sp̄d. cum in
apostolica. Jo aut iscia nō cōmittit ad-
ulterium quia non cōmittitur sine do-
lo. ff. de adul. l. penul.

C Utrum vxor adulterans de licētia 14
viri nō tñ ab eo coacta possit ab eo q
ad thorum z cohabitationem dimitti
s; s; Ri. i. iij. di. xxxv. q vxor adulte-
rās de lnia mariti si ab eo non cōpellit
tur nec per metuz neqz alio mō p̄pter
tale adulterium potest q̄tū ad cohabi-
tationem z thorum viro per iudiciū
ecelie dimitti. ar. extra de eo q cogno-
cōsan: vxor. sue. c. discretioez. vbi dicitur
q vir vxor adulteritū nō pōt obij-
cere. qui eam adulterandam tradidit
presertim iultam. Per hoc. n. q dicit

postmodū si marit⁹ inuenerit adulter⁹
cū vxore sua in domo sua. vel vxoris
vel adulteri: aut in popia: aut in subur
bije sine p̄culo eum p̄m̄iat

Impedimentū. xi. de dispart. cultu. s.
qñ fidelis h̄re cū in fideli vt iudeo
vel pagano. z iter istos nō pōt eē m̄f̄
moniu. Sponsalia tñ possēt fidelis cū
infideli h̄erē sub cōditiōe. vt si infi
delis conuertatur ad fides. xxvij. q. i.
caue. z. c. se. hec dir

1 S; nūqd inter xp̄ianos dispart. cul
tus impediāt m̄f̄moniu. R. fm̄ host. q
nō qz pōt esse m̄f̄moniu inter exco
catū z catholicū z qualēcūqz hereticū
z apostatū. vel ficte baptizatum. Hoc
apte colligitur. d. c. caue. idem B̄r. Si
tñ aliqz catholicū: s; nōdū baptiza
tus cū aliqua baptizata cōtraheret: nō
esset v̄x m̄f̄moniu fm̄ Ray.

2 Utr̄ iter infideles possit esse m̄f̄mo
niu. R. s; Tho. iter infideles p̄t esse m̄f̄
moniu iq̄tū est ordiatū ad plēz s; p̄f̄
ctōez nāe nō aut̄ iq̄tū est ordiatū ad
ipsā s; p̄f̄ctōez gr̄e. z s̄o m̄f̄moniu q
dez est: s; nō p̄f̄ctū. vñ infidelis cogno
scēs vxores nō peccat: si pp̄ bonū plis
aut illi⁹ fidei: q̄ tñ vxori. vbiū reddat

3 Utr̄ p̄tunt querere ad fides possit
remanere cū vxore infideli nolēte con
uertī. R. s; Tho. in. iij. di. xxxix. Fidel
querere pōt cū infideli remāere sub spe
querēdis. si eā i infidelitate obstinatā
nō viderit: bñ facit q̄manēdo z v̄ hoc
est p̄f̄ctū apostoli. i. ad cor. vij. nō tñ te
netur. s; pōt d̄m̄tere eā et si ipsa velit
et cōhabitare sine cōtumelia creatoris
si cōuertī non vult.

4 Quid si iudei v̄ pagani h̄erēt cū
p̄sanguineis s; rit⁹ suos nūqd post cō
uersiōez poterūt remanere. R. s; Tho.
Sic at̄ h̄erēt in s̄dib⁹ d̄m̄a lege ph̄i
bit. leui. xvij. tñc siue vterqz siue alter
ad fides queratur. nō pōt in tali m̄f̄
monio q̄manere. si aut̄ p̄traxerūt i gra
dib⁹ ph̄ibitū p̄ statutu ecclē p̄nt q̄ma
nere. si vterqz querat v̄ si vno querō
sit spes de queratōe alterius.

5 Quid si infidelis q̄ queritur h̄ebat

plures vxores. R. s; Tho. si fuit v̄x m̄f̄
mōtū nisi. cū p̄ia. qz eēt p̄tra legē nāe
vñ si talis cū oib⁹ vxorib⁹ queratur
p̄t cū p̄ia cōhabitare. z alio d̄z abijcet t̄s
q̄ p̄t⁹ extraneas. z si p̄ia querit nol
let nō pp̄ hoc est m̄f̄moniu cū aliqua
istaz s; p̄t cū al. q̄ istaz de nouo p̄trahere
fm̄ modū q̄ i sequenti. s. d̄r.

6 Quid si infidelis repudiata p̄ia vxore
re: alia duxerit z queratur. R. s; Tho. d̄r
eēdū q̄ repudiū vxoris ē p̄tra legē nāe
vñ infideli nō lz repudiare. z s̄o si cōuer
tatur postq̄ ipse vna repudiata alterā
duxit idē ē iudiciū. sicut de illo quē plu
res siml vxores h̄ebat. qz tñ p̄mā quā
repudiauerat: accipe: si queri volueris
z alia abijcere. vt dictū ē. s. s. primo.

7 Quid si ipsa cōuertī noluerit. R. fm̄
Tho. si ipsa infidelis vult cōhabitare v̄ro
fideli sine cōtumelia creatoris: z sine s̄o
q̄ ad infidelitatez iducat: p̄t q̄dez vir fi
delis ab ea discedere s; discedens nō
p̄t alia accipe. si at̄ hec vxor infidelis no
lit et cōhabitare vel nō sine cōtumelia
creatoris aut si ad infidelitatez p̄trahere
nitatur. i. h̄is trib⁹ casib⁹ vir fidelis dis
cedētes p̄t alteri p̄ m̄f̄moniu copulari

8 Quid at̄ si maritus fidelis conatur
ducere vxores ad aliud delicia p̄ter he
res; nūqd vxor possit petere separatiōez
q̄ ad mutua cōhabitatiōez. Inno. in. c.
q̄sunt. de diuor. 13 q̄ sic. idē 13 i. c. i. de
adul. 13 gl. i. c. vxor. xxvij. q. i. teneat cō
trariū. pa. at̄ i. d. c. q̄sunt. dicit q̄ si non
pōt p̄p̄sci ab ista insolētia: poterit fieri
separatiō. nā p̄f̄p̄tio ē cuiusdā infidelitatis
si p̄sistit p̄iū i trāhēdo q̄ingē ad deli
ctū: nec ad hac p̄mitate p̄p̄sci possit.

9 Quid at̄ si sepe m̄f̄moniu iter fi
deles pp̄ fornicatōez sp̄iales: nūqd in
nocēs sit absolut⁹ a redditiōe debiti car
nalis. qdā tenēt q̄ n̄: s; tñ a mutua ser
uitute. h̄ritū 13 ho. z meli⁹ qz lz xp̄s ex
ceperit fornicatōez. n̄ tñ d̄s̄inxit inter
carnales z sp̄iales. vñ fauore fidei de
bem⁹ et̄ itelligere ā sp̄iali. z nota hoc
dictū fm̄ pa. vbi. s. q̄ i materia penals
p̄bū generale itelligit̄ largo mō: si d̄s̄
positio tendit ad fauorē: em̄ fidei.

10 **U**trum aut pp victus sodomiticis
commissu a marito possit vxor petere se
paratione mrimoni quoadmodu ad
ulteri. Inn. dicit q nō. nā pp nullum
crimē separi d3 mrimoni q ad tho.
rū. nisi pp crimē adulteri. nisi marit^o
ad illud peccatū trahere vellet vxores
S3 hug. z Lau. tenet opposituz. z io.
cal. z d. an. dicit q noie adulteri se.
fornicationis cōprehendit ois illicitus
cōst. xxxij. q. viij. nō soluz. xxxij. q. iij.
.c. meretrices. Et hāc opīonē pa. in
.c. marit^o de adul. putat veriorē. nam
maior turria inferi mrimonio ex ne
fādo crimie q naturā q ex crimie na
turaliter commissio.

11 **S**3 nūqd liceat viro ad fidē puer
so. vxore exite in infidelitate. emittere
votū cōtinētie. R. s3 tho. Si post cōse
sionē virt sit aliqua pbabil^{is} spes v cō
nerfide vxoris. nō d3 vir votū pimen
tie emittere. nec ad aliud matrimon
um trāsire. qz vxor difficult^{er} puerteret
sciens se sic pūatū eē. si at nō sit spēs
v puerfide p̄t ad ordies sacros. vel ad
religionē accedere prius reqsita vxo
re q puerat. z tūc si postq vir sacros
ordies accepit. vxor puerat. n̄ sibi vir
suis redded^o s3 d3 sibi spūari. q i pe
nā tarde cōuerfiois sue. pūat vtro suo.

12 **Q**uid si alr pūgū conuertat ples
quē d3 seq. R. s3 tho. si ples puenit ad
etatē pfectā. libere poterit seq pentem
quē voluerit. si at in mior etate. tūc d3
bar i fidelit. nō obstāte q indigeat ma
tris obsego ad educationem

13 **Q**uid si vterq pūgū tpe qcti ma
trimōij erat fidelis. tūc at labit infide
litatez. R. s3m Rai. alter non pōt qhere
nec distiguo virū iteruent copula car
nalis vl̄ n̄. nā in vtroq casu tūc fidelis
tenet continere.

14 **U**trū infidel vnt^o rit^o possit qhere
cū infidel alteri. R. s3 tho. p̄t. nisi pp
aliq̄d ius positū eorum p̄hibeantur
qz tūc culus disparitas ipedit mrimo
nium.

Impedimentum. x. de violentia. siue
metu. vbi sciendum primo q violentia
siue metus ex sui nā. etiam sine con

stitutiōe ecclesie mrimonium excludit
qz excludit p̄fēū. nisi q mrimoniū eē n̄
p̄t extra v spō. cū locū. z p dclaratiōe
p̄dcoz z hui^o capli. q dria ē iter me
tū z coactōez. nā met^o pprie s3 Inn. ē
qū p̄ter violētia corpōale seu captōez
met^o ifertur. coactō p̄o ē. qū cū captu
ra: seu violētia corpali. visat ē maioris
rei ipet^o: q repelli n̄ p̄t. s. p̄mob. ff. qd
me. ca. li. ii. met^o at ē istatis vl̄ futuri
periculi causa instā mētis trepidatio.

Utrū coactio ipediat mrimoniū. R. i
duplex ē coactio. qdā absoluta q fit p
vi. z ista nō h3 p̄sensuz ai. quē n̄ cadit
coactio: s3 p̄t eē coactio ad copulā car
nis vel aliud extrinsecū. ad qd trahitur
p̄sona iusta. z tal coactio qū nō p̄sentī
tur i mrimoniū. n̄ efficit. illō. qdā at ē co
actio p̄ditidat. z ista fit p metuz qū. s.
qz p̄fēit timof alicui^o mali. sup q sic dī
stiguit. nā duplex ē met^o. qdā cadit in
p̄stātē vīz. z iste excludit mrimoniū ex
tra eo. platū. z. c. ad audētā. z extra v
spō. ventēs. el. ij. qdā p̄o met^o ē i suffi
ciēs. s. q nō cadit i p̄stātē vīz z iste n̄ ex
cludit mrimoniū. ff. eo. neq timorez.

Quis at ē met^o q cadit i cōstātē vīz z
qdruplex. prius met^o mort. Scōs cru
ciat^o corpi extra eo. cū dilect. tertio me
tus stupri. z qrt^o futuri. d. l. neq timo
rez. z ubi addit. qz idēz est v metu vici
loz. sec^o v metu ifamie. seu veratōis. s.
q nō p̄phendat sub aliq̄ p̄dictoz. Ad
dendo q si differt vtrū p̄ dicta q̄tuoz
fiat. siue i p̄sona p̄pa siue liberoz. vt i
l. istī qdez. ff. eo. siue vxoris. vū s. Excu
sat met^o hos posse puta. qz nescis. stu
pri. siue stat^o. s3bez atqz necis. Non ist
gl. i. d. c. cū locū. q est multū notāda. q
mior met^o excusat excusat mulier. q
masculū. qz fragilioz est rōe sex^o. Jo
descendū. q ex pte mulier^o regit^o met^o
q pōt cadere i cōstātēz mulierez v hac
materia vide. j. metus. s. ij.

Utrum aut teneat mrimoniū si mlier q
xit ex ipio. vel p̄cib^o p̄ncipis. glo. singu
laris in. c. si. q cle. vel vo. iuncto tex. vī
cit q regis vel p̄ncipis iperitū nō in
ducit iustū metū. i q̄m tū facit. l. si. c.
q me. ca. Jo. an. dicit q si rex cōsue

uit tyrānice tractare nō pētes suis p-
cepti seu pētib⁹. z tūc sat⁹ pbat iustus
met⁹: qd no. singlarit⁹ hz pa. i. d. c. fi. z
idē sentit. bar. i. tractatu d tyrāno.

4 **C** An autē mīfimonūz sit nullū. si iter
uēit met⁹. vñ coactio q possz cadere in
cōstāte viz. gl. cōter tenuerūt q i p̄di
cto casu. ip̄o iur. mīfimonūz ē nullū. vt
recitat pa. i. d. c. cū locū. quā dīc eē cō-
munē opintonē doctorū. p̄ter Lar. q. 4.
.c. abbas. qd met⁹ cā dicit q mero iu-
re t3. l3 veniat rescidēdū actiōe. qd me-
tus cā p regulā ḡnalē. qz oīa q̄ sunt p
metū tenēt. l3 pa. dicit q sp̄ secut⁹ iur
opintonē cōez p h̄ vñ tex. ap̄t⁹ in. c. si-
gnificauit. d̄ eo q du. in ma. vbi. t3 fm
mīfimonūz. n̄ obstāte p̄rio p metū h̄cto
nulla petita rescidēdē p̄oris. ad h̄ facti.
.d. c. cū locū. dū dicit. q̄ plēa d3 securi-
tate gaudere nā h̄bū d3. d̄ sui nā ipoz-
tat necessitatē: vt dīc gl. i. cle. attēdētes
de sta. regu.

5 **C** Quār at regl̄ teneat q̄ hūt p metuz
z nō sic i mīfimonūz. pan. post gas. dicit
q̄ i mīfimonūz. rep̄unt tria bōa. i. fides
ples z sacramētū. q̄ oīa met⁹ interce-
dēs hz excludere. nā p̄mo mīfimonūz
ē sacramētū qz significat vn̄tonēz iter
xp̄m z eccliaz. vñ sicut xp̄s volūtate
assumpsit carnē humana. ita z mīf-
monūz illā vn̄tonēz. si ḡnificās debet
eē volūtariū. vt signū cōm̄deat signa-
to. sc̄do met⁹ ipedit p̄creationē sobol̄
qz pp̄ displicētā nō itēdūt ad p̄crea-
tionē pl̄is. Tertio ē h̄ bonū fidei. naz
pp̄ metū z inuitas nuptias d̄ facili cō-
iuges labūt i adulteriū. z sic in sūma
oīa clamāt libertatem.

6 **C** An at i captiuitate posit⁹. vñ i carce-
re possit h̄ h̄et mīfimonūz. vide. s̄. ac-
cusatus. §. tertio.

7 **Q**uid si mīfier p̄ p̄sensū coactū morā
trahit i domo mariti. R. fm. h̄. q̄ si
mulier q̄ allegat metū steterit p̄ annuz
z dimidiū cū marito. aut ēi mīori tpe
bū tñ tñ sic. q̄ iuxta arbitriū bōi viri
p̄sumēdū sit p̄ p̄sensū. non d3 postea
audiri ex de sp̄o. ad id vbi h̄ ex illo
tex. q̄ mīfimonūz p̄ vim h̄ctū cohabi-
tatiōe sp̄otanea cōualescit. z loq̄t de q̄

dā puella. xi. ānoz. q̄ p̄ sui nutritiū cur-
dā theuōico fuerat tradita. z sibi papa
dicit. q̄ q̄uis. xi. ānos h̄s. ab initio i-
nita fuisset tradita z renitēs. tñ qz post
modū p̄ ānū z dimidiū sibi cohābitat
p̄sensisse vñ ad ip̄z ē cogēda redit. nec
de cetero recipiēdi sūt testes. vbi dicit
pan. h̄z hosti. q̄ l3 i tex. fiat mēto d̄ an-
no cū dimidiū. tñ nō ē necessaria tāta
cohābitatio. qz ibi narrat sci p̄tinentia
l3 sufficit si puēiat ad etatē l̄tiaz z cap-
tata oportunitate fugiēdi nō fugerit.
nec regrit culpa carnalis. vñ ex q̄ sp̄o
te cohābitauit cū viro vñ approbasse
mīfimonūz. p̄ h̄. c. vnicū. d̄ desp̄o. ipu.
li. vi. Iudex tñ h̄z p̄siderare q̄titates
more z oportunitatē fugiēdi. Et si in-
tertm̄ itercessit copula. oīo p̄sumit p̄ cō-
sensu nisi pbaret p̄ vi extorta. vt i. c. cō-
sultatiōi. de sp̄o. z addit dir. q̄ h̄ vez n̄
si aū z post carnis copulā reclamasset
qz tūc nō eēt sibi audiētia d̄negāda. d.
.c. p̄sultatiōi. S3 vbi nō appert de re-
clamatōe. p̄sensisse p̄sumit i fauorē mīf-
monij si carnalr̄ cognita fuit. Si itelli-
ge. ex q̄ ma. ac pos. c. i sup. vñ. h̄. effuge
cū poteris. ne p̄sensisse puteris. Si tñ ta-
lis coacta fuerit p̄ vi absolutā siue me-
tū sufficētē nō ē mīfimonūz. S3 si nō
sufficiēs fuerit. tūc i iudicio qd̄ extert
oī p̄sumet p̄ mīfimonūz. Si tam̄ vere
non consentit. non est matrimonium.

Additio Et p̄ h̄ qd̄ dic̄ pano. s̄. §.
q̄ nō ē necessaria coha-
bitatio āni cū dimidiū. l3 sufficit si p̄ue-
niat ad etatē l̄tiaz z captata oportuni-
tate fugiēdo nō fugerit zc. vñ idē dīcē
dū si p̄ alitū modū appareat approbas-
se mīfimonūz. vtputa. si se p̄iuges noīa-
bāt vel amplexabāt vt p̄iuges exq̄ illō
.c. vnicū. qd̄ allegat panoz. iuncta gl. eg-
parat cohābitatiōem. z qñ se p̄iuges
noīabant. zc. idē dic̄ sic deā puella p̄
etatē l̄tiaz recepit a sp̄o mīfiera sp̄osa
l̄tita. nā talia vñr purgat metū p̄cedē-
tē. z l̄ō mīfimonūz p̄ metū h̄ctum sicut
cohābitatiōe sp̄otanea cōualescit. ita ēt
p̄ p̄dicta cōualescit. Et p̄dicta factūt ad
.q. q̄ nūc accidit. nā qd̄ā puella metu
gentū p̄xit mīfimonūz cū qd̄az iuvene

demū post aliquot dies receptū spē
quedā mīera sponsalia a dco iue
ne nungd tale mīmonū metu hctū
qualescat p dca mīera. z dicendū ē p
pdicta q sic quod no. de hoc vide. j.
Actus. §. vi. Finis.

- 9 **Q**uid autē si dolus dat casū mīmonū
an teneat. gl. i. c. cū dilectus qd metus ca
dicit qz mīmonū hz dolus det cam h
cui. Sz pa. dicit h imitādū nisi tātus
z talis eet dolus q hūisset tollere cōse
sū. Et facit p h. c. cū locū. de spō. z In
no. i. d. c. cū dilectus post gl. illā singula
rē. q quotīdie allr dicit. q dolus q nō
cadit i pstatē vīz nō hz ipedit religio
nis igressū. Et de tali logi ibi ter. Se
cus vbi iterueniret dolus q phitissimos
hēret fallere. Qd no. Et facit p lūm
tatiōe eoz q dca sū. s. diuortū. §. vij.
- 10 **Q**uid si ad p̄sensū coactū appdat
iuramentū. Sz pe. tale iuramentū i fo
ro qdē iudiciali dī nō fuisse obligato
riū. tū in foro p̄scie p̄sulēdū ē q iple
at iuramentū vī saltē p superiores im
petret absolutionem.
- 11 **U**trū p̄sensū coactus. ex pte cogētis
faciat mīmonū. Sz doc. q n qz ma
trimonū claudicare nō p̄t. si tū post
modū p̄sentiret. eet mīmonū dūmō
cogēs adhuc i suo p̄sensu maneret. se
cus si mutauit voluntatem.
- 12 **U**trū p̄ possit cogere liberos ad h
hēdū. Sz n p̄t. nec gnalit. nec i spāli cū
aliq: qz i mīmonū regitē p̄sensū max i
me liber. Nō tū pp h p̄tes temere iu
rāt mīmonū filioz. qz ex nā ip̄s hct
itelligit ista p̄ditto. i. si liberi p̄ferunt
z ip̄i p̄tes obligāt ad iducēdū eos ex
de spō. ex l̄ts. el. ij. iuncta glo.
- I**mpedimētū. xi. d. impedimēto ordi
sacer ipedit z dirimit mīmo
nū seqns ē. d. voto qd votū li. vi. als
nō. Sz vt p̄fecte hēat mā huius capli
qñ. i. alter p̄iugū possit irare religio
nē. vī p̄moueri ad ordies. vel vouere.
dic Sz pa. i. c. i. d. p̄uer. p̄iu. p̄ Jo. an.
z Lal. aut. n. mīmonū nō ē p̄sumatū
aut sic. p̄rio cāu alter. Cōiugū vult in
trare religionē p̄fitendo z tūc p̄t eti

am inuita vxore. vt. i. c. vxore. c. ex pu
blico. extra eo. Aut vult vouere p̄tinet
am seu irare mōasteriū z n p̄tenti. z
tūc nō p̄t iuita p̄iuge. vt. i. d. c. ex. publi
co. aut vult p̄moueri ad ordies z cōf
tenet q nō p̄t iuita vxore vī i h cāu
magi deserit religioi qz ordint. qz p in
gressū religioi soluit mīmonū n p̄su
matū nō at p̄ susceptionē sacri ordis.
vt hī i extrauagāt Jo. xxy. q̄ icipit. an
tiqz. si hō mīmonū ē p̄sumatū z tūc
aut volūt vouerē p̄tinentiā statu n mu
tato z p̄t z talia mīmonū d̄fir sacro
ra. vt. i. c. qd deo parī. xxxij. q. v. Aut
alter tū vult vouerē z p̄t i iur p̄iudiciū
nō at i p̄iudiciū alteri p̄iugis. vī nō
p̄t exigere debitū. Sz tenet reddere z
si alter p̄sensit alteri nō obligatur p̄se
tens Sz Inn. q̄ mīn^o possit exigere nī
si etiā ip̄e vouisset. nā si ambo vouerūt
nō tenetur āpli^o alter alteri reddere d
bitū. vt. i. d. c. q̄ deo. z no. i. c. carissim^o
extra. e. aut volūt mutarē statu z h mul
tiplicif. Aut maritus vult effici ep̄s. z
tūc requirit q vxor itret rēkonez ēt h
nō sit suspecta de icontinentia. vt. i. c.
sane extra eo. Et est cāus spālis aut vī
puerī ad ordies z tūc si vxor est suspe
cta d̄ incontinentia d̄z irare monaste
riū. als adt si nō sit suspecta sufficit q
voueat p̄tinentiā. remanendo i seculo
vt. i. c. p̄iugat^o: extra. eo. aut vult irare
religionez z tūc si alter p̄missit adul
teriū p̄t etiā eo iuito vt. i. c. agatola. xx.
vij. q. ij. qz p̄mittendo adulterius p̄al
dit ius qd habebat i altero q ad mutū
am fuitutes. aut alter non p̄missit adul
teriū z tūc aut irat altero ignorāte aut
sciente z d̄dicente aut eo. dissimulāte
aut consentiente p̄ metū aut p̄ dolum
item aut consentit simplr aut consen
sit votū p̄tinentie emittēdo. P̄rio cāu
qñ irauit altero ignorante p̄t reuoca
ri ad p̄titionem ignorantis. vt. in. c.
placet. extra. eo. Si vero altero scien
te z d̄dicente idē dicendus vt in. c. q̄
dā. extra. eo. Idēz si alter sciuit. Et diss
mulauit. vt. i. c. consuluit extra. eo. si ta
men in vīra non reuocauit non potest

¶ In Cal. post mortē remanētis i seculo
p̄fessus exit mōasteriū. z vt. i. d. c. p̄su-
luit. z idē dicit Cal. i casib⁹ p̄cedētib⁹ z
sequētib⁹ i q̄b⁹ p̄t fieri reuocatio. si. n.
nō reuocat i vita p̄lugis. nō p̄t ingres-
sus post illi⁹ mortē exire monasteriū q̄
si cessauerit cā q̄ iualidabat illi⁹ igres-
sū z h̄ tene l̄z Inn. i. d. c. q̄dā variaue-
rit aut alr̄ p̄sensit iuitus z tūc fit reuo-
catio ad ipsi⁹ petitionē. vt i. c. accūs ex-
tra eo. idē si p̄sensit p̄ doli ar. c. ventēs
extra eo. si. h̄o p̄sensit sp̄ote igressui al-
teri⁹ nō tñ emittēdo votū p̄tinētē tūc
sūt opioes nā q̄dā vt ab. z Inn. i. d. c.
q̄dā. volūt q̄ si remanēs i seculo ē iu-
uenis. dz ad petitionē ipsi⁹ igressus re-
uocari. cal. t̄z q̄ solū ex offō iudicis q̄
pl̄z pa. Nā p̄stādo p̄sensū renūciat iur-
ri q̄ h̄ebat. i altero nō ḡ h̄z āpl̄i actio-
nē s̄z iudex ex offō suo ne cōmittat ad
ulteriū p̄ remanētē i seculo educet illū
b̄ monasterio. z credit pa. q̄ h̄ casū ille
fit ver⁹ religiosus ex q̄ vxor p̄sensit. vñ
p̄ mortē vxoris p̄pellit ad redendū
ad monasteriū suū z credit q̄ si dano
lniaz ē iuris p̄sci q̄ tūc nō fiet ista re-
ductio qz dādo lniaz tacite v̄r vouere.
vt notat. i iurib⁹. s̄. allatis. Aut p̄sensit
ingressui alteri⁹ p̄mittēdo p̄tinētā. Et
si ē senex p̄t intrare r̄ligionē. vñ rema-
nebit i seculo z alr̄ remānebit i religioe
vt i. c. cū sis z i. c. vxorai⁹. z. c. ad apo-
stolicā extra eo. Aut remanēs i seculo
ē iuuenis z suspect⁹ b̄ icōtinētā z tunc
nō dz supior pati aliū igredi. nisi alr̄ q̄
q̄z religionē igrediat. s̄z si b̄ facto igre-
dit. t̄z igressus h̄z oēs. qz p̄fessio p̄iugl̄
nō est b̄ substantiā p̄fessōis alteri⁹. vt i.
c. significauit extra eo. Itē t̄z sede. S̄z
remanēs i seculo. ex q̄ ē suspect⁹ z vo-
nit. p̄pellit igredi monasteriū. vt i. d. c.
significauit s̄z an teneat p̄fiteri. In h̄
sūt optiōes. Inn. t̄z q̄ nō cogit p̄fi-
teri s̄z dz icludi in mōasteriū vt arceat
a vagatiōe qz vltra p̄positū cōsensum
nō p̄pellit qz p̄fiteri. xxxij. q. i. Integri-
tas. hosti. t̄z p̄tū. qz nō ē licita cōmu-
nio in monasterio p̄fessoz cū nō p̄fes-
sus. Itē qz vouēdo: tacite se obligauit

ad religionē. ex quo non potest stare
in seculo sine suspitōe incōtinētē. Jo-
cal. dicit satis eque posse distingui. qz
aut vouit intrare religionē z p̄pellitur
p̄fiteri vt in. c. agatosa. aut simplici-
ter vouit cōtinētā: dandolscētiam
marito de intrando monasterium. z si
erat iuris consensu cōpellitur p̄fiteri
xxxij. q. v. qui vxorē. Aut erat iuris in-
scius z si sit talis q̄ ignorātia iuris eū
excuset puta miles. mulier. z agricul-
tor. non cōpellitur p̄fiteri sed rē in mo-
nasterio aut nō erat talis z tunc com-
pellitur p̄fiteri id q̄ dixi in muliere
quidāz nō admittit qz mulier nō ex-
cusatur ab ignorantia iuris vltra ma-
sculos. nisi in casib⁹ a iure expressis vt
est tex. satis notabilis in. l. si. C. de iur.
z fac. igno. Panoz. tñ plus placet di-
cū cal. arg. b. c. extra eo. z eozā que su-
pra dicta sunt. nā videm⁹ q̄ mulier so-
lūmodo dādo licentiā. non cōpellitur
cōtinēre. vt in. d. c. i. secus in masculino
vt in. d. c. qui vxorē nā ille tex. nō dicit
q̄ maritus ibi vouisset cōtinētā. sed
q̄ solū p̄misit intrare monasteriū. z p̄
hoc cōpellitur etiā. ipse intrare ex quo
est iuuenis z suspectus de incontinen-
tia. hec Panoz. in d. c. i. no. etiā Pan.
in. d. c. quidā q̄ si quis intrauit religio-
nē z ēt p̄fitendo vxore iniusta. z ei fu-
it postea restitutus. nō cōpellitur mor-
tua vxore monasteriū intrare. matrimo-
niū nō cōtrahere nō dz. Si tñ cōtrahere
tenet matrimoniu s̄z peccaret mor-
taliter. Si tñ in vita vxoris nō reuoca-
tur. nō p̄t post eius mortē exire. vt di-
ctus est. s̄. ex quo infert Panoz. in. d. c.
q̄dā. gl. ibi male dicit. eo q̄ dicit istū
peccare. si nō p̄ficit votū post mortem
vxoris. Nā votū fuit nullū respectu in-
gressus monasterij. cū tunc non h̄eret
h̄iles p̄sensū ad se obligādū. requit er-
go p̄sensū de nouo. Et hec opi. plus
plac̄z pan. q̄z opi. do. an. q̄ dicit tutus
esse tenere q̄ m̄f̄mōtuz istus p̄tum
p̄ mortē vxoris nō teneat. qz h̄ vo-
tū d̄scat simplex. tñ ex q̄ fuit determī-
tā ad certā religionē approbatā. vt se

lenisati. & sic potest limitari h3. et c. vni
 cu. de voto. l. vi. vt intelligant de voto
 oio simpliciter non determinato ad certam
 personam religionem. S3 h3 non placet pan.
 q2 dicitur. c. regit vt votu. solenizetur p
 pfectionem tacitam vt expressa. & sic figuratur
 qd iste vovens sit effectus religiosus. S3 in
 cau nro votu sit respectu pfectionis
 fuit nullu nec fuit effectus religiosus. als
 papa mandasset post mortem vxor] cu de
 bere pelli ad repetendum monasteriu. vt
 fac extra eo. ex pre. Seco tñ dicendum si
 vxor dedisset inuiaz marito vt iraret re
 ligione. na tñ teneret igressus vt dicitur e
 Si ho vxor n3 dicitur s3 dissimulauit:
 necq3 maritu fuocauit: merito post mo
 te vxoris n3 potest maritus redire ad seculu
 s3 i pmo cau vxor dicitur: & renouauit
 marituz & sic soluta fuit obligatio: si q
 erat cu monasterio.

Et q2 votu ex pstone ecclesie a anne
 xu ordinat. vt i. d. c. vnico. Quert: vix
 oes ordinati et coniugati teneantur ad
 istud votu. R. fm Bir. lib. 10. l. qd dicitur est
 inter ecclesias occidentales & orientales. In
 hoc qd in duobus conuentibus & in duobus
 differunt. Conuentus pzo fm h3: q2 vtriusq3
 possunt habere matrimoniu i minoribus
 ordinibus pstituti. xxxij. di. sigs. Seco co
 ueniunt: q2 nec apud nos: nec apud gre
 cos: i sacris ordinibus pstituti possunt tra
 here matrimoniu. nec potuerunt a tpe
 apostolorum: & si habent: non e matrimoniu
 Hoc p3 ex. vi. sinodo. que i oriente fuit
 celebrata & regula statuit eis. xxxi. di.
 nicena. & d. c. sigs. & lxxxij. di. cum in
 preterito. differunt autem greci a nobis
 q2 ipsi siue sint coniugati: siue non: pmo
 uentur ad sacros ordines n3 pmissa continen
 tia. xxxi. di. qm. s3 occidentales nunq3 p
 mouent nisi pmissa continentia tacite vt
 expresse. xxvij. di. c. i. Secundo differunt
 q2 orientales. in sacris ordinibus pstituti
 licite vtiuntur matrimonio tracto an sa
 cros ordines. Sed in sacris ordinibus
 habere non licet extra d. cle. p. cu olim
 Occidentales ho non possunt habere ma
 trimoniu: ex quo sunt in sacro ordine
 de cle. p. c. l.

Quare greci si peccant: non obseruant
 do continentia: s3 sint christiani & sub pote
 state pape: q2 vna cu pcello voluit deis
 grecis & alijs iudicare continentia dicitur fm
 Pa. de mente doc. in. d. c. cu olim q2 papa
 approbavit. tacendo mores eorum q2 ex q
 illa lex si erat de necessitate salutis si fuit
 recepta ab istis grecis p longa tempora:
 papa sciens: & transgressores non punie
 te: illa lex si ligauit eos p h3 fac qd no.
 gl. singularis i. c. q2 circa de p. an. q
 tolerata & dissimulatio principis i actu
 de iure prohibito inducit dispensationem.
 Et hoc intelligit. d. An. qm pstitutio pa
 pe a principio non recipitur: ipso papa scie
 te & tollerante: & tunc tollerantia excusat a
 peccato. Si ho a quibusq3 a principio re
 cipitur a quibusda non: tunc tollerantia non
 excusat a peccato S3 pa. limitat h3 dicitur: qm
 maior pars populi recipit ea tunc minor
 pars peccat. secus e contra. & ex hoc no.
 pulchra theoretica qd vbiq3 lex gene
 ralis recipit i vtu a certo genere personaru
 ab alio ho non: non recipientes non peccant
 salte p longa tpa. ad h3. tit. di. leges. Se
 c2 dicit si i eodem genere personarum maior pars
 recipit. na minor pars non vt tunc. excusabil
 p taciturnitate superioris. s3 potest habere locu
 qd dicitur extra de p. b. cu ta dudum. ibi m
 ta p patientia tolleratur & ex his et potest
 colligi alia theoretica qd et lex precepti tol
 latur si moribus viciu non recipitur: licet
 aliud sentiat Host. S3 intellige dictum
 Host. qm e lex principis: inducens ex
 natura sua peccatu ex ptransgressionem. vt
 q2 currunt cu lege diuina alta so. nota
 bilis dicit potest vt dicam q2 papa et cu
 maior parte pcelij. non potuit iudicare
 continentia certo generi personarum post p
 motionem: eis resistentibus: q2 continentia
 est res qd potest psuadere partem autem non
 xxxij. q. i. integritas. fuisse enim iudicare
 vitam valde artiores & strictiores elictis p
 motis q2 no. in. c. gesta lxxxij. di. & in
 regula qd oes tangit de re. iur. lib. vi. &
 ita est. na ecclesia orientalis n3 emisit: sed
 nec admisit votu continentie & non se vo
 luerit obligare voto: nec voluerunt
 approbare. vt. d. c. nicena.

ab adoltero. Et si vivat pp ignoratiaz
 xxxij. q. ij. cū p bellitas. Nodie tñ dñ
 q nō dz phere nisi pzo certa sit mor-
 te ipsius vt i. d. c. i. pñtia. z. d. c. dñs. Sz
 tñ satis certū ē de illis. dicit gl. p hñmōi
 violētas pñtia: postq̄ aliquāto tpe
 duxerit expectādū. s. p. añū. vt i. d. auc.
 hodie. Et p gl. facit qd nō. bar. i. l. sigs
 ita. ff. de testa. tu. vbi dicit q qd dñ esse
 certū qñ hñvehemētē opionē v̄ aliq̄ re.
 3 **C**An aut fama sufficiat ad phendūm
 mñmonū. do. an. dicit q aut ē de lon-
 gūq̄: z tñc vñ sufficiēs maxie: cū mari-
 tus fuerit tpe abñs. Aut dñ mortu⁹ in
 vicinis ptib⁹: z sola fama non sufficit.
 Pa. aut in. d. c. in pñtia. dicit q lz opt.
 do. an. videat multū eq̄ tñ iudicio suo
 resistit multū. d. c. in pñtia. dñ requirit
 certū nūciū. Nā fama pcedit ex aucto-
 re incerto z plerūq̄ fallaci: z etiaz in
 psona nuncij. dz īpici q̄litas psonē: z
 vñ deponat p vba verisilia. naz agi-
 mus nō de modico pñdicio abñtis.
 Et i dubio hec mā relinquenda esset
 arbitrio iudicis vt diligēter oib⁹ pñ-
 deratis pñderet vñ de morte sit facta
 certificatio. Et iō p pñtia pñ: q hodie
 de iure canonico nō ē suada solēntas
 illi⁹ auc. hodie. vbi dñ q si marit⁹ dñ-
 cat mortuus in bello. dz vxor: p se: vel
 alitū adire ducē belli. z facere recipi su-
 p hoc dca aliquoz. Et si deponat mor-
 tē dz vxor expectare p annum: z po-
 stea phere. alr phēs pōt puniri de ad-
 ulterio. Tñ Tan. Phi. z Bos. dicit n̄
 esse necessē. sz satis ē fm eos q de mor-
 te mariti pñtet vere. vñ verisilr. puta qz
 nans in qua erat marit⁹ passa est nau-
 fragiū. z oēs dñr mortui. Idem sentit
 An. dices q nō solū p nūciū. sz et per
 lras z alias pbattōes pōt mulier cer-
 tificari. No. tñ q p quāscūq̄ abñtia
 maritorū nō dissoluit mñmonū pñtū
 p vba de pñtia. et si ignoret de vita vel
 morte eoz. ac et cōcurrēte iuuenitē eta-
 te pugnā. Sec⁹ i spōsalib⁹ de futuro. vt
 in. d. c. de illis de spō. nec qz psumitur
 mortu⁹. lz hatta diligēti inqñtōe igno-
 ret vbi sit. Nā qz psumit vivere posse

p. c. annos. vt in. l. fi. C. de sa. san. ec.
CQuid si pzo reuelo: mulier pmit 4
 tit se cognosci a scōo scietē nōqd pñ-
 mus pñtū ipsaz recipe iustus. Ag. dñ
 cit q nō: siue factat hoc ex iure ignora-
 tia credēs hoc sibi licere: siue scietē.
CQuid si phat cū aliquo: credēs vt 5
 rū suū vivere. q re vera mortu⁹ est nū-
 qd ē mñmonū. R. Ag. dñstignit q si
 illa credebat sibi licere z phit euz alio
 pmo mortuo: mñmonū ē. Si nō cre-
 debat sibi licere nō ē mñmonū. qz n̄
 maritali affectu: sed adulterio sibi co-
 pulauit hñ. Idē de illo q phit cū aliqua
 quā putat at p sanguinea: z n̄ erat. Alij
 tñ dicit mñmonū eē in hoc cān nō dñ-
 stignēdo vñ phētes credāt sibi lice-
 re vel ne. hñc vltimā opt. segtur Bir. li.
 i. Idē Jo. z Archi. Et hoc qdā intelli-
 gūt vñ nisi pñtet q pñtū credēs ipe
 dimētū eē: nō itendebat phere. Naz si
 non sit intentio: non est matrimonū
 extra de spon. tu.

Impedimētū. xij. de publice ho-
 nestatis iusticia qd sit. R. hñz Tho.
 in. iij. di. xli. est ppingtas ex spōsalib⁹
 pueniēs. robur trahens ab ecclie īsti-
 tutōne propter eius honestatem.
CQuid si aliqui iter se sponsalia pherunt 1
 nullus de p sanguinitate spōsi pōt ha-
 bere spōsaz illā in vxorē: nec aliqua de
 p sanguinitate sponse pōt hñre spōsum
 illū in vñ. extra de despon. ipu. pñne-
 bat. extra de spō. iuuenitē. z. c. ad audē-
 entia. z durat hec phibitō vsq̄ ad qñ-
 tū gradū ipsoz p sanguineoz. extra de
 spō. c. spōsaz vbi dicit pan. q hoc pce-
 dit tā i spōsalib⁹ de futuro: qz et de pñ-
 tiā z forti⁹ hñz doc. Nā maior hñestas ē
 vt nō ducat spōsa v̄ pñtia: cū q viculuz
 mñmoniale pñtū ē qz spōsa de futuro
 Supuētēte ho carnis copula iter eos
 orit alio viculū. s. affinitat. vñ oēs pñ-
 guinei mariti sūt affines vxoris z ecō-
 uerso. ex v̄ pñtia. q sup hñs. z durat hec
 vicula et p mortē aleri⁹: vt i. c. l. e. ti.
 li. vi. Sis q̄ caut⁹ marie i ipetrāda dñ
 pñtatōe. nā qñqz orit publica hñestas
 sine affinitate. Qñqz affinitas sūt cum

honestate publica. vt pz ex dictis. Qñ
qz affinitas sine publica honestate: vt
si extra spōsalia. seu mñmonij qz co-
gnoscat mulierē. nā iter eū z p̄sangu-
neos mulieris affinitas. z ecduerso. vt
in. c. discretōez: v̄ eo qz co. p̄san. vx. nec
oriz hoc casu publica honestas.

2 ¶ An autē i dispensatōe sit faciēda mē-
tio specifica de affinitate z publica ho-
nestate vbi simul coicidūt. an p̄o suffi-
ciat facere mētoez de affinitate. R. Pa-
nor. i. c. nō dz. de p̄san. p̄cordādo opio-
nes dicit qz si publica honestas neces-
sario p̄phendit sub affinitate satis est
de affinitate fecisse mētoez. z sic p̄ce-
dit gl. i. d. c. nō dz. Exēplā. Si ipetro dis-
pēsātōez. vt liceat m̄hi ducē vxorē cō-
sanguinei mei defūcti: nō obstāte affi-
nitate i tertio gradu. nā ex q̄ feci men-
tionez qz fuerat vxor p̄sanguinei p̄fir
feci mētoez de publica hōestate. z sic
p̄ p̄ntiā v̄ sublata fōute dispensatōez
Si v̄o nō p̄phēdit ex narratōe p̄boz vt
puta. Imperant dispensatōez vt liceat
m̄hi ducere. T. vxores: nō obstante qz
sūt m̄hi affinis i tertio gradu n̄ v̄z dis-
pensatio si vltra affinitatez erat publi-
ca hōestās. ex q̄ de ea nō fuit scā mēto
exp̄sse v̄ tacite. nā affinitas p̄t p̄hi sine
m̄mo. vt dcm̄ est. nota qz antiq̄ fue-
rūt due spēs h̄ iusticie publice hōesta-
tis. vna q̄ p̄hebat scōis nup. s. g. Pe.
hēbat vxores. q̄ mortuo ei⁹ relicta cuz
alio p̄xit. ples nata de s̄o v̄ro oī nulli
p̄sanguineo p̄mi v̄ri poterat p̄iūgi. Et
hec spēs ē hōdie sublata de medio. d.
c. nō dz. alia ē q̄ p̄hit ex spōsalib⁹ v̄ fu-
turo. de q̄ dcm̄ est. s. z hec remanet.

3 ¶ Quid si spōsalia de iure non tene-
rūt. R. si spōsalia fuerūt pura z certa. et
si fuerūt nulla rōne p̄sanguinitatis. affi-
nitatis r̄hōis. frigiditatis aut alia quōs
rōne. oriz publice hōestatis iusticia. ad
dirimēdū sequētia spōsalia vel m̄mo-
nia nisi fuissent nulla rōne p̄sensus: vt
puta: qz s̄bo vel vn⁹ est ifans vel furio-
sus. extra de spō. c. vnico. li. vi. Ex qb⁹
hēs qz mōachus pōt impedire p̄sangu-
neos suos ne p̄hāt cū aliq̄ p̄sanguinea

rū cū q̄ ipse mōachus p̄xit spōsalia de
icō nota ē Pe. de pal. limiātez id qz
dictū est de defectu p̄sensus: qz hoc ve-
rū qñ defect⁹ p̄sensus est appens. vt in
pueris z amentib⁹. Sec⁹ eēt qñ eēt la-
tens sicut in illo q̄ p̄hit nō aio p̄hendā
sed decipiendū qz tūc oriz publice hōe-
statis iusticia: qz ecclia iustitū stud ipe-
dimētū p̄ appentiā honestatis. Et id
impedit qz de iustitōe nō pōt scribi. nota
etiā glo. singularez in. d. c. vnico. qz lz
supueniens affinitas dissoluat spōsalia
de futuro supueniens tamen iusticia
publice honestatis: ipsa spōsalia nō dis-
solvit z merito. secūda emz sponſalia
tolluntur per publice honestatis iusti-
tiam ex p̄mis inductaz. nō ergo ex se-
cundis potest esse honestas: que tollat
p̄tina sponſalia.

¶ Quid autē si spōsalia sunt nulla rōe
p̄sensus in his q̄ h̄nt etatē legitimā de
p̄trahendo spōsalia an idueāt publice
honestatis iusticia. Sic fm̄ Jo. de san-
li. l. pticula. v̄tj distinguendo: qz aut spō-
salia p̄cta sunt ante septennū: z sic nō
gūant publice honestatis iusticia. Sz
de hoc. j. Aut sunt p̄cta post septennū z
tūc. aut p̄sensus defict: vt in furioso v̄
ebrio: z tūc nō generāt publice honſta-
tis iusticia. Si autē nō defict p̄sensus z
tūc aut sūt pura z incertat: vt si dicat
accipiā vnā de filiab⁹ tuis: z tūc nō ge-
nerāt zc. vt ē i. c. vnico. Aut sunt
r̄ z certa z tūc generāt. Aut sunt cōdi-
tionata. z tūc aut apponit hōesta cōdi-
tio. z tūc nō generāt nisi post euentuz
cōditōis. Et fm̄ gl. ibi nisi interueniat
interim carnalis copula. Aut apponit
p̄ditio in hōesta. z tūc aut est p̄ substā-
tiā z tūc nō generat. Aut nō est p̄ substā-
tiā m̄monij. z tūc generat qz ta-
lis conditio habetur pro non adiecta
fm̄ Hostien. z Jo. an.

¶ Quid autē dicēdū qñ apponitur eō s
ditio q̄ inest ipsi m̄mōio siue spōsali-
bus: puta si deo placuerit: vel ecclie. v̄
possuz te de iure h̄re vxorem. Si post
p̄p̄tū impedimentū z sponſalia soluta p̄-
hat spōsalia pure cū alia prioris con-

sanguinea: an teneat scda spōsalia. vñ q
 nō: qz cōditōes q̄isū n̄ faciūt legatus
 cōditōale. ff. v. cōdi. z d. l. conditōes.
 S3 Jo. mo. z Jo. an. in. d. c. vnico. dī
 cū qz m̄mōiuz q̄cū cū pōris cōsan
 guinea t3. Et sic p̄ p̄ima spōsalia nō ē
 q̄cta publica iustitia: l3 q̄ditio ista itel
 ligatur ēt si n̄ appōatur: tñ qñ n̄ expri
 mitur q̄sūs pur̄ remāet: q̄ditōes. n.
 tacite n̄ faciūt obligatōes q̄ditionales
 .d. l. q̄ditōes. faciūt tñ si expmatur sa
 cit rē q̄ditōale. ff. v. le. 1. si ita legatus.
 idē pan. c. significasti. v. elec. vbi p̄ istā
 .d. si ita. dīc qz reliq̄ alicui. c. si voluit: le
 gati ē q̄ditōale. Sec̄ si reliq̄ simplr:
 Et tñ illa q̄ditio si voluit: tacite iest lega
 to. cū legatari⁹ possit repudiā legatū.
 Nā qñ reliq̄: si voluit suspēdo q̄tutē le
 gatarī enētū q̄ditōis. vñ si acgritur le
 gatarīo n̄h̄si declaret volūtātē suā. vt
 tbi. S3 qñ simplr sic relicti. acgritur
 legatū ēt ignorāti. l3 q̄mittetur q̄ditio
 si voluerit acceptā: qz nūc q̄ditio ē pu
 ra. z n̄ q̄ditōal. h̄ac opi. ēt t3 dīre. li. i.
 idēz Jo. de san. monal. z hosti.

6 **C** Pōe q̄r̄ me⁹ ioco aliq̄ spōsane
 rit. nūqd̄ ipeditoz. cōtrahere cū p̄sāguī
 nea illius. Arbi. vñ tenere qz nō: si ioc⁹
 patens est. nā taliter desponsans. nul
 lo mō p̄sentire intendit. ergo zc.

7 **Q**uid si spōsalia sit scā sub q̄ditōe. z
 pendente q̄ditōe vtr̄ cū alia p̄sāguī
 illi⁹ q̄hit p̄ sba v̄ p̄nti. R. cū scda v3
 remāere. qz ex spōsalib⁹ q̄ditōalib⁹ si
 cut ex n̄ h̄ntib⁹ p̄sentū z icertis n̄ orit
 publice h̄onestat̄ iusticia. d. c. vnico.

8 **Q**uid si duo isates vel vnus maior
 septēnio. alr̄ mior q̄xerūt spōsalia ipsi
 vñ p̄ntes p̄ eis. R. si sci maiores septē
 nio p̄ cohabitatiōes mutua seu alr̄ s̄
 bo: qz post septēniū adiucem vocāt se
 spōsos vñ r̄cō. vt qz post septēniū secuz
 iacet vñ eā osculatur. vñ spōsus vñ h̄is
 filia p̄ q̄ ligdo appeat qz i eadē volun
 tate p̄durauerūt. spōsalia q̄ualescūt. ali
 as nō. nā ab initio nulla fuerūt ex de
 fectu p̄sūs. z tō n̄ iducūt publice ho.
 iusticia extra d̄ spō. ipu. si isates li. vi.

9 **Q**uero p̄ v̄claratiōe p̄dictoz. an ad

cōtrahēda spōsalia futura req̄ratur. vñ.
 ānus p̄pletus. R. gl. i. c. iuuenis. v̄ spō.
 vñ sentit qz discretio suppleat etatē. Et
 panoz. ibi dīcēt qz dīcēt qz dīctā gl. cōf
 sequitur doc. Arbi. ēt sequendo dīctā
 opt. dīcēt qz si prim⁹ septēnio plus itel
 ligit. qz p̄suerūt itelligēt nominis. n̄
 vñ rō q̄re nō debeat malitta supplere
 etates in primo septēnio quo ad spō
 salia. sicut supplet prudentia in q̄ctu
 m̄rimoniū. Sed panoz. in. d. c. iuuenis
 dīcēt qz hoc nullo iure p̄batur. vt p3 ē
 .c. lras. z i. c. accessit. de despō. ipu. vbi
 tex. loquatur d. vy. anno p̄pleto. z h̄n̄
 faciūt illi tex. qz etas ista p̄ueniri nō
 possit: als papa dīstīnxisset prout fecit
 in minore. xij. annoz. i. c. q̄tinebatur d̄
 despō. ipu. p̄ hoc ēt facit. d. c. si infātes
 qz loq̄tur de minore septēnio nō dīstī
 guendo. an malicia suppleat vel ne. z
 panoz. ad hoc dat talem rōnem. nam
 vbi req̄ratur certa etas respectu discre
 tiōis nō p̄t p̄ueniri. vt p3 in etate ad cō
 fitendū testm̄. vt in. l. qua etate. ff. v. te
 sta. Nec ob. s3 Panoz. d. c. iuuenis qz
 multū facit p̄ alia op̄ntōe. nā ille tex.
 fundauit se super dubio attentatus. qz
 forte attentauit zc. nā puellā istā iā tra
 duxerat ad domū. Itēz tex. sū dat se su
 per h̄onestate ecclie. qz illa dicebatur q̄
 tūr istus. vñ h̄ fuit q̄ctū m̄rimoniū p̄
 sba de p̄nti. l3 de facto. S3 casus ma
 gis dubius ē h3 panoz. si fuerunt q̄cta
 spōsalia cū mior septēnio. z interue
 nit tentat⁹. vñ saltez sit dubiū. vt qz se
 cū cohabitabat spōsus. z vñ qz h̄ oria
 tur publica honestas. ex quadā hone
 state. tñ hoc iure nō p̄batur. hec Pa
 noz. Scda opi. videtur tenenda qz ma
 gis consona iuribus.

C An ex spōsalibus q̄ p̄ntes p̄ filijs 10
 puberibus vel ipuberibus q̄hant filij
 obligentur. R. si p̄senserūt exp̄sse vñ ta
 cite. vñ si p̄ntes fuerūt. nec q̄dixerūt ob
 ligatur z i eis oritur publica h̄onestas.
 Idēz dicendū si abñtes fuerūt. z post
 q̄ scuerūt r̄a. sificauerūt tacite vñ expl̄
 se. als ex spōsalibus factis a parenti
 bus filij non obligatur. nec etiā oritur

publice honestati] iusticia. d. c. i. frates.
Impedimētū. xiiij. de affinitate. z
hatur affinitas et p fornicaria copula.
ex de eo q cog. cōsan. vj. sue. c. discre-
tionem.

¶ Quid ē affinitas. s. fm host. est. pri-
mitas siue attinētia vni⁹ psonē ad ali-
am pueniens ex carnali copula oi ca-
rēs parētella. s. p se: l3. p accidēs aīr eē
possēt: qz p accidēs pōt licite z illicite
pmisceri cōsanguinitas. cōsanguinitas
tū. z affinitas affinitatū. z panguinitas
affinitatū vī in incestu Loth cū filiab⁹
z Caroli magni cūz sorore ex qua ge-
nuit Rolādū filiū z nepotē. Et ipse pf
z auunculus. qz frater mīta. hec pe. d
pal. Qui ē addit q affinitas est tantū
vinculi. adeo q si resurgetur sī meus
qui fuerat vxoraz⁹. Quis ipse non fit
maritus ampli⁹ ipsius mulieris: tū il-
la mulier ē mīhi affinis. vñ z in pīa
erūt panguinitates z affinitates. z iō
Panoz. in. c. fraternitatē. extra de fri.
qrit. nūgd lazarus resuscitat⁹ recuperat
vxorē z filios z alla bona. Idē qritur
an pī⁹ battzat⁹ resuscitatus itez debe-
at baptizari. Idē de ordie z pīssidē
religiōis. Itē si aliqua relīquerūt ecclē-
stis. nūgd possint reptere. de quo vid
p glo. z archi. xxxij. q. vij. c. ij. z p Jo.
an. i. d. c. frnitatis. post bar. bñ. z vī cō-
cludere q ea q iprimunt aīe nō pdi-
derint. z sic nō ē op⁹ tractare de recu-
peratōe. Exēplū i ordie baptismo z
alys sacris i qb⁹ character iprimūt aīe.
Idē i pīssidē nō qz pīssidē iprimat
character. s3 qz obligatō inde oīta deo
acgrit. In alyis sō q iherēt corpi. t3 q
si vere fuit mortuus. nō recuperat bona
de rigore. Sec⁹ si credebāt mortuus.
z nō erat vt qz repit viuus i monumē-
to. Idē in casu dubij. Bar. tñ i. l. l. c. d
sa. san. ec. dicit q talis mortuus de iur
recuperat bona. vid. s. ecclia. t. s. vi. z
dic vt ibi.

¶ Quot sūt gñā affinitatē. s. s3 dīre-
cti. t. tria sūt. S3 primū gen⁹ hodiē tñ
h3 phibitionē. extra eo. nō dz. S3 no.
quattuor regulas p declaratōe huius

ipeditmētū. Pīa ē q psona de q qrit
post carnalē copulā facit primū gen⁹
z gradū affinitatis. iuxta gradū cōsa-
guinitatē iter viz z pīguieos vxorē
z iter vxorē z pīguieos vīri extra eo.
q sup hīs. Secda regula q qto gradu
qs distat a pīguieo suo vī pīguieo.
toto gradu distat ab ei⁹ vxorē. vī a ma-
rito ipī⁹. xxxv. q. ij. d. pīpigs. z. c. cōitē
Tertia regla ē q psona addita psonē p
carnalē copulā mutat gen⁹ z nō gradū
xxxv. q. ij. hac auctoritate. Quarta re-
gla q psona addita psonē p carnalē
ppaginē mutat gradū z nō gen⁹. xxxv.
q. v. poro vñ s. Mutat nupta gen⁹:
sed generata gradum.

¶ Quali gñā affinitatē pputēt. s. dī-
re. s3 reglas pīdictas. Primū gen⁹ sic
cōputat. Ego z soror mea attinēt nō
bis i pmo gradu gñis panguinitatē
p. cognoscit sororē meā carnalr. Et
sic psona petri sociat pīde sororis mee
p carnis copulā h3 p carnis copulaz
mutat gen⁹ attinēt. qz alio gñē attī-
net mīhi soror mea. s. gñē panguinitatē
Allo. p. qz i gñē affinitatē. S3 nō mu-
tat gradū. qz i eodē gradu panguinita-
tis i q ego sū sororē mee. s. i pmo. z in
eo. gradu affinitatē. s. p. s. l. pmo. Et
qb dīxi d soror mea h idē itelligas de
qctūqz pīguieo mea i qctūqz gradu. qz
oēs mariti pīguieaz meaz sūt mī-
hi affines i pīo gñē. z i illis gradib⁹
affinitatis. i qb⁹ gradib⁹ panguinitatē
vxores eoz atxinet mīhi. qz siq ē mīhi
i scdo gradu panguinitatē. marit⁹ ipī-
us ē mīhi pmo gñē affinitatē z i scdo
gradu. z siq ē mīhi i tertio gradu pā-
guinitatē. marit⁹ ē mīhi i pīo gñē affi-
nitatē. z tertio gradu. z sic d qtuor qz
grad⁹ pputāt iter affines respectu pā-
guinitatis tñ. d. c. poro. z qb dīctū ē
d maritis pīguieaz meaz. idē itelli-
gas p oīa d vxorib⁹ pīguieozū meo-
rū. Secd⁹ gen⁹ p eadē regulā iuent.
Pōe q petr⁹ marit⁹ sororis mee. q ē
mīhi i pīo gñē affinitatis z pīo gra-
du. mortua soror mea. s. hit cū Berta.
hec Ber. petro p dā sororis mee marit⁹

to p carnis copulā sociata mutat gen^o
 qz cuz petr^o attinet mihi pmo gñe af-
 finitatis. berta attinet mihi scdo gñe: s;
 nō mutat gradū. qz attinet mihi pmo
 gradu scdi gñis affinitatis. sic petr^o at-
 tiebat pmo gradu pmi gñis. vñ mor-
 tuo petro iter me z berta mrimōium
 oli qñ nō poterat. Et s; h qñ nū ex
 vna pre. s; aliqñ qñ ex vtroq; lat ere
 vt. P. z. Ad. sūt fr z soroz. Ego acci-
 pio. Ad. i vxore. z sic. P. ē mihi i pmo
 gñe affinis. P. accipit ber. i vxore. Il-
 la ē mihi affinis in scdo gñe z pmo
 gradu. z h gen^o qñtū ē ex vtroq; laterē
 qz vterq; s; sanguieoz qñt. i. P. Ad. Idē
 est p oia iter vxore meā. z martū soroz
 mee. Idē iter martos duaz sorozū
 vñ duaz s; sanguieaz. z iter vxores duo-
 rū s; sanguieoz. Itē p z fil^o pñt qñt
 cū mīe z filia. z duo cognati cū dua-
 bus cognatis. z auicul^o z nepos cuz
 duab^o sorozib^o. extra eo. c. i. z. d. c. qd
 sup hīs. istud scdm gen^o posuit: vt pī
 mū meli^o appet. tertū nō pono. qz nul-
 li^o vtilitatis si vis videre. vide ber. i. d.
 .c. non debet.

4 Additio S; ad inēdū gñā af-
 finitatis clare z cito dīo
 s; panoz. i. c. h. s; pñā. z affi. vbi dat re-
 gulā. d. qz pñā adūctā p carnis copu-
 lā s; sanguini alteri^o iducit pmi gen^o af-
 finitatis. pñā nō adūctā pmo gene-
 ri iducit s; gen^o. z pñā addita scdo
 iducit tertū. Ad pmi gen^o dī. qz per
 pñā carnis copulā siue mediāte vna
 pñā qñt. Scdz qz p scdam carnis
 copulā siue mediātib^o duab^o pñā
 qñt. Tertū qz p tertā carnis copulā
 siue trib^o pñā mediātib^o qñt.

5 Et ex pñā pñā multaz con-
 clusionuz. Pñā mortua vxoz. vir vult
 accipe i vxore illā qz quōdaz fuit vxoz
 alci^o s; s; sanguinitate vxozis pñāe:
 nūqd pñā. p pñā qz s; nullā feminā
 s; s; sanguinitate pñā vxozis possit accipe
 qz ibi ē affinitas. nū feminā oli vxozis
 alci^o s; ipā s; sanguinitate. bñ pñā acci-
 pere. Et idē dicēdū: si pñā filis casus
 ex pte vxozis. Itē pñā. petr^o accipit ber

tā in vxore ex qz hñt filā qz nupñt. Sē
 pñā. demū. P. mortua. B. vxore sua
 accepit scdam vxorem postmodū mo-
 rit. P. z ē filia sua vxoz dci sepñij.
 mō dicit sepñij^o vult accipe i vxore il-
 lā mulierez qz fuit scda vxoz dci petri.
 Queritur an possit. h qd nūc accidit s;
 scdo. z dicēdū ē p pñā qz sic: qz s; iste
 .S. nō possit accipe i vxore alci^o s; pñā
 guinitate sue vxozis vñs ad qñtū gra-
 dū. tñ feminā oli vxore alci^o s; ipā s;
 s; sanguinitate bñ pñā accipe. vt ē i cāu nō
 z sic erit cas^o qz gener pñā accipe i vxore
 mulierez qz fuit vxoz soceri sui qd ē
 mirabile. Itē oli qz si poterat ducer^o suc-
 cessiue vxores duoz fratru. qz ibi in-
 erat tertū gen^o affinitatis cū scda. naz
 duoz fratru vxores s; i scdo gñe affi-
 nitatis. s; si alia pñā mortez marti nu-
 pñt sempñā: ille sepñij^o attinet vxoz
 alci^o s; filis i tertio gñe: qz est pñā addi-
 ta scdo gñi. idē mortua vxoz sua z ma-
 rito alci^o nō poterat oli ducere illā ob-
 stāte tertio gñe affinitatis z vltra ipe-
 dimentū affinitatis suberat ipedimen-
 tū publice hōestatis. s; cū s; gen^o z ter-
 tiū sint sublata: vt qz publica hōestas-
 tāq; accessoria sit hōdie sublata. h pan.
 i. d. c. nō dī. vide ēt gl. singularē ibi. qz
 notabilr pcludit qz illa publica hōne-
 stas qz vñebat accessorie ad scdz z ter-
 tiū gen^o affinitas est hōdie sublata: qz
 sublato pñāli remouet accessoriū.
 s; publica hōestas qz nō vñt sic acces-
 sorie. vt i ea qz oriē ex qñtū spñāliozū
 seu mrimōij cū s; sanguineo meo. nō ē
 hōdie sublata. cū s; ea nulla fiat ibi mē-
 tio. z qz h sit vñz apte pbatur i. c. vñ
 co. s; spñā. li. vi. z pan. i. d. c. nō dī ex dca
 gl. isert vñā regulā in mā extēsiōis: qz
 vbi duo sic se hñt. qz vñū vñt pñā
 ue ad reliquū. vno sublato vñ mutato
 ēt pñā itelligit s; blatū vñ mutato
 ad h tex. optm^o i. c. miramur. s; h. nō
 or. De dispñātiōe circa istā publicā hō-
 nestatē. vid. s. c. imediate pñā. Itē i
 ferē qz relicta vñi qz fuit german^o vxoz
 ris mee. vxore mea mortua pñā mihi ēē
 vxoz. Itē cognatā vxozis defūctē: licite

qs ducit i vxore. aut. n. erat cognata: qz fuerat vxor ffis vxoris: z tuc e in se cundo gne affinitatis: z sic pnt phere. Aut erat cognata vxoris: qz ambe fue rnt puges duox ffuz: z tuc sut i scdo genere: z sic possunt cotrahere.

6 Quid vir carnalr coniungit vxori: oes p sanguinei vxoris efficiunt affines viro. Et everso oes p sanguinei viri efficiuntur affines vxori: z i eisdē gradibz cō sanguinitatis z affinitatis atinēt: tam altero gne affinitatis. Sz iter cognatos viri z cognatos vxoris: nulla ex illo infimonia oritur amentia. d. c. qd super his.

7 Quid si aliquis polluit alioqz extraordina rie. i. extra nātia. R. fz dir. qz et si extra claustrū pudoris fiat: nō facit affinitate: nec infimonia psumatū: nisi ex p se su fiat infimonia z si mlier semē emit tat: fz vtr nō: n̄ phē affinitas. Et e ad h ar. d. frigidō: q palpādo mliere p̄t p uocat ad seis emissionē. z e cōuerso. z tñ n̄ e infimonia vl cōmixtio seis. z iō nec affinitas. Sz si vir emittit i mēbro mlieris. z n̄ mlier. dubitari p̄t. verūm siue emittat. siue n̄. z et neutro emittē te spōsalia p̄us scā ratificānt pp p̄sēū infimoniale. qz esse p̄sumit. ar. c. extra ordiaria. xxxv. q. iij. dōmō sint infimonia apti vl p̄mixti. extra d. d̄spō. ipu. p̄ tiebat. Idē tenēt Un. Jo. z Archidi. in. d. c. extraordinaria.

8 Sz p declaratōe p̄dictor q̄rit an ad p̄trahēdā affinitatē regrat seius vtriusqz p̄mixtio. R. pan. i. c. ffinitati de eo qz eo. p̄sā. refert inno. tenet qz nisi dētō mixtio seis vtriusqz itra claustra pudoris n̄ catur affinitas. nec p̄sumat infimonia vñ n̄ sufficet emissio seis vnus. Et p̄t̄ exēplū i frigidō zc. Sz pa. dicit qz cōis opio medicor e i p̄tū. s. vt semē mlieris necessario n̄ p̄currat ad ḡnationē. Seco d̄ seie viri. Idē t̄z feb. d̄ se. i. p̄silus suis. vbi dicit qz ad cōndā affinitatē. seu ad infimonia p̄sumādūz. necessario n̄ regrat qz mlier emittat. fz satis e qz vtri semē sit p̄mixtū mae vxoris. Ex p̄tio. n. seq̄ret magna absurdi

ditas. Nā p̄de qz p̄ and mlier nō emiserit. tñ p̄cepit ex seie viri z pepit. Absurdū. n. eēt dicere qz infimonia nō sit p̄sumatū. vl qz n̄ sit p̄cta. imo pl̄ dicit Pe. d. pal. i. iij. qz sine copula p̄t carī affinitas si fiat seis receptio. Sicut d̄nt qdā d̄ at̄p̄o. qz nascet seie trāsmissio p̄ monē icubū z iuccū. Idē dicit medī ei d̄ qdā mliere qz ip̄regnata est ex seie trāsmissio d̄ balneare i balneoybi mali hoies sp̄matizauerāt. q̄t̄cūqz et qz iuadat vl frāgat vasa pudoris. nō i ip̄o vase tñ semē effūdat. n̄ p̄t affinitas. P̄de qz iuueis d̄florauit sp̄sā z apuit has et. fz n̄ emittit semē nūqd t̄z infimonia cū scda. Quidā d̄nt qz sic. vt refert d̄re. vbi. s. qz ad rei p̄tate. vt no. Jo. i. d. c. extraordinaria. z ita deberet f̄uari. si p̄staret qz no sp̄matizauit. Sz alr p̄sumit. s. qz eā cognouerit. z sic cōpelleat itat cū p̄ia. Sicut si aliquis solutus cū soluta ap̄iret has. z n̄ sp̄matizaret z p̄stare posset. p̄sāgnine d̄floratoris nō ip̄ediret phere cū illa. Idē dicit d̄ si marit d̄florauit vxorē. z an seis emittit fides velit itrat mōasteriū possit itrare fz ecclia se oppōderet ex p̄suptōe. extra de despō. ipu. si isates li. vi. vbi h̄ et̄as notat archi.

9 Quid si mortis p̄sona. mediāte qz p̄ h̄ affinitas. puta mortis maritus. vel vxor vl p̄cubia. vl p̄cubitor. R. nihilominus remāet affinitas qz erat ad p̄sanguineos et. nec p̄t eē iter eos infimonia xxxv. q. x. fraternitatis.

Impedimētū. xv. de ipotētia coeū di. qd sit. R. fz Rat. e viciū aie vel corpis. vl vtriusqz. qz qz ip̄edit alii carnaliter commiserit.

10 Quot sūt sp̄s ipotētie. R. fz Rati sūt p̄cipalr due. Nā alia e nālis. vt ipotētia pueri vl frigiditas senis. seu et frigiditas p̄plexōis. aut arctatio mlieris. Alia iad nālis. fz accidētalis. vt castratio z maleficiū.

11 Utrū nālis ipotētia ip̄ediat infimonia. R. aliaqz e i puero. vl puella ip̄edit ad t̄ps. qz q̄d̄iu inest. n̄ p̄t phere. extra eo. qz sedē. vbi h̄ qz impotēs ad copu

¶ *Impotens ad matrimonium* *Thendū.*
Sed illa nāta impotētia q̄ ē in frigidō
si est ppetua impedit m̄imontū *Thē*
dū: z d̄rimit *Thū.* ex eo. laudabilē. illa
tū q̄ ē in sene si impedit. q̄ h̄z hitā q̄nq̄
reducibilē ad exercitiū. aut p̄silio medi
corū aut artificō. z iō dicit glo. i. c. nup
tiz. xxij. q. i. q̄ nemo est adeo senex
q̄n calere possit nā vel artificio. q̄ nō
est infriigidō vel in puero.

3 *Quid si vir nō est oino frigidus:* s̄z
vel mēbrū nō erigitur. seu d̄ iuersimo
de iep̄tū ē. ita q̄ nō pōt. vxozī p̄m̄isce
ri vel statiz spargit semē z h̄mōi. *R. s̄z*
Host. si potest iuuari medicinis pla
nū est q̄ tenet. Aliter expectādū ē triē
niū. z postea forsan separari poterit
sicut poterit naturaliter frigidus. Ex
pectatio tū triēniū fiēda est: nisi p̄ pus
possit de impedimēto cōstare. s̄ hoc tri
ennio vide. s̄. *Diuortium.*

4 *Utrū caliditas impedit sic frigiditas*
R. Asten. q̄ caliditas sup̄flua vir pōt
ēē impedimētū ppetuū. Si tū iuentrē q̄
p̄triēniū copulā impedit carnīs iudica
rē ppetuū. q̄ tū frigiditas magis z se
pi^o impedit. tollit enī si tū p̄m̄itōez se
minū. s̄ ē rigozē mēbroz q̄ fit comit
tio. corporum. ideo frigiditas magis
pōntur impedimētuz: q̄ caliditas.

5 *Quid si mulier dicit vir impotē p̄*
pter defectum mēbrū. *R. s̄z Host.* vir est
ispiciēdus p̄ honestos viros sicut de
muliere arta. Si hō alleget excessum
mēbrū: dicit. *Host.* q̄ papa ē p̄sulēdus
Quidā tamē dicūt hoc cāu idē dicen
dū: q̄ de arta que potest p̄trahere cuz
vno z nō cū alio. dicit enīm *Antena*
q̄ mulier q̄nq̄ non est arta. s̄z vir etus
non cōuenit. et: *Unde vterq̄ indiget*
permutatione.

6 *Quid si vir habet membrum mul*
tum carnosum. *R. Host.* se auduisse
ab exp̄tis: q̄ hoc pōt ēē iusta cā d̄tri
mendū matrimonū. nā infirmitas ele
fantī occasio. posset e que reddit etiaz
nasum grossuz. l. mēbrū. z hoc ip̄e hō.
de facto fuit expertus. vt ip̄e dicit.

7 *Quid si q̄s non pōt copulari cum*

virgine sed cū corrupta sic. *R. s̄z Tho.*
in. iij. possunt medicinaliter cum aliq̄
instrumento claustra pudoris frangi.
nec hoc esset cōtra nām: q̄ non fieret
ad delectationē: sed ad medecinam.
¶ *Quid si mouet ad pulchritā z non s̄*
ad turpē. *R. s̄m. Tho.* h̄mōi ab homi
natio mulieris si est causa natural. s̄z
accidētalis. z iō idē iudiciū ē qd̄ male
lesicio: de quo infra. s̄. xvij.

¶ *Quid si vir sciat se frigidū z inep*
tū z tū sciēter p̄trahit cū aliqua. *R. s̄m*
Rai. si mulier vult cohabitare: nō pōt
vir ab ea recedere. ar. extra d̄ eo. q̄ du.
in ma. c. i. z extra eo. p̄sultātōi. z quas
tāq̄ vxozes h̄ere nō pōt: habeant vt
sorozes. z idē dicendū si mulier sciens
se esse artā p̄xit cū aliquo. q̄ si vir co
habitare velit. nō poterit illa discedere.

¶ *Quid si aliquis sciēter p̄trahit cū*
arta. *R. s̄m Inno.* tenet cū ea stare: vt
frater z soroz. si tū p̄trahat cū alia teuz
matrimonū: quāuis primā vt sorozē
tenere z alere teneatur. z eodē modo
si qua mulier sciēter contrahit cum fri
gido vel impotente: z idē dicenduz
si frigidus z arta sciēter p̄traxerint.

¶ *Utrū artatio mulieris sit semp̄ ipe*
dimētū contracti matrimonij. *R. s̄m*
Rai. si absq̄ p̄tulo p̄ otest subueniri
beneficio medicinē. vel per futurum
vsūm viri proportionati non impedi
tur matrimonūz cōtrahere. extra eo.
ex litteris. Si vero non potest aliquo
modo subueniri sine graui periculo
certe separabitur. v̄de de hac materia
s̄. *diuortium.* s̄. ij.

¶ *Quō p̄stabit q̄ illa que fuit sepata iz*
a primo p̄p̄ artitudinem sit acta ido
nes et per vsuz cū scdo. *R. s̄z. s̄z. s̄z.* per
iuramētuz matrimonaz a quib^o ispiciet
ipsa vel forsitā vterq̄.

¶ *Quid fiet si reddita pro cognosca*
nō possit. *R. s̄m Host.* remanebit p̄ triē
niū cū ip̄o q̄ si p̄sumat maleficiat^o z si
interi eā cognoscere pōt cū illo stabit
als elapso triēnio restituet scdo si si spe
q̄ itez f̄ddat p̄rio. l. s̄. gl. *Rai.* dixerit q̄
ista restō potest fieri vsq̄ i infinitum.

plum quomodo maleficius possit tol
 li p aliquo vanu: qd non firillitū. Sz
 iudicio meo potest dari exemplū. Ali
 qui dicunt q' si maleficiati facerent ce
 leberrari tres missas de dña z postea se
 oio nudos tētarēt cognoscere q' tollere
 tur maleficiū. hoc saktē rōne scđi dñ
 nū z indifferēs: Et nō dñ illicitū de se:
 qz hīc nō est invocatio demonū: neqz
 sonilegū neqz aliq' supstitio: vt ēt sup
 pono. Sz dicit aliq' q' h' ē peccatū in
 fidelitat: qz credit q' i virtute talitū ma
 leficiat' curabit'. Dico q' talia faciens
 vel fieri facies nō credit q' tale factuz
 hēat virtutē liberādi talē maleficiatū:
 qz hoc nō possit fieri sine peccato infi
 delitat'. Sz talis bñ possit credere sine
 pctō qz talia faciedo infirm' liberabit'
 vt dicit Sco. z Hen. de gan. q' destru
 ens maleficiū nō peccat: nec in hoc est
 aliq' infidelitas: qz nō credit: q' virtute
 illi' maleficij morbus ille pūgat. nec
 q' auferatur. Sz q' fiat ex pacione de
 monū: qui nō p'auerūt tales vexare
 nisi quādiu durat tale signū vel nisi qz
 diu fiat tale qd ablatiū signū pōris.
 Sicut enim demones docēt hoies vt
 valeāt maleficare. ita ēt docēt i media
 ablatiua maleficij. nō ob. ēt p'dictis d
 eo q' recepit iuramētū ab infidelit iurā
 te p' falsos deos. qz fides Aug. in en
 chridō vt recitat tho. scđa scđe. q. lxx
 vij. q' q' vti fide illi' q' p' falsos deos
 iurat: non ad malū sed ad bonū. non
 peccato illius se sociat quo p' demōia
 iurant sz pacto eius bono quo fidem
 seruauit: si tñ induceret eum ad iuran
 dum per falsos deos peccaret. addit ēt
 Tho: q' nullo modo sz induceret ali
 quē ad mutuādū sub vsuris: sz tñ ab
 eo qui paratus est hoc facere z vsuras
 exercet. mutuū accipere sub vsuris
 propter aliquod bonū qd est subuētio
 sue necessitatis vel alterius. Sicut etiā
 licet et qui incidit in latrones manife
 stare bona que habet: Que latrones
 peccant diripiēdo ad hoc q' nō occi
 datur. Exemplo. x. viroz q' dixerūt ad
 ysnael: noli occidere nos qz thesauruz

hēmus in agro. hīere. xij. nec ille q' ac
 cipit pecūiā mutuo sub vsuris p'etit in
 peccatū vsurarij: sz vti eo. nec placz
 et vsuraz acceptio sz mutuatō q' ē bo
 na. nec ēt ille q' accipit pecuniā mutuo
 sub vsuris dat occasionē vsurario vsu
 ras accipiēdi sz mutuādi. ipe at vsura
 ri' sumit occasiōez peccādi ex malicia
 cordis. sūt vñ scādalu passiuū ex par
 te sua est. nō aut actiuū ex parte petēt'
 mutuū: nec tamē pp h'mōi scādalu
 passiuū dz aliq'is a mutuo petēdo s'
 sistere si idigeat qz huiusmodi passiuū
 scādalu nō prouenit ex infirmitate vel
 ignorātia sz ex malicia nō sic in male
 ficio qz in eo nihil inuentri potest quo
 quis vti possit bene sed totum est dia
 bolicum. Finis.

Impedimentuz. xvi. De infimōis
 cōtracto q' interdicitū ecclesie. Sciē
 dū q' infimōiū q' interdicitū ecclie vt
 iudicis p'ctū sz p'rahi non debeat ta
 men p'rahi nō d'rimt' imponēda est
 tñ p'hibitus p'nia. z separi debēt. do
 nec cognoscat de cā iterdicti. extra eo.
 p' totū. no. et q' spōsalia p'cta cū aliq'
 p' verba de futuro. cū interdico ecclie
 nō hnt d'rimere infimōiū postea cū
 alia p'ctū p' vba de p'nti. extra eo. c. y.
Quid aut si papa iterdiceret omni
 bus g'ialiter: vt non contrahant infi
 moniū. an teneant infimonia postea
 cōtracta. Dic ex notatis p' Lar. in cle
 vnica de re. p'mu. vbi q' ad spūalia ma
 trimonia p'cludit ex illo tex. q' tanta ē
 potestas pape q' reddūt spūalia infi
 monia nulla. qd aut d' carnali. vt si dē
 cat papa o'reten'. nolum' q' cōtrahat'
 z si p'eceritis p'nuētam' nullū. dicit
 Lanō. q' si volūtas pape ē rōnabilis
 nō tenebit infimōiū: qz potuit inha
 bilitare: z eius volūtat' stat' q' ad hoc
 s' inabilitatē psonaruz. z hoc dicit se
 tenuisse p. c. ad dissoluenduz. extra de
 despō. ipu. idē dicit lanō. de sacro pēt
 tētie. qz hoc sacrz pēdet a dispōne ei'
 hec. Lar. idē dir. li. i. dicit q' vbi volū
 tas pape rōnabilis est Ex iusta in
 promulgatione legis Efficatiam ma
 qq

matrimonij impedit vt patet de impedi-
 mēto publice honestat. nam in sacro
 matrimonij persone lie q̄ ad talia spū
 alia sūt oīno i dispositōe pape. z idem
 in sacro pnie. vt notat doc. in. d. c. ad
 dissoluēdū vbi hoc notat Ino. z host.
 q̄ addit. q̄ idē est et si oretenus vna
 voce: sine aliqua cōstitutōe hec phi-
 beat. Secus dicit in sacro. i q̄bus ma-
 teria nō spectat ad dispēsatione pape
 sicut aqua in baptismo: panis z vinuz
 i eucharistia z filibus: q̄ in illis volū-
 tas eius q̄tūcūq̄ expressa: efficaciam
 sacri nō possit impedire. debita mā z de-
 bita forma cū intētiōe p̄currētibus.
 Et hoc p̄ hūg. xxvij. di. nullū sacri q̄
 notat d̄ psue. q̄to. vide. s. p̄firmatio
 sacri. s. vij. Idē Host. i. c. tua. d̄ spon-
 duo. dicens q̄ interdictū pape ē fortius
 q̄ m̄rimoniū nō p̄sumatū. cum super
 illo possit statuere ad libitū. vt in. c. ex
 publico. de quer. cōiu. Glo. tñ in. d. c.
 ad dissoluēdū. singlr̄ dicit. q̄ m̄rimo-
 niū h̄ctū h̄ interdictū pape. et cuz̄ c̄la
 decreti irritant. tenet inero iure. alio i
 pedimēto nō supposito. Idē v̄ tenere
 Ino. senties aliud esse in sp̄salibus. s.
 q̄ irritat. Et fm̄ Ho. p̄nt p̄cordari opi-
 nōes fm̄ Birec. li. i. sed in m̄rimonio
 nō. Et sic intelligo opi. s̄p̄. z gos. Alij
 aut̄ distigūt iter c̄laz̄ generalē z sp̄alē
 vt p̄rio cāu si irritet m̄rimoniū so sic ex-
 p̄stat d̄ itētiōe pape. pa. at̄ i. d. c. ad dis-
 soluēdū. distigūt q̄ aut̄ i interdictū pa-
 pe h̄z p̄petuā cām phibitōis: z d̄ p̄
 petuā fm̄. glo. in. d. c. tua q̄ nō ē restri-
 cta ad certū t̄ps. puta. si. phibet aliqd
 fieri pp̄ malū q̄ inde sequi p̄d̄: vel p̄
 h̄bet m̄rimoniū pp̄ p̄sanguinitatē v̄
 qd̄ simile: tūc h̄o d̄ h̄fe cāz̄ sp̄alē: q̄n
 cā ē restricta ad certū t̄ps. puta phibet
 m̄rimoniū pp̄ veneratiōez̄ diei. Q̄n̄ at̄
 h̄z p̄petuā cāz̄. tūc m̄rimoniū ē nulluz
 Q̄n̄ h̄o sp̄alē: tūc m̄rimoniū t̄z. z de-
 cretū v̄z referri ad factū. vt sic durante
 cā: debeat matrimonij separi.

Impedimētū. xvij. de impedimēto feri-
 arū. sc̄l̄dū q̄ t̄pe feriaz̄ h̄i p̄nt sp̄o-
 salia: Et ē m̄rimoniū q̄ sit solo con-

sensu. s̄z traductio. vxoris: nuptiaz̄ so-
 lenitas: z carnal̄ copula: phibet: fm̄
 Bonal. i. ti. d̄ matri. Idē pa. i. c. capel-
 lan⁹ d̄ fer. vbi d̄c̄ q̄ nuptialia q̄ntia.
 nuptiales solēnitates z solēnes tradu-
 ctiōes: z carnis p̄mixtio phibent̄ h̄is
 dieb⁹ feriaz̄. s̄z m̄rimoniū h̄i possit
 oī t̄pe ēt q̄dragesimali. p̄ hec glo. no.
 xxxij. q. iij. h̄ic ēt itē. c. nec vxore ducere
 ea. cā. z. q. vbi simplr̄ d̄r̄ nec vxorem
 ducere z sic simplr̄ n̄ phibet solēni-
 tatem. sed ēt ducere. s̄. ad domū. Et p̄
 hoc infero: q̄ nō solū hec phibitio p̄-
 cedit i v̄rginib⁹. sed ēt in viduis q̄ ēt
 sine solēnitare non debent p̄iuḡ viris
 hoc t̄pe nec duct ad domū.

Que aut̄ sint ista t̄pa feriatā: q̄ ad
 nuptias. d̄c̄ p̄mū esse ab aduētū. vsq̄
 ad epiphaniā. Sc̄dm̄ a. lxx. vsq̄ ad oc-
 tauā pasche. vt in. c. nō oz. xxxij. q. iij.
 Tertū a prima die rogationū vsq̄ ad
 octauam penteco.

Nūqd̄ aut̄ in ip̄a die octauaz̄ pas-
 che. z pente. s̄. in prima dominica post
 ip̄a festa possint nuptie celebrari v̄ h̄
 h̄i. Ho. dicit q̄ nō. p̄ hoc littera i. c. ca-
 pellanus. extra de ferijs. dū dicit p̄ oc-
 tauas pasche. s̄ nō in octaua. q̄z̄ tex. d̄
 c̄t post septē dies p̄ p̄te. Nō enī eēt
 vij. dies post festū si in d̄ntica sequenti
 festū nuptie celebrarentur.

An autē includatur octaua ep̄pha-
 nie. sicut includūt alie p̄dicte octane.
 Host. dicit q̄ durat vsq̄ ad octauam
 epiphaniē inclusive. Jo. an. dicit. q̄ h̄z
 hoc multoz̄ locoz̄ approbet p̄suetudo
 nō tñ v̄ iure p̄bari. vñ satis putat. q̄
 post p̄mū d̄sem licite p̄trahant̄ nuptie
 Et i. d. c. nō. oz. nihil dicat de octana.
 nā si voluisset dicere de octana: exp̄s-
 sisset: sicut exp̄s̄it. i. c. i. de treu. z pa. v̄
 dixisset in p̄li. nō ergo recedem⁹ a l̄ra
 z maxie post factū: nō debēt h̄ētes.
 iudicari culpabiles. Et standū est con-
 suetudini. q̄ est optima legū interpret.
 Essare ēt p̄suetudine. tenēda ē opio.
 Jo. an. v̄z q̄ trāfacto festo epiphaniē
 d̄tarat: nuptie licite celebrari p̄nt.
 no. et fm̄ ar. glo. q̄ festa fm̄ nouā z ve

Vere legē a vespera l vesperā celebrat: tñ i septuagesima ē h sibi ppriū: q abdicat cānica leticie. n̄ incipit tñ i vespiis: sed i plectorio. z i pmo p̄termittit alla. vñ vsq; ad ppletorū exclusiue l3 p̄here. S3 offm̄ aduentus pprium p̄fecte incipit i vespiis sabbati p̄cedentis. vñ ex tñc nō l3 p̄here. in dieb̄ s̄o alyis nō solū vespere imo ppletorium sūt de tpe p̄cedēte p se loquēdo. l3 per accidens superueniēte maiori festo n̄ h̄l fiat de illo ppletorio vel solum memoria in vespiis tñ i oibus p̄dictis est p̄suetudo obseruāda. vnde in multis terris etiā de nocte p̄fūda i vigilia aduentus. z lxx. nuptias faciūt. l3 si p̄ medīa noctē facerēt esset corruptellā. qz medīa nocte: more romano. nox incipit. vt. ff. de ser. l. more. vnde sicut nulla p̄suetudo excusaret in mane diei sic nec post medīa noctes. l3 certe peccatum esset. qz p̄ factoz canones p̄hentes. et nuptias istis t̄pib̄ p̄hibitis. debēt puniri in quo deliquerūt. s. vt vsq; ad t̄ps sepent̄ nisi sit piculū incōnueniēte. Sacerdos aut̄ qui dedit b̄ndictio nē. h̄is. graui pena: l3 arbitraria est puniēdus. nō at̄ ē mortale extigere talib̄ t̄pibus ab vxore p̄us rite benedicta p̄ pe. de pal. Quis ē t3 q̄ h̄is diebus nō l3 p̄here m̄fūmonia p̄ p̄ba d̄ p̄nti: qz iste p̄ct̄ d3 fieri i facie ecclie. In facie at̄ ecclie nō v̄l faciēdū. sicut nec benedictio nuptiales. Credit tñ. ar. f. q̄ in hoc stādum sit cōsuetudini. Item z si sit mortale p̄sūmare m̄fūmonium h̄is diebus tñ post p̄mā copulā iterum recognoscēdo nō peccat mortaliter.

I Apubes cōster d̄ puer. j. xiiij. ānuz ppletū. puella. j. xij. extra de desps. im pu. ex l̄tis no. bar. i. l. talis. C. de h̄is q. idi. q̄ l3 ipuberes nō sint idonei testes i maleficijs. vt. l. in testimonium. ff. de testi. Hoc est verū ad plenā p̄batōnē sed ad iudiciū bene possunt examinari. Et sic nota q̄ dictuz ipuberes est sufficiens iudicium.

I Necarceratus. Ut p̄dēnatus ad mōtē z incarcerationē possit licite abire si

t̄ps z locū h̄eat. ff. h̄. de gan. q̄libe to. ix. q̄ l3 dānato morti effugere. l3 nō cracerē frāgē: vt puta: si index dānatus dimittat in carcere sine viculis z negligit firmare carcerē: tūc absq; oī infortia iudicis: q̄ nullū ius h̄z i substantiā corpis: pōt corpus suum abducere. Quēadmodū h̄is sepiat agz. suuz. n̄ l3 quēq; trāsire p̄ agz illi: sepe rūpēdo Si tñ sepiis nō fuerit: l̄citiū ē p̄ agruz trāsire. z q̄ plus ē p̄cipiat ei index ne carcerē exeat. si tñ nō oporteat q̄ vicula aut carcerē dirūpat: v̄l q̄c̄q; sile faciat. i q̄ circa ip̄z ius h̄eat. i illo ei obedi re n̄ d3. z si fugit. index sue negligie iputz De h̄ vide. s. pulch. c. accusat. §. i.

I Incendarius ē q̄ auctoritate ppria ciuitate: villā: māstū: segetē: domuz v̄l arbores icēdit: v̄l silia: igne appositō. ex odio v̄l vidicta. x. iij. q. vlt. pessimā. z. xy. q. ij. cū deuotissimam.

C S3 qd̄ si icēditū sit om̄i in vico vel cinitate. z cā defēdēt edificū meum: distipo edificū vicini mei. nūq; teneor. ff. distinguēdo. aut erat iustus mei: ne ignis occasione dom̄ vicini mei: meū edificū p̄bureret puta qz tā ignis p̄uenerat ad domū vicini mei. v̄l iuste z p̄babiliter dubitabā. an perueniret: qz forte t̄ps v̄tōsū erat: tūc nō teneor ei. ff. de incē. ru. nau. l. i. §. ex incēditō. necq; n. dānū dare videoz eque p̄tūris edib̄. ff. q̄ v̄l. aut clā. l. si ali. §. est z alia z q̄uis n̄ p̄uenerit iuste tñ putabā ignē p̄uētuz. Et iō i h̄ec a me p̄t repetere. ff. ad. l. aquil. l. sigl sumo. §. q̄ d̄f aut n̄ fuit iust̄ met̄. puta: qz adhuc n̄ p̄uenerat ignis vsq; ad domuz vicini quā destruxi: nec iuste dubitabā. tunc teneor ad simplū dānū s3 hosti.

C Sed pone q̄ vicini dubitantes de igne petunt q̄ talis domus destruaturnūquid debet domus emendari vici no a vicinitate. ff. q. sic. ex sūma equitate. vnde consilēdū est iudici. vt hoc ex offō suo fieri faciat. ar. ff. ad. l. rodia. de tactu. l. si laborante. z hoc est equissimū. de materia incendiariōz z effrac toz. vide. s. absolutō. i. §. ix.

Indulgentia qd̄ ē: Bie q̄ ē pene relaxatio. q̄s q̄s iuste pro clyps p̄p̄io facē debuisse de thesauro ecclie. ad diuinas iusticiā p̄soluēdā: sūpta. d̄ i p̄dicia diffinitio: relaxatio pene: ad differētiā relaxationis culpe. que fit p̄ gratiā dei i p̄dictione. Et sic gratia formalit̄ lauat in p̄dictione. Deus aut̄ effectiue dimittit culpā de pe. di. i. c. s̄bū. Ex quo inferit: q̄ nulla indulgētia directe p̄t eē a pena z culpa: s̄ vulga hoc affirmet nā culpa directe dimittit i cōtritione z p̄fessione. Et pp̄ hoc dicit quidā: q̄ ecclia nūq̄. vti talis forma: vt. s̄. dicatur indulgētia dari a pena z a culpa: qm̄ si tali vteretur forma: videretur euacuari sacramētū p̄fessionis: qd̄ esse nō potest. s̄. de necessitate salutis: qz eēt contra omnem theologiam disciplinam: z cōtra. c. ois. de pe. z re.

1 **Q**uis p̄t concedere indulgentias s̄. fm̄ doc. in. c. qd̄ aut̄. z. c. cū ex eo. de pe. z re. Primo papa q̄ h̄ plenariam potestatem: z cui thesaurus ecclie ex meritis xp̄i z martyru z aliorum sanctorum aggregatus: z est commissus p̄t indulgētiā facē cui vult z qm̄: cā tñ existente legitima. Archieps quoq̄ s̄ nō sit iudex ordinarius oīus de sua puincia vt dicit̄ ē supra. Archiep̄scopus p̄t nō solū in diocesi sua: s̄ ēt in tota sua puincia indulgētiā concedere: dūmō nō excedat statutū cōcily generalis. extra de pe. z re. nostro.

2 **Q**uāntā aut̄ indulgentiam p̄cedere possint p̄lati eccliarū cōtra papā. s̄. pa. in. d. c. cū ex eo. ex illo tex. p̄cludit q̄ in dedicationib⁹ eccliarū dūtaxat possūt p̄cedē anū: s̄ p̄ alyis q̄buscūq̄ cāis si p̄t p̄cedē vltra. lx. dies. Et hoc tenent q̄quid dicant. s̄. ly. Et sic oēs p̄lati cuiuscūq̄ dignitatis sint: nō p̄t p̄cedere indulgētiā: nisi vt dicit̄ est. Et s̄ lra loquatur ḡnaliter De p̄latis nō tñ intelligas de inferioribus ep̄iscopis. qz inferiores p̄lati: nō possunt concedere indulgētiā: qz hoc est dignitat̄ ep̄iscopalis vt est tex. singularis in. c. accedentibus de excel. p̄la.

3 **A**n aut̄ electus z confirmatus in ep̄m nō p̄secratus possit cōcedere indulgentias: maxime si nō sit sacerdos z sepe ista qd̄ accidit in legato apostolico nō presbytero. Do. in. d. c. accedentibus. z q̄ si est p̄sbyter potest cōcedere als secus Jo. aut̄ cal. post Tho. s̄ q̄ ēt si non sit sacerdos. hoc possit. Et s̄ idē in legato. Idem panoz. q̄ concedere has indulgētiā p̄cedit ex dispensatione bonoz ecclie: z sic ex iurisditōne ergo isti p̄t: cū h̄eant iurisditōnē s̄ nō sint p̄secrati ep̄iscopos v̄ sacerdotes. Ut in. c. ex transmissa. de elec. z per peccatū nō tollitur p̄dictas p̄t̄s ista: q̄d̄ tñ ab ecclia tollerāt s̄mirat. z Host. inferiores tñ p̄lati p̄t p̄cedē participationē bonoz cōgregationis sibi p̄misse. naz hec participatio fit p̄ mutūam caritatem.

4 **Q**uid si ep̄s vel archieps excedit indulgentiam vltra predictam taxam nunqd̄ saltem valebit pro numero dierum: quā p̄t dare. s̄. Be. in. d. c. si. de pe. z remis. li. vi. fm̄ Jo. mo. dicit q̄ talis indulgentia est oīno nulla p̄ tex. q̄ dicit: ita tñ q̄ statutū generalis concily. nō excedas: ergo. v̄ potestas eorū limitata. int̄tū q̄ si excederent: p̄t̄ez nō h̄erent. z sic totū videretur factū ab illo: qui potestatem non habet: ergo non valet. Idē Hug. Jo. aut̄ an. dicit q̄ valet vsq̄ ad summam qz hec est quedam liberalitas. z i his z dona tōibus dicimus q̄ valēt pro parte: vsq̄ ad legitimum modum. z in residuo non. hanc opinionē v̄ approbare pa. in fili de quinquagesima. ep̄iscopi: at ceterima. de q̄ vide. s̄. dōatio. i. s̄. xlix.

5 **P**one q̄ ep̄s dedit. xl. dies indulgētie. Successor eius iterum dat. xl. dies an viraq̄ valeat. s̄. Be. vbi. s̄. ex mente Jo. an. i. aditōib⁹ Spe. dicit q̄ nō qz p̄ talē multiplicatiōnē possit veniri z cōciliū cū ex eo. s̄. allegatum.

6 **A**n autem tales indulgentie concedantur se per legatos Et alios p̄latos sint p̄petue. respondeo. glo. singularis. in. c. si. de officio. lega. dicit q̄ indulgentie

quas sepe legati concedunt subuenientibus ad reparationem pontium: vel loci religiosi: durant post finitam legationem: quemadmodum et eorum statuta et si eis p[ro]neat pena exco[m]municatiōis. Idem dicit de indulgentiis. aliorum p[ro]latorum hoc est multos credentes indulgentias reuocari p[ro] morte conceditis.

7 **Q**uid autem de reuocatiōe indulgentie an noceat an certificatiōes exēplū. olim p[ro] papa Calixtū concessa fuit indulgentia plenaria o[mn]ib[us] q[ui] dabat subsidiū et c. postea p[ro] successores fuit reuocata nūq[ui]d illi q[ui] exburauerūt pecūnias suas illo intermedio t[em]p[or]e puta: a die reuocatiōis et noticie an habuerit dicta indulgentia dicit. s[ed] doc. in. c. i. de co[m]m[un]i. p[ro]ben. li. vi. q[ui] sic et Be. ubi dicit q[ui] talis indulgentia v[er]o quousq[ue] certificati fuerint illi q[ui] concessa est nisi i[n] dicta reuocatiōe esset c[on]tra decretū: v[er]o q[ui]d si se p[ro] q[ui]d ex p[ar]te apperet de voluntate pape p[ro]ia. Ita q[ui] velle q[ui] a die bullatiōis si ap[osto]licus valeret q[ui] t[em]p[or]e cōdit si fit.

8 **Q**uid autem dicēdū est an p[ro]uilegiū summat vires suas statim cū papa concessit illud papa concessit alicui p[ro]uilegiū vt si possit exco[m]municari v[er]o h[uius]mōdi an censetur ad e[ss]e p[ro]p[ri]as ordinariorum p[ro] tale p[ro]uilegiū Be. ubi. s[ed] refert q[ui]sdā dicētes q[ui] statim bullato p[ro]uilegio. et hoc q[ui]sdā intelligūt q[ui] q[ui] p[ro] se vel p[ro]curatore ad hoc datū impetrat tales indulgentias q[ui] exco[m]municari nō possit. nā ex quo p[ro]curat voluntas concedentis indulgentiā et impetrantis statim habet efficacitā et si tales ius habentes p[ro]uilegio hoc ignorent q[ui] possent esse plures et si papa i[n] p[ro]uilegio diceret presentis p[ro] se vel per nūciū p[ro]hibemus o[mn]ibus ne q[ui]s eū exco[m]municet idem esset. statim n[on] effectū h[uius] q[ui] p[ro]currūt voluntates p[ro]dictas. Si h[oc] nec p[ro] se nec p[ro] nūciū q[ui] impetrat tales indulgentias sed papa p[ro]p[ri]o motu vel ad instantiā alteri[us] dicit q[ui] n[on] si appareat de voluntate p[ro]cedentis: p[ro]uilegiat[us] nō gaudebit beneficio indulgentie nisi postq[ui] ad eū p[ro]uenerit Idem videtur tenere Inno. et host. Et hec faciunt ad ea que dicta sunt supra exco[m]municatio. vi. in fi.

Quid autem si in co[n]secratōe ep[iscop]i et archi[ep]iscop[us] p[ro]currat. q[ui]libet dat anū. s[ed] Bir. li. i. s[ed]m ho. dicit q[ui] p[ro]uocales h[ab]ent anū. Subditi vero ep[iscop]i biennium.

Quoniam autem concedens indulgentias habebit eam si facit ea p[ro]pter q[ui] concedit. s[ed] Bir. refert quosdam theo. tenere q[ui] sic. Idem Uin. in. d. c. c[ui]us eo Ad hoc factū nō. per doc. in. c. per venerabilem q[ui] si. simi le. vbi p[ro]nceps p[ro] legitime filios suos n[on] tāq[ui] p[ro]f. s[ed] tāq[ui] p[ro]nceps. Et sic gaudet p[ro]uilegio quo ceteri participes gaudent.

Quoniam autem vnus possit alteri indulgentiā mereri. s[ed] nō p[ro]t nisi p[ro]cedat ex intentione dātis. v[er]o possit si indulgentia fieret hoc mō d[omi]no d[omi]no. q[ui] ille q[ui] facit vel p[ro] quo fit h[ab]eat tales indulgentiam. Et rō est s[ed] theo. q[ui] s[ed] p[ro]p[ri]ū opus possit q[ui] p[ro] intentionem cuiusq[ue] voluerit applicare. Et sic cū satisfactio sit p[ro]p[ri]ū opus poterit q[ui] voluerit p[ro] intentione suā applicare. et sic p[ro] alio satisfacere. Indulgentia autem nō est p[ro]p[ri]ū op[us]. s[ed] ei[us] qui dat indulgentiā. q[ui] op[us] ipse applicat p[ro] intentione ad h[uius]c. vel illū q[ui] sic fecerit et c. Et per q[ui] nō p[ro]t q[ui] hanc intentionem ad alterum transferre.

Quid si q[ui]s faciat plures in die s[ed] lud p[ro] q[ui] indulgentia est concessa. vel cum vadit ad locū vbi indulgentur remissio nūq[ui]d habebit toties indulgentiā. q[ui]tiens vadit. s[ed] alig dicit q[ui] indulgentia ad d[omi]n[u]m determinatū t[em]p[or]e dat. vt cū d[omi]n[u]s q[ui]sque fuerit v[er]o ad tale t[em]p[or]e ad eccliam tales habebit t[em]p[or]e de indulgentia intelligitur t[em]p[or]e semel s[ed] si in aliq[ua] ecclia sit p[ro]p[ri]a indulgentia sicut in ecclia beati petri est indulgentia. xl. die[rum]. t[em]p[or]e q[ui]tiens aliq[ui]s vadit. totiens indulgentiā co[n]sequitur. Et h[uius]mōdi inie est tho. s[ed]m ho Inno. et Bull. in Spe. q[ui] indulgentia p[ro]sistit in visitatiōe alicuius ecclie. t[em]p[or]e p[ro] q[ui]libet vice. q[ui] q[ui] ad eccliam vadit indulgentiā habebit.

Sed q[ui]d de his q[ui] deferunt multas lras ep[iscop]o[rum] et legūt c[on]s in vno loco. asserētes q[ui] talis ep[iscop]us facit tales indulgentias et talis tales. nūq[ui]d p[ro]dest p[ro]ferēt. Ita q[ui] o[mn]i indulgentias capiat. s[ed] s[ed] Bir. q[ui]

totū. s. mundi. Et sic i mundo. xl. dies pe-
 nitentie plus valēt p̄ficiēti cū maior fer-
 uore. q̄ valeāt alteri. Ita. xl. dies indul-
 gētie plus valēt illi q̄ cū maiori cha-
 ritate. v̄l res date q̄ritate accedit. Scie-
 dū tñ q̄ aliqui indulgētie sonāt nume-
 rū diez. vt qñ d̄r. Quicūq̄ ierit zc. h̄e
 beat. xl. dies. de indulgētia. Aliqñ sonāt
 nūez ānoz vt cū d̄r. Quicūq̄ ierit zc.
 h̄eat duos ānos zc. Aliqñ sonāt p̄tem
 peccator. vt cū d̄r. Quicūq̄ ierit v̄l sic
 fecerit: h̄eat suoz p̄cōz tertie vel q̄rte
 p̄tis remissioē. Aliqñ sonāt plenariā
 remissionē. Si indulgentia sonāt nūe-
 rū diez: tūc talis indulgentia dz sic itel-
 lgi q̄ si alicui esset. xl. dies de p̄nia in-
 iuncti. xl. dies de indulgētia. ipsaz p̄niam
 euacuant. Et sic sigs tenebat ieiunare
 xl. dieb. h̄ita indulgētia. xl. diez nō tñr
 amplius ieiunare. Ita. n. d̄r in forma
 d̄r. xl. dies d̄ iunctis sibi penitētijs.
 misericorditer relaxam. Si sonāt nu-
 mez annoz tūc s̄r itelligendū est. v̄z
 q̄ p̄niam in p̄fessioe vnus. anni. in iū-
 ctā vn. ānus indulgentiaz soluit. Et si
 d̄r ponamus tāta m̄bt nō fuit assigna-
 ta p̄nia. vt cōiter fit. Quid d̄icēdū. Bl-
 co q̄ tibi in purgatorio recōpēsabilē ac-
 si illā fecisses. z tibi iniuncta fuisset vñ
 posito q̄ q̄ p̄ decētiū in purgatorio
 stare deberet: z ipse. vii. annos de indul-
 gentia in vita h̄uisset certē d̄lū p̄ triē-
 niū in purgatorio puniretur. qz q̄ se-
 mel fuit relaxatū. āplius a x̄po n̄ repe-
 tit. Si autē indulgētie p̄tem p̄cōz sonāt
 tūc tñ valent ac si q̄ p̄niam illi p̄tis
 suoz p̄cōz fecisset. Et si talis in gratia
 decederet. manifestū est q̄ in purgato-
 rio. nisi pro residuo puniretur. Si ple-
 nariā indulgentiā sonant. claz est q̄ et
 plenaria pena relaxat. Et si in illo istā-
 ti moreretur absq̄ additōe noue culpe
 p̄culdubio si fuisset p̄cōz maximus ad
 celos euolaret. Nota tñ s̄m Augu. de
 ancho. p̄nt recitat. Ar. f. in sūma q̄ q̄t-
 tuoz sunt q̄ faciunt retardare ne statim
 euolēt si obstāre q̄ in l̄ris papalib. d̄i-
 catur plenariā indulgētiā p̄cedim. Pri-
 mū est forme indulgētie taxatio. vt si d̄i-

cas. Tibi indulgentiā plenariā oim
 p̄cōz tuoz de p̄nia tibi iniuncta indul-
 gem. tūc si moreretur. nō statim euo-
 laret. si maior sibi p̄nia fuerat iniūgē-
 da. Et vigore indulgētie nō sibi remittit
 nisi pena iniuncta a p̄fessore. Pro illa er-
 go p̄te pene q̄ sibi d̄bat insūgi in foro
 p̄nie luet in purgatorio. Scdm̄ alicuius
 peccati omissio p̄ obliuionez vel igno-
 ratiā. s. nō fuit de eo p̄fessus. Et hoc p̄c̄
 pue v̄l h̄re locū. qñ d̄r in forma indul-
 gentie q̄ habeat remissionē oimz pec-
 cator. de q̄bus corde p̄ritus z ore cōfesi-
 sus est: qz nō valet quo ad peccata. nō
 cōfessā Sed de hoc. j. s. xxy. Tertium
 alicuius mortali peccati. post cōfessio-
 nē indulgentie p̄petratio. De illo. n. s.
 p̄fiteatur z satisfaciat. nō tñ h̄z indulgē-
 tiā quo ad illud sequens. Quartus est
 culpe ventalis in expurgatio. i. qz dece-
 dit cum aliquo peccato veniali. de quo
 nō est p̄ritus sed fixus in affectu eius.
 stant enim ventalia cū ḡra nō p̄t re-
 mitti pena remanente culpa. vñ indul-
 gentia quo ad talia q̄b. est affectu fix-
 us nō valet. Sed si ista nō impediunt
 cū alijs que p̄currere debēt. p̄mo q̄ pa-
 papa a tota pena z culpa absoluet po-
 test ita q̄ talis euolabit.

Sed que sunt alia que concurrere
 debent ad h̄mōt indulgentias p̄sequē-
 das. B̄ic q̄ q̄tuoz reguntur. Duo ex
 p̄te dantis. s. auctoritas z cā rōnabilis.
 Alia duo ex p̄te suscipientis. s. q̄ sit in
 statu merēdi. z vt faciat illud p̄ q̄ indul-
 gentia dat. Et ob defectū hui. vltimū
 indulgentia nō valent his q̄ libenter fa-
 cerent illud p̄. quo indulgentia dat sed
 nō p̄nt ex quo indulgētia datur sub hac
 forma. vt faciat vel det hoc vel illud vt
 puta est indulgentia multi certis tem-
 porib. plenaria his q̄ p̄rexerint ma-
 nus adiutrices. s. s̄res minores z alij re-
 ligiosi nihil h̄ntes illuc accesserit z de-
 uotissime nō p̄sequētur illā indulgen-
 tiā s̄ntē talis p̄uilegi. Quid ergo ha-
 berēt facere in hoc casu. vt z ipsi dictā
 indulgētiā p̄sequātur. B̄nt facere vt ali-
 us p̄ eis aligd tribuat. z hoc nō.

18 **C** Et p̄dicta patet qđ sonat remissio tibi vnū annū de p̄nia int̄dicta. Naz iste est sensus secūdu Inno. z Ho. i. tāto min⁹ punteris in purgatorio. Q̄tuz esset: si vero anno cōi egisses p̄niam in hac v̄ta. Nec pp̄ has ḡiales indulgentias. nō minus debes agere p̄niam in hac v̄ta: q̄uis de necessitate nō teneris tum qz nescis v̄tz sacerdos iniunxerit tibi p̄niam quā debuisset. Nā hō die v̄tz iuste iponitur: cū p̄ q̄libet peccō mortali: septēns p̄nia debeatur. xxxiij. q. ij. hoc sp̄m. z cū illud qđ nō est purgati in hac v̄ta debeat purgari i purgatorio. fatuus est simplex q̄ ibidē huiusmodi indulgentias nō reservat. cū si ipsas reservauerit tot diebus quot hic remisse sūt sit min⁹ i purgatorio puniendus q̄ fuisset. Sz illis tm̄ p̄sunt. qbus dū v̄tuerent facta sūt remissio. z hoc itelligas de p̄ticularibus remissionibus q̄ sūt p̄ papā vel alios inferiores dicentes: tm̄ de int̄dicta p̄nia relaxam⁹. Secus de ḡiali z vniuersali p̄ quā ois satisfactio remittitur que a solo papa fieri cōsuevit. Idem Dir. z hoc de papa intelligendū est qm̄ in tali remissione generali nō refert se ad p̄niam int̄dictam sed absolute ḡialiter remittit. Als sec⁹ fm̄ Aug: de anch. z Arc. f. vt dictū est.

19 **Additio.** Quid autē si papa dat plenissimā remissionē oium peccatorū. sed non dicit a pena z a culpa: an itelligatur facta a pena z a culpa. R. Jo. de imo. in quodaz cōsilio qđ incipit. In noie dñi zc. V̄ta q̄daz bulla dicit qđ sic pp̄ sup̄latiū ibi positiū ergo alia plenior inueniri nō pōt cū sup̄latiū gradus nō hēat supra se gradū z sic v̄tz q̄ vbi sit plenissima remissio oium peccatorū itelligitur facta a pena z a culpa. als si eēt plenissima remissio si diceretur illā q̄ sit a pena z a culpa eēt pleniorē. z si q̄ p̄cedit plenissima remissio: si ad h̄cē a p̄ca z a culpa v̄t adiecta in sup̄abundātem cautelā.

20 **C** An autē si papa p̄cedat plenā remissionem oium peccatorū. itelligatur etiā nūc cōcessisse a pena z culpa. Videtur

dicendum qđ sic p̄ ea que no. t̄m. ad liberādum. de iudels. p̄ Ho. z Jo. an. **C** An autē isti dies sint vtilles vel con- 21 tinui. R. Panor. post Ho. extra de pe. z re. cū ex eo. dicit qđ dies dñi esset vtilles. Annus hō est fm̄ qđ inuigatur in p̄nia: hoc est qđ si debeo ieiunare in anno p̄ xl. dies. lz inter pollatim: vt qz sorte qualibet septimana debeo ieiunare semel: valet illa indulgentia. xl. dierū ad tollendū oēs istos. xl. dies. vñ nō currūt quoddie. sed sūt vales. de āno hō sic intellige: debeo agere p̄niam p̄ annum qualiscūqz sit illa p̄nia puta ieiunādo p̄ annū semel in septimana: tollitur iste ānus p̄ h̄c indulgentiā analē. Ita qđ indulgentiā āni si diuidit p̄ dies lz v̄tz respectū āni integri. put p̄nia ē analis. **C** Queritur de. q. quotidiana. An in 22 indulgentia cōcessa vere p̄tentib⁹ z cōfessis: p̄sit illis qui fuerūt cōfessi semel in āno: z h̄nt p̄positū cōfiteudi z cōtritiōez de peccō p̄terito. R. fm̄. panor. in. c. ois de pe. z re. qđ sic. nā isti dicuntur vere penitentes ex quo h̄nt cōtritiōē z vere cōfessi: ex quo fuerūt cōfessi tpe de terminato: z h̄nt p̄positū confitendi. Nam cōtritiō est illa q̄ multū operatur apud deum. Idem glo. in cle. i. de rel. z ve. san. in ver. p̄fessis: q̄ addit qđ h̄mōi remissiones non decet nec expediat amare interpretari. Idem Imol. ibi Idem Lar. in. d. cle. i. vbi ē q̄rit de alia. q. quotidiana. Datur indulgentia per totā octauā corporis xp̄i interessentib⁹ diuinis officijs in ecclia. Quid si ob multitudines pplis oēs nō p̄nt intrare eccliam. lz p̄s populū audit dñi na extra eccliam an tales habuerūt talem indulgentiā. v̄tz qđ nō p̄dicta: qz ex quo indulgentia est data sub hac forma dūtaxat q̄ audierit i ecclia. Glo. soluit qđ nō gaudebit h̄c indulgentia. Pa. dicit qđ si ex necessitate celebret extra eccliaz sub tētorio gaudebūt p̄ntes indulgentia. **C**cludit tm̄ qđ pp̄ h̄bum in ecclia tutius est tenere qđ nō sufficiat hōris itereē extra ecclia. Dicit tm̄ qđ si pp̄ turbā oēs nō p̄nt ingredi eccliaz. stātes

extra ambitū muroꝝ: gaudēbūt indulgētia. qꝫ sufficit volūtas intrandi. ⁊ qꝫ p̄ eos nō stat. p̄ regulā imputari.

23 **Utrū** autē vicini ecclie. vt cūci v̄l religioſi illius loci vbi indulgētie ꝑcedūt ꝑsequāt tāta indulgētia. q̄ta remoti. &. qꝫ sic. qꝫ remissio nō ꝑportionalē labori. sed meritū q̄ dispēſat. sꝫ plus laborat de merito plus accipit. Nota tñ fm̄ Alstē. qꝫ ꝑpter indulgētiā dissolui s̄ dꝫ obseruātia reglarū: qꝫ religioſi magis merent: religione fruando: q̄ ad ꝑmitū vite eterne: q̄ indulgētiā exgrēdo: sꝫ minus quo ad dimissionē penet q̄ ē minus bonū. Nec itēꝫ ꝑ indulgētiā dimittūtur pene iniuncte in caplo qꝫ ibi agitur q̄n̄ forꝫ iudiciale: magis q̄ ꝑ ꝑniale. vñ non sacerdotes: q̄n̄ capitulo tenēt: sed absoluūtur a pena iniuncta vel debita ꝑ peccato in foro ꝑniali

24 **Sed** querit de. q. quotidiana. Done qdam hꝫ ꝑuilegiū a papa: qꝫ semel possit absolui plenarie in articulo mortis. Et fecit se absolui: postea liberatus est: an h̄ante dicti ꝑuilegy possit iterum in alio articulo mortis absolui. &. Arch̄. f. in sum. dicit nō putet aliqꝫ qꝫ q̄n̄ semel in articulo mortis fuit: ⁊ vsus fuit talis gra: qꝫ postea in alio articulo mortis vti valeat: nisi papa lattoꝝ auctoritatem daret: q̄ dat q̄n̄ ponit qꝫ in articulo mortis dūtarat semel. Et ita rñsus fuit fm̄ eū in ꝑcilio cōstantiensi a literatissimis viris. Nec mirꝫ: qꝫ ꝑuilegiū de indulgētijs tāta dat: quātū sonat: non autē extēdi dꝫ vltra.

25 **Utrū** indulgētie facende sint ꝑo subsidio ꝑali. &. fm̄ Ri. qꝫ ꝑ ꝑali: bus ꝑncipalr nō debent dari spūalia. Nā cū dat indulgētie ꝑ ecclie v̄l hospitalibꝫ ꝑstruēdis: nō dat. vt i illis ꝑalibꝫ s̄ sistat: sꝫ ꝑꝫ vtilitate spūalē ꝑsequente. Et ideo nō datur ꝑ ꝑalibus: nisi in quantū ordinātur ad spūalia.

26 **An** autē ꝑ edificatōe ꝑntū licitū sit dari indulgētiā. dic̄ sꝫ ꝑa. i. d. c. q̄d̄ at qꝫ q̄n̄ ꝑōs sit aut f̄fici i aliqꝫ loco ꝑiculoſo vbi ꝑegrini ⁊ ꝑaupes sepe ꝑatebāt mōi ꝑiculū i trāsitu: tē licitū ē: alio secꝫ

Utrū cruce signatꝫ: qꝫ moꝝ ante q̄ 27 iter arripiat: hēat indulgētiā. &. fm̄ Tho. forma ꝑuilegy cōsideranda est.

Additio. Et ꝑ maiorē declaratōeꝫ ne eoz q̄ dicūtur in ꝑ

cedenti capitulo. querit de notabili. q. an simplices sacerdotes possint dare indulgētiā in foro ꝑniali. &. Inn. in. d. c. q̄d̄ aut. ⁊ Ber. ibi in addit. tenent qꝫ sic: ⁊ possunt ꝑcedere qꝫ remissionibꝫ nō suoz iudiciū vti possint. Idē tꝫ zab. in cle. religioſi de ꝑui. ⁊ refert ita tenē Aluarꝫ. Idē tꝫ ꝑan. in. c. sicut dignū de homi. vbi dicit qꝫ sacerdos ex ꝑtate sibi ꝑmissa ꝑōt dispēſando aliquatꝫ minūē de pena. vt ē pulchre tex. Aug. de pe. di. i. quē penitet. ⁊ ideo bonū est vt sacerdos in ipositōe pene dispēſet ꝑtate circa residuū pene: si maior eēt imponēda. q̄d̄ est notable dictū. Idē tenet Arch̄. in. c. indulgētie. de pe. ⁊ re. li. vi. Sed quātū specificē possint dēcti sacerdotes. Aluarꝫ dicit qꝫ possunt dare indulgētiā annoꝝ vel dieꝫ sic eis videbitur: dūmodo discrete hoc faciant. Idē tꝫ Inn. vt refert ⁊ sequitur Arch̄. in. d. c. indulgētie. Nec ob. fm̄ Arch̄. in. c. accedentibus. de ex. ꝑre. cū similibus. qꝫ intelliguntur de generalibus ⁊ ꝑublicis ⁊ remissionibꝫ que facē nō possunt. v̄l debēt itelligi de ꝑnia inuncta a supioꝝ: ꝑuta ep̄o q̄ inferior remittere nō ꝑōt: q̄d̄ tñ limita. vt. s̄. l. d. sessio. ij. s̄. x. Idē tꝫ gl. singularis in. c. mensurā. de pe. di. i. vbi dicit qꝫ apud deū nō tñ valet mēſura ꝑis: quātum doloris. Et ideo relinquitur arbitrio sacerdotis: ꝑut viderit expedire. vt ꝑꝫ artet vel ꝑꝫ roget.

Quid autē si inique arbitratꝫ est: ⁊ qꝫ minorē penā q̄ debeat. &. si est ordinarius eius index siue sacerdos: ⁊ dispēſandi aīo hoc faciat: sufficit illa. sꝫ modica ad delēdū peccatū. Si ꝑ errorem ⁊ ab isto penitēte credebatur ꝑitus. sufficit illa minor pena ad peccatum delēdū: ⁊ oēꝫ alteriꝫ vite. dūmodo penitens q̄ eā recipit maiorē suscipere ꝑatus esset si sibi imponeret. ar. j. c. queꝫ

mine: v3 p accusatōne: benūciatōne:
 z inquisitionē z quidē quomō deat
 fieri accusatio. vide. s. Accusare. h. ij.
 Ad denūciatōne ho. n̄ debeat pcedē
 caritativa admōitio. Sic h3 Ri. in. ity.
 di. xix. ar. ij. q̄ peccatū p̄mit: aut est
 publicū: aut secretū. Si publicū n̄ est
 necesse secretā monitōne pcedere de-
 nūciatōne. de pe. z re. c. manifesta. Et
 illud Th̄i. v. peccantes corā oībus ar-
 gue. Si autē ē secretū: tūc d̄stinguēdū:
 q̄ aut tardatio denūciatōis est p̄ba-
 biliter v̄f eē in notabile nocumētū p̄
 rimōrū corpale: seu spūale: vt si aliq̄
 tractaret occulte q̄ ciuitas hostib⁹ tra-
 deret: vel occulte hoīes auerteret a fi-
 de vel morib⁹: aut n̄ s̄m̄inet tale per-
 culū. Si sic festinādū eēt pcedē ad d̄-
 nūciatōne: nec ē necessariū expectare
 quousq̄ pcedat secreta monitio: qz
 magis cauēdū ē detrimētō boni cor-
 palis z spūalis reipublice: q̄ fame sp̄i-
 us peccatoris. Si ho p̄m̄ ē occultus
 nec p tardatōe denūciatōis s̄m̄inet
 tale piculū adhuc d̄stinguēdū est: q̄
 aut p̄babiliter credit̄ p̄ d̄stitionē z si-
 gna peccatoris z alia q̄ p̄babilitatem
 p̄nt generare: q̄ hō circa eū p̄ secretas
 monitōne n̄ p̄ficere: sed ille magis
 exasparetur q̄ corrigētē z premonitus
 subterfugia q̄reret. vt corrigi n̄ posset
 tūc n̄ d̄z secreta monitio pcedere de-
 nūciatōne. Aut sperat̄ q̄ secreta mōi-
 tio p̄ficere: si ipsuz q̄d sp̄ credendū est
 nisi p̄ signa p̄babilia h̄m̄ videat. Et
 tūc dico q̄ ex p̄cepto d̄iūno d̄z secre-
 ta mōitio publicā denūciatōne pcedē
 n̄ tū ē necessariū. vt pcedat secreta de-
 nūciatōne q̄ fit soli plato: maxime
 q̄n denūciās ad hoc cōpellit̄ per sul p̄
 lati obedientiā. z si frater ad secretā mo-
 nitōne se corrigat: debeat desistere a pu-
 blica denūciatōe. Et sic itelligit̄ q̄d d̄f
 ij. q. vij. accusatio. vbi d̄f q̄ si aliq̄ sa-
 cerdotes aū secretā monitōne lacrare
 accusare: v̄l infamare p̄sūperint: excōi-
 cent. Si. n. possuz sine detrimētō spūa-
 lis bonis illius quē corrigo z cōitatis
 custodire famā fratris: teneor ex p̄ce-

pto vel famā ipsius n̄ ledere. qz p̄cio-
 sior qdē ē inter sp̄alia: z mltū vtilis ad
 sp̄alia: z multi timore ifamie a malo
 retrahunt. Et hoīes q̄n se infamatos
 p̄siderāt: magis sine freno peccāt non
 tū p̄ fratris correctōne factā p̄ secre-
 tā admonitōne: teneor desistere a secre-
 ta denūciatōne plato siēda: qz valet
 ad p̄canēdū fratri a recidino nec ē in-
 fame fratris p̄iudictū: si talis ē platus
 qualis eē debz. Si tamē per signa val-
 de p̄babilia: z presumptōes q̄n vio-
 lētās crederet q̄ ex illa denūciatōne:
 fratrē corretū infamare vellet: tūc cri-
 mē occultū fratris is̄ veraciter correcti
 sibi denūciare nō deberet. hec Ri.

Ad inquisitionē ho pcedere d̄z fama
 publica vel clamorosa insinuatō. nec
 inquisitio d̄z fieri nisi pcedat diffama-
 tio a virtis honestis: non maliuolis: si
 semel: sed pluries. Et p̄ h̄ cāus decla-
 ratione d̄c h3 n̄ p̄ doc. in. c. qualiter z
 q̄n. el. ij. de accu. q̄ quedā est inquisitō
 generalissima: vt q̄n prelat⁹ Ingrit sup
 statu totius puincie. vt in .c. romana
 de cēs. li. vi. Et in hac nō est opus infa-
 mās pcedere: immo tenetur q̄libet āno
 gū alem inquisitionē facere. Quedā est
 inquisitio gū alis: vt q̄n ingr̄ tur sup sta-
 tu ciuitatis castri vel loci. Et tūc ē n̄
 exigē q̄ infamia pcedat. ad hoc. c. i. s̄
 offi. or. facit. l. paruit. ff. de off. p̄si. z ita
 p̄ hoc q̄ sindicatores rectorū q̄ sū-
 dicāt caput z eius mēbra: puta p̄tates
 capitaneū: z ei⁹ officiales p̄nt q̄ eos in-
 grere in genere de delictis cōmissis p̄
 eos in eorum officio. non precedente
 fama publica vel clamorosa insinua-
 tiōe. Et ita de p̄suetudine seruat. Que-
 dā est inquisitio sp̄alis que fit q̄ certā p̄-
 sonā z si fit n̄ ad penā iponēdaz: sed
 ex debito officij: vt infamitū carnale
 n̄ h̄at p̄pter aliq̄d īp̄dimētū: v̄l vt
 non p̄moueat q̄s ad p̄laturam: seu si
 cōfirmet electio: si rep̄tur p̄mouen-
 dus p̄firmet electio: si rep̄tur p̄mouēd⁹
 vitiosus: z ēt exigē ifamā: q̄vt d̄c̄m̄ ē
 n̄ agitur ad penā: z fit ex debito offi-
 cij. Idem: c̄uz iudex inquit̄ ex mero

4 **Q**uero an fama faciat plenā fides. **R.** Bar. i. l. 8. mior. ff. de qd. refert. Bf. **L**i. tenere q fama cū vno teste factat plenā pbatioez in ciuilib⁹ si i criali bus i qb⁹ requiruntur pbatioes luce clariores. S; sibi v⁹ dicitū q qdā sūt i gbus sufficit famā sic eē lz i p⁹riate sic nō sit z tūc sufficit pbatio fame. t. l. barbar⁹. ff. de off. p⁹ro. Quisq; requiruntur pbatioes p⁹ritatis. q ita sit. Et tūc qdā sūt i gbus ipa fama seu cōs opio facit p⁹ritatē z i ducit. Et tūc sufficit pbatio fame. vt. l. i. §. i. ff. de flu. Facit. l. cū delantiōis. §. a. nā. ff. de sum. instru. Quedā sūt in gbus ipa fama seu cōs opio nō i ducit p⁹ritatē. Et i h⁹ dico q sigdē est fama pbata solū ex voce ppli. nō pbata aliq⁹ p⁹sumptōi. ex qua dicta fama z opio trahat originē. tūc q ista nō pbat. s; magis v⁹ceē vana vox ppli. q nō est audieda. S; lz nō pbet. tū adiunaret pbatio nē tā factā. vt. l. iij. §. eiusdē. ff. de testib⁹. Si hō ista fama esset pbata. q traxit originē ex aliqb⁹ p⁹sumptōib⁹ l⁹is p⁹cedentib⁹. tūc dico q i gbus dā casib⁹ facit plenā vt plenā pbatioez. vt puta. in cōs breniorib⁹ v⁹l modici p⁹udici. S; an. factat semiplenā. ita q pbet cū vno teste. Dico q debem⁹ p⁹siderare illā in dicitā si illas p⁹sumptōes. ex gbus fama traxit originēz qualiter vrgeāt. Et s⁹m qualitates illas dicā istā famā facere semiplenā pbatioez. vel nō facere. ita dz itelligi gl. in. l. excusat. §. i. de excu. tu. z d. l. iij. Et ex h⁹ habes ēē p⁹pendere v⁹z fama sit sufficiens iudiciū tormēta. vel nō hec Bar. vide ēē eūdez Bar. ff. de qd. in. l. ex libero. vbi dicit q lz mior non possit torq⁹ri. vt ex eius dicto aliq⁹ cōdēnez vt ibi. pōt⁹ tū torq⁹ri. vt ex ei⁹ dicto sumat iudiciū p⁹pter qd veritas in gratur. Torq⁹bitur aut ferula vel zona vt no. in. l. talis. in p⁹ima glo. C. de h⁹s qui vt indig.

5 **A**dditio. Et nō q illō qd d⁹ q vnus testis facit iudiciū sufficiens ad torturā dz itelligi in teste itegro. vel qū est testis oī exceptiōe maior. Et hoc qū testis deponit d⁹re-

cto de ipō facto p⁹ncipali: puta qz vidit ipm maleficiū cōmitti: tū facere iudiciū vt no. in. l. figs. C. ad. l. iul. mate. Bar. in. l. fi. ff. ad. l. cor. de sicca. bal. in. l. fi. C. fa. her. Sali. in. l. fi. C. de qd. Tū si als est vltis vel infamis nō facit aliq⁹ mō iudiciū. ita dicit Bar. in. l. i. §. itē comelio. p⁹ illuz tex. ff. de qd. Et dicit Bal. in c. i. in. §. sacm. de p⁹ue. recti seu. q illō qd d⁹ vnū testez facere iudiciū. dz itelligi si est pbate vite v⁹l bōe opinionis nec p⁹t h⁹si suspectus familiaritate. v⁹l fama mala. vel alta cā iudicis arbitrio cōmittēda. Et sufficit h⁹z cū q saltē sit infamis infamia facti. vt notat Bal. in. l. fi. C. de reg. re. p⁹ notata p⁹ gl. ibi. Et sic p⁹fitēs crimē p⁹riuū nō est testis idone⁹ h⁹ sociū: vt notat gl. in. l. fi. filiū. C. de libe. cā Et iō nō pōt iterrogari de p⁹ocijs. vt i l. fi. p⁹ gl. z doc. C. de qd. Et iō iterrogatus vel ēē si sua spōte diceret. nō facerz iudiciū h⁹ sociū vt notat Bar. i. l. i. §. si pu⁹. ff. de qd. Et maxie cū oē iudiciū b⁹ beat pbati per duos testes. vt p⁹ glo. z doc. i. d. l. fi. C. fa. her. Itē ex q⁹ ipē q p⁹sel sus est crimē nō est oī exceptiōe maior ex q⁹ saltēz est infamis infamia facti nō faceret iudiciū. Et p⁹detera h⁹z ēē si eēnt duo v⁹l tres vel plēs p⁹fitēres crimē p⁹riuū si essent idonei testes h⁹ cōsociū: nec p⁹t itūgi ad faciēdū iudiciū: z multomin⁹ ad faciēdū plenā pbatioez qz cū duo testes regrant ad faciēdū iudiciū put regl⁹ requirunt: tūc tales testes singulares nō iūguntur ad faciēdū vnū iudiciū p⁹fectū qz vnū qd⁹ b⁹ p⁹ se est ipse ctū. Ita no. Bal. i. l. figs. ex argentarijs §. i. ff. de edendo. **F**inis.

Inscrip⁹io. Qui accusat aliquē dz se inscribere. i. ad penā talis. si nō pbauerit se obligare vt. s. Accusare. §. y. **U**trū inscrip⁹io sp sit necessaria. **R.** qū crimen nō opponitur d⁹recte p⁹ modū accusatiōis vel denunciatiōis. s; p⁹ modū exceptiōis. vt cū obijcti accusator vel testis ad hoc vt ab accusatiōe vel testificatiōe repellat. vel electo. vt a p⁹mo tōe excludatur non est necessaria inscrip⁹io. Sed si obijctatur iam cōfirmato

puta in psecratōe et obijctens dicit se obligare ad penā extraordinariam ad arbitriū iudicis circa vinculum iuramentis. nā electus: crimine sic pbato pdit qd p electionē. & pfirmationē ei fuerat acquiritū: s; pri^o habita nō amittit. extra de accu. sup hīs. & c. q̄lter. & q̄i el. ij.

Interdictū. i. Quid sit: & quot sunt eius spēs. Quo ad primū dicit q̄ interdictū est privatio ad aliquid ecclesiastica p sniaz iuris vel iudicis facta. Quo ad scdm dicit q̄ due sūt spēs. s. loci aut psonē. Interdictū loci: aut est generale: aut spāle aut p̄cularē. Et similit̄ mō dīuiditur interdictū sp̄sone sine hoīs. Et de quolibz istoz est dicendū. Interdictū loci generale dī. nō t̄m q̄n regnuz vel p̄vincia interdicitur: sed et si ciuitas: vel illa castrū solū interdicitur. extra de h. si. cum in p̄tibus. q; dī generale q̄tū ad locū illū cū null^o excipiat. vt ibi dicit gl. Et cū interdicitur terra alicui^o dñi intelligitur de ea que est sua quo ad dñi iurisdictionale. Et multo fort^o si terra illius dñi esset simplr. & absolute p̄p̄ta. Item intelligitur de terra: quā h; ab alto in feudū vel emphytheosim Item intelligitur terra: que p̄tinet ad ipsuz dñi rōne dotis vxoris. q; marit^o cōstate infirmitate. est dñs dotis vxoris Item intelligitur de terra sibi pignozata si p̄ferēs dixit. Interdicto terrā quā talis t; sec^o si dixerit. Interdicto terraz suā h; Jo. an. Itē si talis dñs cuius terra interdicitur h; terrā in diuersis p̄uincijs. vel diuersis locis. Si h; eā p̄te & p̄ diuisio: oēs ille p̄tes subiacent interdicto. Sed si pro indiuiso sec^o ne innocens puniatur. Si autē postea dñs acgrat nouā terrā talis terra nō subiacet interdicto: nisi lato: snie exp̄ssisset vel intenderet iā de ea quā habebat q̄ de ea quā habiturus esset. Si autē vendit terram interdicitam vel pditeā nō p̄pter hoc tollitur interdictū cū onus rei transeat cum ipsa re.

Item quod ad reuocitate interdicta sint ciues eius interdicti. & q̄n. p̄pter delictū dñi: vel rectoris est ciuitas interdicta

ciues eis q̄ culpabiles nō existant: nō sūt interdicti: dñmō & ipsi propter dñz vel rectorē in eis puniendū: fuerit interdicti. vñ poterūt in alijs locis non interdictis interesse diuinis. c. si sententia extra de sen. excom. li. vi.

Que de hominib^o n̄ interdictis venientib^o aliunde in terrā interdictā nū qd ibi poterūt audire diuina. & c. Alitē. vbi. s. de mente Hosti. dicit q̄ nec poterūt celebrare: nec audire diuina. q; loco interdicto. intelligitur omnibus interdictū ibi audire diuina nisi sup hoc sint p̄uilegiati: puta si accipientes signū crucis pro subsidio terre sancte vel quis alij. Et hoc nūc est exp̄ssum de p̄t. l. 3. p̄mo r̄iso. li. vi.

Interdictū autē loci spāle. seu p̄cularē dī q̄n vna certa ecclesia. vel plures certe ecclesie nō oēs alicuius ciuitatis supponūtur interdicto. vt extra de sen. excō. si ciuitas. li. vi. Et intellige q̄ nec in capella nec in cimiterio ecclesie interdicte cōtigitur p̄ celebrari: nisi p̄ ut a iure p̄mittitur. vel sepeliri. Sec^o si nō sint p̄tigua. vnde p̄tigua sunt quoz vltima se p̄tingunt. Sciendū etiā q̄ interdicta ecclesie: nō p̄ hoc intelligitur clericus illius ecclesie celebrare possēt in alta. ecclesia. ar. li. vi. de p̄uileg. p̄ exēptionez. & sicut interdicto clericus alicuius ecclesie: nō propter hoc intelligitur ecclesia interdicta vñ alij clerici licite celebrarent in ea sicut Jo. an. in. d. c. si snia Item quando interdicitur clericus alicuius loci nō ex hoc intelligitur populus illi^o loci interdictus. q; hec sunt diuersa. Et e conuerso. d. c. si snia. Et sicut Jo. cal. appellatōe cleri intelligit cōtineri: nō solū p̄motos ad ordines. sed etiā religtosos: p̄uersos & p̄uersas q̄ ita sunt ad ecclesiam trāslati. q̄ de populo p̄p̄rie dicit nō p̄t. xij. q. i. duo sunt.

Interdictū autē p̄sonē: siue hoīs aliud est generale aliud est spāle: siue p̄cularē. Generale est quādo interdicitur hoīs regni. vel p̄uinciē ciuitatis vel ville vel castri etiā vñ t̄m ar. d. c.

in le p̄tibus
in loci m. illi
Sicut dicit
hoc nō sed
p̄t audire
re facta. Si
fuit interdicti
p̄t illa a tar
in ter. & glo
le interdicti
citur iurisdictione
vel interdicti
certa vt cōt
interdictus ip
vacant semp
vacant. vel n̄
vñ interdicti
iter siue fing
alioq̄ actū q
ad celebrand
irregularit
tur pena r̄i
infra dicitur
C An autē
vñ dī ab alijs
est de certis
miseris e r̄p
est dicitur in cōt
i. c. dicitur. n. s.
C Pone q̄ homi
interdicti. ad qd si
ad aliud veniendū
est. s. Alitē. q; h
circa et reuocato.
tendit a iure sub
q̄ dicitur sicut dñi
fuit esse sub dñi e
interdicti. nec cogit ab
illū quod dicit. Jo.
et q; h̄uicidū n̄
plus sicut interdicti
vñes exiunt. extra
p̄p̄tibus nō inter
populo interdicti
C. d. q; si inditur
vñes collegas vel cō
inditur p̄ hoc loc
vñ Jo. an. d. c. si
interdicti loci aliud

cum in partibus. Aliud est. n. interdicere locū tm̄. Aliud locū homines loci. Si. n. loc⁹ est tm̄ interdictus homines lociq; nō dederūt cāz interdicto alibi p̄st̄ audire diuina z ecclesiastica recte re sacra. Si hō locus z homines loci s̄nt̄ interdicti nō p̄nt̄ alibi nisi in casib⁹ pressis a iure vt colligit in. d. c. si infra in tex. z glo. Particulare vero vel spāle interdictū homines quod pp̄rie dicitur suspensio est quādo suspenditur vel interdicitur certa p̄sona vel etiā in certa. vt cū d̄r. Qui fecit sic vel sic: sic interdictus ipso facto. Et isti quocūq; vadunt semp sunt interdicti: nisi absoluantur. vel nisi interdictum sit ad t̄ps. vñ interdicti siue generaliter siue spāliter siue singulariter nō p̄nt̄ exercere aliquē actū qui p̄t̄neat ad ordines aut ad celebratiōem diuinorum alias eēt̄ irregulares vel suspensī s̄m q̄ infligitur pena violentibus interdictum. vt infra dicitur.

5 **C** An autez huiusmodi interdicti sint vitandi ab alijs. de hoc d̄scendum est si cut de excoicatis suspēsis v3 an sint nominatim z expresse interdicti. vel ne. si cut dicitur in cōcilio basilienfi de quo s̄. excoicatio. vi. §. xliij.

6 **C** Pone q̄ homines alicui⁹ loci sint interdicti. nūqd̄ si q̄s ex eis se trāst̄erat ad aliud domiciliū remanebit interdictus. R. Asten. q̄ sic donec scia saltem circa eū relaxetur. Si t̄m iudex non intendebat ligare subditos illi⁹ d̄ni. nisi q̄d̄tu essent sub d̄nio ei⁹ tūc q̄c̄ito de sinūt esse sub d̄nio ei⁹ desinūt esse etiā interdicti. nec egēt̄ alta relaxatiōe spāli. sc̄dm̄ quosdāz. Jo. tm̄ cal. t3 indistincte. q̄ si domiciliū trāst̄ulerūt nō amplius sint interdicti. Itē abītes ignorātes excusantur. extra cle. exco. aplice Itēz populus nō interdictus si fiat de populo interdicto efficitur interdict⁹ s̄z Cal. itēz si indicitur populus. vel vniuersitas collegiuz vel cōe alicuius loci nō intelligitur p̄ hoc locus ille interdictus s̄m Jo. an. in. d. c. si snia. qz aliud est interdictus loci aliud vniuersitatis

vel collegi. poterit ergo celebrari alta voce in loco vt prius interdictis t̄m exclusis. z poterūt admitti oēs q̄ nō s̄nt̄ de populo illo. S3 s̄z lo. cal. s̄z hoc dictū io. an. p̄cedat de iure scripto in p̄stare vt occasione p̄culi audientur. n. voces publice celebrātū ab interdictis z p̄ hoc vilipenderetur cētura ecclesie vñ p̄sulēdū eēt̄ c̄ctis. vt talis interdicto durāte abstineret a publica celebratiōe Itēz si existens de populo interdicto vel vniuersitate. bāntatur simpliciter z n̄ ad t̄ps cessat interdictū. qz nō cēsetur amplius de vniuersitate vel populo illo s̄z p̄finat⁹ vel relegat⁹ b̄n̄ p̄manetis terdicti⁹ qz adhuc censetur de corpore vniuersitatis s̄z cal. itē si talis de populo vel vniuersitate interdictis igrediat mōasteriū post p̄fessionē idubitatē poterit ordinari. qz desinit esse de populo totaliter. Sed an p̄fessionē p̄siliū ē q̄ nō ordietur tali interdicto durāte. si t̄m fuerit ordinat⁹. putat lo. cal. illaz ordē natiōez tenere. itē de absentib⁹ t̄pe late inie interdicti. z de p̄siliū nō p̄sententib⁹. s̄z d̄dicentib⁹ alioz culpe pp̄ quā latū est interdictū. An ligētur. io. an. refert quosdā religiosos tenere tales nō ligari etiā quo ad ecclesiam qz abītes z ignorās ex maleficio non obliēgatur. sed dicit ipse q̄ isti nō pōderāt q̄ pena interdicti p̄t̄ puniūtur q̄ nō peccauerūt d̄ sp̄o. nō ē vñ t3 abītes z d̄dī cētes ligari q̄ p̄bat deā becre. si snia.

7 **C** Et p̄ idē dicit p̄r. qd̄ de mulieribus que viris d̄dicūt in quātū p̄nt̄ z nihilo min⁹ dicendū q̄ s̄nt̄ interdicte. s̄z ferat Jo. de deo dixisse p̄trariū.

8 **C** Quid autē de iuuenib⁹. Ad hoc fertur Jo. de deo r̄ndisse q̄ si sint doli capaces idēz dicendū de eis qd̄ de alijs qz etas illa ē plena malicys z mēdacijs extra de delict. pue. c. pueris. Si hō nō s̄nt̄ doli capaces audire p̄nt̄ diuina in locis alijs nō interdictis. in terra hō interdictand⁹ qz nō ē eis a iure p̄cessum Itēz si talis abītes ē de alia ciuitate vel populo. s̄z gratiose recept⁹ fuerit in ciuitate vel popularē ppli interdicti. vt faciūt

veneti. & forte ibi nunquam habitant credo
 quod cum tali populo interdicto talis intelligat
 interdictum. Item habitantes in civitate si civis
 nec de populo illius non includuntur interdictio
 illius universitatis vel populi. ut i. d. c. si sen-
 tentia. Si tamen est locus esset interdictum. in eo
 non possent audire divina. sed extra locum
 illi sic sunt. Lal. Item si interdictum locum sub
 appellatione regni provincie civitatis ca-
 stris vel ville suburbia et pertinentia edifi-
 cia loci illius interdicta intelliguntur. de
 sen. ex. si civitas. li. vi. etiam si dicta subur-
 bia et pertinentia edificia in nullo essent
 subiecta dicto loco interdicto vel univer-
 sitati. Si tamen preterens interdictum habeat
 iurisdictionem spiritualem in dictis suburbijs
 Si autem non habet iurisdictionem. sed de iure
 scripto non videatur interdicta dicta sub-
 urbia. tamen ponderata ratione dicte decre-
 ti civitas possit dici quod est tunc intelligatur
 interdicta: non ab homine sed a iure. ex
 tra de sen. exco. nuper.

¶ Quid autem intelligatur nomine suburbij
 aut pertinentis edificij. R. Jo. de deo di-
 cit quod suburbia intelliguntur illa que sunt
 ultima porta civitatis: et faciunt cum ci-
 vitate publicas funciones: et vocantur
 ad vicilia et hmoi. Be. autem in d. c. si ci-
 vitas. dicit quod dicuntur burgi extra et pro-
 pe civitatem: in quibus domus sunt contigue.
 Vel dicit quod suburbia dicuntur domus pro-
 que est iter rectum eundi ad civitatem vel locum.
 Continentia autem edificia sunt domus circa
 civitatem non ita suburbia et non directe
 introducetes ad civitatem. Bl. tamen i. d. c.
 si civitas. dicit quod arbitrio iudicis est re-
 linquendus que dicantur pertinentia edificia:
 nec tex. loquitur de contiguis. Et sic habet
 gl. iuncto tex. possumus dicere omnia illa dici
 pertinentia edificia: que sunt prope civitatem
 quod in illis celebrando vili venderetur ce-
 sura ecclesiastica. puta quod quasi ita pro modo
 ibi conventu possent sicut si non esset in-
 terdictum. Secus ubi non contineret pro hoc
 ecclesiastica censura itez civis habitantes
 continuo extra civitatem et suburbia et con-
 tinetia edificia interdictio populo vel civita-
 tis intelliguntur et ipsi interdicti etiam cum
 habitent. ex quo ponuntur civis vel de uni-

versitate interdicta habet Lal. Item nobiles
 marchiones: comites. et barones. et hmoi
 habitantes in tali civitate si sint de populo
 interdicto. vel de deca universitate. Quod
 per hoc. quod subest onera et habet hono-
 res sicut alij ligantur infra interdictum Et
 idem si per privilegium essent excepti ab ono-
 ribus. Secus autem si essent sui iure. vel ex con-
 suetudine. vel ex privilegio impati. Ita quod
 dicte universitatis tamquam de eius corpore
 in nullo participant sunt Lal.

¶ Quid autem si civitate interdicta. alij
 satisfacere voluerint. an in eis interdictum intel-
 ligatur relaxatum. R. Tan. dicit quod sic. Sed
 No. dicit quod non: quod sic rigor ecclesie dissol-
 veretur. Hoc idem tenet Ber. Jo. et In-
 no. extra de pe. et re. quod i. te. pro eo quod ibi
 de hoc proceditur: spiritualiter sumentibus si-
 gnatum crucis et peregrinis: ergo hoc intel-
 ligatur prohiberi alijs:

¶ Quid de cruce signati habent quod
 habent ex privilegio: quod tunc interdictum in terra
 interdicta. possunt admitti ad divina: nunquam
 si non habent potestatem et consilium: habent illi
 privilegium beneficium. R. ad hoc fertur
 Jo. de deo dixisse quod tales quod habent potestatem
 et non habent. presentire videntur. Et ideo nec
 ad divina. nec ad sepulturam ecclesiasticam
 debent admitti. Si tamen de taciturnitate po-
 stea doleant et habent: revertuntur eorum privi-
 legium pro decre. extra de sen. ex. duobus.
 a sano eius intellectu.

¶ Quid autem si procedatur alicui singulis
 re ipsa: ut comitti. episcopo et hmoi. quod tunc
 interdictum possint celebrare vel audire di-
 vina. an eius familiares domestici ad
 audiendum cum eo et celebrandum sibi divinum
 officium licite admittantur. R. quod sic dummodo
 non sint ob istam causam in fraudem assumpti
 ut per in. c. si. de h. si. li. Secus autem de fa-
 miliaribus alicuius conventus seu collegij il-
 li. extra de privi. c. li. vi. Illi. n. non debent
 admitti: nisi sint privilegiati. Ratio diversifi-
 catis est quod in primo casu privilegium illud pos-
 set esse inutile. quod esse non debet. extra de pri-
 vil. in his. In secundo autem casu conventus
 potest esse: sine familiaribus celebrare di-
 vina. Et ideo privilegium est restringendum.

¶ Sed quod si in conventu sint tamen tres et duo

infirmi. nūq̄ tertio celebrare possit cō
familiari. & ho. i. c. q̄ nō nullis. de pri
uile. dicit q̄ sic ne p̄uilegiū int̄le eēt ad
instar ei⁹ q̄ de p̄sona d̄f singulari. in
d. c. 13. Intelligē tñ q̄ hoc nō p̄ceditur
illis familiarib⁹ q̄ dederūt aliq̄ mō cāz
iterdicto: vt in. d. c. 13. §. vltimū.

14 Quid si iterdicat familia alicui⁹ nū
q̄d clici d̄ ei⁹ familia erūt iterdci. & ro
do. q̄ sic nisi sp̄āl̄r excipiāt. Idē Alstē.

15 Quid si iterdicat doctores oēs ali
cui⁹ ciuitat̄. an intelligat̄ iterdci clici q̄
sūt doctores. & q̄ nō. h̄z no. p. gl. i. d. c.
si snia z bñ p. no. s̄. Licus. i. in p̄n.

Interdictū. ij. scilz quo ad ei⁹ effectuz
Sciēdū q̄ in loco supposito ecclia
stico interdicto h̄z antiqua iura: nulla
p̄mittēbātur eccliaistica officia celebra
ri v̄l audiri. extra de pe. z re. q̄ in te. z
de sp̄o. nō est nisi semel i ebdomada ce
lebrari cā p̄stēdi corpus xp̄i. de sen. ex.
p̄mittim⁹. S̄z p̄ noua iura extitit mo
deratū. de sen. ex. alma. li. vi. p̄ istū mo
dū. q̄ singulis dieb⁹ i tali loco possint
in ecclijs z moasterijs misse z alia of
ficia celebrari sicut prius. S̄z cū h̄is q̄t
tuor p̄ditōib⁹. s̄. voce submissa. tanuis
clausis. nō pulsatis cāpanis excōicat̄
z iterdictis exclusis. vñ p̄ q̄olibz hoj
q̄tuor de ple: si nō seruetur ēt alijs tri
bus s̄uatis violatur iterdictū z est irre
gularis ibi sic celebrāz. vel aliqd agēs
alicui⁹ ordiis. vt in offō suo puta si pul
satis cāpanis celebrat vel ēt si alta vo
ce tñ z h̄mōi h̄z Host. Jo. an. z Lal.
Itē si clicus in loco iterdicto facit tñ
vnū p̄dictoz alijs celebrātib⁹. puta so
nat cāpanas. vel ap̄t sannas ecclie z
h̄mōi credo ipsum irregulare. q̄ p̄ti
cipat i crie crioso. sen. ex. nup. Sec⁹ si
facit alit̄z p̄dictoz vt celebrētur diuina
q̄ tñ nō celebrātur de facto: cū irregula
ritas regrat actū p̄fectū. Nota tñ h̄z gl.
in. d. c. alma. q̄ si h̄mōi ecclie vel mōa
steria essent sp̄āl̄ter iterdicta tñ nullo
mō possent ibi celebrari diuina. ēt cum
dicta moderatōe. S̄l̄r idēz dicenduz
in q̄tuor solēnitatib⁹. de q̄bus. j. q̄ si
esset aliq̄ ecclia sp̄āl̄ter iterdicta. nullo

mō possent ibi celebrari diuina nec al
ta. nec submissa voce. Et in h̄is duob⁹
casibus pauci aduertunt.

Ceterū s̄t p̄dicta phibeātur ita i ecclijs
exēptis aut nō exēptis. Sic q̄ sic. z ita
suabit sicut factū alie ecclie. celebrādo
h̄z modificatōez. c. alma. nisi h̄mōi ec
clesie essent interdicte sp̄āl̄ter. vt dictū
est Itē nota q̄ dca moderatio interdi
cti z effect⁹ iterdicti nō h̄z locū interdi
cto ppli seu vniuersitatis nō exp̄sso lo
co in snia interdicti q̄nāuis. n. z illō d̄i
catur interdictū ḡniale tñ decre. alma.
cū sua moderatōe loq̄tur de interdicto
ḡniali loci: vt cluitat̄: castri: ville: regni
z h̄mōi. Nota tñ q̄ iterdicto. loco ḡnial
liter. vel sp̄āl̄ter. aut singulariter nō sūt
iterdicti hoies vel clici talis loci. vñ ex
tra illa loca p̄nt audire diuina z sepeliri
si tbi elegerint sepulturā. q̄ si sūt inter
dicti nisi fuerit in culpa. Itēz laici q̄ si
sunt interdicti nō p̄nt admitti ad diui
na q̄ celebrāt cū dca moderatōe i loco
iterdicto. nisi sint sup h̄ sp̄āl̄t̄ p̄uilegia
ti. De clicis ho extraneis seu alibi bñ
ficiatis an possint admitti in ecclia sita
in loco iterdicti ad celebrādū seu p̄ce
lebrādū. Arch̄. t̄z q̄ si Jo. an. dicit q̄
hoc est duz. Et sic v̄l tenere prius q̄d
p̄rium Jo. cal. p̄bat p̄ multas rōnes.
Et idem dicenduz de religiosis. Item
tam canonici. q̄ clerici ecclesiarum
in q̄bus distributiones quotidiane tri
buūtur illis q̄ intersunt hois si nō ve
nūt amittūt eas sicut amittēt si non
esset interdictū. d. c. alma. Item misse
nō p̄uentuales seu peculiāres celebrari
p̄nt tpe iterdicti in ecclijs cōuentuali
bus s̄uata moderatōe p̄dicta. q̄ l̄z Jo.
mo. i. d. c. alma. teneat q̄ mōach⁹ cele
brās misas peculiāre in ecclia sua iter
dicta a iure vel ab hoie si irregula
ritas tñ. B̄r. ēt t̄z p̄mū. ite p. c. alma
extat moderatio circa iterdictū: v̄z i fe
stiuatib⁹ natiuitatis resurrectōes p̄
te. z assūptōis beate Marie. Itēz p̄di
ctis q̄tuor festiuatib⁹ addita ē solem
nitas corp̄is xp̄i p̄ extranagariē Marti
ni. v. in qua interrūptur iterdictum seu

ecclesia interdicitur spalius non scurreret in
 regularitate: quibus si honeste alibi pos
 set fieri melius est. Item excipit confirma
 tio. d. sen. ex. rñsio. Item excipit pnia non
 solum mortuū. s; et sanonū. om̄mō nō
 fuerit excoicati. q nō pnt admitti nisi i
 morte z exceptis illis pp quorū culpā
 v; doli lata ē snia interditi. v; pbuerit
 auxiliū. pñtū. v; fauorem. nisi primo
 satisfecerit. v; satisfaciēdo dederit sdo
 neā cautione. aut si hoc nō pnt. nisi su
 rauerit q cū potuerit satisfaciēt. z ad
 satisfationē faciēdā p illos q tenent da
 bāt pñtū auxiliū. z p posse laborabūt
 nec pp aliqō pdictorū fieri d; relaxa
 no interditi. d. c. alma. Item z catheci
 mus q pcedit baptisimū pōt fieri: qz p
 missio baptisimū telē pmissa zc. Item
 pmissio pfectio crismatis in die cene: q
 vtedū ē in baptisimo z pfirmatione. ex
 tra eo. rñsio. Item pmissio eucharistia
 dari decedentib; d; p. z re q i te. Sa
 nis et dñatis ad mortē dari pōt tpe
 interditi: qz cēsēt tūc i articulo mortis
 S; laicis z clericis nō interditi: s; loco
 interdito suppositis: an possit dari eu
 charistia pterq; i mortis articulo: dubi
 um ē. Exceptis n; pbyter; missā cele
 brātib;: cū forma suata. d. c. alma. E
 lebrātes. n. tenent scire corp; xpi. Be
 alij ergo. Cald. dicit trepido ferre sen
 tētiā: cū videri generalr religiosis fra
 trib; z sorozib; v; montalib; qra curā
 gerūt: tpe interditi idifferēter pceder eu
 charistie sacra. S; quo ius faciāt: ipsi
 discernāt cū s;rituz videat de iure scrip
 to. In edictis. n. pmissorij; ceterorū ca
 suū: q nō inuenit expresse pmissū: subia
 cet regule phibitue. v; in cle. exul. de
 sb. sig. Cū ergo sit pmissū tpe interditi
 spalius corp; xpi iquātū d; vaticū. i.
 iquātū dat decedentib; ergo zc. Be.
 aut in. d. c. alma. dicit q clericis eccleie in
 terdicti pōt pcedi corpus xpi: qz nō est
 eis phibitū picipatio sacroz: nec di
 uinorū officiorū q; pnt secrete celebra
 re: z sic sumere corpus christi.

4 Utrū autē debeat dari corp; xpi se
 cularibus: q; pceditur audire diuina

150
 p. d. c. alma. Archl. in. d. c. alma dicit
 q non licet aliqui dicant contrarium.
 Utrū pguātib; appropinquātib; p
 tui possit dari vaticū. Pan. i. c. qd i te
 de pe. z re. refert Jo. an. sepe i facto du
 bitatū. S; sibi pl; q nō dicatur dece
 der: z sic q eis dari nō debeat. S; pā.
 dicit q d; pñderari qstas mulieris z
 eius psuetudo. v; sic vbi verifit dubi
 taret de morte: sit loc; idngētie. d. c. q
 i te. afo sec;. Cal. m; t; opt. lo. an. idē p
 ois putat de iurantib; mare. v; belluz
 campestre: v; obsessis: z facit q no. de
 flo. ordi. pastorale. i gl. itez cū portat.
 eucharistia ad ēstrimū d; portari cum
 pulsatōe cāpanellei z lumie pcedete: z
 alijs psuetis q; cui; aliqd pmittit: vbi
 aliud nō apparet itelligit fore pmissuz
 fm q ius disponit illud fieri z v; ob
 uat poterit at dari tale vaticū i iurmo i
 pñna stātū z vclentiū: v; pmissio itel
 liga fm pdictionē stat; pstone i firme
 Extrema ho vnto icurāter ē phibi
 ta tpe interditi: s; an clericis v; religiosis
 tpe interditi sit exhibēda. R. Pan. i.
 d. c. qd in te. dicit h; doc. cōiter q nō: s;
 i facto qdā nō aduertāt. nā ibi ex duo
 bus denegat: pcedit vñ dñi taxat: eis
 v; sepultura ergo v; aliud dnegatū. itē
 cal. q et hoc itelligit iclicis nō interdic
 tis. s; de loco interdito et posito q; sua
 uerit interditi. S; nūqd offm reco
 mēdatōis aie sit pmissū. R. cal. dicit q
 sic: q; v; ancrū sacro pnie. m; rñmonū
 ho i dicto tpe pmittit: q; h; pōt qcū
 qz tpe p legitimuz pñtū vtri z mulie
 ris et si phentes eēt interditi s; inno.
 S; solēnis bñdictio nuptiarū fieri nō
 pōt h; nost. et si alter tm vir vel mulier
 esset interdictus: z i loco interdito fieret
 idem cal. pa. i. c. n est de spō. de hic du
 bitat. z ideo i hoc tenenda ē ps iurto;
 De sefo aut ordnis sciēdū q null
 ordo pferri pōt in loco interdito clericis
 vel laicis. z rō est: qz phibentur eccle
 stica sacramta ministrari ibi exceptis q
 busdā casib; de qbus iste nō est v; i. d.
 c. nō est. Si at populus ē interdict; cū
 ppter hoc non sit clericus interdictus p

13 **C** An autem laici tpe interditi possint sepeliri in cimiterio p epim nō bñdicto lz sit deputatū ad sepulturā. Jo. an. dicit qd o3 qd sit locus ad vsuz cimiterij p epim benedictus idē Jo. cal. qd dicit qd hoc op3 fateri. qm ad penaz excoicationis. que ponit in cle. eos de sepul. de hoc vide. s. Excoicatione. xxxvii. §. ij. itē sepeliēdo extra ecclesia3 z cimiteriuz interdicitā personā vel nō interdicitā. sed in loco interdito. cū offō. diuino clerici illud offm celebrātes sunt irregulares. S3 sine offō diuino bñ pñt interditi extra ecclesia3 z cimiteriū sepeliri nec. n. dñt corpora remanere inhūmata. lz Cal. Et si laici de scō sepeliunt in cimiterio. cleri peccāt. dādo eis crucē z aquā benedictam. z incensum.

Interdicitū. iij. De pena nō seruatis in interditi. Prio si clericus ē. est ista fm ho. qz sciēter celebrās in loco interdito. vñcunq3 sit effecti irregularis z suspensus. est. extra de cle. ex. mi. postulastis. z de sen. ex. is qd. li. vi. itē talis nō pōt eligi. nec eligere. d. c. is q. Itē nec pōt postulari. extra de postu. pla. c. i. itē qui nō seruat interditiū. remouendus est ab offō. d. c. postulastis. Si at talis sit religiosus. z ad nullū ordinē ordiatus. Et si irregularitatē non incurrat. qz nō est expressus in iure. Nā decre. is qui agit de irregularitate. que pcedit ob celebrationē diuinorū. z excoicationē ordinū. poterit tñ aliter puniri. Et idē vñ dicendū ē mortali nō seruāte interditiū qlibet tñ horū. s. religiosus ē religiosus si nō hñt ordinē. si violāt interditiū. sūt intelligibiles actiue z passive. Nā z si nō hñt ordinē clericales. rōne tñ status ipsorū hñt offm celebrādū diuina fm cōditionē ipsorū. vñ violādo interditiū. illaz penā incurrerēt. cuius sunt capaces. purus vero laicus violās interditiū qmuis irregularitatē nō incurrat vel suspensionē fm Inno. graulter tamē peccat. z puniendus est pena arbitraria per ecclesiasticū iudicē. itē omnis qui sciēter celebrat i loco interditi. siue psona iter

dictis a iur vñ iudice. vñ recipiens publice interdictos ad diuina vel sacramēta vel sepulturā. et si nō sit irregularis est interdictus ab ingressu eccle. extra de puil. c. epoz li. vi. z si i ea se igerit i offō suo sit irregularis de sen. ex. is cui li. vi. no. tñ qd cōceditur ep̄s z alijs superiorib3. vt vbi libet possint cū altari portatili celebrare. z celebrari facere. z audire diuina qmuis sit interdita terra ciuitas. vel castrū. seruato tñ qd dictū ē. s. ianuis. s. clausis zc. vt in. c. fi. de puil. li. vi. z simile puilegiuz hñt fratres minores z predicatores. vt extra de puil. c. in his. z notat glo. in. d. c. fi. si tñ esset interdita ecclesia. vel alius locus singularis. tñc sec3 qz nec ep̄s nec fr̄es p̄dicti possēt ibi celebrare s3 Jo. an. **Q**uid autē sigs celebrat in loco non interdito. nec ipse est interdicitus. sed tñ personis interditiis. s. nō est irregularis. ē tñ et interdicitus ingressus ecclesie. zc. d. c. epoz. idem fm sede. qm admittant laici aliūde vententes ad diuina in ecclesia non interdita. existente in loco interdito generaliter vel specialiter. itē nō. qd clericus lz non sit interdicitus. tñ si exercet aliquod deputatū certo ordini in loco interdito. nisi fm quod permittitur a iure est irregularis. Hoc tamen intelligit sede. verū quando publice z palam more solito celebratur. sicut dicitur de excoicatione. vel interdito sicut prius celebrāte. Similiter existentes interditi si exercēt aliquod deputatum certo ordini. vbiq3 sunt irregulares. c. is qd zc. is cui. de senten. exco. li. vi. **Q**uid autē si talis clericus exercet ea que nō sunt deputata certo ordini s3 fm panoz. in. c. ij. de cle. ex. z in. c. fi. de excel. prela. vbi concludendo dicta doc. dicit qd illi qui incidunt in irregularitatē nō seruando interditiū qd exercēt aliquod deputatū alicui ordini ecclesiastico. z hoc faciunt tanquam clerici. siue sint presbyteri siue in minoribus. vnde si diaconus diceret euangelium. vel subdiaconus epistolaz vel

minores campanas includit. cñ de scō
lon^o audiat extra muros: & interdū sa
tis pcul vñ tales sibi caueant & suffi
at eis q̄ aliq̄ signo: puta tabula pos
sint puenire ad diuina eoz. s; pulsaf cā
panas tpe interditi p horis notifican
dis puta tertia sexta. nona. & hmoi nō
credo illicitū laicis. s; clicis nō credo
hoc licere. s; n. de facto celebrent diui
na tñ ex quo dicto tēpore solēt diuina
celebrare psumeret verisimiliter q̄ p cele
bratōe diuinorū sonaret. fateor tñ pp
h tñ ipsos nō icurrere irregularitatē
p; cal. pulsare at campanā p aue Maria
in sero vel in mane tpe interditi non
inducit irregularitatē. itē pulsare cam
panas p ostēsiōe litterarū aliquarū
vel in aduētū alicuius plati & hmoi
tpe interditi. nec laicis. nec clicis phi
bet s; cal. cōsuluit et q̄ itinerates p lo
ca interdita. si sūt duo vñ plures q̄ n̄
dicāt horas canonicas in via q; ex q̄ ab
alijs audiri possūt dicit ipse q̄ nō au
det dicere q̄ hoc facē possint sine vio
latione interditi. Secus si eēt vn^o so
lus. q; ita s̄missē dicere posset q̄ n̄ au
diret. s; Asten. li. vii. tit. xvi. de mente
Ber. & Ho. in. c. qd̄ nō nullo. de pñ.
dicit q̄ nō s; interditi & multo ma
gis nec excōcatis audire extra ecclesiaz
diuina officia q̄ dicit in ecclesia. q̄ ho dī
cūt in domo vel in via. non phibēt au
dire s; quosdā. vt dicit Rod. Similit̄
nō s; clicis ita alte dicere q̄ audiat̄ur
de foris. intellige studiose. pñ. n. ita al
te dicere q̄ audiat̄ in choro: et si sic di
cēdo audirent ab extra. ar. dicit. c. al
ma. in. s. adiectiuis. vbi pmittit q̄ in
mōasterijs missē celebrēt & alta diui
na officia. & sic per hoc dat̄ intelligi q̄
dñt ita alte dicere q̄ religiosi existētes
in choro possunt audire. & s; asten. dñt
celebrare diuis officia voce dimissa. i.
q̄ videāt pot^o legare q̄ cātare Et s; m
rod. n̄ ē laicis apertēda fenestra: vñ ho
stiu vt videāt eleuationē corpis xp̄i.
nec pat̄ eē portāda. nec admittēda ad
offerēdā p^o euāgelii. nō. et s; m eūdem
Rod. q̄ interditi possūt in ecclesia ofone

252
orare et si ecclesia sit interdicta. nisi sit si
bi interdictus ingressus ecclesie. Aliq̄ m̄
circa dicētes offm̄ p viā. vñ extra ecclesiam
tpe interditi dicit q̄ si h̄ factū stu
dioso. vt seculares aud iāt sic vsolāt in
terdictū. ar. c. si. de pñ. l. vi. vbi h̄ q̄
ēt celebratio diuinorū extra ecclesiam p
hibet tali tpe. Secus at si sic dicēdo. a
cāu secularis trāsēntes audiat̄. q; h̄ mo
dici ē. Excōcatis tñ & interditi non
s; audire diuina officia. q̄ et dñr extra
ecclesiam. itē s; clicis & laicis i loco interditi
legere euāgelii vñ psalmos & hmoi.
¶ Quid at hic p̄tneat noie diuini of
ficij. dicit pōt q̄ solūmō ordinarij in
breuiario vel missali. itē nō. q̄ auditio
diuinorū nō p̄tinet ad certū ordinē. &
iō talia exercētes tpe interditi. n̄ erunt
irregulares. nisi auctorizādo audirent
diuina. vt nō. pa. in. c. si. de ex. pla.
¶ Utz at h̄ntes pñlegia vt in suis se
stituitib^o celebrare possint & aliquos
admittere. vt dñ i. c. pñlegia d̄ pñ.
possint celebrare. nō fuata moderatō
ne. d. c. alma. & s; m Jo. an. & Archi. q̄
n̄ q; eozum pñlegia. p. d. c. alma. re
nocantur quo ad hoc. Sec^o si pñlegia
obtinasset post.
¶ An at laici teneātur d̄ ecclesia exte. 10
si sacerdos recipit interditi ad diuinā
s; s; Donal. q̄ nō. nec peccāt audien
do. s; solus sacerdos.
¶ Quid at si ille. cui ē interdictus in
gressus ecclesie. ingerat se diuis extra
ecclesiaz. puta sub diuo vel sub tento
rio. & s; m gl. in. c. is q̄ vel ē. ex. li. vi. q̄
nō ē irregularis q; dicitū limitatū s; m
suam limitationem d; intelligi.
¶ Quid at si celebrat i oratorio. q; 12
cōstrui nō pōt sine diocesani licentia.
Dicit q̄ si stricte ē oratoriū. ita q̄ si ec
clesia. nō est irregularis. s; si celebrat
in ecclesia si p̄secrata q̄ p̄pe dñ basilica.
est irregularis. satis est enim q̄ au
toritate p̄tificis sit dedicata. itē p̄e
sbytero celebratē missā i ecclesia. si sub
diaconus cui ē interditi ingressus ecclesie
dicit eplaz extra ecclesiam i illa missa. i dia
con^o sit interditi euāgeliaz. tale

S. subdiaconus et diaconus sunt irregularis: quia unum est officium: quod tamen in ecclesia principaliter celebratur. cui cooperatur in actu sibi prohibito. l. vi. sigs vidua. Presbyter vero: si celebrans in ecclesia admisit scienter dictum subdiaconum: vel diaconum ad lectionem epistolae: vel euangelij et extra ecclesiam: est irregularis: quia participat crimini criminoso. Immo vnde tale participium factum in ecclesia: pro prima dicta. sed e converso si subdiaconus. cui est interdicitus ingressus ecclesie. dicit epistolam in ecclesia in missa: quia sacerdos celebrat extra ecclesiam irregularis est: quia in ecclesia vere et de facto id fecit: et sic in loco prohibito. d. c. is q. et idem descendit de diacono in tali casu dicente euangelium: presbyter autem tales celebrates extra ecclesiam non audeo dicere irregulares. q. l. v. de a participare in culpa cum ministris. tamen non est dignum et principale. vel dignus trahatur ad accessorium. vel minus dignus. Item non prohibentur laici tempore interdicti dicere lecturas. vel laudes suas. ut faciunt cum fraterie.

Interdictum. l. ij. de forma seu modo ponendi interdictum et quomodo flaret. ubi sciendum hinc cal. q. cum ab homine profertur et propter contumaciam. semper est necessaria monitio et forma que traditur. de sen. ex. c. l. vi. et sic intelligitur de ap. r. p. h. s. i. b. s. Si si propter delictum fieri non est necessaria monitio. v. q. l. ij. in loco. cum homo a iure profertur propter excessum siue delictum siue monitione fit siue sit speciale interdictum. siue generale siue singulare. In hac autem forma verborum profertur nos propter tale crimen ecclesiam vel terram tale supponimus interdictum extra de. h. si cum in partibus. et additur et contra ecclesiasticum. ad dicitur interdictum contra legatum.

Potest et solia interdicti ad voluntates iudicis determinari. puta ut interdicitur missa cum cantu. vel horas vel sepulturae vel huiusmodi potest et iudex ab interdictum excipere sub iure quod vult et quod vult. puta quod dominus terre est ibi prius et homini. de sp. d. n. e. ad h. ut obliget sententia interdicti sufficit eam publice promulgari.

nec postea necesse est eam sigulorum auribus culcari. Sufficit et cum quis scit vicinos suos: maxime metropolitanam ecclesiam fuisse iniuriam et suare. extra de post. p. c. l. An autem interdictum possit ad cautelam relaxari. R. q. generale interdictum non potest ut i. c. p. n. t. de se. ex. l. vi. Si si interdictum sit speciale contra personam. sic potest relaxari ad cautelam ar. agrario illi. c. p. n. t. ut no. gl. ibi quod specialiter interdictio omnia sacra negat nisi absolventur et sic idem est quod in excoicatione quod potest absolutum sub conditione. h. tamen verum si penitet: aliter non quod sic relaxatio daret eam peccandi. nisi forte in casu sic cum absolutur inustus ab excoicatione.

Ut episcopus vel alius possit suum interdictum suspendere de dicitur per predicta et sic. quod tenet lau. T. cre. et vin. et no. i. c. ad h. el. ij. de ap. et c. directe. c. propterea.

Ut appellacione sequente suspendatur interdictum. R. q. si nisi effectus sit suspensus ad tempus: quod sic potest appellari a sententia suspensa. et sic a dicitur alii. d. c. propterea. et h. v. de interdictio vel suspensio. n. at de sententia excoicationis cuius effectus non potest relaxari. nisi in toto absolvatur. ut i. c. cum videres. de se. ex. hoc idem est h. o. i. d. c. ad h. hoc est intelligitur de interdictio a divinis et sacris et alijs spiritualibus. Secus in interdictio a temporalibus ut puta quod quis in grediat possessorem. P. v. Jo. an. i. c. t. cut de se. ex. l. vi. fr. rigit solum in me spiritualibus per quod litigatur aia. vide cum ibi in gl. vbi singulis declarat hanc materiam.

Ut privilegium processum a legato de latere quod interdictum tempore valeat celebrari. in terdictum et excoicationem exclusis. valeat contra ad suas sententias et suorum successorum ordinariorum. R. q. sic nisi specialiter a successore reuocetur.

Ut papa date iniuriam celebrandi in ecclesia specialiter interdicta relaxetur eo ipso interdictum. R. fm. No. q. n.

Sed nunquam episcopus possit dare privilegium celebrandi in ecclesia ab eo interdicta. R. Ber. extra de ap. ad hec quoniam. q. non quod hoc pertinet tamen ad papam. Inn. h. o. dicit quod l. loc. sit interdictum potest tamen celebrari. et de iniuria iur. extra de pri. ut privilegia. et de

Inia hois. vt i. c. dfect^o de ap. qz nihil
 aliud e iterdicere qz iterdicere celebran-
 tes in ea: a q Inia pt epa qz vult excipe-
 re. S; si psona sit iterdicta vel suspen-
 sa pt celebrare de altent^o Inia nec pt i-
 terdictu suspēdi i psona suspensa. nisi
 p delicto alteri^o sit suspēsa. Idē Pa. i
 d. c. vt pūlligia. Itē no. qz qn iterdcm
 est latū pp aliqz si ipi nō fuat illd. alij
 nō tūr fuare. vt i. c. petistis de pūll. no.
 tū hz No. ibidē. qz si ciuitas vel ecclia
 est iterdicta pp aliqz. i. pp eoz delictū
 tūc lz ipi vtolēt iterdictū. alij tū fuare
 tūr. Si at sit positū p eoz qrela z ad
 eoz vtilitatez. tūc si ipi si fuat. nec alij
 fuat tūr. z sic efficit nullū. d. c. petistis
 vbi Pa. qrit qn tales dicat vtolare in-
 terdcm: nūqd sufficiat vna psoa. R. hz
 doc. qz n hz regrit qz maiores violent
 seu maior ps eoz. ar. c. h v pū. z oz qz
 habeat pferatū aiaz. z hoc pt pcepti
 exactib^o eoz. z h no. qz singulare.

Quid at possit relaxare iterdcm. R.
 hz dir. aut p ditor canōis refuauit sibi
 relaxatōez iterdicti expse: z tūc ille so-
 lus pt relaxare. als epz possz ar. v sen.
 ex. nup. aut refuauit sibi absolutōez. ex
 cōicatōis late qz singlares psonas z ex
 eodē delicto seqtur iterdictū qz vnter-
 sitatē vl loca platū a iure. lz absolutōz
 iterdicti expse n refuēt. vt tū p pna re-
 laxatōez iterdicti sibi refuaffe lz Arc.
 nā qtiēs vctū ex vna radice nascit pse
 quē ē vt eadē lege tollat. C. de nup. si
 libera. Facit h^o similitudo rōis. z. n. excōi-
 catio. z iterdictū noie cēsure pūntur
 de. h. sig. qrit z qz de vno. df de alio
 itelligēdū ē. nō. tū qz null^o alt^o minor
 epō pt relaxare interdcm a iure qz sic
 pbat. cōstat. n. qz fort^o z mat^o ipedi-
 mētū seu viculū iterdicti ē platio seu
 iflicto. qz seis pollutio vl sanguis effu-
 fio. z ide est qz magis pūtur celebrāz
 in ecclia iterdicta ab hoie vel a iure qz
 celebrāz i ecclia seie aut sanguie pollu-
 ta. Nā i pmo icurritur irregularitas. si
 aut in scdo vt in. c. ts g de sen. ex. li. vi.
 Sed ipediētū seu viculū pfecte pol-
 lutioe nō pt recōciliari. saltē si ē psecra

ta p mīaorez epō g mīto mīn^o z alia.
 Dictū tū Archi. s. n. plz Jo. an. hac rō
 ne qz de duob^o suppositis vno solo re-
 fuato alter v^o placere gl. cl. i. de here-
 ti. gb^o tū adde qz si iterdictū eēt termi-
 natū ad certū tps a iure tūc an illd tps
 nō possz p ordiatū tolli. p no. i. gl. i. c.
 enpientes. i. h. cetep i. h. suspēsos de
 lec. li. vi. ex qz iterf limitatto ad. c. nup.
 de sen. ex. qz ē valde notādū. a sniatū
 iterdicti vl suspēsiōis ab hoie nō pōt i
 ferioz illo qz itulit absoluere. lz supioz vt
 df de excōicatōe qz ista que ad h part
 mō cōcurrūt. De hac materia vide in
 fra. Suspensio. h. y.

Quātr at deat fieri cessatio a diuis
 p canōicos: capta vl pūct^o dir. hz lo.
 an. dīc qz ad h qz fiat cessatō necē ē ista
 teruentre. Prio qz hi qz cessāt h hēant
 de pūctudie vel a iure de cessare possit
 Scdo qz vocēt abūtes ad tractādū de
 cessatōe. ac si de electōe ageret. Tertio
 qz v illa cessatōe. tractēt diligēt. Quar-
 to qz de cessatōe deliberēt. Quito qz sit
 māifesta offensa pp quā cessāt. Sexto
 qz cā sit rōabil Septio qz an cessatōez
 istro publico: vl pentib^o lris auctētico
 sigillo. munitis. cāz cessatōis expmānt.
 Octauo: qz illud instm vel lras tradāt
 ei qz quez cessāt. Nono qz regrāt illū qz
 emēdet cōpetētur ituriā vl offēnsaz pp
 quā cessare volāt. qz si nō fecerit: tūc
 locum hēat cessatio. Decio: qz p^o cessa-
 tōez: vtraqz pars iter dz aripe ad sedē
 aplicam. j. mēsez p se vel p pcuratores
 sufficienter istructos: z pūnuat^o dieb^o
 qz lto poterūt: sedt aplicē se repūtent
 vt discutiat qd sup hoc sit agendū hio
 nō fuatis: nō fuatur cessatio. z si ps qz
 posuit cessatōez eā nō fuauerit: ab alijs
 nō seruet. z si cā cessatōis fuerit iusta
 ponētes cessatōez: durāte tpe: nihil peti-
 piēt: z si pcpint restituere tūr z ptī sa-
 tisfacere de iurijis. z dānis. z hz Inn. z
 ho. cā cessatōis dz esse notoria qz si nō
 esset nulla consuetudo pdeset: qz esset
 ecclijs onerosa. Et ille qz que cessatur si
 dz cōuict ex pbabilib^o. lz aptis z noto-
 rjz. maxie i cultu dūuo tollēdo vt no.

Joanes mo. & Archidia. in c. si cano-
nici. ff. de offic. ordi. libro sexto. apud
etiam perdictis quod norat Panor.
in c. dilectis. de ap. quod differen-
tia est inter cessationem a diuinis: & sen-
tentiam interdicti. nam cessatio a diui-
nis est facti non. non est aliud quam suspende-
re organa ministrorum. ut ibi non cele-
brent diuina. sententia vero interdicti
est quid iuris. unde quando supponi-
tur locus interdicto ibi celebrans. qua-
documque etiam forensis incurrit irre-
gularitatem. ut in capitulo. is qui de
senten. excommunicata. libro sexto. Se-
cus autem in cessatione a diuinis ut vo-
lunt doct. in capitulo irrefragabili. de
offici. ordi.

IO Sed dubium remanet. si cessatio a
diuinis est generalis. puta respectu to-
tus ciuitatis nunquid ibi celebras si.
irregularis. Joa. an. in. d. c. si canonici:
concludit quod sic: quia talis cessatio gene-
ralis equiparatur interdicto per cle. i.
de senten. excomuni. Sed dominus
An. dicit forte quod ex toto non pro-
cedit ista equiparatio. & hec forte ve-
rius putat Panor. quod celebrans i
cessatione generali: non efficitur irre-
gularis per regulam ut nunquam quis irre-
gularitatem incurrat: nisi in casibus a
iure expressis. ut in. d. c. is qui Sed iu-
re non cauetur nisi in celebratione in lo-
co interdicto. nec ob. d. cle. i. quia facit
equiparationem tantum in illo casu
& pene non debent extendi. non. tamen
quod fratres minores & predicatorum ha-
bent priuilegium quod quasi in ciuitatibus
vel locis ubi habitant contingit interdi-
ctum poni: & prohiberi omnia ecclesiasti-
ca sacramenta excepto parvulorum baptisma-
te: & penitentium mortentium non obsta-
tibus quibuscumque priuilegijs religiosis
quibuscumque a apostolica sede concessis
nihilominus tempore talis interdicti pos-
sunt confiteri peccata sua. & absolui &
temporibus consuetis iuxta morem or-
dinis sui sacre communionis & unctio-
nis extreme recipere sacramenta. & di-

uina officia celebrare simul sanis clari-
tis: non pulsatis campanis & voce sona-
missa excommunicatis & interdictis: ac
omnibus personis que non sunt de or-
dine suo exclusis non obstantibus pro-
hibitionibus huiusmodi: seu aliquibus
litteris a sede apostolica impetratis vel
impetrandis. que de ordine suo & de hac
indulgentia specialem non fecerint me-
tionem. Honorius in privilegio. Quod
incepit Avertis vestre. excipiuntur ta-
men tres casus. Primus si causam de-
derunt interdicto. Secundus si contin-
gat eos spiritualiter interdicti. Tertius
si ecclesia illa ubi volunt celebrare est
interdicta specialiter. hec habentur in
privilegio Bonifacii. quod incipit. Vir-
tute compiscuos.

Iuuenta. Quid sit agendum de in-
uentis. & quedam sunt que nunquam
fuerunt in bonis alienius: sicut sunt la-
pilli & gemme que inueniuntur in litto-
re maris: & talia occupanti concedun-
tur. Et eadem est ratio de thesauris an-
tiquo tempore sub terra occultatis. quo-
rum non est aliquis possessor. nisi quod se-
cundum. l. tenetur medietatem dare
domino agri: & hoc. si inuenit in alie-
no non data opera. Sed si data opera
inuenit: totum tenetur dare ut in. l. vni-
ca. C. de thesau. libro decimo. Et notat
glo. in situ. de re. diu. §. thesaurus. Et
hoc verum etiam si cum voluntate do-
mini requireret: quia etiam cum vo-
luntate domini non debet querere in alie-
no thesaurum suo nomine ut in dicta
l. unica. ubi etiam patet quod thesaurus
dicitur coadunatio rerum mobilium.
abscondita: quarum ignorantur pos-
sessores: seu domini propter vetustatem
temporis. Ibi etiam patet quod nec in suo
solo potest quis querere thesaurum ar-
te magicarum diuinationibus vel alijs illi-
citis modis: alias thesaurus erit fisci.
De hac materia vide super sur. ij. §. vij.
Quedam vero res inuenta fuerunt de
propinquo in alienius bonis & tunc si
quis eas accipiat non animo detinendi

sed restituendi domino: nō committit
furtum alias secus

1 **U**trum emens dotem pro mile. in
qua postea inuenit thesaurum valen-
tem. x. millia. teneatur restituere ven-
ditori. Quidam dicunt q̄ sic. Et circa
hoc habetur remedium. c. cum causa.
de emp. & vendi. Sed contrarium, vi-
detur. posito q̄ ille thesaurus sit recon-
ditus ab ignotis dominis tempore ve-
tusto. vt in dicta. l. vnica ergo non erat
reconditus ab illo venditore. Sed ca-
sus est in dicta. l. vnica q̄ thesaurus
reperitus efficitur eius cuius est solum
& iste emptorem dominus. ergo eius
erit. Idem confirmatur per. l. a tutore.
iuncta glo. ff. de rei vendi. vbi pecunia
inuenta per modum thesauri cedit em-
ptori. Secus si non esset inuenta per
modum thesauri vt murata in muro.
quia tunc non cederet. Nec obstat q̄
venditor non vendit thesaurum. quod
conceditur. tamen per iura cōmunia
cedet domino soli.

2 **Q**uid si res ab aliquo inuenta sit.
que fuit a proprio domino habita pro
derelicta. R. res que habetur pro dere-
licta occupanti conceditur. siue sit mo-
bilis & abijciatur. siue immobilis vt si
ex causa de fundo exeo hac intentio-
ne vt pro derelicto habeam. ff. pro de-
licto. l. i. Sed si in mari facta uero res
meas nob habeo pro derelicto vide
de hac materia. supra furtum. §. deci-
moseptimo.

Inuidia. secundum Bama. est tristi-
tia de alieno bono pōt esse tristitia
dupliciter. Uno modo quando aliq̄
tristatur de bono alicuius in quantum
ex hoc imminet sibi periculum alicu-
ius nocimenti. Sicut cum homo tri-
statur de exaltatione inimici timens
ne ledat eum. & talis tristitia non est i-
nuidia. sed magis timoris effectus. alio
modo in quantum bonus alterius est
mātur diminutus proprie glorie seu
excellente. & hoc modo de bono alte-
rius tristatur. Et ideo precipue de illis

bonis inuident homines in quibus e
gloria & in quibus amant honorari &
in opinione esse vt philophus dicit
secundo ethicozum.

Utrum inuidia sit peccatum. R. **1**
secundum Tho. vbi supra. Inuidia
proprie est tristitia de bonis alicuius
quantum alter excedit ipsum. & istud
semper est prauum. vt etiam dicit phi-
losophus secundo ethicozum. quia do-
let de eo de quo est gaudendum. scilicet
de bono proximi. Quod si quis
dolet de bono proximi non quia ha-
bet. sed quia sibi deest. non erit inui-
dia sed zelus.

Utrum inuidia sit peccatum morta-
le. R. secundum Tho. vbi supra. Inui-
dia ex suo genere est peccatum morta-
le. quia contrariatur caritati que gau-
det de bono proximi. Si tamen sit im-
perfecta ratio inuidie. scilicet in motu
sensualitatis sic est veniale peccatum
Ad cognoscendum autem quando in-
uidia. odium. ira. superbia. vel vana-
gloria vel auaritia sint solum in sen-
sualitate cape regulam que facit ad
multa. quod si talis dubitat consensit
se cum ratione vel ne. tunc est signum
quod et cum ratione non consensit.
Item est aliud signū q̄ si talis est ma-
le contentus quod et tales tentationes
adueniant. tunc est signum quod ta-
les motus solum fuerunt in sensualita-
te & non in ratione. & hec nota.

Quot sunt filie inuidie. R. secun-
dum Bre. in moralis. sunt quinque
scilicet odium. insurratio. detractio.
exultatio in aduersis. & afflictio in pro-
speris.

Quo ad odium. sciendum secun-
dum Tho. secunda secunde. questio-
ne trigesima quarta debet homo in
fratre odio habere peccatum & omne
id quod pertinet ad defectum diuine
iusticie. Sed ipsam naturam & grati-
am fratris non potest aliquis habere
odio sine peccato. Et ex genere suo est
peccatum mortale cui opponatur caritas

tati. et h̄ qñ si facit pxio qđ tenet v̄ ne-
cessitate. vel appetit facere. vel facit p̄
pxio aliqđ nōbile malū. Per accūs
tñ z pp̄ inspectōez acc̄ p̄t esse veniale.
puta qñ ē i sola sēsualitate. Itē qñ ma-
lū qđ pxio v̄siderat nō ē notabile. sed
modicū. Itē qñ malū nō vt malū vel-
let pxio. s̄ sub rōe bōi. puta zelo iusti-
cie. vel ad bonū. seu correctōez illi⁹ z
h̄mōi. qz tūc pp̄te nō h̄z rōez odij.

¶ Quo h̄o ad susurratōez lēdū q̄
susurratio ē oblocutio v̄ pxio sc̄a occul-
te ad dūidēdū amicitia aliq̄z. Cōue-
nit̄ at cū v̄tractōe. qz v̄terqz dīc maluz
v̄ pxio i ei⁹ abūta. S̄z differt s̄z glo.
sup̄ ro. i. Nā susurrōes dñr iter amicos
discordia sciātes. V̄tractōez h̄o qz
alioz bōa negāt vel minuit. Be qđ
vide. s̄. V̄tractio p̄ totū. Et stumeliōsi
vero sūt q̄ itendunt honorem auferre.

¶ S̄z q̄ hoz ē graui⁹. R. s̄z tho. s̄a se.
q. lxxiij. susurratio graui⁹ ē. Nā tāto
aliqđ nocumētū graui⁹ ē. q̄to bonuz
qđ tollit meli⁹ ē. V̄dētoz at ē amicitia
q̄ fama q̄ tollit p̄ v̄tractionē. qz fama
ad h̄ maxie necessaria ē. vt h̄o idēus
h̄eat ad amicitia. Itē amicitia ē meli-
or q̄ honor q̄ tollit p̄ stumeliā sicut z
amari ē meli⁹ q̄ honorari. vñ bñ dicit̄
tur eccl. vi. Amico fidelē nulla ē com-
paratō. z dñr susurro biliguis. qz vt p̄
mū duab⁹ liguis v̄t dīcēs vni malū
de alio z e⁹. z ē mortale peccatū gra-
uissimū. vt p̄z p̄uer. vi. Sex sūt q̄ odit̄
de⁹ z septimū q̄ detestatur aia ei⁹. s̄. q̄
sciat iter s̄es discordias. z tal tenet̄ ad
restōez. z n̄ p̄t absolui nisi q̄rū p̄t resti-
tuat amicitia q̄ abstulit. v̄ alio mō sa-
tisfaciat si eā restituere nō pōt. Be cō-
tumelia vide s̄. Et stumelia p̄ totum.

I Pocris. Utrū sit pc̄m mortale. R.
s̄z tho s̄a se. cxi. si ipocris dñr ille cu-
sus itētio fertur ad duo. s̄. q̄ nō currat
scitātē h̄re. s̄z solū sc̄ns appere. sicut cō-
uenit̄ accipi i scriptura sacra. sic manū
festū ē q̄ ē pc̄m mortale. Null⁹. n. tota
liter puat scitātē nisi p̄ pc̄m mortale.
Si at dñr ipocris ille q̄ i ēdit simulat̄
scitātē a q̄ v̄fict p̄ pc̄m mortale. q̄ dī-

scernēdū ē ex finē. q. s̄. si repugnat ca-
ritati dei vel pximi erit pc̄m mortale
puta cū sicut scitātē vt falsā doctrinaz
dissemiet. v̄ vt adipiscat ecclasticā di-
gnitātē s̄dign⁹. vel q̄cūqz alia bōa tpa-
lia in qđ finē p̄stituit. Si h̄o finis itē-
tus nō repugnat caritati. erit pc̄m ve-
niale. puta cū aliqz in ipsa fictōe dele-
ctat. de q̄ p̄hs dicit. iij. ethi. q̄ magis
v̄ van⁹ q̄ mal⁹. Cōtigit tñ qñz q̄ ali-
qz sicut p̄fectōez scitātē q̄ nō ē v̄ neces-
sitate salutē z talis simulatio nō est sp̄
cum peccato mortali.

¶ Utrū sit scitatio sit pc̄m. R. q̄ tri-
plex ē scitatio. P̄ia ē cautele. z h̄ ē bo-
na. vt pbat̄ i. c. vtilē. c. q̄ alt. z in. s̄. q̄
doqz. xij. q. ij. Nā dolū n̄ p̄mittit q̄ frau-
dē excludit. puta qñ qz vt euitet aliqđ
malū fingit aliqđ. Sc̄da scitatio ē istru-
ctōis. z h̄ nō ē pc̄m. z h̄ sicut i xpo qñ
fingit se lōgi⁹ ire luce v̄rio. z id p̄t dī-
ci q̄ religiosus q̄ maiorē scitātē q̄ h̄z
sciat vt pximi edificent. z ad bonū in-
clent nō peccat. s̄z magis meret̄. Ter-
tia ē duplicitatē. z h̄ tenet rōez mē-
daci. z sp̄ ē pc̄m s̄m Ambro.

¶ Utrū sit scitatio qñ aliqz occultat pc̄m
sūū. R. s̄z tho. i. q̄z: sicut aliqz h̄bo mē-
tē qñ significat qđ n̄ ē. nō at qñ tacz
qđ ē: qđ z aliqñ lz ita ē scitatio est qñ
aliqz p̄ exteriora sine scōz v̄ rez signi-
ficat aliqđ qđ n̄ ē. nō autē si aliqz p̄ter
mittat significare qđ ē. vñ z aliqz p̄t
pc̄m sūū occultare absqz scitātē z lau-
dabilitē. s̄. ne alij nō scādēlizēt. Sec⁹ q̄
si sciret scitātē vt igitas sua palliarēt
z spē bōus putarēt. qz h̄ sp̄ ē pc̄m.

¶ Et nō. q̄ duplex ē simplicitas. vna
q̄ oppōit discretiōi. z h̄ sp̄ ē mala. z h̄
ē qđā fatuitas. Alia q̄ oppōit dolosita-
ti z duplicitati. z ista ē bōa. de q̄ dñr in
euāgelio. Estote simplices sic colūbe.

I Ra. v̄t sit pc̄m mortale. R. s̄z tho.
s̄a se. q. clviij. Mot⁹ ire p̄t ēē inoz-
dinat⁹ duplr. vno mō ex pte appetibi-
lis vtputa cū qz appetit iniustā vidi-
ctā. z sic ex gñe suo ira ē mortale pc̄m
qz s̄rlatur caritati z iusticie. pōt tñ p̄-
tingere q̄ aliqz appetit⁹ vidictē sit ve-

male pp imperfectis act. q̄ qd̄ sper-
fectio vel ē ex pte appetētis. puta cum
mot⁹ ire puenit iudiciū rōnis. vel ē ex
pte appetibilis. puta cū aliq̄ appetit
in aliq̄ modico se vidicare. ita q̄ si ac-
tualit̄ iferat nō ē mortale. puta si parū
trahit aliq̄ue puez p capillos vl̄ h̄mōi
alio mō p̄t eē mot⁹ ire iordiat⁹ q̄tūm
ad modū irascēdi v̄puta si nimis ar-
dēter irascat iter⁹ vl̄ nimis māifestet
exteri⁹ signa ire. Et sic h̄z se ex suo ḡne
nō h̄z rōnē pci mortāl. Pōt tñ p̄rige-
re q̄ sit mortale. vt si ex vehemētia ire
q̄s excidat a d̄lectiōe dei vel p̄ximi.

1 **Q**uot sūt filie ire. R. octo. i. rixa. tu-
mor. mēt. p̄tumelia. clamor. indignatio
blasfemia. maledictio z seditio.

2 **Q**uo aut̄ ad rixā. q̄ritur an sit pci
mortale. R. h̄z Tho. 2a 2e. q. xli. sic cō-
tētio iporat quādā p̄dictionez i p̄b̄is.
Ita rixa dicit q̄dā inasione i fact. vñ
gl. ff. illō Sal. v. vbi rixa ponitur iter
opa cānis. dicit q̄ rixe sunt q̄n ex tra
aliq̄ iusticē se p̄cūnt. z iō rixa vñ q̄daz
puatū bellū q̄d iter puatas p̄sōas agit
nō ex aliq̄ publica auctoritate. s̄z ma-
gis ex forādnata volūrate. z iō rixa sp̄ i
portat pci z i eo qd̄ q̄ aliez inuadit
iuste ē mortale. In eo q̄ at se defendit
p̄t eē sine p̄cō z q̄nq̄ cū veniali. q̄nq̄
ē cū mōtali h̄z diversū modū d̄fēdēdi
nā si solo aio repellēdi inuirtā z cū de-
bita moderatiōe se defendit. nō ē pci
nec p̄t p̄pe dici rixa ex pte ei⁹. Si ho
cū aio vidicte. vl̄ odij vl̄ cū excessu de-
bite moderatiōis se d̄fendat. sp̄ ē pci.
S̄z ventale q̄daz q̄n aliq̄ motus odij
vl̄ vidicte se imiscet. vl̄ cū rō multū n̄
excedit moderatā d̄fensionē. Morta-
le aut̄ q̄n obstinato aio p̄ aggreddentē
isurgit ad eū occidendū vl̄ grauit̄ le-
dendum.

3 **Q**uid si. T. z. S. p̄cūserit se z p̄tu-
melia adiuices dixerit. nūqd̄ ista deli-
cta tollantur mutua p̄pensatiōe. Dic q̄
nō. de h̄ vide. s̄. diuortiu. s̄. vltimo.

4 **S**z nūqd̄ puocat⁹ iniuste ab alio si
p̄cūntat vl̄ p̄tumelia iferat. teneatur. R.
pan. i. c. si rixati. d̄ iniurijs dic q̄ tenet

z q̄libz p̄t agere p̄ iurta sua. qz p̄sati-
tur circa diuersa tñ mūt⁹ p̄ficietur iste
q̄ puocat⁹ offendit. qz difficillimū ē in-
stū dolozes p̄pescer. vt i fili vult. tex. i. l.
si adul. i. s̄. ipato. ff. d̄ ad. z h̄ p̄cedit i-
ter hoies h̄ntes rōez. sec⁹ vñ d̄ i aiall
irrationali puocato si occideret. qz tūc
d̄ns nō t̄retur. s̄z spe. i. ti. de ac. s̄. i. s̄.
qd̄ si te vocauit. t̄z q̄ h̄ ē p̄cedit inter
hoies d̄ic. n. q̄ si tu puocasti me d̄cō
vl̄ scō ad irā z ego sic puocat⁹ te d̄cō
vl̄ scō offendit. n̄ potes ager s̄ me. qz d̄
disti cāz z calor iracūdie vicio caret. ij.
. q. l̄ij. sigs irat⁹ z. ff. si qdā pa. se. d̄. l. i.
s̄. cū arietes. z tbi exp̄sse t̄z bar. q̄ puo-
cat⁹ n̄ t̄r s̄ puocās t̄de) ang. d̄ are. i.
li. d̄ malef. alle. tex. i. l. q̄ cū maior. s̄. si
libert⁹. ff. d̄ bo. li. vbi d̄r q̄ puocati licit
te p̄t se vlcisci. z addit h̄ esse notādū i
practica. Idēz aug. d̄ bōfractis i ad-
di. d̄icens doctriaz. spe. esse verā p̄ ea q̄
h̄nt i. l. i. c. vñ vi. p̄ gl. Et p̄ bal. ibi i re-
petiōe qz licita est d̄fētio. Si cū armis
est offensio d̄z esse cū armis d̄fensio. si
sine armis offensio. z defensio sine ar-
mis. ad p̄dicta fac vñ singulare d̄cū.
Ja. d̄ are. put recitat pan. i. c. oli. el. i. d̄
re. spo. quez segtar tbi. d̄. an. q̄ l̄z si de
beat ifeg p̄cūsus suū p̄cūssozes. tñ si d̄
scō ifegtur z eū vulnerat n̄ d̄z p̄uri. vt
dolofus. s̄z vt culpabil. qz icōsulens ca-
lor zc. nec ob. d̄. c. si rixati. qz itelligitur
de illis q̄ rixabatur p̄b̄is z alr p̄cessit
ad scā. vl̄ itelligitur d̄ puocāte nō puo-
cato. Alias tolleretur d̄fensio natural.
Et p̄ d̄claratiōe p̄dictoz q̄n. i. q̄nto s̄
teneatur d̄ p̄uictio. pan. p̄ host. i. c. si.
d̄ iniurijs. p̄cludit q̄ aut q̄ d̄ic p̄uicti-
um alteri i accusatiōe vl̄ d̄nūciatiōe z
p̄bat z tūc n̄ t̄r vñ si i libello dico. te
lenōez seu aduizez z p̄bo si teneoz. idē
si repellā a testimōio. qz h̄ factio aucto-
ritate legis z n̄ aio i inturtādi vl̄ i. c. te-
stimoniū d̄ testi. si. s̄. ex iudiciū z t̄c
si ipigo falso t̄bi p̄uictū z teneoz vt. ff.
z. c. d̄ iniurijs. p̄ totū. si at noio te spu-
ritū vl̄ claudū. z ita i d̄itate es. vl̄ cucur-
bitā z tūc si expedit reipublice ista sci-
re n̄ teneoz. sec⁹ at vbi n̄ expedit scire

est nō opes nisi i famatōez. vt ē tex. in
1. et q. ff. de infamis. exēplū. expedit rei
pub. scire te eē latrone vel aduiter. z
tūc si dixi tibi hō cōstitū. z volo pbare
nō debeo puniri. Sec^o vbi si expedit
reipub. vt qz dico te eē cucurbitā. qz hō
scire. Idem si appello te bastardū. nisi
onjcerē vt repellerē te ab ordine.

6 **Q**uo ad scōz filia ire q̄ est timor
mētis q̄ ē qdā conat^o seu audacia ho-
minis itētāt vidētā. z ē qñ q̄ ipicat
mētē deliberate i varijs modis z vñs
q̄b^o possit pximū offendere. q̄ eo mō
est mortalis quo ira ex qua pcedit.

7 **T**ertia filia ire ē clamor qñ. s. q̄s cla-
mat q̄ aliquē cōfuse z inordinate aut
furiose loq̄t. z hñ se ē ventale. Per ac-
cidēs tñ possz eē mortale rōe scādali.

8 **Q**uarta filia ire ē indignatio q̄ q̄s si
vz videt v̄l audire eū cui trāscit. z cōt-
ter^o ē ventale. nisi p accūs. s. rōe scādali
v̄l qz denegat loq. vel rñdere i casu q̄
tñr v̄ pcepto. v̄ q̄ v̄s. s. caritas. s. vi.

9 **Q**uinta filia ire est blasphemia. de q̄
vide. s. blasphemis per totum.

10 **S**exta filia ē maledictio. z pprie ē
iprecatio mali alicui scā sub rōe mali
h̄ ē inq̄ritū ē malū itēdēs ipz malum
large at ē accipit p blasphemis dei vel
scōz. vt in. c. statumus. de male.

11 **A**n at maledictio sit pctm̄ mortale.
R. q̄ qñqz q̄s iprecat malū alteri sub
rōe hōi vt. s. quertat vel nō hēat cāz fa-
ciēdi mala. vel ei q̄ meret maledicti. sic
nō est pctm̄ hñ alex. s. tractatu de
maledictōe. qñ sit cū debitis circūstā-
tīs. imo maledictio isto mō erit bonū
lz sit malū ei cui maledicit. S3 qñ q̄s
maledicti pprie tunc sp̄ est mortale si
sit cū deliberatōe rōis z mētē getata
z v̄ malo notabli. Sec^o si v̄ re m̄nti-
ma. vel si fiat ex sp̄tu ita qz sedato ca-
lore nō dixisset. vt cōtingit ēt in paren-
tibus maledicentibus filios. de quo vi-
de. s. blasphemis. i. R.

12 **U**trū liceat maledicere creature ir-
rōnali. R. creature irrōnali q̄tigit ma-
ledicere qñqz modis. Pr̄lo h̄z qz ordi-
nat ad hōez p modū subuentōis. s.

p̄ eas subuentur humane necessitati.
z h̄ mō de^o hōi dixit. maledicā terra i
ope tuo. vt. s. p̄t^o sterilitatē hō p̄iref.
Sec^o h̄z qz ordinatur ad hōies p mo-
dū significatōis. sicut dñs maledixit
ficulnee i significatōez indee. Mat.
xxi. Tertio hñ qz ordiatur ad hōez p
modū p̄nēt. s. loci v̄l ip̄s z sic Job
maledixit diei natiuitatis sue. Job. iii.
Et h̄ pp̄ clpā originalē q̄ nascendo q̄
xit pp̄ penaltates ide sequētes. Et pp̄
h̄ ēt p̄t̄ itelligi dauid maledixit se mōti-
bus gelboe scōi Reg. p̄mo pp̄ cedē po-
puli q̄ i eis q̄tigerat. p̄dicit̄ aut̄ tribus
mōis nō h̄ hōi maledicere irrōnabli
creatur̄ nisi forte sp̄ali dei reuelatōe.
Quarto q̄tigit maledicet irrōnab^o re-
bus inq̄ritū sūt creature dei. z h̄ ē pec-
catū blasphemie. Quarto p̄t qz maledice-
re ets h̄z se q̄siderat. z h̄ ē ociosū z va-
nū. z p̄ q̄s illicitū. z h̄ itellige nisi no-
ceret hōi. vt sūt lupi. ledes. mures. pul-
ces. z huīusmodi.

Septima filia est contumelia. de q̄ is
vide. s. contumelia per totum.

Octava filia ē seditio q̄ ē tumult^o 14
ad pugnā h̄z glo. ij. cor. xij. z differt a
bello z rixa. qz ista ipozat mutū ipu-
gnatōez i actu. s3 seditio p̄t̄ dicit̄ siue
hñmōi ipugnatio sit i actu. siue sit p̄pa-
ratio ad talē pugnā. itē qz belluz p̄p̄e
ē q̄ hostes ex̄neos qñ multitudinis ad
m̄titudinē. rixa at̄ ē vñ^o ad alterū vel
pancoz ad paucos. s3 seditio p̄p̄e ē i-
ter p̄tes m̄titudis vñ^o iter se dissiden-
tes. vt cū vna ps ciuitat̄ excitat̄ ad tu-
multū q̄ aliaz. differt tñ a scismate. qz
scisma ē q̄ vnitatē sp̄alē. hec q̄ tpalē.

Utrū seditio sit pctm̄ mortale. R. sic ex^o 15
gñe suo. vt p3. ij. cor. xij. z nedū i ea q̄
seditioez pcurat̄ s3 ēt i se q̄tib^o talitū. z te-
nēt v̄ oī dāno ide secuto. idē dicit̄ v̄ tenēt
tib^o p̄tialitates. z h̄ qñ eēt pati p̄fas z
nefas adimnat̄ p̄tē suā. alis non eēt tu-
dicandū de mortali. vt ēt dicit̄ Archi. s.
Quid at̄ v̄ seditioez q̄ sūt i ciuitati 16
bus tyrānoz. vid. j. restitutio. ij. s. vij.
Elde ēt p̄dicit̄ aliā filia ire q̄ dicit̄ vi 17
dicatio. An at̄ sit pctm̄ mortale vel ne

vidicare. Sic fz tho. fa se. q. cvlij. q
si iterto vidicat] ferat pncipalr i malū
alteri d q vidictā sūt z ibi gescat: n̄ ē
licita: qz h̄ ptinet ad odiū q̄ repugnat
caritati. Si ho iterto vidicat] ferat p̄n
cipalr ad aliqd bonū: pura ad emēda
tiōez peccat]. vel saltē ad correcciōez ei
z getē alioz z ad iustitie p̄servatiōez z
des honozē: p̄t vidicatio eē licita: alijs
fnat] debet] c̄tēnētātys: sic q̄ fiat p̄ illū
cul lz. vt puta p̄ iudicē obseruato in of
b̄ iusto p̄cessu z iusta p̄dēnationē.

18 **U**tz aliqs. possit vidicare suā iuriā
R. fz host. q̄ n̄ ēt si supio: ē non h̄z.

Iregularitas. i. De irregularitate hōi
cidaz. Des q̄ habuerūt offm̄ vidicte
sanguinis. i. mort] v̄l trūcatiōis mem
broz: s̄t irregulares. vt dicitū ē. s̄. h̄ōict
dum. iij. p̄mo. R.

1 **Q**uid si clic̄ scribat q̄ aliqs captat
z ex illa captiōe seḡt mora vel trūcatō
ip̄o tñ ignozante z factū z cām. R. fm̄
Do. videt̄ irregularis qz debuit susp̄i:
cari hoc posse euentre.

2 **Q**uid d̄ ill clic̄is: q̄ cū alijs trahunt
ad magnellas: vñ aliqs p̄babilr cre
dit̄ iterfect̄. R. fz. h̄. credit̄ irregularis

3 **Q**uid de p̄bytero q̄ misit puez ad
aquādū equū: monēs vt cauēt a fluie:
z tñ sūmersus ē. R. fz. ho. h̄nc p̄byter
culpabilē esse: sicut z sacerdotē q̄ non
amouit cultellū a corrigia: cū qua ver
berabit famulū. ex de hōi. c. ad audien
tia hoc q̄dā intelligunt: z bene. qñ de
periculo pueri missi poterat rōabiliter
dubitari. vt qz erat infans.

4 **Q**uid si aliqs clamet latrōes. latro
nes. R. fz Inn. Siū sic clamet. sine ali
nd agat. p̄ qd̄ potuerit itelligere. q̄ ex
clamozē v̄l actu suo poterat seḡ homi
cidū irregularis ē nisi facēt p̄p timozē
corps̄ sui. nā si timēt q̄ aliqs v̄let eū
occidē. bñ possz clamat p̄ auxilio. qz si
itēdit a licuip̄ mōtē. fz i suā libatōz: idē
ho. q̄ addit. sec̄ si clamat p̄ sol̄ rebus

5 **Q**uid d̄ illo clic̄o. q̄ cū latro duce
ret dixit. claudite ei os ne clamet. nun
qd̄ sit irregularis si moro ide seḡt. R. fz
h̄. q̄ sic. qz iuuit ducētes dādo eis cō

silis. z eo. mō si q̄rētib̄ malefōzē idica
uit cū. nisi forte i grauerit. z i graf p̄ba
bilr potuit. nesciēs q̄ ad mōtē q̄reret
Quid si p̄sului amico vt occidēt all
quē inimicū suū. ille icōtinēt̄ si fec̄. sed
lōgo tpe iterposito. R. p̄. i. d. c. ad audi
entiā. d̄ mēte Inn. dic̄ q̄ p̄sulēs ē irr̄la
ris. qz dēbat reuocat p̄silū. Et si puta
bat sibi amicū si obtēpatuz in reuoca
tiōe dēbat h̄ iūstias illi q̄ quē p̄suluit
sic cauēt als si euadit irreglaritatem.

Quid si clic̄ p̄modat balistā. z ide
occidit. R. si p̄cessit i bello iusto irre
gularis ē. z eodē mō si bellū sit iustū
qz ars sagitādī ē p̄hibita. extra d̄ sagi.
artē. gl. tñ sibi v̄l restrigē tex. z bñ fm̄
pan. sibi qñ bellū ē iustū. Nā data iu
stitia belli licitū ē pugnā cū gbuscūq̄
armis. imo licitū ē d̄cipe tnicū p̄ sedi
tōez p̄ado isidtas. vt i. c. d̄ns. xxiij. q. ij.

Quid d̄ eo q̄ misitrat eē v̄l lācā z
idē aliqs morit. R. fz. dir. li. iij. q̄ sigs
i bello misitrat balistā vel h̄mōi ad sui
d̄fensionē. si ad ipugntōez alteri d̄ato
q̄ balistari occidat aliquē. dūmō tra
dēs v̄l misitras si itēdat p̄ncipalr q̄ ba
listari occidat. nec credebat ip̄m ten
dere ad occidēdū. fz solū q̄ se z sua de
fenderz v̄l recuparet nō est irregular
l. di. sigs viduā. Sec̄ si alter p̄dictoz
iteruenissz. In bello aut̄ iniusto ēt ad
sui d̄fensionē. nō lz misitrare p̄dicta.
Aliogn misitras homicide. ē irregula
ris. ar. d. c. ad audiētā. z. c. ioānes. z. c.
fi. e. ti. De hac mā vtō singularis. s̄. ho
micidū. ij. z. iij. z. iij. quasi p̄ totum.

Iregularis. ij. s̄. d̄ illo. q̄ exns irre
gularis misitrat. Et p̄mō sciēdū fm̄
spe. q̄ irregularitas ē no. seu ipedim̄. ca
nōtū. ex scō seu d̄fectu p̄uētēs. q̄ qz p̄
h̄bet ad eccl̄asticos ordies p̄moneri.
z i eisdē misitrat. z ad sciēdū qñ icur
rat qz irregularitatē ex idebita celebra
tiōe v̄l executiōe ordinū. io. cal. pōit h̄ac
distictōez. Celebrās aut̄ vtēs offō ordi.
nis. aut ē femia v̄l mascul̄. Si est femi
na siue laica. siue religioza. si efficit̄ ir
regularis. qz cū n̄ sit capax ordinis cle
ricāl nō cōdit̄ in ea irregularitas. p̄ q̄

quod impedit l' ordie v' ordie offm celebra-
re. Si at e' vtr aut furtoſus. z tē p' quāctū
q' celebratōes n̄ efficit irregularis. nec
peccat. Idē d' ifate cle. si furtoſus. de
homi. aut e' sane mēt]. tūc aut tal' e' la-
cus v' clic'. si laic'. z cū solēni apparu
alicui' ordie celebravit. s. exequēdo ac-
tū alicui' ordie. siue puerus sit alicui'
religiōis. siue seclatis. v' q' sit irregla-
ris. extra d' cle. ex. c. ij. Nec cū tal' vt va-
leat pmoueri. ali' q' papa p̄t dispēlare
Directoria tñ. li. ij. dicit q' laici pp' ta-
lla irregularitate v' suspēsiōe n̄ incur-
rūt cū nec ordinē nec offm habeāt. vñ
alr puntū laici. si p̄faciūt. vt i. d. c. ij. z
hec v' ver'. si hō e' clic'. aut celebrat i
ordine quē n̄ hz. aut i eo quē hz. Si p̄
mo mō. hoc agēs i ordibus sacris est
irregularis. De subdiaconatu tñ dicit
f. f. q' si est in minoribus pōt cōtare
eplam. dūmodo sine solēnitate. z ad.
Inn. q' hoc est licitū. qñ dicit subdia-
conus. S3 solēnis appar' subdiaconi
videt esse manipulus. Dicit. n. pe. de
pal. in. iij. q' tunicellā lz etā nō s̄ dia-
cono portare. qz nō est ei p̄pta vestis
sicut māipulus quē nullus inferior s̄
diacono portare dz hec Pe. vñ si tal'
cātes eplaz cū tunicella sine manipulo
e' si porrigēdo calicē diacono zc. Bie. p
at h' s̄. Dispēlatio. h. vj. Si hō clic'
celebrat i ordie quē hz: tunc aut e' ex-
cōicatus maior: vel celebrās: v' offm
exercēs i loco interdicto ab hoie vel a
iure: aut e' suspēsus. Si p̄io mō tunc
vtrōq' cāu efficit irregularis: z idispē-
sabil: nisi p' papā. d' sen. ex. io. g. lib. vj.
Dicit tñ. f. f. q' in minorib' cōstitutus
mistrādo seu exercēdo offm suū etiam
cū solēnitate cū e' excōicatus: nō efficitur
irregularis. qz illa duo capsa sigs ep̄s
cl. i. z. ij. xl. q. iij. nō loquūt d' his. Sed
Do. sētē q' tal' oino irregularitates in-
currat p. c. cū medicinal. d' sen. ex. lib.
vj. Et sic nō p̄t dispēlari nisi p' papam
Idē pan. i. d. c. ij. g. dicit q' hec opio e'
p̄a z cōis: qz iura loquūt idistictē. idē
Dir. li. ij. quo ad icurrēdā irregulari-
tātē. S3 q' ad dispēlacionē v' tenē q'

ep̄s possit dispēlare fm Rai. Dost. z
arch. S3 pan. i. c. clici. de cle. ex. saluā-
do opiones dicit: q' aut qrit nūqd per
inferiorē a papa possit iste tal' celebrans
libari ab irregularitate iā cāta: z dicit
q' n̄. Et ita loq̄. c. i. d' retudi. i. f. z. d. c.
cū medicinal: q' iura dñt idistictē: solū
papā ab hac irregularitate posse liber-
rare. Aut qrit d' pena dispositiōis im-
ponēda p' iudicē: tūc p̄cedit alia op̄i-
o. vt ep̄s dispēlet cū p̄to se corrigē-
ne duplici pena p̄terat. Si at clericus
est suspēsus sumēdo p' stricta suspēsiō-
ne. s. quo ad se z quo ad alios: aut est
suspēsus a canone aut ab hoie. Si ab
hoie: tūc aut ignorauit ignorātia p̄ba-
bilis: z tūc nō e' irregularis. vt i. c. apli-
ce. de cle. ex. Aut ignorātia crassa z su-
pina: z tūc e' irregularis: z multo ma-
gis si scilicet se suspēsus. Et hoc quōctū
q' sit suspēsus simplr: siue ad tps de-
terminatū: aut ideterminatū: ēt si rōne
defectus vel ifamie p̄to talē: durante
suspēsiōe: celebrāte eē irregularis: nec
secū posse dispēlari: nisi p' papā. d. c. cū
medicinal. Si hō e' suspēsus a canone
tūc aut rōne criminis: aut rōne defectus
aut rōne ifamie vel scādali. Si primo
mō tūc aut simplr e' suspēsus. z sic ce-
lebrādo e' irregularis. d. c. sigs ep̄s. aut
est suspēsus ad tps. z tē aut ad tps de-
terminatū: z sic iteris celebrādo est ir-
regularis. Aut ad tps ideterminatū: z tūc
aut cū cōditiōe: donec satisfiat. vt in
cle. j. de deci. Et tūc lz qdā q̄: p̄to si sic
suspēsus an̄ absolutōz celebrat: est ir-
regularis. qz i hoc factū iudicis est ne-
cessariū. vt habeat p' absoluto. Et sic cū
factū hois sit necessariū. seq̄t q' ad su-
spēsiōnez dei canon aliqd addat. Si
hō est suspēsus cū p̄ditiōe. donec pe-
niteat. vt d' elec. osius. z tūc equū est te-
nere. q' iteris celebrādo nō efficit irre-
regularis. qz tal' suspēsiō v' esse det. ad
q' nihil addit canon. nec vt habeat p'
sublata aliqd factū iudicis est necessa-
riū. Et tō dicendū est de ea v' d' suspen-
siōe dei tñ. Si scdo modo sit suspen-
sus a canone. i. rōne defectus. tunc aut

ctus. Et si rōne defectus ordīs: vt cū
 cus p saltū p̄motus q̄m̄ ad ordīnez
 omīssū. s̄q̄ si exercet offiū an̄q̄ recipi-
 at. ē irregularis. S̄z celebrādo i ordie ad
 quē ē p saltū p̄mot⁹ quē h̄z. si ē irre-
 gularis. l̄y. dī. sollicitudo. Si h̄o rōe alte-
 ri⁹ defect⁹: vt bigam⁹. illegitīm⁹: corpe
 viciat⁹. ordiat⁹ an̄ līmā etatē. f̄ an̄ suo
 ep̄o. h̄. cāu p̄cordāt oēs q̄ celebrādo n̄
 ē irregularis. q̄ h̄ n̄ ē iur̄ exp̄ssus. Et q̄
 q̄n curia mādat cū supradictis pat̄tēti-
 bus dictos defect⁹ disp̄sari. nihil d̄ v̄
 irregularitate. Stil⁹ at̄ curte ē attēden-
 dus v̄ cri. fal. q̄z graui. Nec obstat q̄ or-
 dīnatio scā an̄ līmā etatē. vel a n̄ suo
 ep̄scopo fuerit cū peccō: q̄ p̄ncipalis
 cā: pp̄ quā dīcim⁹ tales suspēsiōes: est
 defect⁹: nō pctm̄: ergo rōe defect⁹: non
 criminis. tal̄ censert̄ v̄z suspēsus. Et hac
 rōne puto q̄ h̄ irregularit̄ ex celebratō
 ne v̄sui⁹ sit suspēsus a canōe pp̄ h̄ac
 irregl̄itate. si t̄n̄ al̄ n̄ sit suspēsus a iure
 v̄ ab hoīe: puta q̄ absolut⁹ ab excōi-
 catōe z suspēsiōe. s̄z n̄ ē secū disp̄satū
 super irregularitate: vel nō suspēsus
 q̄ h̄t irregularitatē: talis nō q̄ h̄t nouā
 irregularitatē: q̄ nō ē in iure exp̄ssum
 Si ē tertio mō suspēsus. a canōe. f̄ rō
 ne scādali vel ifamie: tūc celebrando
 nō ē irregularis v̄ cle. p̄cus. c. l. S̄z b̄n̄
 facit abstinēdo. Et p̄ hoc ifert̄ Inn. q̄
 illt̄ quoz̄ crimina sūt notoria. q̄ ē post
 p̄niam p̄hibent̄ celebrare pp̄ scādali
 z ifamiā. vt de coha. cle. c. n̄. si an̄ ab-
 solutionē celebrāt: nō incurrūt nouā ir-
 regularitatē. z ex allegatōne quā facit
 Inn. v̄ intelligere de notorio fornicā-
 toze: q̄d̄ plū ē tenere: z q̄d̄ nō. in. c. l. de
 sen. ex. l̄. vi. itelligat̄ de notorio fornicā-
 toze an̄ p̄niam celebrante: ne videatur
 sibi q̄z̄ t̄n̄ de r̄goze iure sola p̄nia n̄
 tollit suspēsiōnē canōis in notorio for-
 nicatoze. vt v̄ exp̄ssus. l. dī. p̄uenit⁹. q̄
 regrit̄ factū iudicis. vt dcm̄ ē de suspē-
 so a canōe: donec satisfaciāt. vide de
 hac materia. s̄. clicus. iij. §. ij. Et nota
 s̄m. h̄o. q̄ irregularis celebrās. nō pp̄
 hoc alīā irregularitatē q̄ h̄t. Et loquū
 toties nouā irregularitatē q̄ heret: q̄t

ens celebraret. Nota t̄n̄ q̄ ex p̄cedentib⁹
 bus v̄ q̄ ordinatus ante legitīmā eta-
 tē sit ip̄so iure suspēsus ab executione
 ordīnis sic recepti. S̄z solēnes doc. cō-
 munitē tenēt̄ q̄z̄. v̄z. Rat. v̄. Arch̄.
 an. de bu. Pan. de eleaz. z fr̄a. zab. in
 cle. generale. v̄ eta. z qua. h̄i oēs dicūt
 q̄ talis nō ē ip̄so iure suspēsus s̄z suspē-
 dēdus: z interdīcēda ē ei executio ordi-
 nis recepti an̄ legitīmā etatē v̄z ad le-
 gitīmā etatē. Et si postq̄ fuerit ei inter-
 dicta a iudice suo. vsus fuerit ordine
 tali an̄ legitīmā etatē: erit irregularis.
 Si an̄ nō fuerit ei interdīcēda: z sic vtat̄
 ordine ante legitīmā etatē recepto: n̄
 est irregularis. hoc. Arch̄. f.

¶ Recipiens ordines ēt minores in
 maiori excōicatione: incurrit irregulari-
 tatē idispēfabilē: nisi p̄ papā. de sen. ex.
 cū illoz̄: vbi nō distinguit̄ inter ordines
 minores vel maiores s̄m̄ Bunt. dur.
 Recipēs aut̄ ordīnes in minori excōi-
 catione nō incurrit irregularitatem
 q̄ non est iure exp̄ssum.

¶ An aut̄ excōicatus extra ecclesiam
 officias p̄plo: officiat̄ irregularis. R. s̄z
 Rl. in. iij. dī. xvij. q̄ aliquis p̄babiliter
 v̄ q̄ si excōicat⁹ etiā extra ecclesiā
 dicat horas suas: officiano populū
 in exercitū vel nauē: incurrit irregulari-
 tatem. Si t̄n̄ dicat horas suas cū vno
 socio vel pluribus: non t̄n̄ officiano
 ecclesiam vel pplm̄ irregularitatē nō q̄
 h̄t. Quo h̄o ad baptizādū dicit̄ idem
 Rl. q̄ si excōicatus baptizaret non so-
 lēnter. vt faciūt vetule in casu necessi-
 tatis: non esset irregularis.

¶ Quid aut̄ si excōicat⁹ in choro cū
 olys clericis dicat officiū: an̄ officiat̄
 irregularis. R. Se. in. c. cū medicinali
 de sen. ex. l̄. vi. dicit̄ q̄ clicus suspēsus
 de q̄ loq̄tur. d. c. si interest diuini aucto-
 ritatē: vt puta si legit̄ z cātat cū alyā
 z vltra h̄ facit actū p̄ncipalē chori. vt
 q̄ dicit̄ caplm̄ z orationem: vel facit
 offiū cantoris in choro. tūc incurrit ir-
 regularitatē. Secus si auctoritatē nō p̄-
 stat: puta si legit̄ z cātat in choro nō
 exercēdo aliq̄d offiū chori: nec auctoz̄

340. tunc non est irregularis. Et ut plene
 habeatur hec materia concludendo deca doc. et
 Pan. in. c. si. de ex. pre. pot. dicitur quod pre-
 sbyter vel alius clericus exercens aliquod
 officium deputatum alicui ordini ecclesiastico
 et hoc facit tanquam clericus. efficitur irregu-
 laris. Secus autem ubi exercet aliquid non
 deputatum certo ordini. ubi cantans
 responsoria vel dicens psalmos non offician-
 do principaliter. sed tanquam glibet aliter laicus
 non efficitur irregularis sed in. et dato quod il-
 lud esset deputatum certo ordini in quo con-
 suetudine exercet per quemcumque indistincte
 est a non ordinatis. tunc talis exercens non
 esset irregularis. Et per predicta per responsio
 quod de ebdomodario. cantore. dicente
 antiphonas et responsoria. legente lectiones.
 et de exercite actu minorum ordinum. Et quod
 ad ebdomodarium. si solenniter officiat
 ecclesiarum in matutinis. vespis vel alijs ho-
 ris excorcatibus. incurrit irregularitatem
 Et hoc est indubitatum per Alstern. Sed dubi-
 um est quoniam iste sacerdos non solenniter of-
 ficiaret ecclesiam. ut facit contra ebdomo-
 darium. in per predicta idem videtur dicendum.
 quod saltem de consuetudine tale officium exer-
 cet per sacerdotem duntaxat et cum habeat di-
 cere. Bona vobiscum. quod est deputatum cer-
 to ordini. De alijs autem supradictis dicitur
 potest. quod et si officium cantoris et quodam alta sit
 predicta. de iure sint deputata certo or-
 dini tamen de consuetudine quasi gene-
 rali exercent indistincte a quocumque ordi-
 nato et non ordinato et a novicijs et la-
 cis. Et per prius tales et excorcati non in-
 currerent irregularitatem. Item secundum Alstern.
 si excorcatibus actu minorum ordinum est
 solenniter exerceat. cum hoc est per non ordi-
 natum licite fieri possit. non incurrit irre-
 gularitatem. hoc per ex predictis.

4 Quid sit de simplici clerico si in offi-
 cio catur. R. Dicitur tenedo quod tonsura siue
 psalmista sit ordo. tunc incurrit irregu-
 laritatem. Tenedo autem quod tonsura si sit ordo
 dicitur non. Si si presbyter excorcat vel
 suspensus si in officio accorstat ministrat
 est irregularis. quod per suspensionem alicui
 ordinis non absolvitur a minori. sed tamen
 limita ut dictum est supra.

An sit excorcatus audiens blasma in
 currat irregularitatem. Dicitur quod sic aucto-
 rizado. Et lo pan. i. d. c. si. dicitur quod caue-
 at platur tpe excorcatibus. suspensionis
 vel interdicti. ne faciat coram se celebrari
 aut ut intersit celebrationi. quod tunc videtur
 detur auctorizare.

An sit excorcatus dices officium in eccle-
 sia cum alijs peccet mortaliter. R. per. h. q. q.
 sic corcando cum alijs: imo est videtur tene-
 re quod dicens officium extra ecclesiam cum uno
 vel duobus socijs peccet mortaliter eadem
 ratione. Et minime malum faceret si ab alio
 est non sacerdote faceret horas incipere.
 Quid autem de suspensio a possessionibus non
 quid si celebrat ante reconciliationem sit ir-
 regularis. R. secundum Inno. et Joan. an. quod
 non: quod hoc non fuerit iuris cautum. De
 hoc vide. i. Suspensus. h. v.

Videns. i. Contra iudei dicitur quod le-
 ge moysayca ad istas tenet: sic dicitur
 a nomine principalis tribus. i. inde quod est per
 hebrei dicebant ab heber. cuius familia
 cultu dei tenuit: ceteri idolatras sedat.
 Quo christiani se debent habere circa iude-
 os. R. non debent cum eis comedere. aut
 eos ad putusa recipere: nec cum eis coha-
 bitare. Item prohibet omnibus christianis ne in
 firmitatibus suis iudeos vocent. aut me-
 dicinam ab eis recipiant: aut cum eis in bal-
 neo se lauent. ut i. c. oes. et c. nullus. xxviiij
 q. i. Et sic videtur preceptum: ita quod si facies
 peccat mortaliter: nisi probabiliter ignorantis
 iure eum excuset. Dicitur tamen Du. quod neces-
 sitas excusat eum: quoniam. i. alium non habet medi-
 cum. Et idem videtur quoniam non habet sufficientem. Item de
 cit Du. et Lau. quod medicinalia possunt ab
 eis emi et facere per alium preparari. Dicitur et hu.
 in. d. c. oes. ibi ad quinta non vocent: quod h
 intellige si voluit discernere cibos come-
 dendo nobiscum. Sed si indifferenter voluit
 uti cibis nostris: creditur quod tunc licite pos-
 sumus eos invitare et habere nobiscum in
 comestione. Immo plus creditur quod in ha-
 cau eorum cibis vel possemus: puta si ipsi
 nollent cibos suos discernere: cessante. n.
 cessare debet id quod per eam statutum est.
 Secus ergo si ipsi cibos nostros discern-
 unt et vitant: quod et nos ab eorum cibis ab-

Rtinere dēim: ne videatur eoz factus
 venerari: et ne xpiani videant inferiores
 Et sic pcludit Du. q. n. tñ azima eoz
 comedere si dēimus h̄ casu: imo credit
 q. noie azimoz q̄libet eoz cib⁹ intelli
 gat Bl. et. i. d. c. oēs. dicit idē eē in gētī
 lib⁹. Cū et ipsi hodie cibos discernāt:
 lz enī gēiles nō p̄tineant h̄bis edicti.
 vt. xi. q. l. j. c. ad mēfaz. vbi dī. Ad men
 faz q̄ppe paganoz si volueritis tre: si
 ne vlla phibitōe p̄mittim⁹. hec ibi. tñ
 mēs et rō nō defest. vt p̄ in. d. c. oēs.
 Adena. n. illius. c. e. q. cū ap̄ xpianos
 cōibus cibis nō vtatur: idignū atq. sa
 crilegū ē: eoz cibos a xpianis assumi:
 cū ea que a ab ap̄lo p̄mittēte nos su
 minus: ab illis iudicent immūda. hec
 ibi. Idē dicit glo. in. d. c. ad mensam
 q. hodie sicut nec cū iudeis: ita nec cū
 paganis comedere lz: cū et ipsi discer
 nāt cibos: sicut et iudei. hec gl. Sic er
 go ex p̄dictis p̄ q. opio Dug. vt p̄a.
 q. vbi iudei nō discernēt cibos: licē
 te possemus cū eis comedere Idē de
 gētīlib⁹. Sz cū iudei hodie discernant
 cibos. peccāt mortālī xpianis: q. eos vo
 cāt ad p̄mita: vel si ipsi xpiani vadūt
 ad eoz cōtūia. Et valde rephendēdi
 sūt xpianī illi: q. ad eoz solēnitates in
 uitāt mulieres iudeas et ad choreas: et
 reconuerso viri xpiani et eoz vxores va
 dūt ad solēnitates iudeoz. Et postmo
 dū vadūt p̄ cōtūatē astricti xpianī cū
 iudeis brachio ad brachiū. Tales. n.
 xpianī h̄mōi faciētes rōne scādant: vi
 dent mortālī peccare. Eūtes tñ ad p̄di
 candū sarracēis et alijs infidelib⁹: cibis
 eoz vit possunt: dūmō nō de his q. fue
 rūt idolis imolata In necessitate tñ ex
 trema vit possunt idolatrico: dūmodo
 non in venerationem idoli. Item non
 debēt admitti officia publica: ne occa
 sionem habeant sentendī. l. i. j. d. l. nulla
 xv. q. i. j. constituit.

2 Cū et iudei possint admitti ad stu
 dia lraz: et per p̄ns ad doctoratum.
 R. pan. in. c. l. de iudeis. dicit q. de hac
 q. sepius fuit interrogatus. Et pcludit q.
 de rigore iuris nō possunt intrare scho

las cā adiscēdi: q. d. e. nullus. phibz a
 iudeis recipi medicinā: nec eius eis eē
 i balneo: nec lavari pp̄ piculū corrup
 tōis: vbi tñ cōtrahēt cōfortiū et q̄dam
 cōhabitatio t̄paliō: et q̄si momētaneas
 fortius ergo d̄z phiberi ingressus scho
 larū: vbi iter scholares nedū cōfortiū
 cōtrahēt: sed et irr̄seca amicitia. Itē
 q. iuvenes h̄nt etates molles et de faci
 li possent subuerti ex astutia iudeoz
 Cōsuetudo tñ est in p̄tū. Illud tamen
 est ver⁹ q. iudei nō debēt doctorari: q.
 cū doctoratus sit dignitas nō cadit in
 iudeū: vt notat Bar. in. l. h. C. de iudeis
 Itē nullus pōt p̄gregationi iudeoz:
 seu alicui iudeo v̄ pagano aliqd relin
 quere intestamēto: et si fecerit et post
 mortē iudicabit anathema. extra de
 hereti. si quis ep̄s. xxi. q. ij. sane. host.
 dicit q. vniuersitati iudeoz legari nō
 potest. C. eo. l. i. Sed singulari forte sic
 ad succurrendū necessitati eoz: non
 ad ditandū eos. Itē nō debent p̄mit
 ti iudei nouas erigere sinagogas: sed
 antiquas reficere possunt: vt in. c. lu
 del. z. c. p̄sulu it. extra eo. vbi Pan. di
 cit hoc verū: ita tñ q. noua edificatio
 si amittat antiq̄ formā. vt v. j. si fiat edi
 ficiū magis p̄cosuz: v̄ minus. Nā vbi
 cūq. mutat p̄stima forma. v̄ nouū edi
 ficiū: et cadit sub phibitione.

3 C Sed qd si antiqua sinagoga fundi
 tus corruerit: nunqd licitū sit de nouo
 edificare in loco vbi fuit antiqua. Et
 potest dici q. nō: q. videt omnino no
 uum edificiū: ex quo sun ditus destru
 etū est. Intelligatur ergo iste tex. quan
 do antiqua sinagoga minatur ruina:
 seu corruerit. nō tñ ex toto.

4 C Sed quare iudei tollerātur in anti
 quis sinagogis. R. Pano. de mente
 Jo. an. q. spes est de eoz p̄uersiōe: et
 vt facill⁹ trahant ad fidem. ideo eccle
 sia permittit eoz ritus et solēnitates
 seruare. vt in. d. c. iudei. z. c. consuluit.
 Item etiam in sabbatis eoz non de
 bēt trahi ad iudicia: nec ipsi alios tra
 here: sed nec in alijs festiuitatib⁹ suis
 debēt turbari nec sepulchra eoz ob

sentu forte pecunie effodi. C. eo. si. die
sabbato z extra. c. sicut. Item in die-
bus lamentationis z dñice passionis non
debēt in publicū pdire. extra eo. in nō
nullis. qui ē in die veneris sancta non
debēt iudei tenere hostia vel fenestras
aperias. extra eo. q. super. Itē cogendi
sunt iudei z sarraceni viri usq; sexus: in
teiris xpianoz viri habitu p que a xpia-
nis discernantur. d. c. in nō nullis. Qd
intelligit panoz. ibi hoc verū nedū de
nocte: s; et de die z omni tpe Nec dñt
portare signū diffiditōis oculis s; pu-
blice. nō ē ergo satisfactū huc cōstitu-
tioni si ponat illud signū sub mantel-
lo vel implicatura mātelli. Sicut a ml-
tis fieri videm⁹: s; palā z publice vt ab
oibus discernat. Itē cogēdi sunt xpia-
nos testes recipere s; se: s; iudeus p̄t ser-
re testimoniu s; xpianū. ex. de testi. c. in.

S An autē in mercimonijs xpian⁹ pos-
sit cōticare cū iudeo. s; fm Panoz. in
c. post miserabile de vsur p argumētū
a dño illius tex. q xpiani nō peccant
cōticientes iudeis in mercimonijs. nā
in penā interdicti eis hec cōmuniō: er-
go regulariter nō est interdicta: sed ni-
mīa familiaritas z cōuersatio bñ iter-
dicta. vt extra eo. c. ad hec. z. c. si. z tō
in. d. c. ad hec dñ q in familiari fuitio
iudeoz xpiani esse nō debēt: nec xpia-
nus dz se exponere fuitio iudei p id. qd
h̄t familiaritatē intrinsecā cū ipō iu-
deo. z iudeo phibetur assidua moza z
seruitium in domo. Et due sunt pnci-
pales cause huius phibitionis. Una
ne ppter nimiam cōuersationē z as-
siduam familiaritatē subuertant anie-
simplicitū. Secūda ne iudei videantur
superiores si iudeis xpiani famularen-
tur: cū potius iudei debeant recognos-
cere se seruos xpianoz. vt extra eo. z si
iudeos. Et sic quelz istaz rōnū militat
in seruitio continuo extra domū. cum
z ibi h̄atur familiaritas. z denotetur
qdam supioritas. Itē dicit⁹ tex. ad hec
facit mētionē de domibus qn loqrur
de nutritio. sed in pcedētī casu nullā
facit mētionē de domo. Intellico tñ p

dicta z tex. qn xpianus vult fuisse p̄de
ip̄i iudei. Sec⁹ v̄ si aliq̄ edificiu v̄
aliqud aliud fabricet in domo iudei ad
utilitatē ei⁹ mercede p̄stituta. Post. tñ
v̄ tenere q̄ extra domū p̄t xpianus
fuisse iudeo: sed in domo ipsius iudei
nō. Et sic videt̄ intelligere dicitur tex.
ad hec. quādo in domib⁹ iudeoz xpia-
ni se exponebant seruitio. Sed Pan-
putat q̄ alia sit mens dicti tex. s; q̄ ex-
tra domū nō dz xpian⁹ assidue ser-
uire iudeo: nec etiam in domo eoz lz
nutrire infantes eoz. vnde ille tex. vo-
luit equiparare assidua seruitiū extra
domū: z seruitiū qd fit in domo. Et
certe illa dicitur paria. habito respe-
ctu ad cās phibitionis: nā si bene ois
hui⁹ materie p̄deret̄ due p̄dicte cās
sunt pncipales huius phibitionis.

C An autē ep̄i possint disp̄sare. vt iu-
6
dei possint h̄re nutrices xpianas in do-
mo. Videt̄ p̄cludendū q̄ non: qz ep̄s
non dispensat s; ius nisi exp̄sse vel ta-
cite p̄mittat: maxime qz illa phibitio
tendit in decus fidei. Et p̄ hac pte con-
sultat. d. Lar. qd plz Panoz

C Utrū dñis terraz liceat exactionem 7
facere in iudeos. s; fm Tho. in qdam
epla ad ducissimā lotoringie. Quāvis
sicut iura dicit̄ iudei merito sue culpe
seruituti sint adiecti: z sic eoz res pos-
sint dñi accipere tanq̄ suas ita tñ q̄
non subtrahunt̄ necessaria vite: qz tñ
oz nos ambulare honeste etiā ad eos
q̄ foris sunt: ne nomē dei blasphemē:
hoc obseruādū ē. vt exactōib⁹ q̄s fa-
cere nō p̄suerūt: nullatenus pregra-
uentur: sed ad p̄suetā cogi possunt.

C Quid si iudei nihil h̄nt nisi vsuras 8
cui restituēti ea que male accepta fue-
rūt ab eis. s; Tho. vbi. s. cū ea que iu-
dei p̄ vsurā extorsert̄ nō possint licite
retinere: q̄ns est q̄ si vos illa ab eis re-
ceptis: nec vos licite retinere possitis:
nisi foris essent talia: que a vobis. vel
añcessoribus vestris hactenus extorsit̄
sen. Si qua vobis habent que extorsit̄
ab alijs: debēt restitui illis: qbus iudei
tenebant̄ restituere: si inueniunt̄. Allo

quoniam in plures usus sumus filia dicitur et aliorum propter vel in eodem utilitate terre si necesse est nec esset illicitum: si vos de nouo extigeritis talia a iudeis suata tunc consuetudine precessorum vestrorum: hac intentione: ut in plures usus expendantur.

9 **U**trum iudeus qui nihil habet propter usuras possit petere pecuniam. *R. s. Th. vbi s. q. expedit omnes pecunias puniri ne ex sua iniquitate quomodocumque reportet et maior pena quam quicquam alius non usurarius in simili casu quanto pecunia que eis auferit minus ad eos pertinet potest superaddi et alia pena. ne ad penam sufficere videatur quod pecunia alijs debita desinat possidere. De causa tamen pene noie ab eis ablata: retineri non potest: s. d. s. ea fieri. vt. s. d. c. m. e. s. p. r. i.*

10 **U**trum liceat recipere donum: vel preteritum laboris et honoris a iudeis usurariis. *R. s. Th. s. q. Si iudeus habet aliquid aliud quam usuras potest accipi ab eo. Si vero nihil habet propter usuras: tunc aut recipiens certat de dono suo vitando. et sic accipiendo non peccat. Sicut a fure. vel raptore dantificatus est puta per incendiium et honoris non peccaret si recuperaret ab eo donum suum. s. ipse fur. vel raptor nihil haberet nisi quod acquisitum esset ex futuro vel rapina: dum non recipit pro dono suo in specie ipsas res alienas. Addit et Th. q. si iudeus ultro confert pecuniam. vel encensum expedit accipere. ut pecunia sic recepta reddatur his quibus de iure debetur.*

11 **Q**uid si iudei occupant totam aliquam pochiam emendo quam christianis solebant possidere. nunquam potest ecclesia hac occasione petere aliquid ab eis. *R. petere potest. et soluere tenent decimas prediales. et omnes census et alia que christiani de predictis soluere tenebantur. extra de usur. c. 10. Secundo de decimis. seu oblationibus personalibus cum non recipiant ecclesiastica facta nec audiunt diuina*

Iudeus. ij. De conversione iudeorum in deos volentes non sunt inuiti baptizandi nec ad hoc cogendi extra eo. sicut. Si ne sint adulti: siue puuli sumus panorum. ibi s. q. d. de pueris teneantur et puuli inuitis parentibus baptizari possint. quia opus sentit Jo. an. et Archi. xl. v. di. q. sincera: q.

est sint iudei sui christianorum non. hinc filios in parte. S. pan. dubitat de hoc an. s. sint sui. imo stricte et proprie non sunt sui: imo nec ab eis potest coacta fuitia exigi. **Q**uid fiet de possessionibus et bonis iudeorum seu aliorum infidelium ad fidem conuersorum. *R. Pano. in c. iudei. extra eo. q. iudei conuersi ad fides: non possunt eorum bona nec tamen illa distribuere in pauperes: sed conuersi opt. vulgarium. s. inualuit illa opinio quod iudei ut plurimum habent bona ex usuraria private acquisita et talia tamen dimittere. nec est potest agnationes post conversionem ad fidem. unde debet succedere suis attinentibus et parentibus sicut primo. Non. n. debent esse deterioris conditionis conuersi ad fidem quam quando erant in iudaismo.*

Quoniam autem ecclesia peccet permittendo iudeos ritus suos obseruare. *R. s. Th. li. ij. q. si quod non approbat. s. permittit. Quod autem permittimus nolentes procedimus. imo si ecclesia eos non tolleraret quo ad suas consuetudines obseruandas videtur eos ad fidem velle cogere. quod fieri non debet. d. c. sicut.*

Quoniam autem peccet christiani vendentes ramus palmarum et cedros et honoris iudeis ac alijs infidelibus: quibus vtuntur in sacrificiis eorum pro quo dubio soluendo notandum est sum theos. et canonistas. et no. Jo. an. in regula. peccati. q. triplex est concessio siue permissio. Quedam est simplex tolerantia: ut quod delinquentes non puniuntur. Et hoc quicquid fit propter maius malum vitandum vt. c. de iur. iuncta glo. titi. dis. Queda est permissio: non solum penam indulgentis: sed et impedimentum fieri prohibens. et isto modo tolerantur iudei in suis ritibus propter bonum spirituale. q. inde sequitur. Queda est permissio que prestat inuiam vel presentiam ad actum perficiendum. et ista nullo modo potest fieri: quod non licet presentire malo vel presentiam auxilium ad faciendum malum. imo nudus presentiam quod nullum inuiam prestat ad faciendum malum est danabilis. vt i. c. felicis. de pe. li. vi. Ad pro predicta permissio ad. q. no. strata. Cum iudei peccet mortaliter in faciendo et obseruando suas ceremonias vt

no. gl. singularis. i. d. c. q. sincera. dātes
illis unamē ad ea faciēda: suo malo
psenuit. z sic peccāt mortālī. Et tūc vt
p3 p p̄dicta. ecclia q̄ ad istā tertā p̄mis
sionē oīo est aliena. lz. q̄ ad sc̄das p̄mis
sionē q̄ est auferre sp̄dimenta tolleret
Sec^o vt dictū est q̄ ad unamē. Adul
to fori^o ergo peccāt vendentes p̄dicta
alijs infidelib^o. Et hec nota.

Iudex. i. cōiter. Quātā sc̄iaz dēat h̄re
iudex. R. h̄. h̄. d3 eē p̄t^o nec d3 q̄re
re ab alijs qd eū log oporteat vt i auc.
de iudi. i. p̄n. col. vi. Et tūc ē si illrat^o sit
z h̄eat p̄suetudinē z p̄tā iudicādi p̄t
ei cā p̄mitti. C. de iudi. certū iur. S3 iud
dex maxie eccliaſtic^o esse nō p̄t nisi sit
p̄t^o. Et hoc ē vt velle gl. i. c. sc̄ificat^o
de rescripti. Et q̄ isert ibi pan. q̄ p̄ iud
dicē delegatū p̄t excipit q̄ iudex eē nō
p̄t. qz est illrat^o. z nō h3 p̄tā iudicādi
Sec^o at vbi h̄re p̄tā iudicādi ex p̄sue
tudie. lz sit illrat^o. vt est bon^o tex. in. d.
l. certi iure. Et sic fm pa. nō est d̄sta in
ter iudicē secularē z eccliaſticū q̄ ad
sc̄iaz. Sufficit. n. i. vtriusq̄ q̄ aut sit iſra
tio ex p̄tā iſra: aut ex p̄suetudie. Nō
tūc p̄dicta qz sepe cā p̄mittit p̄ sedē apli
cā religioſis p̄latiſ q̄ nō h̄nt p̄tā nec
practicā: nec theoreticā iudicādi vt q̄ ta
les possit excipit q̄ iudices esse nō p̄nt
Nō tūc regit iudices esse p̄suetudinē. cū
ex defectu sc̄ie sibi p̄cedat: vt possit assu
mere assessorē expensio p̄tū. vt i. c. sta
tutū. §. assessorē. de rescriptis. li. vi.

I Cūqz qd possit sup se p̄stituerē extra
neū iudicē. R. late^o p̄t p̄stituerē suoz
iudices quēcūqz. q̄ al^o iurisdic̄tōi p̄est
nō aliū. C. de iur. om. iur. l. i. z. l. p̄uato
rū. Et licet h̄o nō p̄nt in nō suū iudicē cō
sentire: nisi sit p̄sona eccliaſticā z d̄ cō
sensu ep̄i sui vt de fo. ope. significasti. z
ibi Pa. Naz z secularis iudex nullā in
eo p̄t h̄re iurisdic̄tōez neqz in crialt
bus. neqz i civilib^o. C. de ep̄i. z cle. auc.
statutus. Adde ē qd no. pano. in. d.
c. significasti. q̄ exēptus nō p̄t renun
ciare p̄tlegio exēptōis. q̄ Sede. qz ex
ēptio nō fuit idulta in mez sanorem
exēpti. lz etiā infauorez supioris. Et per

hoc infert sibi pano. q̄ ep̄s non p̄t ab
soluere a s̄nia exēptōis religiosoz
exēptos. etiam si renunciant prius
legio exēptōis.

Utrū iudex possit atque iudicare z
sine actore vel accusatore. Bic q̄ nō in
terdictū tū infamia h3 locū accusatoris
vt in. c. euidentia. de accu.

Utrū aut delegat^o p̄ncipis sufficiēter
b̄ficiat^o possit petere expensas cū p̄fi
ciscit extra domiciliū. z nunqd̄ debeat
p̄putare expēsas q̄s fuisse domi factu
rus. Itē nunqd̄ veniat expēse victualis
z victuraz equoz z s̄inaz. R. Pan. i. c.
cū ab oi. de vi. z ho. cle. distinguit log
mur in ordinario. aut delegato. P̄rio
casu ordinari^o expensas nec aliud pete
re p̄t cū talis capiat reddit^o sui b̄ficij
vt iustineat ip̄suz onera: excepto casu
posito ibi in gl. Delegat^o h̄o q̄tūcūqz
sit sufficiēter b̄ficiatus licite peti ex
pensas. taz p̄ victualib^o. q̄z p̄ victuris
equoz z p̄similitū. ar. d. c. cū ab oi. z. d.
c. statutū. in sup. Nā p̄dicta iura loquū
tur indistincte. Nā b̄ficia nō p̄ferunt
istis cū hoc onere. cū nō habeat ordia
riā iurisdic̄tōez annexam. Ideo nō
coguntur tales p̄ficii extra domiciliū
p̄p̄is sumptib^o nec tenent cōputare
expensas quas fecissent domi cū iura
ista indistincte p̄mittat eis expēsas. nec
distinguit vt faciūt in ordinario. In de
legato aut isertores a p̄ncipe est magis
dubitū. Glo. i. d. §. i. sup. distinguit. q̄ aut
deputat ad vniuersitates cārū. z tūc ip̄e
ordinari^o h3 p̄uidere. Aut deputat ad
vnā cāz z ordinari^o ei cāz cōmittit ma
liciose. z tūc idēz. S3 cessante malicia
tūc ip̄e etiā poterit petere a p̄tib^o expē
sas. ar. d. c. cū ab oi. Et hoc plus placz
Pa. q̄ victū gl. ibi. q̄ voluit q̄ ordina
rius delegans debeat p̄uidere.

Nūqd̄ aut ordinari^o possit petere sa
lariū p̄ assessore. Pano. in. d. c. cuz of
videt cōcludere q̄ nō: qz ordinari^o d3
sc̄ire canones in qb^o p̄satur. ad hoc. c.
l. de p̄san. Item qz ad h̄ h3 reddit^o vt
subeat oīa onera. Item nō regitur iure
cautū. q̄ ordinari^o hoc casu possit suoz

subditos collectare. Et **q̄** accidere possit. q̄ cā nō sit decidibilis s̄z ius canonicū. tñ hoc raro p̄tingit. tō p̄uideat de suo qñ hoc p̄tingit. Et hoc cōiter tenet a doc. delegat⁹ tñ licite petit salariū p̄ assessore. dūmō fraudulēter n̄ faciat.

5 **C** An autē p̄ notorio possit aliqd peti a delegato. pan. vbi. s̄. dicit q̄ sic. vt in d. c. statutū. s̄. notarios. Sed in ordinario potest dubitari. qz ipse prouideret suis officialibus.

6 **C** An autē iudex ecclesiasticus. ordinarius: vel delegat⁹ possit recipere a partibus sportulas sicut pōt iudex. secularis Sportule dicuntur q̄daz vasa in quibus solent deferri munera iudicibus. & qualia debeant esse ista munera seu quāta nō est lega diffinitum pan. vbi. s̄. dicit q̄ nec ordinarias nec delegat⁹ pōt petere dictas sportulas s̄z tex. in. d. c. cū ab omni tñ loquatur de delegato. Sed eadez rō imo fortior est in ordinario: cū bñficia dentur eius vt ius reddat q̄ sit in delegato. Gl. autē in. d. c. statutū dicit q̄ s̄m leges delegat⁹ h̄z sportulas. s̄. duos aureos. in p̄n. & duos in fi. vt i. d. auc. de iudicib⁹. s̄. ne autē: & hoc si cā maior sit. c. aureis. S̄z s̄m ius canonicū vt p̄z p. d. c. statutū. delegat⁹ nihil d̄z h̄re. cū sic generaliter loquat. Iudex tñ delegatus pōt a partibus recipere esculantū. vel p̄culentus ex mera liberalitate oblatū: q̄b paucis dieb⁹ cōsumi possit. d. c. statutū. Idem tñ pōt dici de iudice ordinario seculari. vt nihil recipiat a partibus. cū p̄p iusticiā tenendā h̄eat suas p̄uisiones pōt tñ & ipse recipere esculētū & poculētum eo modo vt dicitur est.

7 **C** Quid autē si iudex zelo p̄scie restituat q̄b sibi apte datū fuerat: & p̄ ei donatū q̄d pōt retinere. Gl. in. d. c. statutū. credit q̄ sic. qz hoc ibi nō p̄hibetur sicut nec alia bona donare p̄hibetur. Et est rō qz aliud est in remissione: aliud in donatiōe. Remissio. n. facilius p̄sumitur fraudulēter fieri q̄ donatio. qz facili⁹ remitteret q̄ multa q̄ donaret pauca. Sc̄ h̄le. n. ad. l. vell. l. sed si ego

vbi d̄r q̄ senatuscōsultū vellianū mulieri itercedenti succurrere voluit. nō donatū iō qz facilius se obligat mulier q̄ alicui donet. Hoc tñ intelligendū dūmō p̄ctus iste fraudem nō fiat. qz cū non credo iudicem absolutum.

8 **C** An autē delegat⁹ pape delinquēs in legatione sua possit pueniri corā ordinario loci Legiste h̄ac. q. tractauerūt. in auc. qua in p̄uincta. C. vbi decti. agi. oz. Et Jo. an. in. c. fi. de rescriptis. & idē Pan. ibi. Et p̄clusio s̄m enz est hec q̄ aut delegat⁹ delinqt in p̄cedēdo & tūc qz solū delinqt s̄ papā in parēdo mandatis ei⁹ nō pōt p̄ aliū inferiorē puniri. Aut delinqt p̄erse agendo: & tunc pōt puniri per ordinariū loci qz nō cōuenitur vt delegat⁹. sed vt criolus. S̄z Jo. an. dicit se nō credere q̄ pendente cā corā eo possit pueniri corā ordinario saltez vbi ipeditret p̄cedere i cā sibi delegata. Nā respectu illius cāe dūtaxat est maior ordinario. vt in. c. si iudicist. de offi. lega. Do. tñ in s̄. dicit. q̄ rōne peccati poterit puniri p̄ ordinariū. panoz. aut in. c. prudentiaz. de offi. deleg. concludit q̄ aut q̄ritur an ordinarius possit cōpellere delegatū ad exequendum Et est dicendū q̄ nō: qz nō spectat ad eius offiū s̄z pape. Aut q̄ritur: n̄ quid ordinarius possit eō punire rōne peccati: qz p̄tempit exeq̄ mādātū superioris. Et pōt dicit q̄ sic: qz hoc cāu non punit eū vt delegatū. sed vt perseuerantez in criet & sic cessat maioritas. Dicit tñ gl. ibi. q̄ quis nō tenetur exequi delegationem sibi infunctaz per papā cā graui dāno reruz suarum siue cā sit cōmissa cum clausula ipotentia siue simpliciter. vt dicit pan. qz nō est verisimile q̄ papa velit arctare delegatū ad executionem mandati cū graui periculo. res familiaris. Sed si appareret de p̄cisā intentione pape: tūc fecit. Dicit et̄ ibi gl. q̄ delegatus q̄ d̄z p̄ficiet. extra domi. c. lū. s̄m: pōt a p̄ncipto petere expēsas a partibus. Hoc limitat pa. qñ iudex eēt ipotēs q̄ n̄ posset suis expēsis itinerari.

9 **C** Quid si iudex inuise iudicauit. s̄. 9

vult iudicare et propter hoc amittit aliquid in suo. Et hoc Rasmus tenetur. restitueret totam litem estimationem ei qui propter hoc est lesus. xxiiij. q. ij. d. h. xxliij. q. v. administratores.

12 **U**tz iudex possit penam reo totaliter relaxare. Et hoc Thoma. scda scbe. q. clxvij. duplici ratione impeditur iudex ne reus a pena absolueret possit. Primum quod ex parte accusatoris. ad cuius ius quicquid pertinet ut reus puniatur. puta pro aliquo iniuriam in ipsum commissam. et hinc relaxatio non est in arbitrio iudicis. quia tenet vni cuius ius suum reddere. Secundo modo impeditur ex parte rei publice ad cuius bonum pertinet quod malefactores puniantur. Sed in quantum ad hoc est diversa iter inferioris iudicis et supremi. scilicet principem. cui est plenarie potestas publica commissa iudex. n. inferior si hoc potestate absoluerit reum a pena non legitime a superiore suo impositas. sed princeps qui hoc plenam potestatem in publica. poterit reum licite absolueret. si hoc respublice viderit expedire et passus iniuriam voluerit remittere.

13 **U**tz iudex possit penam diminueret. Et hoc Do. reo punito. si in iure certa pena inueniatur illa imponitur. sed alio arbitrio suo committitur. C. d. vt. pu. vel pri. l. seruos et extra de tras. c. si. in i. humanitate preter de sep. declinare. et sic mitigat. maxime cum causa subest. puta quia non ex proposito. sed casu culpa commissa fuit. vel quia iniuria effecta non habuit. vel propter etatem puerilem aut senilem et hinc. et hec hoc Thoma. misericordia iudicis hoc locum solum in his que ei arbitrio relinquuntur. adde predictis quod singulis dicit Panos. i. d. c. si. quod iudex potest et debet in penis imponendis interdum detrahere seueritatem recedendo a penis in iure statutis si causa subest. ut puta quia multitudine delinquentium est in causa. et sic sine scandalo plecti non potest. idem vbi subest altissima causa. vide gl. ibi.

4 **U**tz iudex possit penam auertere. Et auertere est pena aliquam ad terrorem aliorum qui sunt ad culpam quae multum crassa tibi oportet est exemplum. ff. de pe. l. aut scda. §. si.

5 **A**dditio. Quid autem si dicat iudex. dices. put tibi videbis

aut itelligat de nuda voluntate. vel de reo regulata: Pan. in. c. canonum. de consuetudine. dicit quod ista verba sicut estimaveris. si tibi placuerit et sicut ipse arbitrat boni viri: et non propriam et nudam voluntatem ut probat in. l. fidelis commissio. de le. iij. et in. l. thays. §. sorore. ff. de fidelis. li. vbi text. notabilis de verbo placet. Idem de verbo si tibi videbis. Vel put tibi visum fuerit. Et predicta faciunt ad multa. unde dicit pan. i. c. significauit. de pen. et re. quod tibi papa dixit archiepiscopus debere imponere penam potest tibi visum fuerit: nunquam possit ad voluntatem suam penam imponere. Et quod non. nam pro hoc verbum si tibi visum fuerit. non dat libera potestatem: sed denotat boni viri arbitrium ut no. glo. in. c. ij. de cor. vltima. Et hoc no. quod facit ad statuta et ad multas rationes. Idem dicit et sicut de hoc verbo reliquo tue prudentie vel discretioni. in summa omnia verba exceptis istis volo. libet arbitrium plenum vel liberum. importat arbitrium boni viri et faciunt ad rationem quam nunc de facto accidit. quod dam mercator locauit quendam factorem qui factor petebat salariam ab eo. Mercator dixit sibi nolle aliquid dare nisi prout sibi videret. et ita conuenit. Accidit quod iste factor gerens fideliter negocia mercatoris in tempore inter eos conuenit: lucratus est multa. Conpleto autem tempore conuenit inter eos predictus factor petit mercedem suam. Mercator dicit quod est contentus dare iuxta pacta facta: et vult dare quod modicum. Et ratio factor dicit quod fideliter operatus est in sua negociatione: expertus est: quia multa lucratus est. et petit sibi dari salariam iuxta morem prout et consuetudinem mercatorum. Mercator ex aduerso respondet fuisse contentum inter eos quod dabit sibi salariam prout sibi visum fuerit. Querit quod iuris. Ratio pro ex predictis. nam hoc verbum. si tibi visum fuerit: vel put tibi videbis. non importat nudam et liberam voluntatem. sed importat voluntatem ratione regulatam et arbitrium boni viri. Et sic iste mercator tenebit dare salariam honestam. et hoc quod alij factores habere consueverunt. Ad hoc facit lex. quod si nolit. §. quod assidua. ff. de

Edic. edic. Predicta itellige si sunt deum
simpliciter volo dare put mihi videbit. se
cus si addita fuisset aliquid verba que huius
sunt restringere illud deum ad nudam vo
luntatem: ut patet si dixisset nolo tibi da
re aliquid certi: nec tamen nec quibus: sed solum
ut mihi videbit. nec volo atleges con
suetudinem salariorum aliorum factorum: vel ut re
ref alios verba per quod stare quod vellet se re
ferre ad nudam voluntatem: quod tunc secus.
Nec ob. si dicat. nonne iste mercator te
netur saltem ex caritate et equitate dare illi
proportiones salarii. dico quod de equitate te
neatur: non tamen de necessitate et potest et dicit
Patere legem quam tu ipse tulisti. Sci
entia. n. et volenti non fit dolus nec iniu
ria Predicta et factum ad casus quoti
dianum. habet. n. multoties in regulis
et religiosorum et hinc quod plati sui potest
dispensare in ieiuniis: disciplinis et alijs
cerimonijs ordinis put eis videbit.
An debet intelligi de nuda voluntate:
an homo de voluntate supposita rationi: et iux
ta arbitrium vel iudicium boni viri. Ex pre
dictis patet ratio quod de voluntate de volu
tate restricta rationi: et iuxta arbitrium boni
virum: sed si dispensarent sine causa pecca
rent. Tertio predicta faciunt ad aliam questionem
Compromissum est in alijs: et data est potestas per
nunciandi sed quod eis videbit: vel sed prudenter
sua. an intelligat ut iudicet put vo
luerit: an homo de iudicio rationi supposito
ratio patet ex predictis. hec no. quod faciunt
ad multa.

16 **U**ix iudex iudicet possit cum bo
na conscientia pres reducere ad oppositum
Re. Pan. in. d. c. fi. refert Spe. dicere quod
si iura patrum sunt ignota potest. Si homo iam
sunt clara ut quod conclusum est in causa. et sic iudicet
liquet per quod parte deat ferre sententiam Spe. sed
disputatorem relinquit Sed Jo. an. dicit quod nisi
si aliqua circumstantia suadeat: abstinere
de a tali questione: quod si de iure vniuersum da
re alteri sine causa. sed ex circumstantijs possit
B. facere et ceteri paribus magis de suade
actori vincit: quod reo absolue do. ratio quod
sententia ferenda per actorem est mandata execu
tioni et in executionis actu possit fieri longum
tigitur: quod ratio cessat ex parte rei tamen in eo pos

set subesse causa: ut puta: quod actor est pecuni
osus et parat appellat contra iura sibi pro
mittit: de quibus hinc et sibi casus consideratio
iudex abstinere vel reducere ad concordiam.
C An autem iudex deat sequi ius vel equitate. 17
Re. Ipa. i. d. c. fi. sed gl. dicit quod ius sepe est pre
sertim equitati. et vult quod pro parte equitate non
scripta: non de iudex recedere a iure scrip
torum: non de iudex velle clementior lege
videri: ut dicitur tex. i. anc. v. iudi. §. oz. sed
doc. factum tria membra. quod aut neutrum est
scriptum. s. nec ius. nec equitas. et tunc iu
dex de suare equitate: ut i. d. c. fi. Ad hoc
adde notabile verbum Im. i. c. l. de offi.
quod sequitur Bar. in. l. i. C. de. ll. quod in his que
relinquunt arbitrio iudicis de se suare
equitate. Aut aliter tamen est scriptum: et illud est
suadendum. Tertio autem utriusque est scriptum. Et
tunc aut ius est scriptum in genere. et equitas
in specie: vel est et servandum est quod in spe
reperit scriptum: quod spes derogat generi.
Aut aliter sunt scripta spatium: seu generaliter et
tunc cetera tenet quod equitas est preferenda.
C Uix liceat iudici iudicare pro parte: 18
ta de veritate: quam ipse nouit. Re. Tho. ha
scibe. q. lxxvij. dicit quod iudex in iudicando
magis de se legitima documenta per in
strumenta et testes et alia hinc: quod id quod
ipse nouit tamquam persona privata. ex hac tamen
privata cognitione potest inuare ut desit
cuiusdissimulat probat des inductas ut possit
eorum defectum investigare. Quod si eas non
potest de iure repellere: de eas in iudic
cadio sequi dicit et Tho. quod si aliquid que
scit iudex nocere: falsis testibus quincit
ut occidat. si iudex non potest inuenire occa
siones liberandi innocentem. de est ad supe
riorum mittere iudicandum. Si autem nec hoc
potest: non peccat sed allegata ferendo sententiam
quod non ipse occidit eum: sed illi quod est asserit
nocere. concor. Pe. et ray. Sed legisse et
canonice videtur sentire contra. Nam
Ang. et Imol. in. l. a. d. i. no. pio. ff. de re
iudi. formant hanc. q. an iudex in cri
minalibus sciens sententiam iniustam exe
qui debeat. Et ang. iudicet determinat
nat quod non allegando Inno. ita tenuisse
in. c. pastoralis. de offi. dele. Sed Inno.
dicit distinguendum. aut talis sententia

E absolutoria. & cū hēat executionem
 paratā. l. miles. §. q. iudicati. ff. de re iu-
 di. & ea n̄ tractat. aut p̄denatoria q̄
 cām aut est pecuniaria. aut corporalis
 Si pecuniaria & veniat applicāda s̄i
 corereq̄t & trāsibit in rē iudicatā sicut
 civilis: s̄ sit criminal. & sic hēs q̄ p̄a
 pecuniaria d̄t crial: q̄si applicat̄ fisco
 Aut ē pena corporal affixa corpori: &
 tūc si iudex sciat cām iniustā seu sniaz:
 nō d̄z exeḡ h̄z Inno. i. d. c. pastoral. §.
 si ho. & Ang. in. d. la. d. i. uo. p̄to. & Jo.
 cal. i. d. §. si ho. vbi dixit: q̄ si iudici: s̄
 vt p̄uate p̄sone liqueat accusatū inno-
 cētē eē: illez ex acti. q̄ntū appeat si d̄z eū
 p̄denare: s̄ d̄z de p̄tate inuestigare: v̄l
 scribere p̄ncipi ar. l. i. §. si. ff. d. questi.
 Et si p̄tate n̄ poterit inuentre: vel p̄n-
 cepti n̄ rescribat. poti⁹ absolut: cū sci-
 at i sua p̄scietia ip̄m esse inocētē: s̄ sit
 p̄batū. §. Qd̄ ē v̄z. si iudex pp̄ talem
 absolutiōnē nō puniret aliqua pena:
 vel solū pecuniaria. q̄ tūc magis d̄t
 pati puniri pena pecuniaria: q̄ cōfen-
 tire i mortē hoīs saltē h̄z canonicias.
 ar. notator in. c. susceptm⁹ d̄ homi. Si
 ho iudex venire puniēdus p̄solar: po-
 tius ēt salua p̄sola: d̄z p̄denare & cōde-
 nationē exeḡ q̄ pati p̄p̄tā penā cor-
 poralē: q̄ p̄ria caritasicipit a se ip̄so
 & hec opinio approbata per tot doc.
 famulos vtriusq̄ turis videtur tenen-
 da: maxime cū sit valde p̄ta.

¶ An aut iudex possit interpretari sentē-
 tiā suā postq̄ eā tulit: si de nouo circa
 eam oriretur aliq̄d dubium. glo. in. c.
 l. de postu. p̄r. arguit q̄ sic. Et in hoc
 tene eā mētī. S̄ tu vide. panoz. i. d. c.
 l. & i. c. ex p̄te. el. iij. d. §. si. vbi. p̄ Bar.
 & glo. in. l. ab executore. ff. d. app. dicit
 q̄ si est v̄legat⁹ nō p̄t p̄. c. in. l. is de
 offi. deleg. Si ē ordinari⁹ & inferior &
 nō. potest vt in. d. l. ab executore. vbi
 tex. no. Maiores autē iudices possunt
 & videtur tex. i. d. l. ab executore. & ita
 d̄z interpretari vt nota corrigat: vel mu-
 ter: sed declarat tūc Qd̄ tene mētī.

¶ An aut arbiter possit suā sniam in-
 terpretari postq̄ eā tulit. vide p̄ Spe. in

ff. de arbi. & v̄l q̄ si possit p̄ tex. i. c. cū
 olim. de arbi. & pan. ibi. & p̄ p̄dicta sa-
 ciūt ad questionē: nūqd̄ statuarij depu-
 tati a populo possint interpretari statuta
 p̄ se edita si oriret aliqua dubitatio. io-
 an. i. d. c. ex p̄te. & Bar. & cōiter legitē
 in. l. oēs populi. ff. d. iusti. & in. d. cludū
 q̄ nō exq̄ functi sunt eoz offō. imo ēt
 nec legat⁹ p̄t interpretari suā p̄stitutiōnē
 postq̄ functus est offō suo h̄z Pan. in
 d. c. ex p̄te. nec ob. si dicat q̄ eius ē iter-
 ptari. cuius ē condere q̄ in veritate n̄
 videtur isti cōdidisse statuta. s̄z popu-
 lus q̄ dedit auctoritatē. q̄ is d̄t facē cu-
 ius auctoritate sit. vt i. c. si diligēt. de p̄-
 scrip. & id̄. recurrē dū ē ad populū. seu
 ad p̄siliū generale. Et intellige q̄ d̄z re-
 currit ad populū seu p̄siliū. q̄n̄ inter-
 tatio ē valde dubia. Secus si ē clara &
 iuri p̄sona q̄ tūc iudex corā q̄ p̄t q̄d
 p̄t interpretari statutū. Sicut dicim⁹ i. l.
 cōt & p̄nlegijs p̄ncipis. vt notat inno.
 in. c. cū sp̄ali de appel. facit. l. vnica. C.
 de p̄f. in. vr. p̄stā. l. ij. vbi d̄t inferi
 orib⁹ & docto: h̄z p̄tās interpretadi. Ad
 de. tū q̄d no. Lu. ro. in suis singularib⁹
 p̄. l. paul⁹. la p̄ma de re iudi. q̄ iudex p̄t
 eadem die post sniam latam supplere
 circa accessoria. idem in arbitrio per
 gl. singularem in. l. q̄ arbiter & si erra-
 uerit. ff. de arbi.

¶ Utz minister peccet exequēdo sen-
 tentias iudicis s̄ inocētes. R. h̄z Tho.
 scda scda q. lxxij. si snia cōsinet itollera-
 bile errorē. minister nō d̄z obedire uls
 excusarent carnifices q̄ martyres occi-
 derūt. Si aut nō cōtineat manifestam
 iniusticiā. nō peccat p̄ceptū exequēdo.
 q̄ ipse nō h̄z d̄scurrere sniam sup̄o-
 ris nec ipse occidit sed iudex. cui minist-
 teriū adhibet. Et intelligit Ray. q̄ si
 ipse minister sciat q̄ p̄demnat⁹ inno-
 cens. ē si d̄z exequi mandatū iudicis.
 Secus si dubitet tūc. n̄ excusatur obe-
 diēdo. xxij. q. i. quid culpatur.

¶ An aut iudex puniens p̄ncipalr p̄ 22
 orer pecuniam peccet in d̄tali. vide. j.

Infimonia. i. §. vij.

Iudex. y. iudex. eccl. ordia. siue v̄lega

ma: q̄ s̄ iusticia z granam alteri p̄to
i iudicio q̄c̄s̄ facit p̄ ḡaz: vel p̄ sordes
pura p̄ pecunia suspensul ē p̄ anū ab exe
cutioe officij. z d̄z p̄denari ad estima
tionē litis: p̄ti quā lesit. z si suspēione
durate ingesserit se z iunio: sit irregularis
z nō nisi p̄ papā poterit dispēfari
c. cū eterni. de re iudi. li. vi.

1 C Nūq̄d p̄tineat cognitio ad iudicem
ecclesiasticū si iudex laic⁹ s̄z malefactorē
q̄ dicit se clicū: z petit remitti ad curiaz
ecclesiasticā: v̄l ip̄a curia petit eum z iu
dex denegat. R. ad iudicē ecclesiasticū
spectat cognoscē: q̄z de re agit sp̄nāl̄ si
ue ecclesiastica s̄z d̄z vocari iudex secula
ris aut alius cuius interest: extra de
sen. ex. si iudex li. vi.

2 C S̄z quō p̄cedet i. d. q. R. si ē notori
uz q̄ ille sit clic⁹: statim absq̄ alia cogni
tione d̄z reddi. q̄d si fama publica de h̄
ē v̄l ip̄se p̄ clico cōiter hēbat v̄l se p̄us
si gerebat p̄ laico: z de p̄hēsus sult cuz
cōtura z hitu clicali. d̄z ēt reddi in cōt̄
nēt̄. n̄ dico sine cāe cognitōe. s̄z an̄ cāe
cognitōez v̄ clicatu. ita t̄n̄ q̄ p̄bād̄i ne
cessitate. n̄ ip̄e s̄z aduersari⁹ astringat.
Si h̄o an̄ dephēsionē p̄ laico publice
se gerebat: z p̄ tali cōiter hēbat. et si tē
pore dephēsionis erat in clicali hitu
n̄ est restimēdus. q̄n̄sq̄ fidē fecerit de
clicatu. S̄z t̄n̄ iterim s̄z eū p̄cessus iu
dicialis ḡesect. d. c. si iudex.

3 C S̄z q̄rit de. q̄ quotidiana. Pone ali
q̄s effectus clicus p̄ clicū puta p̄
homicidiū a quo d̄z punitian a iudice
seculari vel ecclesiastico. R. bar. in. l. i.
ff. de penis refert Bi. determinasse h̄ac
q̄. fin. l. itē vulpian⁹. ff. v̄l. de. tu. distin
guēdo: q̄ aut fecit se clicū i fraudē. z
tūc ista allegatio q̄ ē clic⁹: n̄ p̄dest vt.
l. si maritus. §. i. ff. de adul. z. l. hos ac
cusare. ff. v̄l. accu. aut ē certū q̄ fecit h̄
sine fraude. z tūc p̄dest sibi ista allega
tio vt. d. l. h̄o accusare. §. hec b̄n̄ficio.
Aut ē dubiū: z tūc sigdē erat accusat⁹
v̄l infamat⁹ v̄l erie p̄sumit h̄ fecisse in
fraudē. p̄cordat Guido v̄l. su. z Spe. i
n̄. v̄l. reo. S̄z Bar. dicit q̄ tota ista veter
minatio dī. logē an̄q̄ p̄cessus sit ichos

tus: s̄z eū s̄z si p̄cessus eēt inchoat⁹ tūc
qd̄ iuris. vel qd̄ si eēt lata sn̄ia: z post
sn̄iam efficiat clicus. vide tex. gl. q̄ nō
p̄sit ista allegatio. vt. l. sigs postea. ff. v̄l
iudi. z. l. cū qd̄ā. ff. de iuris. om̄. in. S̄z
Jo. an. i. c. i. de obli. ad ratio. vt̄ refert
Bart. in. d. l. i. dicit q̄ p̄dca sūt vera q̄
tū ad executionē factēdā i reb⁹ S̄z q̄
p̄sona possit capi z detineri i carcerib⁹
v̄l decapitari: hoc fieri nō pōt cū p̄ba
clicū sit exēpta m̄nū iudicis secularis z q̄d
de clico dicit: idē dic de monacho: seu
alio q̄ regulā p̄fessiois fecisset: q̄z q̄tuz
ad m̄dū ē mortu⁹. vt. l. deo nob. C. v̄l
epi. z cle. Et idē p̄cludit bar. dicens q̄
iudex secularis n̄ p̄t p̄ire: nisi p̄i⁹ de
gradet z q̄z ep̄i istā degradatōne n̄ sa
ceret z ex isto incōtinēt̄ seḡt aliud in
cōuentēs. q̄ iudices seculares s̄z iustitiā
faciūt iustitiā de eis z eos puniūt Pre
cta h̄a: nisi faceret p̄fessionē existētes
in carcerib⁹. vt̄ notat Jo. an. ibi Item
p̄dicta h̄a in illis q̄ efficiūt clici vel sa
unt p̄fessionē ita q̄ efficiūt religiosi.
Sed in illis q̄ mutāt hituz z efficiūtur
biginti: seu milites gaudētes: posito q̄
hēant p̄slegia q̄ sint exēpti a curia se
culari: mutatio tal̄ hitus sibi nō p̄dest
q̄ illa regula nō faciūt eū clicū. nec re
ligiosū. Idem Bull. de laude.

4 C Utrū iudex ecclesiasticus possit iudi
care de subditis laicorū p̄ncipiū: z de
ip̄is p̄ncipib⁹. R. ois xp̄ian⁹ rōne pec
cati efficitur de foro ecclie. extra de iu
di nouit. Ideo si iudex laic⁹ negligit
facere iustitiā de subditis. pōt ecclesiasti
cus iudex illū cōp̄llere ad venēdū iu
stitiā vel supplere defectū eius cogno
scēdo de cā z sic de illius subditis iudi
care. extra de foro cōpe. ex transmissa
z. l. 3. z. c. ex tenore. xxij. q. v. admi
nistratores. z in. d. c. administratores. h̄a
bet q̄ si iudex secularis ab ep̄is z ec
clesiasticis v̄tris cōuet⁹ fuerit vt̄ faciat iu
stitiā z neglexerit. post. i. ij. z. l. ij. moni
tionē cōtione ē priuatus. z dicit ibi gl.
z sic ē excoicatus ip̄o iure.

5 C Utrū iudex ecclesiastic⁹ possit iudica
re de infidelib⁹. R. s̄z Rai. directe non

inducat de his q foris sūt. s. aliqs eis re-
ligionis regulas apponēdo. sed idire-
cte iudicat xpianos. ab eoz cōtione sub
trahendo. vt. s. Iudeus. i. §. 1.

Iudicium. Quid est dicere. dz pcedit
simp̄r z sine streptu z figura iudi-
cij. R. tūc nō dz q necessario exigatur
libellus vel litis contestatio pōt ēt iu-
dex pcedere tpe fertay ob necessitates
hoimū indulgēz. z multa alta succidū
tur. Ut in cle. sepe de. p. si. verbū sūma-
rie. circa ordinē pcedendi. t. breniter.
ita q totā substātiā pprehendat. vñ in
cessu nihil de substātib⁹ dz omittit vñ li-
bellus tra bñ dz esse format⁹ sicut ordi-
narie pcedit. Itēz ptestat lis. itēz snia
diffinitiuus datur. p̄bū de facto intelli-
gitur manu regia. l. ij. i. p̄n. ff. de ori. tu.
z sic omīssa oi iuris solēnitāte. si at q
iura alteri⁹ vñ mō ledātur q̄ nālem
equitatem. verbū oi solēnitāte omīssa
tollitur oīs solēntas iuris ciuīlis. Ea
p̄o q sūt de iure gētū. nālī vel diuīno
ablata nō sūt puta q in ore duoz ec.
nec poterit tollere defēsiōez. nec pote-
rit examinare testes pte absēte. s; bene
nō poterit recipere absq̄ iuramento: z
dieb⁹ feriatīs i honozes dei. cū hęc so-
lēntas i ducta sit de iure ciuīlī s̄m bar.
in. l. filius. ff. de dona. Itēz poterit vi-
gore taliū p̄boz admittēre testes z p
sonas a iure reprobatas p̄nta relegatas
vel ifames. ff. de testa. l. cū lege. Verbū
bōa egtate z omīssis solēnitātib⁹ iuris
dicas q nō dz telligi de bona egtate.
hoc est nō habito respectu ad ciuīlia iu-
ra. qz hoc est s. l. bona fides. ff. de posi.
S; dz itelligi hoc est nō illis iurib⁹ q
ponūt q̄sdam solēntates seu subtilita-
tes que veritates negocij nō tangunt. z
ita vocātur apices iuris s̄m Bar. in. l.
si fideiussor. §. q̄dā. ff. mādati. Negociū
p̄o pncipale. dz decidi p iura. vñ suā
dū est ius cōe. Ita nota q cū in priu-
gijs religiozoz dz. q post positīs rīmu-
lis z apicib⁹ iuris libere pcedere pos-
sint plati ad correctiōē victoz nō per
hęc verba tollitur. nec p h̄mōi eximū-
tur a iur cōi ad q̄ dēs catholici iur ex

269
tra de cōsti. e. i. Sed nō tñr ad ea que
nō sūt de substātia iuris seu ordīs iu-
diciarij sine qb⁹ nō pōt pcedi in iudi-
cio p̄tentioso. Sicut ēt cū dz p̄stentio-
bus frat̄z p̄dicatoz. q̄ electiōes fiāt s; z
formā canoatcā alijs iure solēnitātib⁹
relegatis. si aliqd dmitteret cū pcedit
p̄scrutinū q̄ sit de substātia forme
cassaretur electio. Sed ea que nō sūt
de substātie forme vt collatio zeli ad ze-
lū. z h̄mōi p̄ ila p̄ba tollitur s̄m Ar-
chi. s. p̄bū sola rei p̄tate ipecta. p̄ hęc
p̄ba tollit oīs solēntas iur relaxate s̄
oēs habere iuris ciuīlis. z solū remāet
id q̄ est de iure naturali. Ita q̄ error
formulaz seu solēnitātū iuris seu earū
omīssio nō nocz pp̄ illud p̄bū sola q̄
denotat singularitatē z vnitates ita q̄
sola p̄tate ipectat z nō ad aliud hęc
tur respectus. Itē in cāis plenarijs reg-
rī cōtatio perēptoria. In sūmaris aut
nō vt no. Pa. in. c. p̄sultit de offi. dele.
itēz vbi nō regritur ordo iudicari⁹ in
eptitudo libelli non viciat p̄cessus. de
elec. c. bone. el. d.

Quattuor mōis puerit iudicij. xl. i.
q. iij. q̄tuoz. q̄ p̄tinet i his p̄sib⁹ Quat-
tuoz ista r̄mōz odiū dilectio cēsus. Se-
pe solēt hoimz rectos puertere sensus.
Iudicare. Quid sit. R. s; Tho. scōs
se. lxxxix. iurare est deū in testes vo-
care. z est act⁹ latrle. vñ Hierouim⁹ su-
per Mat. Qui iurat aut venerat aut
diligit eū per quem iurat

Ut liceat iurare per creaturas. R. s; Tho. vbi. s. iuramētū pncipalr referē
ad ipm deū cuius testimoniū iuocatur
Secōdario aut assumūtur aliq̄ creatu-
re nō s; se. sed iq̄tū in eis diuina veri-
tas māifestatur: Sicut iuramētū p euāge-
lī. l. p̄ deū cui⁹ veritas i eu āgello mā-
ifestatur. z p̄ sanctos q̄ hęc veritatē cre-
diderūt. Ali⁹ quoq̄ ē modus iurādī p
execratiōez. q̄n iudicatur creatura aliq̄
in q̄ diuīnū iudiciū exerceatur sicut so-
let q̄ iurare p caput suū. aut p filiū su-
um z h̄mōi. q̄ aut dñs phibuerit iura-
re p creaturas. Mat. v. itelligitur pro-
hibiti. ita q̄ eis exibeat reuerētia dz

uina. Sicut in dei p angelos & creatu-
ras iurabūt. Et eodem mō pūtur clic^o
iurās p creaturā. xxij. q. i. clicū. z. c. figs
p capillū. Bon. at. l. ij. di. xxxix. dicit q
dñs phibet iurare p creaturas hz q ip-
se creature fm se cōsiderate in verita-
tis testimoniū iuocatur: qz sic credere-
tur q aliquid numinis eēt in eis. z hoc
mō esset ibi suspitū lo. qz et yltra debitū
reuerentia exhiberetur. Sed iurare p
creaturā relataz ad creatores hoc est p-
ut relucet in ea vestigiū diuina pūtatū
sic licitum est.

2 **C**ū iurās nō necessitate. hz lo. aut le-
uita e peccet mortali: vñ q sic qz facit
pceptū hz decalogi. i. no. al. nom dei
in vanū. Sz ois q necessitate cessate vñ
utilitate iurat: assumit nom dei i vanū
ergo zc. Itē iuramentū dz hñe tres co-
mites. i. pūtatē. iusticiā z iudiciū. xxij.
q. i. z iurabūt. Sed iurās ex ioco vel le-
uitate nō hz iudiciū in se. i. discretā de-
liberatiōem. vñ. i. nō iuret verū nisi pp
necessitatē e utilitatē. xxij. q. i. ita ergo.
ergo tale iuramentū est illicitū: z pūriū
vocatū. xxij. q. ij. aiāduertendū oē aut
pūriū est peccatū mortale. ergo morta-
liter peccat. R. ex notatis p bon. vbi. s.
q iurās verū. qñs leuitate z ioco vel
hñōi nō peccat mortali. nec dñ i vanū
iurare hz cū qz i vanū iurare esset qñ
nō ad finē illū pp quez pncipalr istitu-
tū est iuramentū qz iurasset. f. i. nō at ei^o
est pfirmatio pūtatū. vñ fm. Tho. iura-
mentū ordiatur pncipalr a pfirmatio-
nez dicti humani: qd idē est cū dicto
bon. sic ergo quotiescūqz verū iuratur
nō in vanū dñ iurari. z sic p3 so. ad pñ-
mū. Ad scdm dñ cōcedendo q oē iur-
amentū dz hñe tres comites. z si non
hz dñ pūriū. sed nego q oē pūriū tal-
ter acceptū sit peccū mortale. vt dñc idē
Bon. vbi. s. articulo. i. q. ij. In corpore
qñs. ibi. n. pcludit q nō oē pūriū ē
peccū mortale sicut id qd nō est delibe-
ratū sicut est in casu nostro. Benefic. n.
iudiciū vt dñcū est. Si tñ iuramen-
to desit pūrius comes tñc regulariter
talts iurās dñ pūrius: z tale pūriū est

peccatū mortale. Sec^o aut vbi iuramē-
to adsit veritas. hz absit iudiciū. nā tñc
nō semp iudiciū est de peccō mortali.
vt. j. diffusius dicitur. Itē hz Pan. in.
c. sicut nñs. extra. e. vbi dicit q figs iu-
rat temere. i. sine necessitate. vel utilita-
te. locofertūc peccat vetaliter. hz hoc ca-
sus iudicatur temere iurare. z sic nō oē te-
merariū iuramentū est peccatū mortale.
Secus si iurasset illicitum.

Quid de illis q iurant p mēbra dñi
honestā: vt p corpus vel caput aut i ho-
nestā. vt faciūt ribaldi: an semp peccēt
mortali. R. p declaratiōe pdictoy: z to-
tius materie iuramenti ponentur pclu-
siones quatuor. Pñia conclusio q pterēs
blasphemā in deū vel sanctos. i. dicēdo
deū nō esse iustū. oia nō bñ disponere
vel esse patiales vel pñtorē vel deum
esse male dicitū: vel sanctos z hñōi qd
libz istoz est mortale. si aduertit qd dñ-
cit z itelligit extra de male. c. statum^o
vbi ppter grauitatem crīs dz imponē
pñia publica. Secūda conclusio nomia-
re mēbra dei vñ beate pginis aut scōz
vel scāz i pceptū. vñ noiando eoz mē-
bra anteriora vel posteriora. vt faciūt
ribaldi zēi peccāt grauissime z morta-
liter. si aduertit q dicit z itelligit. d. e.
statum^o. z. xxij. q. i. figs p capillū. Ter-
tia conclusio q pūriū ē in cōi fm ones
z extra iudiciū qñqz ex cā vel utilitate
vel locofitate. vel leuitate: z qñctoz in dñ
nō solū per sancta dei enāgelia: vel per
corp^o xpī: s; ē p fidez meā vñ si de^o ad-
iuret: p pginēz marīā: p cruce. p aiāz
meā: p sanctū antoniū: vñ p scīaz meā: i
pdictis casib^o semp ē mortale qñ aduer-
tit se iurare z falsuz dicere. z totiens q
tiens iurat. hec conclusio p3 ex pdictis. qz
talts directe facit p scdm pceptū de-
calogi. In vanū entz z sic indubitatē
peccat mortaliter. Quarta conclusio ifer-
tur correlarie ex pdictis: q si qz iurat
per mēbra dei vel sanctoy: que in hoī-
bus nō consentur turpia vel inhōnesta
vt p corp^o xpī vel sanguinez. ei^o. caput
vel oculos: vel vētrez. z hñōi: vel san-
cta dei enāgelia: fidez de crucez. sanctis

per sanctū Anthoniū, & quęcūq; simi-
lia iuramēta nō peccāt mortālī ſita-
tem dicendo. Nec cōclufio pz: q; talis
nō dī in vanū iurare ex quo tali iura-
mentū nō deest prim⁹ comes & punct
pals: qui est ſitas: dato q; vñt iudiciū
Predicns tñ nō ob. d. c. figs per capil-
luz vbi dī q; figs per capillū dei vñ ca-
put iurauerit ſi eſt clicus dz deponi ſi
latus excōdicetur & per q; ſis talis pec-
cat mortālī: cū nullus debeat excōdica-
ri: niſi pp̄ p̄m mortale, & tñ dicitā mē-
bra ſi ſūt turpia nec ihoneſta. ad h̄ rñ
det Boſi. vbi. ſ. q; canon loquitur q; illoſ
q; credebāt deū ſm diuinitatez h̄re ca-
put & capillos & tales erant blaſfemī:
aut certe q; illoſ q; irreuerēter nomināt
membra xp̄i. & q; daz ex q; ſito mō iuran-
di diuidūt ipm q; ſi memb: atz. Secus
aut in caſu n̄o. adde etia; p̄dictis q; ſ
no. ar. ſ. in ſū. q; figs ēt cū iuramento
p̄mittat ſe aliqd̄ facturū. q; nō eſt ali-
cuius ip̄ortātē boni vel mali: vt m̄ de
verberādo ſiſti: vel de bibendo: vñ nō
& h̄mōi vñ ventale iuratio & p̄iuratio
hec arch. ſ. h̄ itellige verū maxie ſi q; ſ
iurabat h̄bat itentidez faciendū illud
q; iurabat. lz poſtmodum mutauerit
intentionē aliq; de cā.

4 **Q**uid figs ex ipetu iurauit id quod
deliberate non iurasset. ſ. dicit q; de-
bet ſuare. ſi licitū eſt. Sz q; hoc eſt dō.
an. i. c. ſicut ex l̄ſis d̄ iureiu. vbi dicit q;
ſi ſuit tāta iracūdia. q; id deliberate nō
iuraſſz tale iuramētū nō ē obligatorū
nā p̄cedūt a p̄l votū & iuramētū. vt no.
in. c. i. & ij. de iureiuran. & ita ſibi deter-
miat. d. an. per illud q; dicit Tho. q;
in voto tria ſūt neceſſaria. ſ. delibera-
tio p̄poſitū volūtatē & p̄miſſio. ergo
Idē in iuramento. idē t; gl. ſingularis
in. c. dudū. de p̄ner. pin. q; votū factuz
calore iracūdie ſi obligat. Et ibi t; pa.
q; vbi tantus fuit iracūdie calor. q; ſe-
dato calore nō feciſſet votū nō obliget
apud deū: q; deus vult militez oīo vo-
lūtātū. c. nō eſt xv. q. i. ar. d. c. ſicut. Tñ
q; difficile eſt talem calorem p̄baſ: ſua-
retur i p̄tica opie. Jo. an. q; voluit q;

votū factū calore iracūdie obligat niſi
eſſet tāt⁹ q; ſaget q; dā mētis alicnatōs
ex m̄to furore. & ſic itelligie gl. ſ. & ſic
pa. vñ dicere: q; vbi p̄ſtaret de ei⁹ volū-
tate: & puta q; ſedato calore nō feciſſet
tale votū. nō obligaret in foro p̄tētiōſo
In foro aut aīe. ſtabli dīcto ei⁹. Idēz in
ſili vñ dicere gl. i. c. ex l̄ſis de diuoz. vbi
dī q; p̄feſſio facta calore iracūdie: nō
p̄iudicat niſi detur p̄ſeuerātia. Idēz t; ſ
Panor. in. c. ſi ſo. de iuretur. & allegat
dō. Ant. p̄o hac opi. i. d. c. ſicut: & cre-
dit q; h̄ opionis ſit ēt. Jo. an. q; ſi ca-
lor iracūdie fuit tātus: q; illud delibe-
rate nō iuraſſet: nō eſt obligatorū: ſum ta-
le iuramētū q; vñt iudiciū ſeu diſcretō
Quid dicendū de iuramētis i q; d̄
ſiſt alius comes puta iuſticia an talia
ſint obligatoria: & talis iurans peccet
mortālī. Nō eſt valde pulchra. dīcedū
p̄o. put h̄ p̄ archi. i. c. ſi aliqd̄. xxiij.
q. iij. & p̄ pan. in. d. c. ſi. ſo. q; q; d̄z iu-
rat ſe aliud facturū: obligatur ad illud
faciendū. niſi illō vergat in iteritū ſalutē
ſp̄ualis vñ corporalis vñ i diſpēdiū ſalu-
tis eterne. vñ i peiorē exitū vñ q; bonos
mores nāles. & dī ſgere i iteritū ſalu-
tis ſp̄ualis q; obligat ad p̄m mortale
q; eſt mors aīe. ſgit aut i iteritū ſalu-
tis corporalis. q; obligat ad id q; eſt
mors corporis. dī aut verget in diſpē-
diū ſalutis eterne. q; obligat ad venia-
le q; ſi diſponat ad mortale. & ſic ad iter-
itū ſalutis eterne. Quarto caſu q; ten-
dit in peiorē exitū. Et h̄c caſus eſt m̄-
tū gnālis. & p̄t in ſe p̄prehēdere p̄m
mortale & ventale. Et ſex. in. d. c. ſi ali-
qd̄ dicit tale iuramētū nō ſuandū. Et
Arc. ſibi dicit q; iuramētū vergit in pe-
iorē exitū ſex modis. primo q; iuratur
aliqd̄ q; eſt mortale. Secūdo q; iuratur
aliqd̄ q; eſt ventale in ſe. Tertio q; iu-
ratur aliqd̄ q; ex ſe eſt indifferens. tñ
ex circūſtantia efficitur ventale vñ mor-
tale. Exempluz vt ſiquis iurauit q; nū-
q; erit negotiator: vel miles. vel q; nō
recipiet ſendum a tali domīno. vel q;
non recipiet mutuum. vel quid ſimi-
le. certe ſi rea venit ad caſum in quo
rr 8

nō pōt alr viuere nisi veniat h̄ iuramē
tū. nō tenet illud obſuare. qz ſi a p̄nci-
pio. fuiſſet iſte caſus. iuramentū fuiſſet
temerariū. Et ſō pōt pp̄ia auctoritate
h̄uenire. qd̄ eſt notādū. Quarto cū iu-
ramentū excludit opus faciēdū ex carit-
tate. vt qñ iurat qd̄ niſi ex caritate da-
bit tall. vel qd̄ ſiſe. qz nō eſt verſiſe qd̄
deus recipiat talia. cū ip̄e mandet ope-
ra caritatis exerceri. z iuramentū non
bz eē iniquitatis vinculū. extra eo. q̄to.
Quinto cū excluditur opus de genere
bonoz. vt cū q̄s iurat ita qd̄ nunq̄ erit
ep̄s. vel clericū. vel mōach⁹ vel n̄ cele-
brabit vſqz ad menſem. vel qd̄ nō ietu-
nabit p̄ peccatis ſuis in pane z aqua
vel nō dicet pfamos. vel qd̄ nō ietuna-
bit in licitis z honeſtis vſqz ad certuz
ip̄s. Du. tñ notauit. xxij. q. iij. in p̄nci-
pio. qd̄ talia iuramenta. ſ. qd̄ nūquā erit
ep̄s vel religioſus z generalr oia qb̄
iurat aliqd̄ qd̄ n̄ eſt mortale nec venia-
la. ſūt vūda. Idēz Brattanus. xxij. q.
iij. ſ. vl. Sz Archi. lxxxv. di. florētinus
ſprobat op̄. ſ. llaz p̄ tex. illū p̄ quē habe-
tur qd̄ q iurauit qd̄ nūq̄ erit ep̄s. repe-
litur ab ep̄atu. Sz pōt dici qd̄ hoc non
eſt. qz iuramentū ſit obligatoriū. ſed qz
mortalr peccatit temere iurando. Cū
aut̄ ſint due p̄tes inſuſticie. ſ. facere ma-
lū z declinare a bono. Sicut iuramen-
tū nō obligat ad faciēdū malū. ita nec
obligat ad declinādū a bono. cū nul-
la ſit vtilitas in obſeruatiōe talis iura-
menti. Et hoc dico pp̄ obedientiaz pp̄
quā z ſi nō ſit faciēdū malū ē tñ d̄mit-
tēdū bonū. cui⁹ d̄miſſio op̄eſat cū bo-
no humilitatis. q̄ ſeruatur i obedientia.
Preterea cū dñs p̄ſulat opa p̄fectiōis
h̄ ius quodāmo eēt. ſi velle qd̄ occasio-
ne iuramenti a talib⁹ aliqs abſtineret
Sexto cū excludit opus idifferens pia-
ſtentiōe pro deo vel p̄ximo faciēdū. vt
ſigs ſuret qd̄ nō loquet̄ Martino. vel
qd̄ nō intrabit domū ei⁹. vel coquet̄ ad
furnū ei⁹. vl̄ ad ei⁹ molēdū ſi molet
nō v̄det ei rez p̄ miorz p̄cio q̄ tall z
ſiſia. Nō tenetur iurās ad obſuatiā ta-
lis iuramenti ſi vult h̄riū facere pia itē

itōe pp̄ deū vel p̄ximū. vel saltē ad tol-
lendū ſcādālū p̄ximū. h̄ quē ſic iurauit
Un̄ ſm̄ Donal. in p̄mis trib⁹ caſib⁹
pōt quilibz ſic iurās pp̄ia auctoritate
h̄uenire ſz ip̄onēda eſt ei p̄nia de teme-
rario iuramēto. i religis aut̄ trib⁹ q̄uis
h̄mōt iuramēta n̄ ſint obligatoria nō i-
ponēda ſit p̄nia pp̄ trāſgreſſiōez ip̄o-
rū tāqz p̄ mortali. nō expedit tñ pp̄ia
auctoritate h̄uenire. niſi pp̄ vrgētez ne-
ceſſitatē. tñ p̄pter reuerentiā ſacri. tum
p̄pter ſcādālū ſimplicium.

C Ex p̄dictis dect̄it qd̄. an valeat iu-
ramentū. qd̄ q̄s p̄ſtat de nō fidelituben-
do p̄ alio. Jo. an. dicit qd̄ aut ſalus p̄xi-
mi p̄clitatur niſi fidelitubaf. Et tñc nō
tenet ad obſeruatiā talis iuramenti qz
iuramentū nō extenditur ad hunc caſū
incogitātū. Et ſi tñc cogitaſſet. iuramē-
tū fuiſſet. temerariū. Et ſic nō obſuan-
dū. Et hoc h̄z pan. p̄ idubitato in. c. ſi
ſo de iuretur. qz in tāta neceſſitate tñr
q̄s ſubuenire p̄ximo. lxxxvi. diſ. paſce.
imo pan. ſentit qd̄ tale iuramentū non
obligat: vbi cūqz p̄ximus vere ſdulget
tali fidelitūde. ſz n̄ p̄clitēt ſalus pp̄ia
ēt tenēdo qd̄ dare elemoſynā nō ſit in
p̄cepto niſi i extrema neceſſitate. qz ſz
fidelitūſio hoc caſu nō ſit in p̄cepto tñ
eſt de p̄ſilio: z eſt op⁹ ex pietate facien-
pp̄ deū z amorē p̄ximū. Sz nō pōt q̄s
obligari. vt nō faciat opa pietatis z p̄-
fectiōis: qz nō eſt v̄ſiſe qd̄ deus talia iu-
ramēta recipiat h̄ p̄ſiliū ſuū. Et idēz p̄
oia dicēdū qñ q̄s iurauit nō mutare
pecuniā eadē rōne. Et v̄ inuere. Pa.
qz in p̄dictis iuramentis iurās pōt au-
toritate pp̄ia h̄uenire ex quo expreſſe
dicit qd̄ talia iuramenta nō ſūt obliga-
toria. Idēz v̄ inuere gl. Rai. q̄ dicit qd̄
petēda eſt abſolutio a ſupiorē: q̄ h̄mōt
iuramēta bz de ſacili relaxare vel po-
tius oñdere obligatoria nō fuiſſe. Pro
p̄dictis facit ſingulare dem̄ Donal. i
ti. de iuramēto vbi facit regulā genera-
lez qd̄ vbi cūqz qd̄ iuratur faciēdū vel
vitādū: qd̄ facere vel vitare circūſcrip-
to iuramento eēt mortale vel veniale ſi
eſt ſeruādū h̄mōt iuramentū. ſz pōt au

toritate propria fuerit. hec Donal.
 Dispensatio. n. regitur in iuramento li-
 cito: aut quoniam dubium est an sit licitum. Sed
 ubi constat quod tale iuramentum est illicitum
 nulla regitur dispensatio. Et satis videtur il-
 licitum quoniam est contra caritatem proximi. Pro hoc
 facit singularis theologia Inno. in. c. ve-
 nerabile. de elec. quod non solum in temera-
 riu iuramentis: sed et in licitis et honestis
 potest quod venire contra propriam auctoritatem: ista
 te necessitate: si superior non possit adiri
 xl. q. iij. a recessor. Idem patet si magna
 utilitas specialis hoc extigat. Sed hoc vi-
 ditur non potest hoc. quod propter utilitatem non est
 plurimum committendum. Sed. d. Car. plz de m
 Inno. quod magna utilitas eggerat necessi-
 tati. ut no. idem Inno. i. c. cum oes de pnti.
 Et hoc est plz Pan. Et hoc quoniam imine-
 ret talis utilitas per quam superior ipse si po-
 tuisset adiri sollicitus absolvisset a iurame-
 to. Idem t3 Bir. li. ij. De hac materia vide sin-
 gularia. s. alienatio. s. ix.

7 **Q**uid si quis iuravit faceret aliquid
 quod est veniale peccatum: id committit illud
 s. s3 Busl. Hug. notavit quod talis mor-
 talis peccat: nisi ipsa est permissio que sceler-
 re adimplet. xxij. q. iij. in malis. ut si
 quod pro hoc quod iuravit superflue comedit
 vel dicere solum octosum: superflue comedit
 vel loquitur ociose: talis mortaliter pec-
 cat non quod superflue comedit: vel loquitur ocio-
 se: quod in se veniale est: sed quod transgre-
 ditur preceptum in malis permissis etc. qui
 dicit in dicitur ut. s. s. quod sic transgrediendo
 non peccat venialiter. quod per auctoritatem si
 intelligit ita generaliter quod extendat ad mala
 venialia: quod contra ad illa non est preceptum
 sed consilium tantum. Idem Donal.

8 **Q**uid si iuramentum non possit servari
 sine iteritu salutis corporalis. an sit. ser-
 vandum. pan. in. d. c. si homo dicit quod iurame-
 tum non est servandum. quoniam sine iteritu salutis
 corporalis servari non potest hac ratione Sicut
 n. non videtur iuramentum tendens in mortem
 alterius. xxij. q. iij. c. i. ita et forti non videtur
 valere si tendit in mortem propriam. ut in. c.
 si non l3. xxij. q. v. Gl. in. d. c. si homo. h
 intelligit verum quoniam directe vergit in mortem
 Secus si occasionaliter. Ponit exemplum

in ultramontano quod iurat trahere moram
 de mense augusti rome. Nam sic iurans
 videtur iuramentum suare s3 gl. que velut dicere
 quod l3 aliquando ex tali mora propter impen-
 ris contingat ultramontanis moram. tamen hoc
 non semper accidit. Et sic directe non tendit
 ad mortem. s3 occasionaliter. S3 Jo. an. an.
 dicit de m gl. verum: nisi ex imminente in-
 firmitate. vel propter iudicium sic iu-
 ras moriturus ex tali mora: quod est val-
 de notandum. Et probatur ratione. nam ex
 his circumstantiis iuramentum apparent te-
 merarium id non est verisimile quod deus re-
 cipiat tale iuramentum per quod creatura in-
 currat mortem. Et per hoc dicere. quod si a-
 peritis medicus diceret fratri cartusie.
 ordis non posse aliter mortem evadere. nisi
 per esum carnis quod non obstante regula seu
 voto deberet carnes comedere. Sicut
 enim iuramentum non ligat propter pericu-
 lum mortis ita nec votum cum partibus passi-
 bus ambulent. et nota. in. c. i. e. c. debi-
 tores. extra eo. e. c. l3. e. c. magne. de vo-
 to. fertur tamen quod magister Rai. de villa
 noua sumus medicus fecit tractatum. in
 quo concludit vitam posse restaurari sin-
 esu carnis. Dicit enim quod vinum medio-
 cre maxime aromaticum: et vitella ovorum
 mediocriter mollia: que acutissima dige-
 stione convertuntur in laudabilem et mul-
 tum sanguinem sunt ad hec magis con-
 petentia quam carnes. Ex certe si hoc est
 verum cessat preceptum dictum. Sed ubi ex cir-
 cumstantiis medici dicerent prius. prece-
 det dictum meum. Item posset contingere quod
 infirmo ova essent fastidiosa. Item quod non
 posset illa capere ut plures existunt quo
 casu indubie illud esset tenendum. Nam
 necessitas excusat ab omni precepto. ut in. c.
 ij. de obf. ie. g. panoz.

An autem iurans redire ad carcerem
 teneat redire. Sic s3 doc. quod carcer erat
 iniustus. hoc est quod iniuste detinebat
 si tunc redire. Secus si iuste. vide hunc casum
 diffusum. s. accusat. s. ij. e. c. i. carcerat.
Qui sunt illi qui admittunt ad iurandum
 s. s3 dir. vbi. s. quod ois qui est dolus capax: et
 talis ex iuramento obligatur s3 videtur ad
 xiiij. annos pater potest renocare quod dicitur

scilicet. xxij. q. v. parvuli et k. Si votum reli-
giosis non tenetur statim renocare cum
k. it. s. t. ad annum et die dicitur dicitur
non presens. xx. q. ij. puella. Item clericus
iurare non debet nec compelli potest nisi in sex
casibus. extra de elec. significasti. q. i. his
soli. pertinent. Pax et fama fides: reue-
rentia. cautio danti. Defectus veri sibi po-
scit magna cauere. Pro pace iurare l. 3
xxij. q. i. o. extra de iudi. nouit. Fama
p. p. fama seruanda p. purgationes l. 3
extra de pur. ca. quoties. fides: p. fide
retinenda si suspectus est in fide de co-
se. di. ij. ego berengarius. Reuerentia
p. reuerentia seu obedientia exhiben-
da superioribus. xxij. di. q. ij. Cautio danti
p. dano dato iurat. ij. q. i. in p. uis. De-
fectus s. i. p. s. itate habenda vel ingrenda
ubi alij desunt. d. c. significasti. e. d. c. o. e.
¶ Utrum si quis simpliciter iuret et intelligat ali-
qua conditio. R. s. m. Non. multe conditio-
nes et si taceatur intelliguntur. Primum in-
telligit. si de placuerit. Secundo si pape
placuerit. extra eo venientes: q. in o. iu-
ramento excipit auctoritas superioris cu-
suscuq. extra eo. ea. te. et pp. h. Fed. p. si.
xc. i. format hac. q. Quidam clericus schola-
ris in minoribus filius. existens in studio de
voluntate patris obligatus est iuramentum non
extreme districtum bonum. nisi prius solueret de-
bitum. renocatur a patre ad certam diem petita
l. n. a creditore. sed non obtenta rediit
ad patrem vel episcopum nunquam sit perituri. Et
concludit: q. primo excusatur propter pre-
ceptum patris ad quod multipliciter ex lege fi-
lius est obligatus ergo verum quod ois obliga-
tio est facta cum iuramento pro filium. itelligi-
tur salvo iure patris. et inter alia conditio-
nes quas habet iuramentum ista est portio: q.
in eo. intelligitur saluum ius alterius. vt
extra eo. c. cuz. p. tingat. et c. q. to. et d. c.
ventures. hinc quod est filius. non potest vo-
uere sine presens patris excepto v. p. to. re-
ligiosis. p. quod soluitur pro parte patris et cum iu-
ramento. vt. xxij. q. v. c. pueri. Et l. ille ca-
non videatur log de i. p. ueribus. Idem est
de i. p. ueribus. nam in i. p. ueribus obligatur etas
in i. p. ueribus pro parte patris. Et concludit. fe-
de. q. iste scholaris excusaretur a iuramento.

et pp. iussus episcopi. Addit tamen quod predicta in-
telliguntur haec ubi filius non procurauit se
renocari. als. sec. Tertio subintelligit
si res in eodem statu permanerit. extra eo.
quoadmodum. Ideo si quis iurauit accipe
bertam in vxore. si ipsa postmodum fuerit for-
nicata. vel supuenerit lepra. vel alia in-
firmas incurabilis. non tamen observare
iuramentum. d. c. quoadmodum. Et ob hoc
Bar. in. l. q. seruus. de s. obli. determinat
hac. q. Feci paces cum meo inimico et p-
misi eum non offendere. Item ipse fuit ex-
bannitus Et ex forma statuti quod potest ipse
ne occidere eum. An eum occidendo videatur
frangere paces. Oldra. determinauit quod si
ar. d. l. q. seruus. in iuncta. l. si seruus. de s.
obli. Idem est bar. Et probatur hac ratione. quod
permittendo non offendere intelligit nisi le-
ge permittente. vt. l. q. ro. s. inter locatores.
ff. de loca Item quod ita verum facta pax. si re-
bus sic stantibus. d. c. quoadmodum. Idem
verum tenere Jo. an. in. c. frustrat imerc. de
reg. iur. in. vi. Item permisi me non of-
fendere sub pena. c. duca. Offendit pro-
cium meum. i. q. me insectat gratia defensionis:
vt nihilominus tenearis ac si me of-
fendisses de quo p. Specu. et Jo. an. in
titu. de pace et treuga. Quarto intelligi-
tur. si fuerit mihi fides seu promissus. ex-
tra eo. puenit. Et ob hanc conditionem dicit
Bar. in. l. si cum venerit. ff. pro socio. q. si
promisi non diuidere societatem intelligitur
si seruetur mihi promissum. Et addit quod
ista conuentio habet istas conditiones. nisi socius
sit rixosus vel molestus. Quod est utile ad
q. pupillus non potest puocare ad diuisi-
onem socium. vt. l. si pupillo. ff. de re. eo-
rum. Quod intelligitur nisi habeat socium odio-
sum vel molestum. Et hoc etiam facit ad te-
statores qui sepe apponunt in testamento. quod si res
non possunt diuidere. Intelligitur. n. sub-
dictis conditionibus. Et quod huiusmodi promissio-
nes obligent. vide. s. fides: Quinto intelli-
gitur si res sit honesta et possibilis. d.
c. quoadmodum. et c. q. nauall. extra eo.
Sexto si iuraueris mihi reddere pecu-
nia subintelligitur. si ego tibi numerauero. C. de non nu. pec. l. idubstati. Septimo
si iuro dare tibi dotem intelligit si nuptie

fuerint sub secute. vt. ff. de iu. do. stipula
 tionē. Octauo si nō i moderatū qd p̄c
 piat a supiore vlab arbitro. vt filios ex
 heredare. vel vxorem expellere. d. c. qui
 tanallis. v̄ curiā p̄cipis non iurare &
 erat cōsiliarius v̄ aduocat⁹. ē eo. ve
 niens. Pro hoc facit qz iuramētū nō ex
 tendit v̄t̄s̄r ad nō coguata. vt in. d. c.
 qnemadmodū. nec obligat v̄tra consē
 sum. fact. d. c. qntauallis. & c. ventens.
 Et notat. Panoz. in. c. cū. gfa de cōmo.
 Nono si facultas subsit. extra eo. c. qre
 lā. & c. breui. vbi h̄tur qz difficultas ex
 cusat a p̄turio: s̄ fm glo. ibi nō liberet a
 pena cōuentōali. Decimo si iurauit tibi
 reddere. c. libras v̄sqz ad certum tēpus
 s̄b̄intelligitur nisi iudex interdicit. arg.
 extra de censu. significauit. Undecimo
 si iuro tibi reddere granum vel vinum
 & h̄mōi intelligitur eiusdes bonitatis. ff.
 si cer. pe. cum quid. Duodecimo cū qz
 iurat factum alterius: s̄b̄intelligitur qz
 ad hoc perficiendum bona fide labora
 bit. extra de sp̄o. ex literis. el. ij. Tertio
 decimo quādo iuro tibi fidelitates. vel
 qz n̄ ero tibi s̄rius: s̄b̄intelligitur nisi i
 meum: v̄t̄ meoz petēdo: vel deffenden
 do extra eo. petito. Quartodecimo s̄b̄
 intelligit si ab illo cui iurauit fuero abso
 lut⁹. d. c. qntauallis. Quindecimo si vir
 & mulier iurent s̄here: s̄b̄intelligit nisi
 alteri qd turpe accidat & h̄mōi vt dem
 ē: v̄t̄ nisi p̄ alterū stet. extra de sp̄o. de il
 lis. vel nisi ex mutuo p̄sensu iuicē se ab
 soluat: et si eēt iurata. extra d̄ sp̄o. c. ij.
 Sextodecimo si iuro tibi tāqz regi v̄t̄ ep̄s
 copo te d̄posito n̄ obligor. Idē v̄t̄ si iu
 tāqz ep̄s iures mihi restituet pecuniā qz
 mutuam nā d̄posit⁹ n̄ tenebeira. Qd
 credo v̄t̄ si i v̄tilitatē ecclie pecunia d̄
 sa ē. xv. q. vi. ali⁹. Itē sp̄ales d̄ditōes n̄
 s̄b̄intelligūt in iuramēto si nō exp̄m a
 tur: q̄uis mente p̄cipiat. xxxij. q. vlti. c.
 vlti. nisi vbi lex exp̄mit aliqd agi tacite
 iter s̄hentes: tūc illud p̄ exp̄sso habet.
 d. l. cū qd. Et hec s̄a sūt i p̄missorij iu
 ramentis: s̄ i assertorij iuramētis nul
 la d̄ditio s̄b̄intelligit. & d̄ tali loqz. d. c.
 vltimū. n̄ tū dicit iuramētū d̄ditionale

Quid oēs p̄missē d̄ditōes intelligantur
 ff. de p̄di. & demon. libro conditiones.
 ¶ Quid autē sit iuramētum p̄missio i a
 rrimv̄el assertorij. Sic fm Rat. qz as
 sertorij est cū iuratur d̄ presenti aut
 d̄ p̄terito: puta sic esse vel nō eē. Pro
 missorij d̄o est d̄ futuro vt cum aliqz
 iurat aliqd se dicturum vel facturum
 ¶ Pone quidam alit fecit iniuriā & p̄
 illa iniuriā petebat qdā sōma pecunie i
 iudicio: postea p̄promissit i arbitros
 p̄ iuramētū: qz d̄enauerūt eū. vt extret
 ciuitatē nec rediret donec alter duceret
 reuocādū: nūqd tenet extre. & fm dir.
 qz nō. d. c. ventens. & d. c. qntauallis: qz
 illa ē pena corporalis: q̄ est maior oī pec
 cuniaria. ff. de h̄is q̄ nota. i. fa. qd ergo. §
 p̄ca. Et hic agebat pecuniā. S̄z pone
 qz d̄emnauerūt euz ne litigaret p̄ pecu
 ratorz. nūqd p̄t s̄uente. Post. dicit
 qz sic: qz v̄s̄ns p̄curatoris ē valde neces
 sarius. ff. de procur. l. l.
 ¶ S̄z p̄e qz p̄curator iurauit noie 14
 d̄n̄i & p̄iurauit an ipse p̄curator sit p̄
 iuratus. Sic s̄z q̄sdaz & b̄n̄ qz is qz talr ad
 iurā. p̄iurauit p̄curator nō est p̄iur⁹ licet
 sciēter s̄m iuret cū n̄ itēdat p̄p̄riā aiaz
 obligare: puniri tū & cū sit cooptos
 p̄turij: de offi. dele. c. l. Is tū in cuius
 animam p̄statat incurrit p̄iurium
 Et hoc nota quia singulare.
 ¶ Quid si iurauit tibi dare. x. & tu mi 15
 hi debes alia. x. nūquid possim cōpen
 sare. & p̄anoz. in. c. ad n̄fam. el. l. extra
 eo. dicit qz nō qz iuramētū est obseruā
 dū in forma specifica: nec sufficit illud
 ad implere in effectu. p̄z ibi p̄ tex. illuz
 qz iurās tenet p̄i⁹ actualiter soluer: nec
 sufficit compensare q̄s̄ p̄p̄fatio sit fic
 ta solutio. l. si peculū. §. i. ff. d. sta. l. Et
 dicit Panoz. qz doc. n̄ri cōiter sentiunt
 qd d̄cū est. Sed s̄ritum dicit sensisse
 Bar. in. l. amplius. ff. r̄. ra. ha. vbi po
 nit talē. q. Quidam tibi p̄missit soluer
 certam quāritatē & hoc iurat postea cō
 pensat tecū: nūquid p̄ hoc sit p̄iuratus
 Et cōcludit qz nō: nā cōditiones debēt
 impleri in forma specifica sicut iuram
 tum vt in. l. qz heredi. in p̄n. & l. meū⁹

ff. de cōdi. z b. Sed iustus dare implet
cōditionē ppeniādo. vt d. l. si peculius.
ergo zc. Preterea si ego ipeditoz iusta
de causa facere qđ pmissi nō sū plur^o
vt in. l. si. ff. q. satisda. cog. Sed si ego si
soluo tibi qđ tu debes mihi tūdem:
ego ipeditoz a te qz iō nō tibi soluo. qz
tu nō soluis mihi. vnde quasi facto tuo
impedit^o nō debeo esse plur^o. hanc rō-
nē facit tex. in. l. ij. ver. itez querit. ff. de
sta. lit. z cōcludit Panoz. ob rōnes Bar
q̄ videntur valde efficacites: q̄ ante fac-
tum est sequenda opīnio p̄ma: quamtz
Jos. an. z Inno. sed post factum vt qđ
excusetur a piurio: seq̄nda ē opio bar.

16C Quid si quis iurauit tenere obstagia
in certo loco z nō hz ibi qđ cōdat nec
qđ soluat. R. fm Host. si. tpe obligatio-
nis tā erat nō soluēdo. tenei obstagia
suare qz vt ad hoc se obligasse vt vlti-
mū querat manibus suis: vl mēdicādo.
Sed si tempore obligationis erat sol-
uendo z tunc deuenit ad paupertatē tūc
distinguo. qz si ē talis qđ possit mēdi-
care sine verecundia dico idē qđ prius
Sed si ē nobilis z indignitate tali sub-
ueniendū ē turis bñficio. extra eo. que
relam. z. c. breui.

17C Quid si debitor iurauit creditori se
soluturū in certo termino z impedi-
tus non potest. R. fm Host. Si qđ iu-
rauit credebatur se nō posse soluerē vl nō
habebat pbabilē cās credēdi tūc i vtrū
qđ casu piurat: qz in primo de erat vi-
tas in fo iuditiū. Si fo ab initio cre-
debat pbabilr se posse soluerē: nō piu-
rabat. Et si postea fecit posse sē nō est
piurus. Sz z multo magis excusat si
misit pecuniā tpe vbito sz casu per dita
fuit. extra d iuref. qrelā qđ si postea lap-
so terio possz z nō solueret piur^o eēt lap-
sus. n. termini si sbitulit obligationem
iuramētū extra d dolo z qiu. cū dilecti.

18C Quid si iuro aliquid generalr: nun-
qd ad spāle teneor. R. fz Host. cū gene-
ralitas. obscuritatē p̄lat non video: co-
gitasse de his super quibus spāliter iu-
ratur nō fuisse. Et sic interpretandū ē
iuramentuz fz itentionez iuratto qđ si

ne dolo qđ iurat. Secus aut qđ ipe cū
dolo ē: z ille cui iuratur est sine dolo. Jo
si emergat casus ioptnat^o de quo si co-
gitasset nullo modo iurasset nō teneor
Adde singularē dictū panoz. in. c. vent-
ens. extra e. vbi habet fm Inn. qđ si iu-
ramētū fuit generaliter p̄stitū tūc nō
extēdit nisi ad. ea de qb^o cogitatū ē vl
debuti merito cogitari. extra. eo gnta-
uallis Si aut iuramētū fuit spālr p̄sti-
tū: tūc dicit qđ iuramētū recipit it̄p̄ta-
tionē fz ius i foro p̄tētiolo. Sz i p̄nialē
fz itentioez iuranti. Et p̄ h̄ soluit q̄stio
Quidā clericus iurauit. stat mādato ep̄i
qđ p̄cepit ei vt bñficio renūciaret z qđ nō
appellaret. Certe exq̄ si erat f̄simile qđ
de his cogitasset poterit p̄cepto non
obstante appellaret. Et ita fuit determi-
natum per doc. de ro.

C Per p̄dicta soluitur notabilis qđ d̄t
mercatorē derobato in nemore: qđ timo-
re mortis iurauit latronibus qđ eis dez
portaret certā sūmā denarior. Querit
an sit obligat^o ad obseruādū qđ p̄misit
Rūdet fz Pabor. in. c. si fo extra eo.
qđ aut metū passus nō habuit aiūm se
obligādū z tū nō idiget qđ ad deū absolu-
tiōe: qz de iuramētū accipit piur^o ex cor-
de p̄cedit. vt in. c. humane aures. xxij.
q. v. Peccauit tñ iurādo: qz assumptū
nomē dei sine effectu. Erit tñ peccatus
veniale z forte h̄ p̄cedit solū i hoie per-
fecto. Sz i alio nullū erit peccatū cū ex-
cuset rōne met^o p̄ h̄ qđ habet in simili
xxij. q. ij. ne qđ. Aut habuit aiūz se oblig-
gandū z tūc puto qđ iuentendo peccet
mortalr qz affuit p̄sensus. Sz rōne me-
tus puniret ita acriter: sicut si venisset
contra iuramētū liber p̄stitū. Et dice-
rē qđ vbi cōstaret d hoc. l. qđ habuerit
aiūz se obligādū vberet puniri p̄ morta-
li sz nō ita acriter. z sic restringo. c. vep.
ceterum. extra eo. aut sumus in dubio
an habuerit anīmūz se obligādū vel
ne z dico qđ si p̄p̄te loquitur. d. c. vep
Nam in dubio presumendum est qđ
non habuerit anīmūz se obligādū.
deo. ne ecclesia daret materiam dele-
randū voluit qđ nō dubio obseruaretur

Sed post factum respectu pene que est restringenda presumit in mitiore parte. *v. l. nō punitur tanq̄ p̄ mortali hec p̄a.* Quo tñ ad p̄m̄m̄. *l. qñ non habuit animum se obligandi q̄ talis metum assus peccare mortalr p̄iurādo.* Et tenet̄ theoloḡ h̄ v̄ tūt̄ z r̄obabili. Idē dicēdū h̄z *bo. iij. xxxix. d̄ eo q̄ dolose iuravit cū tamen anīmū non haberet se obligādi q̄ h̄z i foro cōtētofo talis iurans teneatur non tñ in foro cōscientie hanc rationē qm̄ obligatio iuramenti non est fortior obligatio voti v̄ m̄rimoni. Sed m̄rimoniū non est verum matrimonium nisi ad sit cōsensus interior: nec votum est obligatorium nisi ad sit obligandi. Sic ergo nec sp̄m̄ iuramentum dolosum. Nec obstat auctoritas Iudori q̄ quacūq̄ arte p̄borum quis iuret deus sic accipit̄ sicut ille cui iurat̄ itelligit̄. *h̄. Boñ. q̄ iste s̄mo casualiter intelligit̄ vt dicatur q̄ deus sic accipit̄: quia sic vult accipi ab ipsa ecclesia z sic vult iudicari.* Et vide *Boñ. vbi. s̄. vbi querit̄: an iuramentum coactum sit obligatorium.* Quidam distinguunt inter iurandum assertorium z p̄missorium. Respectu assertorii z coactio nō excusat a toto: sed a tanto. Si quis coactue iuravit z asserit falsus eē verū: incurrit crimē p̄iurij. In iuramento p̄o p̄missorio coactio que surgit ex metu qui nō potest cadere in p̄stantes virū excusat a toto. tale. n. iuramentum licitū ē. z nō ē q̄ deum: quo quis promittit aliquid alicui se facturum. Et ideo respectu talis iuramenti potest iteruenire coactio sufficiens ad inclinādum ē cōstantem virū. ergo zc. Sed q̄ *Aug.* videtur tenere tale iuramentū eē obligatorium. v̄ de quodā qui coactus iuravit duces quāmdā in vxorē. Ideo est alius modus dicendū. vt distinguatur iter forū ecclesiasticum. z forum consētie ita q̄ obligatio iuramenti coacti eē r̄o se habet obligationi iuramenti dolosi. Nam in foro ecclesie iuramentum coactū non eē obligatorium. Nam ecclesia p̄sumit q̄ iuraverit nō voluntate*

pendi iuramentum sed potius enadendi periculum. et in odium violenti. qui nullū h̄z sus repetendi. In foro autem de iuramentum coactū obligatorū est cum deo respiciat voluntatē interiores z voluntas nō possit cogi coactione sufficienti s̄z inducente. Et ita cū talis voluntas coacta, voluntas sit. iudicat deus talem hominē obligari et in foro cōscientie. Et s̄m̄ Theo. est p̄sulendus et vt iuramentū impleat nisi relaxationē iueniat. Et hoc si iuramentū fuit respectu rei licite. Nec ob. de voto. *l. q̄ vota coacta nō obligant.* q̄ dico q̄ nō est simile. q̄ votū respicit obligationē ad deum. q̄ vult sacrificia non coacta. Si q̄ tñ coactione inducente cogatur. vt votum emittat. v̄ vt in periculo mortis existens a dño liberetur. non v̄. absurdum dicere cū eē obligatum. Nec etiam est simile de matrimonio. vt dictum est.

¶ Quid de duobus habentibus me 20 suram cōmunitatis. vel stateram quas consueverunt portare ad vendentes z mercedere recipere. si iuraverit sibi invicem de cetero non portare. *h̄. s̄m̄. h̄. si ex hoc multi dānicari sunt. puta quia prouisum est de alia mensura. n̄ possunt auctoritate propria venire contra iuramentum. nisi forte ex hoc ad extremam necessitatem devenirent. vel nullo modo possent habere. vnde viderent. Episcopus tamen absq̄ tanta necessitate posset h̄mōi iuramentum in melius cōmutare. cum nullū sit v̄le z aliquibus damnosum.*

¶ Sed si vnus predictorū periurat 20 nunquid alter potuerit venire cōtra iuramentū. Dicendo q̄ si itendebat iurare s̄b conditione. *l. si alter non portante non tenebitur.* Si autem absolute iuravit tenebit̄ q̄ nescit quomodo iuravit vel itenderit tūc si emolumentum est cōmune ambobus vno perjurante reliquus nihilominus tenebitur cū nullum ex fiat ei p̄iudiciū. Si autē emolumentum est solum. ei qui portat tūc benignus est interpretādū. *l. q̄ nō fuat*

Ades nō promiserit cum damno suo & lucro alterius. Naz gnāl'r fm Host. & Ber. si duo sibi aliquid adiucē iurauerunt vno non seruante: alius nō tenet. extra eo. sicut. el. ij. nisi q' iuratu est. et set in honorem dei vt si iurauimus q' diceremus psalterium p' mscem: vel vt certam elemosynam daremus.

22 **¶** Nunquid paganus q' iurat p' falsos deos nō pcessos: teneat. R. fm Rai. q' cū iurauit p' m' pmissit in iurādo. S' si modo nō suat fidē pmissā addit p' m' peccato. concordat. Tho. & addit q' licitū ē accipere iuramentū ei' q' pat' ē p' falsos deos iurā: si tū lz cū iduceat ad hoc.

23 **¶** Quid si q' audit aliquē iurare id: quod audiēs sit falsum eē. R. fm Rai. sufficit audiēt: & tenet vt iudicet illis q' possit p'ficet & nō obesse p'uro sine eu' conuictōdo sicut p' eo orā. xij. q. v. h' v'.

24 **¶** Quid si q' iurauerit nō reuelare secretū an indistite teneat tenere secretū. R. fm pan. de mente gl. in. c. ego. extra eo. q' sigs iurauit nō reuelare secretū: dz intelligi de honesto & nō alteri nociuo & q' tūc possit reuelare nō tūc obus: lz illis q' possunt p' desse pro hoc vide tex. s'icta gl. singlarit. c. nerul. vij. di.

25 **¶** Quid si clericus iurauit se suaturum statuta in ecclesia sua edita: & postea sit nouū statutu. R. fm doc. in. c. clericus. extra eo distinguēdo q' si istatuto fuit ap' sitū istud s' b'ū. edita & nō edenda. q' tūc nō extendit ad ea d' quibus nō fuit s' b'ū cogitatu. Si at nō fuit appositū istud s' b'ū edita: s' simpliciter iurauit suaf statuta. Jo. an. & clarus. d. Lar. dicunt q' tunc obligaretur etiā ad eden da. Quod non placet pan. quia propter periculū periurij iuramentū est grauis p' iudicij & stricte interpretatiōis Jo nō extendēdū imo pot' rstringen dum vt nō cōprehendat etiam quod ex lata verborum significatiōe posset comprehendere. hoc vult Arc. in. c. ne go. xij. q. ii. Posset tamē sic distingui quod aut ista statuta q' postmodū fuit non sunt multi p' iudicij: & tunc excen dit iuramentū ad illa. ar. in. l. h. C. q' res

plg. ob. po. & q' sibi no. s' q' n. p' iuratus sit in se grauissimū p' iudicij: tamē obe mus attendere nō ad id quod venit ac cessorie sed ad id q' iuramentum obligat p'ncipaliter. Sic ad statuta f'eda que sunt modici p' iudicij sicut cūz obli go b'ōa mea simpliciter veniūt ē iura ra q' in obligatione agitur de modico p' iudicij. Et hoc exp'isse voluit. Bar. i. l. si stipulatus fuerim. s. cū stipulamur de s' b' ob. Aut sūt grauis p' iudicij & tūc iuramentū ad illa nō extendit. ar. in. d. s. cū stipulamur. & in. l. si mādauero. s. is cuius. ff. mandati. & c. felix. de pe nis. li. vi. vbi h' q' publicatis bonis. ali cuius simplr nō veniunt bona futura. Et hoc propter grauitatem p' iudicij. Et sic reducitur ad cōcordiā cū. d. l. h. Et hec notabis q' si talis clericus p' misit p' pus p' sitū iuramentū suare illis statutu q' postea factū est iterum nō est obligatus ex iuramento fm quosdā. Sed pā. vbi. s. p'cludit post dicta doc. q' si pot est cōstare in foro aie vel iudiciali q' ille intendebat nouiter iurare obliga bitur de iuramento ar. extra eo. & si x' p. Et sic in dubio videtur satis voluisse iurare si expressit verbum iuro. vel cō simile Idem intelligendū. deo qui sit nouus cl'us alicuius ciuitatis & iurat seruare statuta.

26 **¶** Quid si alig dñt spales vel elici: v' prelati iurant seruare statuta & consuetudines alicui' loci vel ecc'ie & iter illa sunt aliqua illicita vel impossibilia. v' libertati ecclesiastice obuiātia. R. si iurā tes hoc scuerūt: non debuerūt sic generaliter iurare nec sunt aliquatenus huiusmodi iuramenta seruāda sed so lum: alia S' i' etiā si nesciūt non sunt seruāda. q' nō tenentur ad illa. extra eo. contingit. lib. vi.

27 **¶** Utrum ille cui iurando aliquid p' mittitur possit relaxare iuramentum. R. fm Bir. vbi. s. q' aut quis iurat se facturum aliquid alteri quod pertinet ad cultum dñi. aut ad comodū temporale. Si iurat alig quod pertinet ad cultū dñi. aut ad religio

nem vel pietatem nō possunt sibi remittere talia iuramenta vt si duo iurant tria psalteria pro inimicē dicere. vel si piscatores vel alij mechanici iurant de lucro suo certā portionē prestare fabrice ecclesie. vel i alios pios vsus vel si duo iurant ire vltra mare & ibi deo militare possunt tñ sibi remittere q̄ simul nō vadāt. Si vero iurant se facturos aliquid quod respicit commodū tpale: distinguitur: q̄ aut p̄ter illud iuramentū tenentur alias illud facere aut nō. si tenentur p̄ter iuramentum alias illud facere: puta q̄ carnifices iurāt nō vendere carnes infectas p̄sanis. Vel mercatores q̄ nō sophist cabunt merces suas. vel ob plūtores terminū cartus nō vident: & tūc neq̄ tñt sibi remittere. q̄ p̄pter salutē animaz sic iuratum videtur. Aut non tenentur sine iuramento seruare q̄ iurāt s̄z solū ex iuramento. tunc distingue. Aut obseruātia iuramenti spectat tñ ad comodū vel incomodū iurantis vt scribere librum vel domum edificare. & h̄mōi tunc remittere sibi p̄nt aut obligatio iuramenti respicit deum vel tertium. vt iuro tibi q̄ dabo. x. petro. & tunc iuramentū quod t̄git deū vel tertium remittere nō p̄nt. hec Bir. & ē notabil' distinctio. Et factū ad multa

¶ Quid si v̄ditor iurauit nō venire cōtra venditionē: & tunc dicit se deceptum vltra dimidiū iusti precij: nūquid debet audiri. R. gl. in. c. cū. de emp. & vendi. dicit q̄ si maior est nō audiri. Secus si minor: q̄ per tale iuramentum non excluditur: nisi b̄ficiū etatis. non autē q̄ renunciet iuri cōmuni. vnde potest agere ad supplementum precij vel ad rescindēdā venditionē: tale. n. iuramentum representat eum maiorem: nisi iurasset non repetere vel precium eo q̄ deceptus esset vltra dimidiū: q̄ tūc vtraq̄ via esset ei preclusa prop̄ iuramentum. Addit tamē Pau. ibiq̄ si minor esset enormiter leuius: posset petere ab solutionē a iuramento etiā si interue-

nissent verba magis specificauit quia dixit se velle donare totū quod plus valebat etiā in magna cōtitate. q̄ in minore presumitur deceptio. arg. l. si quis. cū sciret. ff. pro emp. Et idē credit dicēdum de maiore vt possit petere ab solutionē a iuramento. rōne enormissime lesionis. itelligēdo q̄ nō dōnauerit quod plus valebat. q̄ nō presumitur in tanta cōtitate donatio. sed deceptio h̄ Pan. in. d. c. cū. cā. vbi etiā refert De. de bellap. tenuisse q̄ p̄ tale iuramentum generaliter factū a minor. minorē excludi ab omni beneficio sibi cōpetenti. & vide ibi. an requiritur specifica mētio de tali beneficio ad talē renuntiationem faciendā.

¶ Quid si puella q̄ iurauit nō h̄ere regressum ad bona paterna. s̄z q̄ esset dote cōtēta. an obstāte iuramento possit habere regressum. Bic q̄ non. sed debet seruare iuramentum. vide. s̄. dos. §. iij. Adde predictis quod singulariter notat Pan. in. c. non sine. de arbit. vbi ponit istam regulam quam dicit esse verissimam. q̄ h̄tūc q̄ iuramentum prohibeatur a quacūq̄ lege etiā canonica vel diuina. tamen si non. cōtinet in se peccatū. tenetur iurans obseruare iuramentum. s̄z peccauerit in iurando. p̄ h̄ facit. c. & si x̄ps. extra eo.

¶ An autē mulier que fecit donationem & iurauit non contrahere: supuenientibus liberis possit reuocare. Vide. s̄. Donatio. l. §. xxvij.

Iuramentum. l. Que est forma iurandi. Multe sunt. Nam olim in testamento veteri aliter iurabatur: aliter in testamento nouo. Et fm̄ Boss. in tertio. d. l. xxxix. duplex est modus iurandi. l. per prepositionem. p. & p̄ prepositionem. in. Que autē sit d̄ria. dicit q̄ per. magis. dicit ipsam veritatem sub ratione testificantis & principiantis. Prepositio autē. in. importat habitudinem diuine veritatis sub rōne testificantis & exemplantis. vnde fm̄ idem est iurare in deum & per deum: & dicere testis est mihi deus. Et idē p̄t

dicit q̄ dicere in conscia mea sic est. v̄l
in anima mea. est iuramentū. Et idē
est in re: sicut dicere per conscientiam
meam ⁊ per animam meam.

- 1 **Q**ue exiguntur in iuramento vt re-
cete fiat. *q̄. tria. s. veritas: iusticia: ⁊
iudicium.* Veritas enim semper de-
bet adesse: vt. s. sciat quis firmiter ve-
rum esse quod iurat. Iusticia: vt scilicet
quod iuratur licitum sit ⁊ hone-
stum. Iudiciū. i. discreta deliberatio:
vt scilicet non iuret etiā verus: nisi pro-
pter necessitatem ⁊ vtilitatem. de hoc
dictum est supra Iurare. Quedam ta-
men alia magis specialiter requiruntur:
q̄ hīs s̄si. cōtinent. Si iuramentū
licitū vis discere: cerne. Quis. cui. q̄si
quid. per q̄. cur. quō.
- 2 **Q**ue est maior obligatio voti: vel
iuramenti. *fm Tho. secunda secunde
q. lxxxix.* Votum ex sui ratione est ma-
gis obligatorium. Nam obligatio vo-
ti causatur ex fidelitate quam deo de-
bemus: cuius transgressio infidelitatem:
⁊ per consequens irreuerentiaꝝ
continet. Obligatio autem iuramen-
ti causatur ex reuerentia: quam debe-
mus ei: ex qua tenemur q̄ verifice-
mus id quod per nomen eius pmittimus:
cuius transgressio continet irre-
uerentiam tantum.
- 3 **A**n autem viri possint irritare iu-
ramenta vxorum. *q̄. fm. s̄si. non: nisi
sint talia que vxor non potest implere
sine scandalo ⁊ preiudicio viri. de hoc
vide. s̄. Ieiunium. s̄. xxiy.*
- 4 **U**trum in iuramentis possit dispen-
sari. *q̄. s̄. Tho. vbi. s̄.* In iuramentis
promissorijs dispensari potest: sicut in
votis: vbi notandum q̄ illud quod
cadit sub iuramento promissorio: ali-
quādo est manifeste peccatum vel ma-
ioris boni impeditum ⁊ tale iura-
mentum dispensatione non indiget.
aliquando est dubium. vtrum sit licitum:
vel illicitum: proficuum vel no-
cium: aut simpliciter: aut in aliquo
casu. Et in hoc potest qui licet episco-
pu dispensare. Cum vero promittitur

aliquid sub iuramento: quod est ma-
nifeste licitum ⁊ vtile. in tali iuramen-
to non videtur habere locum dispen-
satio: vel commutatio: nisi aliquid me-
lius occurrat: faciendum ad cōmunes
vtilitatem: Quod maxime videtur p-
tinere ad potestatem pape: qui habet
curam vniuersalis ecclesie. Similiter
etiā ⁊ iuramentū absoluta relaxatio. Ad
de q̄ notat Bir. li. ij. q̄ papa quemlibet
absoluere potest iuramento ex cau-
sa: iuxta puta pp scandalum intollera-
bile. vel si malum exemplum proroge-
tur in multos. clauē n̄ errate. xv. q. vi.
auctoritatem. Et dispensare potest in
voto ⁊ illud commutare in aliud. q̄
magis sit deo acceptum. ⁊ etiā in iu-
ramento ex eisdem causis. quia auc-
toritas superioris in omni iuramento
est excepta. extra eo. venientes. Sed si
aliquis vouet vel iura aliquid quod li-
cite ⁊ honeste seruari potest: nec subest
causa. papa illud mutare non debet.
Si tamen absoluat aliquem tenet ab-
solutio quia est. s̄. ius posituum. Et ē
cōtra ius diuinum pōt dispēsare. dū-
tū contra euangelium. vel articulos fi-
dei non dispēset.

Que autem sit differentia inter pa-
pam ⁊ episcopum quo ad dispensatio-
nem voti ⁊ iuramenti. *q̄. fm Pan. in
c. proposuit. de concef. preben. q̄ epis-
dopus non liberat ex toto a voto. sed
commutat in causam magis accep-
tam vt extra de voto. c. i. Sed papa ex
causa potest ex toto liberare. quemad-
modum potest ipse deus quia verifi-
mille est q̄ deus ex causa dederit pote-
tatem suam inter homines vicario
suo. alias non fuisset bonus paterfa. si
dimisisset irragem suam sine pastore
qui ex causa posset omnibus consule-
re. Unde Hostien. in. c. quanto de trā-
sla. prela. dicit. Cum idem sit del ⁊ vi-
carij sui consistorium. potest papa se-
re omnia facere. que deus potest. cla-
ue non errante. Nam generaliter di-
xit Christus Petro. Quodcumq̄
liga. ⁊c. Et qui totum dicit nihil*

excepit. & idē dicit circa iuramētū. Illud tñ papa nō relaxat sine cā. vt notabilr dicit Jan. in. c. cū iter. de renū. & glo. in. c. q̄to. de iureiū. Ex quo inferit q̄ cū papa sine cā nō possit aliū a iuramēto absoluerē. foris nec seipsū. hec panoz. Idem de voto p̄ papa nō pōt dispensare in voto a se emisso. & si papa hec nō pōt. multominus inferiores poterunt dispensare in iuramentis & votis a se emissis qz nemo debet auctorizare in facto proprio.

6 Qualr intelligit illa auctoritas. xxij. q. v. c. iuramēti. q̄ de nō facit dīstas inter iuramētū. & simplicē loquelā. R. Pa. in p̄hemio decre. dicit q̄ de nō facit dīstas inter illa duo qñ simplex loquela p̄tinet p̄fidia vel mēdaciū. vt venit ad decipiendū. Et sic p̄p̄te loquitur ille tex: iuramentū v̄puta qz aliū alium de sibi p̄uidisset. nisi ipse ei p̄misset & h̄mōi. vel qñ p̄mittens ex cā alia habebat illud facere ex debito.

Iuramentū. ij. De iuramēto vniuersitatis siue alicui⁹ societatis. Aduertēdū est q̄ qñ vniuersitas alicui⁹ ciuitatis vel collegij iuramento se obligauit & iurātes iā mortui sunt successores factētes q̄ n̄ sūt p̄ hoc p̄iuri. nā obligatio iuramēti ē p̄sonalis. & nō trāsit ad successores. tenent tñ ex q̄dam fidelitate adimplere qd iurātū est.

1 Qñ multitudine iurat aliquid facere vel nō facere. nūqd̄ aliqb⁹ iuuentib⁹ possint alij iuuentē. R. fm̄ h̄b. Si absolute & in oēs euentū iuratū est q̄libz observare tenei. Si h̄o sub p̄ditōe v̄ ob determinatā cām puta si alij seruiarent & h̄mōi nō tñr qz nisi exire p̄ditōe. ar. extra de p̄di. ap. v̄z. extra eo. puenit vñ si oēs alij vel plures nō seruiant: in hoc casu absoluti vñr alij. Si h̄o p̄uclit q̄ nō suarēt. recurrēdū est ad itentōes iurātū. v̄z q̄ si intēdebāt q̄ q̄cūqz nō observāte ipsi. nō teneret. Aut solū si multi eēt illi q̄ nō suarēt Et si de itentōe nescit. tut⁹ est suare.

2 Quid aut dicitur d iuramētis scholaritū. vniuersitatum collegior. & vera

toz & h̄mōi. q̄ iurauerūt multa in eoz statutis p̄tenta. an sint p̄iuri iuuentēdo Pan. in. d. cle. i. de reg. distiguit. q̄ aut illi de vniuersitate aut collegio iurauerūt suare statuta. aut p̄tenta in eis. P̄tmo cām si iuuentūt collegialr. nō incidūt in p̄iurtum. qz tollūt statutū. & p̄ p̄nō tollitur iuramētū statuto accessorium Si aut iurāt seruare p̄tenta in statuto tñc incidūt in p̄iurtū veniēdo q̄. sine cā rōnabilī. Et hoc itelligit Panoz. in c. dilecto. de p̄ben. qñ iuraueret cōtēta in statuto seruare: nulla habita mentione de statuto. v̄puta si dixerūt iuramēto nō recipe aliquē q̄ nō sit graduatus. Sec⁹ si dixerūt iuramēto nō recipe aliquid ē q̄ nō sit graduatus. sicut cōtinetur in statuto. qz hoc casu vñr iurasse suare statuta. Idēz sentit do. Car. in. d. cle. i. & dicit q̄ nō solū exp̄sse. sed et tacite remoueri p̄t. qz tale statutū obligat tam q̄ singulos & nō tāq̄ collegiū. & iō cōsulit q̄ tales tollant statutū anteq̄ iuuentūt q̄ sublato iuramentū sublatū est. & ita suat. Sed si iuenerint nō sublato statuto. adhuc p̄babilr v̄ posse defendi. q̄ intelligitur destruxisse. Et sic nō sūt p̄iuri. qz cū possint tollere statutū exp̄sse ergo & tacite itelligunt sustulisse. ex quo appet v̄ volūtate p̄ria. Nec est v̄z q̄ sint p̄iuri eo ipso q̄ incipūt iuuentē qz iuramētū obligat singulos & nō collegiū cū nō sit susceptibile p̄iurij ar. extra de sen. ex. romana. i. vi. h̄ac opionē v̄ ē sentire Jo. an. i. c. i. de h̄is q̄ fi. a ma. p̄re. ca. Sed Jo. delig. in. d. cle. i. dicit q̄ in p̄mo mēbro iuuentēdo ē collegialr incidūt in p̄iurtū. Pa. aut i. d. c. dilecto. dicit q̄ hec mā semp̄ sibi fuit visa difficilis. Et pro p̄cordia dicit q̄ aut singulares de collegio iurāt seruare statuta singl̄r. ita q̄ habito respectu ad formā & substātiā iuramenti. pot̄ ligat eos singl̄r. Et tñc sublato statuto collegialiter. nullū p̄iurtū incurrūt iuuentēdo. & hoc casu itelligerem p̄mā opionē verā. Exēptū. statutū est vt nullus vocez habeat nisi sit matriculatus. Iurātū singulī seruare statuta

deportarent: sua vina vendi nō possēt
 & sic terra illa graue dānnum i curret.

Us Quid ē ius: qd rigor: qd egas
 & qd dispensatio. R. hz No. ius est
 ars boui & eq cul^o merito qd nos sacer
 dos appellāt. i. sacroz. pceptoz. mīstros
 Rigor hō ē excessus vt austeritas iuris
 aliqtēs ad terrōre script^o: qd qdē non ē
 suāduz vbi tūmēt ne peccm̄ reducat ad
 alios p exēptū vt. in. c. sed illud. xlv. di.
 Qñqz tñ rigor ipē est qd sbitūas iur:
 suāduz est ex v resti. spo. i. l. ius. Egas
 hō ē mediuz iter rigōre & dispensatio
 nez & sic dīstīnit. Egas est iustitia dul
 core misericordie tparata. Quid sit dispē
 satio. vīctū ē s. Dispē satio. in pñ. De
 hac materia vide. s. Iudex p. i. o. h. xvij

Utrū ea q̄ ius sunt valeāt. R. fm̄
 Panoz. i. c. in noīe dñi. de testi. destīn
 guendo aut dispō non ē penal: aut sic.
 Si nō: regulr act^o ē null^o: vt in regula
 que i ius. & in. l. non dubitū. C. de legi.
 Et hoc itellige qñ lex hz ppetua causā
 phibitōis. i. rō phibēdi ē ppetua. Se
 cus si tpatō. s. h̄ vide. s. Impedimētuz
 xvi. & i. c. vides. x. di. & tñ bona glosa
 Aut dispō est penal: & hīc ē maxia dī
 fectas. Quidā dixerūt qd p appositōez
 pene sustinet act^o: qd lex nō vt tūc sim
 plr phibere: sed vltra pcessit apponen
 do penā. Hoc vep nisi lex iducat vltra
 penā actus nullitate. vt in. l. iubemus.
 C. de sa. san. ec. & in. c. qz pp: de elec. hec
 tñ opio nō videt placere. Bar. in. l. pre
 tor. ff. de no. ope. nū. allegat. d. l. iube
 mus. & multa iura q̄ vltra penā indu
 cunt nullitatez actus. Sed certe possēt
 rīderi qd i illis iurib^o lex nō fuit p̄tēta
 pena extrīseca sed ēt volūt iducer null
 litatē act^o. Panoz tñ aliqtiter limitat p̄
 dicta: dīcēs qd nō semp. ex nō obseruā
 tia legis iducēt nullitas ipso iure s; qñ
 qd p̄stat cām irrītandi: qñqz vero ipō
 facto irrītāt. Scīf. n. debes qd qñqz lex
 iubet aliquā solemnitate. adhiberi tpe
 contractus & tunc si aliter fiat actus est
 nullus ipso iure vt in. c. sine exceptione
 xij. q. ij. & in. d. l. non dubitū. & c. audit^o.
 de elec. C. de testa. hac cōsultissima. Qñ

Lex iubet aliq̄ solemnitate ad h̄berī
 post h̄ctum: vt aliū actū p̄fectū & tūc si
 illa solemnitas nō ieruenit non iduci
 tur act^o nullitas ipso iure s; nō valet in
 effectu qz d; annullari nisi aliud expresse
 cauere i dispōne. Et h̄ videt p̄barti li.
 vniuersa. C. de p̄ci. ipa. offe. Ponē exē
 plū statutū dicit de quibz h̄ctū solnatur
 gabella i decem solidis p libra. certe si
 nō solnatur h̄ctus remanet vald^o s; pos
 sit annullari. Qd p̄cedit etiā si lex dicat
 alio nō valeat. s; enī itelligi nō valeat
 si effectu vti. d. l. vniuersa. Sec^o si vice
 re nō valeat ipso iure. vt ipso facto.

Legare Quid si legator legauit rē
 alienam. R. Pan in. c. filius de tes
 ta. dicit qd aut qd legat rem alienā in q̄
 hz aliq̄d ius: & i dubio vt solū ius lega
 re: qd hz i re. Et sic nō debetur estima
 tio totius rei. vt in. l. serui electōe de le.
 i. Idē si testator putabat aliq̄d ius h̄re
 in ea re: qd tñ extinguebat morte. vt in. l.
 vxor partui. fm̄ vñū intellectum. C. de
 lega. Et p hoc possēt attētari qd si testa
 tor legauit rem alienā sibi pignoratam
 videatur legasse ius pignoris qd habe
 bat in re. Aut legat rem sibi & alteri cō
 munē: & tūc vt legare partes suā tñ hz
 dixerūt rem meā: vt in. d. l. fut. Et hoc
 vep nisi testator dīxisset. lego totā rem
 vel sba filia. qz tūc debet estimatio to
 tius d. l. in. l. v. le. iij. & no. Bar. in. l. cuz
 alienā. C. de lega. Aut legat rem oīno
 alienam. Et tūc aut est heredis: & tunc
 oīno debet nec sufficit dare estimatio
 nem qz testator pōt legare rem heredis
 sicut p̄p̄tā vt est pulcher tex. in. l. vnuz
 ex familia. h. si rez. ff. de le. ij. Aut legat
 rem alterius quam heredis. Et tūc aut
 scīenter & debet illa res vel etus estima
 tio. vt. d. l. cū alienā. Būmodo sit talis
 sed cū cōmētum possit haberi alio
 inutile est legatum: puta si legatur res
 sacra: vel res. p̄ncipis. l. apud in. in i
 fi. ff. de le. i. Si vero legauit ignoranter
 tunc aut ex̄neo & non valet legatū. d. l.
 cum alienam aut cōiuncte persone: cū
 alio fuisset relictū ēt si scīuisset rē alte
 nam. & debet estimatio. d. c. l. cū. alienā